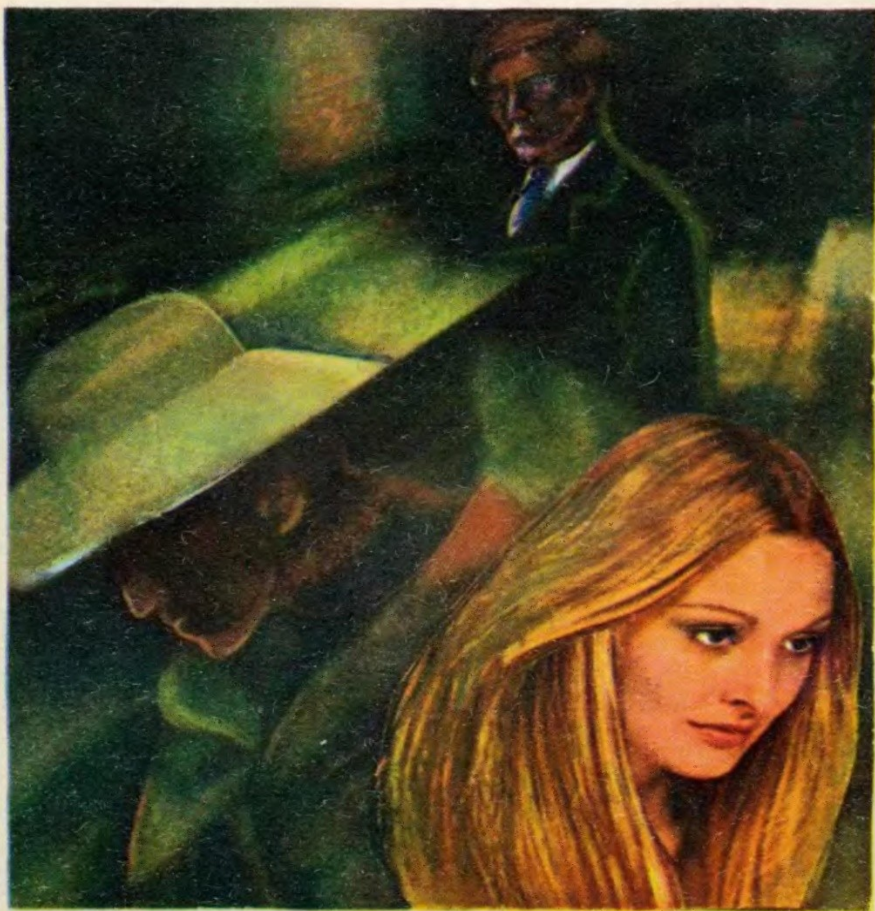

**Somerset
Maugham**

Vălul pictat

r o m a n

Editura Eminescu

W. SOMERSET MAUGHAM

Vălul pictat

56

Traducere de Radu Lupan

**EDITURA EMINESCU
1972**

*„Vălul pictat, căruia cei ce
trăiesc îi spun viață...”*

PREFAȚĂ

*ACEASTĂ POVESTIRE MI-A FOST sugerată de
următoarele versuri de Dante:*

*„Deh, quando tu serai tornato al mondo,
E riposato della lunga via,
Seguito il terzo spirito al secondo,
Ricorditi di me, che son la Pia.
Sienna mi fe; disfecemi Maremma;
Salsi colui, che, innanellata pria
Disponando m’avea con la sua gemrna.”*

*„Te rog, când te-ai întors în lume /, Și te-ai odihnit
după acea lungă cale / Continuă cel de-al treilea spirit
după cel de al doilea, / Amintește-ți de mine, mă cheamă
Pia. / În Sienna am trăit; am pierit în Maremma; /
Aceasta o știe cel care după logodnă / M-a luat de
nevastă cu acest inel.”*

*Eram student la St. Thomas’s Hospital și vacanța de
Paști îmi dăruise șase săptămâni de libertate. Cu hainele
în valiză și cu douăzeci de livre în buzunar o pornii.
Aveam douăzeci de ani. M-am dus la Genova, la Pisa și
apoi la Florența. Aici am închiriat o cameră pe via Laura,
de la fereastra căreia puteam vedea frumoasa cupolă a
catedralei. Stăteam în apartamentul unei văduve care
avea o fiică. Pentru casă și masă (după multă tocmeală)*

plăteam patru lire pe zi. Socoteam că femeia nu prea făcuse o foarte bună afacere, deoarece aveam o poftă de mâncare nemaipomenită și puteam devora un munte de macaroane fără să pățesc nimic. Gazda avea un petec de vie pe dealurile din Toscana și-mi amintesc că vinul de Chianti pe care-l aducea de acolo era cel mai bun Chianti pe care l-am băut vreodată în Italia. Fiica văduvei îmi dădea lecții de italiană în fiecare zi. Atunci mi se păruse a fi o femeie matură, dar nu cred că avea mai mult de douăzeci și șase de ani. Trecuse prin multe necazuri. Logodnicul ei, un ofițer, fusese ucis în Abisinia și ea se jurase să rămână fecioară. Era stabilit că după moartea mamei, (o doamnă durdulie, jovială, cu părul cărunț, care nu avea de gând să moară nici măcar cu o zi înainte ca bunul Dumnezeu să socotească necesar), Ersilia avea să se călugărească. Dar ea aștepta acest moment cu bună dispoziție. Îi plăcea să râdă. La prânz și la cină eram foarte veseli, dar lecțiile le lua în serios, și când nu înțelegeam sau eram neatent mă lovea peste degete cu o linie neagră. Ar fi trebuit să fiu indignat că sunt tratat ca un copil dacă lucrul acesta nu mi-ar fi amintit de pedagogii de modă veche despre care citisem în cărți, așa că asta mă făcea să râd.

Zilele mi-erău pline. Începeam fiecare nouă zi traducând câteva pagini dintr-o piesă de Ibsen pentru a câpăta măiestrie tehnică și ușurință în scrierea dialogurilor; apoi cu Ruskin în mână, cercetam ce era de văzul în Florența. Admiram, potrivit instrucțiunilor, turnul lui Giotto și porțile de bronz ale lui Ghiberti. Eram entuziasmat, așa cum se cuvine, de tablourile lui Botticelli din Uj'izi și întorceam disprețuitorul spate al unei extreme tinereți la tot ce maestrul dezaproba. După prânz aveam lecția de italiană și apoi, plecând din nou de acasă, vizitam bisericile și rătăceam visător de-a lungul fluviului Arno. După cină, o porneam în căutarea aventurii, dar eram atât de timid sau cel puțin atât de

neștiutor, încât veneam acasă tot atât de virtuos pe cât plecasem. Signora, deși îmi dăduse o cheie, ofta ușurată când mă auzea intrând și zăvorând ușa, deoarece îi era teamă întotdeauna că am să uit să fac asta, și mă întorceam la frunzărirea istoriei Guelfilor și Ghibellinilor. Eram teribil de conștient că scriitorii epocii romantice nu se purtau așa, deși mă îndoiesc că vreunul din ei va fi reușit să petreacă șase săptămâni în Italia cu douăzeci de livre, și îmi plăcea viața mea sobră și plină de sânguință.

Citisem Infernul (cu ajutorul unei traduceri, dar căutând conștiincios în dicționar cuvintele pe care nu le cunoșteam) așa că începusem cu Ersilia lectura Purgatoriului. Când am ajuns la pasajul pe care l-am citat mai sus, ea îmi spuse că Pia fusese o nobilă doamnă din Sienna, al cărei bărbat, bănuind-o de adulter și temându-se să o omoare din pricina familiei ei, o duse la castelul lui din Maremma, ai cărui aburi otrăvitori urmau să-i vină de hac. Ea însă rezistă atât de mult încât soțul își pierdu răbdarea și o aruncă pe fereastră. Nu știu de unde aflate Ersilia toată această poveste, nota din exemplarul meu din Dante era mai săracă în detalii, dar din cine știe ce motiv imaginația mea fu stârnită de această relatare. Îmi revenea mereu în minte și vreme de mulți ani m-am oprit din când în când și am meditat asupra ei câte două sau trei zile. Îmi repetam mereu versul: „Sienna mi fe; disfecemi Maremma”. Dar era doar unul din multele subiecte care-mi ocupau gândurile și de multe ori uitam de el. Desigur, mi-l închipuiam ca pe o povestire care s-ar petrece în zilele noastre și nu-mi puteam imagina un cadru din lumea de azi în care asemenea fapte să se poată întâmpla. Și numai după ce am făcut o călătorie în China am găsit acest cadru.

Cred că este singurul roman pe care l-am scris pornind mai degrabă de la o poveste și nu de la un personaj. E greu de explicat relația dintre personaj și

intrigă. Nu prea poți să-ți imaginezi un personaj în vid; în momentul în care te gândești la el, îl vezi într-o anume situație, făcând ceva, în așa fel încât personajul și cel puțin acțiunile sale principale par a fi rezultatul unui act simultan al imaginației. Dar în acest caz personajele au fost alese ca să se potrivească cu povestirea pe care o desfășuram treptat, treptat, și erau construite pornind de la persoane pe care le cunoscusem demult, în împrejurări diferite.

Cu această carte am avut unele greutăți care se întâmplă să se abată asupra unui scriitor. Inițial dădusem eroului și eroinei mele numele de Lane, un nume de ajuns de comun, dar se dovede că existau în Hong Kong persoane cu acest nume. Intențară un proces, pe care proprietarii revistei în care romanul meu era publicat în foileton îl opriră, plătind două sute cincizeci de livre; după aceea am schimbat numele în Vane. După care secretarul colonial adjunct, socotindu-se calomniat, mă amenință și el cu un proces. Am fost surprins, deoarece în Anglia poți să aduci un prim-ministru pe scenă sau să-l faci să fie personaj de roman și același lucru îl poți face până și cu arhiepiscopul de Canterbury sau cu Lordul Cancelar, și deținătorilor acestor înalte funcțiuni nici nu le pasă. Mi se păru ciudat ca ocupantul temporar al unui post atât de neînsemnat să se creadă vizat, dar pentru a scăpa de dificultăți am schimbat Hong Kong-ul într-o imaginară colonie: Tching Yen. Cartea fusese de acum publicată când s-a întâmplat acest incident care fu aplanat. Un număr de cronicari deștepți care o primiseră, sub un pretext sau altul, n-au mai înapoiat exemplarele. Aceste exemplare au căpătat o valoare bibliografică, și cred că vreo. șazeci sunt cumpărate acum de colecționari la un preț ridicat.

I

FEMEIA ȚIPĂ SPERIATĂ.

— Ce s-a întâmplat? întrebă bărbatul.

În ciuda obscurității care domnea în camera cu obloanele trase, zări obrazul femeii schimbat brusc de spaimă.

— Chiar acuma a încercat cineva să intre.

— Cine știe, poate că era *amah*¹ sau vreunul din servitori.

— La ora asta nu mă deranjează nici unul dintre ei. Știu că după-amiaza mă culc întotdeauna.

— Cine altcineva putea să fie?

— Walter, șopti femeia cu buzele tremurânde.

Cu mâna, ea îi arată pantofii. Bărbatul încerca să-i încalțe, dar din cauza enervării, îngrijorarea femeii îl cuprinsese și pe el, nu izbutea să se încalțe și pe deasupra pantofii îl mai și strângeau. Cu un ușor suspin de nerăbdare, femeia îi aduse o limbă de pantofi. Își puse pe umeri un chimono și, desculță, se apropie de măsuța de toaletă. Avea părul tăiat scurt și înainte că bărbatul să-și fi încheiat șireturile la cel de al doilea pantof, ea se și pieptănase. Îi întinse haina.

— Cum ies?

— Mai bine ai aștepta puțin... Să văd dacă totul e-n regulă.

— Nu se poate să fi fost Walter. Nu pleacă el de la laborator înainte de ora cinci.

— Atunci cine să fi fost?

Vorbeau în șoaptă. Femeia tremura din tot trupul. Bărbatului îi trecu prin minte gândul că în caz de pericol femeia și-ar pierde capul și asta îl înfurie. Dacă exista vreun risc atunci de ce dracu nu-i spusese? Femeia își ținu răsuflarea și-i puse mâna pe braț. Îi urmări privirea. Stăteau în fața ferestrelor care dădeau spre verandă. Ferestrele aveau obloanele trase și zăvorâte. Mânerul de

¹ Cameristă.

porțelan se mișcă din nou încet. Nu auziseră pe nimeni umblând pe verandă. Era îngrozitor să privești mișcarea aceea tăcută. Trecu un minut și nu se auzi nici un zgomot. Apoi, ca într-o poveste cu fantome, văzură mânerul alb de porțelan de la cealaltă fereastră mișcându-se în același mod îngrozitor, pe furiș și fără zgomot. Era atât de înspăimântător, încât Kitty, nemaiputându-se stăpâni, deschise gura vrând să țipe, dar dându-și seama ce avea să se întâmple, bărbatul îi puse mâna pe gură, cu o mișcare rapidă, înăbușindu-i țipătul.

Tăcere. Cu genunchii tremurând, Kitty se aplecă spre el și lui Charlie îi fu teamă că o să leșine. Încruntat, cu dinții încleștați, o luă în brațe și o așază pe pat. Kitty era albă ca varul și în ciuda faptului că era ars de soare, Charlie pălise și el. Stătea lângă Kitty și privea fascinat mânerul de porțelan. Tăceau. Și deodată își dădu seama că ea plânge.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu plânge, șopti el iritat. Dacă am pățit-o, am pățit-o. Acuma trebuie să ne purtăm ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Kitty își căută batistă și Charlie, dându-și seama ce vrea, îi întinse poșeta.

— Unde ți-e casca?

— Am lăsat-o jos.

— Dumnezeu!

— Știi, ar trebui să te mai stăpânești... Pariez o sută contra unu că n-a fost Walter. Pentru ce ar fi venit tocmai la ora asta? Nu vine acasă niciodată în mijlocul zilei, nu-i așa?

— Niciodată.

— Pariez pe orice că a fost *amah*.

O umbră de zâmbet trecu pe obrazul femeii. Vocea lui caldă și mângâietoare o liniști. Îi luă mâna și i-o strânse dragăstos.

El o lăsă o clipă să-și revină.

— Ei bine, nu putem sta aici o veșnicie, îi zise. Te simți în stare să ieși pe verandă să vezi ce mai e?

— Nu cred că aş fi în stare...

— N-ai puțin coniac pe-aici?

Kitty clătină din cap. O clipă, Charlie se încruntă, îl cuprinse nerăbdarea și nu știu exact ce să facă. Kitty îi strânse mâna deodată cu putere.

— Și dacă așteaptă afară?

Charlie se sili să zâmbească și glasul lui păstră același ton blând, convingător, al cărui efect îl cunoștea prea bine.

— E prea puțin probabil. N-ai un pic de curaj, Kitty? Cum s-ar putea să fie bărbatul tău? Dacă ar fi venit și ar fi văzut o cască străină în hol, ar fi urcat, ar fi găsit camera ta încuiată și fără îndoială că ar fi făcut scandal. Trebuie să fi fost unul dintre servitori. Numai un servitor ar fi în stare să întoarcă mânerul în felul acesta...

Femeia își mai revenise.

— Nu-i foarte plăcut nici dacă era *amah*.

— Poate fi mituită și dacă va fi nevoie o fac eu să tacă. N-ai prea multe foloase când ești funcționar guvernamental, totuși poți trage unele avantaje din treaba asta.

Nu se putea să nu aibă dreptate. Kitty se ridică în picioare și întorcându-se spre el întinse brațele; Charlie o luă în brațe și o sărută pe gură. Încântarea care o cuprinse fu aproape dureroasă. Îl adora. Îi dădu drumul și Kitty se îndreptă spre fereastră. Trase zăvorul și întredeschise oblonul, uitându-se afară. Nu se vedea nici tipenie de om. Se strecură pe verandă, se uită în camera bărbatului ei și apoi în camera ei. Amândouă erau pustii. Se întoarse în dormitor și-i făcu semn cu mâna:

— Nimeni.

— Sunt convins că întreaga poveste n-a fost decât o iluzie optică.

— Nu râde. Am fost îngrozită. Du-te în salon și

așteaptă-mă. Să-mi pun ciorapii și pantofii...

II

FĂCU CE I SE CERUSE ȘI DUPĂ CINCI minute Kitty veni și ea în salon. Charlie fuma o țigară.

— Ce zici, aș putea bea un brandy?

— Desigur, am să sun să-ți aducă.

— Așa cum stau lucrurile, nu cred că ți-ar face rău să bei și tu unul.

Așteptară în tăcere să vină servitorul. Kitty îi spuse s-aducă brandy.

— Cheamă laboratorul și întreabă dacă Walter e acolo, îi zise ea. N-o să-ți recunoască glasul.

Charlie ridică receptorul și ceru laboratorul. Întrebă dacă doctorul Fane e acolo. Puse receptorul în furcă.

— Lipsește de la prânz, spuse el. Întreabă servitorul dacă n-a fost cumva pe aici...

— Nu îndrăznesc. O să pară foarte ciudat dacă a fost și nu l-am văzut.

Servitorul aduse băuturile și Townsend își umplu paharul. Când îi oferă și ei să bea, Kitty clătină din cap.

— Ce-i de făcut dacă a fost Walter? întrebă ea.

— Poate că n-o să-i pese...

— Lui Walter?

Glasul îi suna neîncrezător.

— Întotdeauna mi-a făcut impresia că e mai degrabă un om timid. Unii bărbați nu pot suporta scene de felul ăsta, nu știi... E îndeajuns de deștept ca să-și dea seama că n-are nimic de câștigat dacă face scandal. Nu cred nici un moment că a fost Walter, dar chiar dacă a fost, sunt de părere că n-o să zică nimic. Cred că se va face că habar n-are.

Femeia se gândi o clipă.

— E grozav de îndrăgostit de mine.

— Atunci e cu atât mai bine. Ai să-l convingi mai ușor.

Îi zâmbi cu zâmbetul acela fermecător pe care ea îl găsea întotdeauna atât de irezistibil. Era un zâmbet lent care pornea din ochii lui albaștri și cobora imperceptibil

spre gura bine desenată. Avea dinți mărunți, albi și egali. Zâmbetul era deosebit de senzual și o făcea să se piardă cu totul.

— Puțin îmi pasă, spuse ea, într-o izbucnire de bucurie. Era în stare de orice.

— Greșeala a fost a mea.

— De ce ai venit? Am fost uimită când te-am văzut.

— N-am putut rezista.

— Dragul meu...

Se aplecă spre Charlie, ochii ei negri, strălucitori, căutându-i pasionat ochii și cu gura ușor întredeschisă de dorință se abandona cu un suspin extatic, în brațele lui care o cuprinseseră ocrotitoare.

— Știi că te poți bizui întotdeauna pe mine, zise el.

— Sunt atât de fericită când sunt cu tine. Aș vrea să te fac la fel de fericit precum mă faci tu.

— Nu-ți mai este teamă?

— Îl urăsc pe Walter, îi răspunse.

Nu prea știu ce să-i spună așa că o sărută. Îi simți obrazul catifelat lipindu-se de obrazul lui.

Charlie îi luă însă brațul și se uită la micul ceas de aur pe care-l purta femeia la mână.

— Știi ce-ar trebui să fac acum?

— Să fugi? zâmbi ea.

Charlie dădu din cap. O clipă Kitty se lipi și mai strâns de el, dar simți că vrea să plece așa că se desprinseseră din brațele lui.

— E rușinos cât de mult îți neglijezi treburile. Hai, pleacă...

Charlie nu putea rezista niciodată tentației de a cocheta.

— S-ar părea că ești a dracului de grăbită să scapi de mine, spuse el pe un ton șăgalnic.

— Știi bine cât mi-e de greu să mă despart de tine.

Răspunsul ei șoptit fusese grav și profund. Charlie râse măgulit.

— Nu-ți mai frământa mintea cu vizitatorul acela misterios. Sunt foarte sigur că a fost *amah*. Și dacă ai vreun necaz îți promit eu să te scot din încurcătură.

— Ai avut multe experiențe din acestea?

Charlie zâmbi amuzat și satisfăcut.

— Nu, dar mă laud că am un cap care stă bine pe umeri.

III

SE DUSE PE VERANDĂ ȘI-L PRIVI CUM pleacă. Charlie îi făcu semn cu mâna. Un fior ușor o străbătu uitându-se după el; avea patruzeci și unu de ani, dar era suplu și păsea sprinten ca un adolescent.

Cu inima ușoară, împăcată de dragostea împlinită, zăbovi leneșă pe veranda acoperită de umbră. Casa lor era situată în Pleasant Vale, pe o coastă a dealului, deoarece nu-și puteau îngădui să locuiască în Mount, cartier de preferat, dar mai scump. Privirea ei pierdută abia observa marea albastră și furnicarul vaselor din port. Nu se putea gândi decât la iubitul ei.

Sigur, era o prostie să se fi purtat așa cum se purtaseră în după-amiaza aceea, dar dacă el o dorise cum ar fi putut fi ea prudentă? Charlie mai venise la ea de vreo două sau trei ori după prânz, când în arșița de peste zi nimeni nu se gândea să se clinească din casă și nici servitorii nu-l văzuseră venind sau pierind. Era tare greu la Hong Kong. Nu putea suferi orașul și era foarte supărată când trebuia să intre în căsuța murdară de pe Victoria Road, unde obișnuiau să se întâlnească. Era prăvălia unui anticar și chinezii care ședeau prin jur o priveau țință, într-un mod neplăcut. Nu putea suporta zâmbetul insinuant al bătrânului negustor care o conducea în fundul prăvăliei și apoi sus, pe niște trepte întunecate. Camera era mizeră și murdară și patul larg, de lemn, lipit de perete o făcea să se cutremure de silă.

— E groaznic de sordid aici, nu? îi spusese lui Charlie când se întâlniseră acolo pentru prima oară.

— A fost până în clipa când ai intrat tu, răspunse el.

În clipa în care o luase în brațe, uitase de tot.

O, cât de insuportabil era faptul că nu era liberă, că amândoi nu erau liberi! Nu-i plăcea deloc soția lui. Gândurile ei hoinare se opriră o clipă asupra lui Dorothy Townsend. Ce dezagreabil să te cheme Dorothy! Te făcea să pari demodată. Avea cel puțin treizeci și opt de ani.

Dar Charlie nu vorbea niciodată despre ea. Desigur că nici nu-i păsa de nevastă-sa, îl plictisea de moarte. Dar era un gentleman. Kitty zâmbi afectuos, ironică: ăsta era el, prostuțul de el, putea să-i fie necredincios, dar nu și-ar fi îngăduit niciodată s-o vorbească de rău. Nevastă-sa era o femeie înăltuță, mai înaltă decât Kitty, nici grasă, nici slabă, cu o claie de păr castaniu; nu avusese probabil niciodată alt farmec decât acel al tinereții. Trăsăturile îi erau regulate, fără nimic care să-ți rețină atenția și ochii ei albaștri aveau o privire rece. Nu te-ai fi uitat de două ori la obrazul ei palid și lipsit de orice strălucire. Se îmbrăca, în sfârșit, potrivit rangului ei de soție a subsecretarului colonial din Hong Kong. Kitty zâmbi și dădu ușor din umeri.

Desigur, nimeni n-ar fi putut spune că Dorothy Townsend nu are un glas plăcut. Era o mamă admirabilă, Charlie spunea asta mereu, și, cum ar fi spus mama lui Kitty, era o adevărată „doamnă”. Dar lui Kitty nu-i plăcea. Nu-i plăcea atitudinea ei dezinvoltă, iar politețea cu care te întâmpină când te duceai acolo la ceai sau la masă te exaspera, pentru că nu puteai să nu simți cât de puțin o interesa prezența ta. De fapt, presupunea Kitty, nu-i păsa de nimic altceva decât de copiii ei – doi băieți care erau la școală, în Anglia și un alt băiat de șase ani pe care urma să-l aducă la Hong Kong peste un an. Fața îi era ca o mască. Zâmbea și în felul ei agreabil și manierat spunea lucrurile pe care te așteptai să le spună, dar în ciuda cordialității te ținea la distanță. Printre cei din colonie avea câțiva prieteni intimi care o admirau foarte mult. Kitty se întreba dacă doamna Townsend nu o consideră o femeie puțin cam vulgară. Se înroși. Mai la urma urmei n-avea de ce să-și dea aerele astea. E adevărat că tatăl ei fusese guvernator colonial și, firește, că situația asta era deosebit de strălucită atâta vreme cât ținea – toată lumea se scula în picioare când intrai undeva și oamenii te salutau când treceai cu

W. Somerset Maugham

mașina - dar ce putea fi mai puțin important decât un guvernator colonial ieșit la pensie? Tatăl lui Dorothy Townsend trăia dintr-o pensie într-o căsuță la Earl's Court. Mama lui Kitty ar fi socotit că e o corvoadă groaznică dacă ar fi rugat-o să-i viziteze. Tatăl lui Kitty, Bernard Garstin, era avocat regal și nu exista nici un motiv care să-l împiedice mai devreme sau mai târziu, să fie numit magistrat. Și în orice caz locuiau în South Kensington...

IV

VENIND LA HONG KONG IMEDIAT după căsătorie, lui Kitty îi fu greu să se împace cu faptul că poziția ei în societate să fie determinată de slujba pe care o avea soțul ei.

Firește, toată lumea se purtase foarte amabil și vreme de două sau trei luni fuseseră invitați aproape în fiecare seară. La dineul de la Casa Guvernului, guvernatorul o primise ca pe o tânără căsătorită, dar Kitty înțelese foarte repede că în calitate de soție a unui bacteriolog guvernamental nu însemna prea mult pentru ceilalți. Acest lucru o înfurie.

— E de-a dreptul stupid, spuse ea lui Walter. Aici dai peste oameni cărora acasă nu le-ai acorda nici o atenție. Mamei nici nu i-ar trece prin minte să invite pe vreunul din ei la masă.

— Nu trebuie să te necăjești din pricina asta, îi răspunse el. N-are nici o importanță, știi bine.

— Sigur că n-are nici o importanță, dar asta arată cât de stupizi sunt. Când te gândești la oamenii care obișnuiau să vină la noi, acasă, faptul că suntem tratați aici ca un gunoi e de-a dreptul caraghios.

— Din punct de vedere monden omul de știință e inexistent, zâmbi el.

Acum o știa, dar când se măritase cu el habar n-avea.

— Nu cred că m-ar amuza chiar dacă aș fi primită la un dineu de către agentul companiei „*P. and O.*”, spuse ea râzând ca nu cumva aceste cuvinte să-i fie luate drept o dovadă de snobism.

El își dădu seama, probabil, de reproșul ascuns în cuvintele rostite pe ton nepăsător, pentru că îi luă mâna și i-o strânse timid.

— Îmi pare tare rău, dragă Kitty, dar nu trebuie să te superi din pricina asta.

— O, nu, n-am să mă supăr dintr-atâta.

V

NU SE POATE SĂ FI FOST WALTER ÎN după-amiaza aceea. Trebuie să fi fost vreunul dintre servitori, dar, în fond, ei nu contau. Servitorii știau oricum totul. Dar își țineau gura.

Inima începu să-i bată ceva mai repede când își aduse aminte de felul în care mânerul de porțelan se răsucise încetișor. Nu trebuiau să mai riște în felul acesta. Era mai bine să se ducă la magazinul de antichități. Oricine ar fi văzut-o intrând acolo nu s-ar fi gândit la nimic și era și în deplină siguranță. Proprietarul prăvăliei știa cine e Charlie și nu era chiar atât de prost încât să se pună rău cu un subsecretar colonial. De altfel mai avea altceva vreo importanță în afară de faptul că Charlie o iubea?

Se întoarse de pe Verandă în salonașul ei. Se trânti pe divan și întinse mâna să ia o țigară. Privirile i se opriră pe un bilețel pus pe coperta unei cărți. Îl desfăcu repede, era scris cu creionul.

„Dragă Kitty,

Iată cartea pe care o doreai. Voi am să ți-o trimit, când l-am întâlnit pe doctorul Fane care mi-a spus că o să ți-o aducă el, deoarece urma să treacă pe acasă.

V.H.”

Sună și când servitorul intră îl întrebă cine a adus cartea și când.

— Stăpânul a adus-o, *missy*, după-prânz, răspunse servitorul.

Va să zică fusese Walter. Chemă imediat, la telefon, biroul secretarului colonial și întrebă de Charlie. Îi spuse ce aflase în clipa aceea. Charlie ezită înainte de a-i răspunde.

— Ce să fac? întrebă ea.

— Sunt în mijlocul unei conferințe importante. Îmi

pare rău, dacă nu pot să-ți vorbesc acuma. Sfatul meu e să stai liniștită.

Kitty puse receptorul în furcă. Își dăduse seama că nu era singur și faptul că era ocupat o enerva.

Se așază din nou la birou și cu capul în palme încercă să analizeze situația. Desigur că Walter putea să se fi gândit pur și simplu că dormea, nu exista nici un motiv să încuie ușa. Încercă să-și amintească dacă vorbeau. În orice caz nu vorbeau cu glas tare. Dar mai era și casca. Era o nebunie clin partea lui Charlie să o fi lăsat jos. Dar n-avea nici un sens să-i reproșeze acest fapt, era firesc și nimic nu dovedea că Walter a observat-o. Probabil că se grăbea și lăsase doar cartea și biletul în drum spre vreo întâlnire în legătură cu treburile lui. Ciudat era doar că încercase ușa și apoi cele două ferestre. Dacă s-ar fi gândit că doarme, nu era el omul care să o deranjeze. Ce imprudentă fusese!

Se cutremură o secundă și din nou simți trecându-i prin inimă acea durere dulce care o încerca ori de câte ori se gândea la Charlie. Merita să facă ce a făcut. Îi spusese că va fi alături de ea și dacă avea să iasă ceva rău, atunci... Dacă va crede de cuviință, Walter n-avea decât să facă scandal. Ea îl avea pe Charlie, ce-i păsa de rest? Poate că cel mai bun lucru ar fi fost să știe totul. Nu ținuse niciodată la Walter și de când îl iubea pe Charlie Townsend o sâcâise și o plictisise să-i suporte mângâierile. Dorea să nu mai aibă de-a face cu el. Nu-și dădea seama cum ar fi putut dovedi că e vinovată. Dacă o va acuza, va nega și dacă lucrurile aveau să ajungă atât de departe încât să nu mai poată nega, ei bine, atunci îi va arunca adevărul în față și puțin îi păsa de ce va face el...

VI

LA TREI LUNI DUPĂ CE SE căsătorise, Kitty își dădu seama că a făcut o greșală; dar greșala fusese mai degrabă a mamei sale decât a ei.

Avea o fotografie a mamei în cameră și privirea hărțuită a lui Kitty se opri asupra ei. Nu știa de ce o ținea acolo fiindcă nu prea o iubea pe maică-sa ; avea și o fotografie a tatălui ei, dar o ținea jos, pe pianul cel mare. Se fotografiase când devenise avocat regal și era cu perucă și robă. Nici așa nu arăta mai impozant; era un om mărunț, uscățiv, cu ochii obosiți, cu buza superioară proeminentă și cu o gură ca o linie subțire. Un fotograf glumeț îi spusese să zâmbească, dar el nu reușise decât să se încrunte. Din acest motiv, deoarece de regulă colțurile buzelor lăsate în jos și privirea tristă a ochilor îi dădeau un aer de ușoară tristețe, domnul Garstin, socotind că arată marțial, prefera această fotografie dintre toate celelalte. Fotografia mamei sale o înfățișa pe aceasta în rochia cu care se dusesse la tribunal când soțul ei fusese făcut avocat regal. Arăta foarte impozantă în rochia ei de catifea, trena lungă a acestei rochii fusese aranjată cu mult dichis, în păr avea pene și ținea un buchet de flori în mână. Stătea foarte dreaptă. Era o femeie de cincizeci de ani, subțire și cu pieptul plat, cu umerii obrazilor proeminenți, cu nasul mare și bine format. Pe cap avea o clăie de păr negru, cu firul drept și Kitty bănuise întotdeauna, că dacă nu era vopsit era cel puțin cănit. Ochii ei negri, frumoși, nu stăteau locului niciodată și lucrul acesta te izbea la ea cel mai mult; în timp ce-ți vorbea te uimea să descoperi ochii aceia neastâmpărați în obrazul acela impasibil, neted și gălbejit. Privirile îi lunecau dintr-un loc în altul, către celelalte persoane din cameră și apoi reveneau asupra ta, dându-ți sentimentul că te măsoară, te cântărește, atentă în același timp la tot ce se petrece în jurul ei și creându-ți impresia că vorbele pe care le rostea n-aveau

nici o legătură cu ceea ce gândea.

VII

DOAMNA GARSTIN ERA O FEMEIE aspră, rea, autoritară, ambițioasă, zgârcită și proastă. Era fiica, una din cele cinci, a unui avocat din Liverpool și Bernard Garstin o cunoscuse în timpul unei călătorii în nordul țării. Atunci părea a fi un tânăr promițător și tatăl ei spusese despre el că avea să ajungă departe. Nu ajunsese. Era neobosit, sânguitor și capabil, dar lipsit de ambiția de a parveni. Doamna Garstin îl disprețuia. Dar dându-și seama că numai prin el poate ajunge la reușită își pusese în cap să-l mâne pe calea pe care voia ea. Îl cicălea fără nici o cruțare. Descoperise că atunci când voia să-l silească să facă un lucru pe care sensibilitatea lui nu-l accepta, n-avea decât să-l cicălească până când, în cele din urmă, istovit, el avea să cedeze. Cât despre ea, se apucase să cultive persoanele care-i puteau fi de folos. Lingușea jurisconsulții care-i puteau trimite soțului ei diverse cazuri și se purta prietenos cu soțiile lor. Era slugarnică față de judecători și de doamnele lor. Acorda o mare importanță politicienilor care promiteau să ajungă departe.

În douăzeci și cinci de ani doamna Garstin nu invitase o dată pe cineva pentru că îi făcea plăcere să-l invite. La intervale regulate dădea mari ospete, dar zgârcenia era la ea tot atât de puternică pe cât îi erau și ambițiile. Nu-i plăcea deloc să cheltuiască. Se lăuda că poate să facă o tot atât de bună impresie ca oricine altcineva, dar numai cu jumătate din preț. Mesele ei erau lungi și minuțios aranjate, dar nu putuse fi niciodată convinsă că oamenii știu ce beau chiar dacă mănâncă și discută. Învelea în șervete sticlele de vin spumos de Moselle și credea că oaspeții ei îl luau drept șampanie.

Bernard Garstin avea o clientelă frumoșică chiar dacă nu prea mare. Oamenii care fuseseră făcuți consilieri după el îl depășiseră de mult. Doamna Garstin îl împinsese să candideze în alegerile parlamentare.

Cheltuielile electorale fuseseră suportate de către partid, dar și aici zgârcenia îi învinsese din nou ambiția și nu se putu hotărî să cheltuiască îndeajuns de mulți bani ca să-i atragă pe alegători. Donațiile pe care le făcu Bernard Garstin nenumăratelor fonduri la care candidații trebuiau să contribuie fură întotdeauna ceva mai mici decât ar fi trebuit să fie. Căzu în alegeri. Deși doamnei Garstin i-ar fi plăcut să fie soție de deputat, își suportă dezamăgirea cu multă tărie. Faptul că soțul ei candidase o făcuse să intre în legătură cu o seamă de personalități de frunte și doamna Garstin înțelegea că acest lucru sporea importanța poziției ei în societate. Știa bine că Bernard nu s-ar fi remarcat niciodată în parlament. Voia totuși ca el să fie deputat, numai pentru a avea drept la recunoștință din partea partidului său; fără îndoială, dacă ar fi candidat de vreo două sau trei ori Bernard și-ar fi câștigat această recunoștință.

Dar soțul ei avea încă o situație oarecare, în timp ce alții mai tineri ca el fuseseră aleși avocați regali. Trebuia să devină și el avocat regal, nu numai fiindcă altcum nu prea avea speranțe să ajungă judecător, dar chiar și pentru ea: se simțea jignită să fie așezată la masă după femei cu zece ani mai tinere ca ea. Dar aici întâlnește la soțul ei o încăpățănare pe care n-o mai cunoscuse de ani. Bernard se temea că fiind avocat regal nu va mai avea clienți. Nu trebuia să dea vrabia din mână pe cea de pe gard, îi spunea el, la care ea îi răspundea că zicalele sunt ultimul refugiu al săracilor cu duhul. Bernard îi atrase atenția că s-ar putea ca venitul să i se înjumătățească și el știa bine că nu există alt argument care să cântărească mai greu într-o discuție cu ea. Doamna Garstin nu-l ascultă. Îi spuse că e un fricos. Nu-i dădu pace și în cele din urmă Bernard Garstin, ca de obicei, cedă. Ceru să fie numit avocat regal și fu numit imediat.

Temerile lui se dovediră a fi justificate. Nu întrecu pe nimeni și procesele în care pledă fură puține. Își ascunse

însă orice dezamăgire și dacă avu să-i reproșeze ceva soției sale nu-i vorbi despre asta niciodată. Deveni poate ceva mai tăcut, dar tăcut fusese întotdeauna când stătea acasă și nimeni din familie nu observă vreo schimbare la el. Fiicele nu-l priviseră niciodată decât ca pe un izvor de venituri; li se păruse întotdeauna că e foarte firesc să ducă o viață de câine pentru a fi în stare să le ofere lor masă și casă, rochii, vacanțe și bani pentru tot felul de lucruri și acum, închipuindu-și că din pricina lui banii nu mai curgeau gârlă, indiferența pe care o avuseseră față de el căpătă o nuanță de exasperant dispreț. Nu le trecu nicicând prin minte să se întrebe ce gânduri îl încercau pe omul acela mărunț și liniștit, care pleca cu noaptea în cap și se întorcea seara, exact la timp ca să se schimbe pentru cină. Pentru ele era un străin, dar fiindcă era tatăl lor, socoteau că e firesc să le iubească și să le răsfete.

VIII

DAR DOAMNA GARSTIN AVEA UN FEL de curaj care în sine era de admirat. Nu lăsă pe nimeni din imediata ei apropiere – ceea ce pentru ea însemna întreaga lume, să vadă cât de adânc lovită era de neîmplinirea speranțelor sale. Nu-și schimbă deloc felul de viață. Chibzuindu-se cu multă grijă fu capabilă să dea mese tot atât de arătoase ca și înainte, să-și întâmpine prietenele cu aceeași veselie deschisă pe care o cultiva de atâta vreme. Avea la îndemână o cantitate serioasă de palavre, care în societatea în care se învârtea treceau drept conversație. Era un oaspete util într-o companie de oameni cărora flecăreala nu le prea venea la îndemână, fiindcă nu rămânea niciodată în încurcătură când era vorba de ceva nou și puteai să fii sigur că va întrerupe o tăcere stânjenitoare cu o vorbă potrivită.

Acum era puțin probabil că Bernard Garstin să devină vreodată judecător la Înalta Curte, dar mai putea spera încă să capete un post de judecător la vreun tribunal de comitat sau în cel mai rău caz să fie numit în vreo slujbă în colonii. Între timp doamna Garstin avu satisfacția să-l vadă numit magistrat într-un oraș din Wales. Își pusese însă nădejdea în fete. Dacă avea să le mărite bine, spera să-și compenseze toate dezamăgirile din viață. Avea două fiice, Kitty și Doris. Doris n-avea deloc trăsături frumoase, nasul îi era prea lung și trupul greoi, așa că doamna Garstin nu putea nădăjdui pentru ea decât să se mărite cu un tânăr înstărit și cu o profesie acceptabilă.

Kitty însă era o frumusețe. Promitea să fie frumoasă încă de pe când era copil. Avea ochi mari și negri, umezi și vioi, părul castaniu și cârlionțat bătând uneori în roșcat, dinți frumoși și un ten plăcut. Trăsăturile feței ei n-aveau să fie însă niciodată deosebit de armonioase, deoarece bărbia îi era prea pătrată și nasul, deși nu era chiar atât de mare ca al lui Doris, prea gros. Frumusețea fetei depindea într-o bună măsură de tinerețea ei și

doamna Garstin își dădea seama că trebuie să o mărite în prima strălucire a juneței sale. Când ieși pentru prima dată în lume fu uimitor de frumoasă – pielea obrazului era cel mai atrăgător lucru la Kitty, dar ochii ei erau atât de scânteietori și totuși atât de înnourați, încât când îi priveai te cucureau. Era de o veselie fermecătoare și dorea să placă. Doamna Garstin își revărsa asupra lui Kitty toată dragostea, o dragoste aspră, pricepută și calculată, de care era capabilă. Nutrea visuri ambițioase pentru fiica ei, năzuia nu la o partidă bună ci la una strălucită.

Kitty fusese crescută cu conștiința că avea să fie o femeie frumoasă și desigur că bănuia care sunt ambițiile mamei sale. Se potriveau cu propriile ei dorinți. Fu scoasă în lume și doamna Garstin făcu imposibilul ca să fie invitată la petreceri unde fiica ei ar fi putut cunoaște tineri corespunzători. Kitty avu un succes deosebit. Era amuzantă și frumoasă și foarte curând se îndrăgostiră de ea pe puțin o duzină de bărbați. Dar nici unul nu era potrivit și Kitty, prietenoasă și atrăgătoare cu toți, avu grijă să nu se angajeze față de nici unul. Duminică după-amiază, salonul lor din South Kensington era plin de tineri îndrăgostiți, dar doamna Garstin observa cu un zâmbet întunecat și aprobator că nu trebuia să facă nici un efort ca să-i țină la distanță de Kitty. Fata era gata să flirteze cu ei și o amuza să-i întărâte unul împotriva celuilalt, dar când o cerură în căsătorie, ceea ce nici unul nu întârzie s-o facă, îi refuză cu tact, dar și cu hotărâre.

Primul ei sezon trecu, dar pretendentul perfect nu se arătă, trecu și al doilea, dar Kitty era tânără și-și putea îngădui să aștepte. Doamna Garstin le spunea prietenelor că după părerea sa e păcat, ca o fată să se căsătorească înainte de a împlini douăzeci și unu de ani. Trecu însă al treilea an și apoi și al patrulea. Doi sau trei dintre vechii admiratori ai lui Kitty îi cerură din nou mâna, dar erau tot atât de lefteri ca și în trecut; doi

băieți mai tineri decât ea voia și ei să o ia de soție; un funcționar din Indii K.C.I.E. o ceru și el – dar avea cincizeci și trei de ani. Kitty continua să se ducă la balurile de la Ascot și Henley; se distra teribil, dar nici un băiat a cărui situație sau venit să fi fost satisfăcătoare nu o ceru în căsătorie. Doamna Garstin începu să devină tot mai neliniștită. Băgă de seamă că fata începea să atragă bărbați de patruzeci de ani și chiar peste patruzeci. Îi aminti că într-un an, doi n-avea să mai fie atât de drăguță și că alte fete tinere se iveau în fiecare an. Doamna Garstin nu-și căuta prea mult cuvintele când era vorba de cei din casă și o avertiză pe fiica sa, foarte tăios, că o să-i scadă prețul.

Kitty dădu din umeri. Ea se socotea la fel de frumoasă ca mai înainte, poate și mai frumoasă, deoarece învățase în ultimii patru ani să se îmbrace și apoi avea timp berechet. Dacă ar fi vrut să se mărite numai ca să fie măritată, exista cel puțin o duzină de băieți care ar fi sărit să nu scape această ocazie. Omul potrivit avea să se ivească, fără îndoială, mai curând sau mai târziu. Doamna Garstin aprecie situația cu mai multă pricepere; cu amărăciune în suflet pentru frumoasă ei fată care-și ratase șansa, își coborî nivelul pretențiilor, își îndreptă atenția către oameni având o profesie oarecare, pe care-i disprețuise în mândria ei și se porni să caute un tânăr avocat sau un om de afaceri al cărui viitor să-i inspire încredere.

Kitty împlinise douăzeci și cinci de ani și încă nu era măritată. Doamna Garstin era exasperată și nu ezita să-i spună fetei, într-un mod foarte neplăcut, tot ce-i trecea prin minte. O întreabă cât timp mai așteaptă ca s-o întrețină taică-său. El cheltuise sume mari de bani pe care cu greu și le putea îngădui numai ca să-i dea o posibilitate de a se mărita și ea lăsase să-i scape toate ocaziile. Niciodată nu-i trecu prin minte doamnei Garstin că poate și bunăvoința ei stăruitoare îi speriasse pe tineri,

fii de părinți bogați sau moștenitori de titluri ale căror vizite le încurajase mult prea cordial. Nereușita lui Kitty o pune pe seama prostiei.

Atunci veni rândul lui Doris să iasă în lume. Avea și acum nasul gros și o siluetă nefericită și dansa prost. Dar după primele baluri se logodi cu Geoffrey Denison. Era unicul fiu al unui chirurg cu o situație înfloritoare, căruia i se acordase titlul de baronet în timpul războiului. Geoffrey avea să moștenească titlul – nu însemna prea mare lucru să fii baronet de pe urma unor merite în medicină, dar un titlu, slavă Domnului, era totuși un titlu – și apoi băiatul mai avea și o avere considerabilă.

Cuprinsă de panică, Kitty se mărită cu Walter Fine.

IX

ÎL CUNOȘTEA DE PUȚINĂ VREME și nu-l prea băgase în seamă niciodată. Nu-și mai amintea când și unde se văzuseră pentru prima oară și numai după logodnă Walter îi spuse că se cunoscuseră la o serată la care îl aduseseră niște prieteni. Firește că atunci ea nu-i acordase nici o atenție și acceptă să danseze cu el din pricină că era o fată bună și îi plăcea să danseze cu oricine ar fi invitat-o. Când, o zi sau două mai târziu, la o altă serată se apropie de ea și-i vorbi, Kitty nici nu știu de unde-l cunoștea. Apoi băgă de seamă că venea la toate seratele la care se ducea și ea.

— Știi, am dansat cu dumneata până acum, cel puțin de zece ori și cred c-ar trebui să-mi spui și cum te cheamă, îi spuse Kitty în cele din urmă râzând.

Fane o privi vizibil uimit.

— Cum adică, nu știi cum mă cheamă? Doar ți-am fost prezentat...

— O, dar oamenii abia mormăie ceva când se prezintă... Uite, eu n-aș fi deloc surprinsă dacă n-ai avea nici cea mai vagă idee cum mă numesc...

El zâmbi. Pe față i se așternu o expresie gravă și oarecum solemnă, dar zâmbetul îi rămăsese la fel de blând.

— Sigur că știu. Tăcu pentru o clipă sau două. Nu ești deloc curioasă?

— Ca oricare femeie.

— Nu ți-a trecut prin minte să întrebi pe cineva cum mă cheamă?

Kitty era oarecum amuzată, se întreba de ce credea el că ar putea să o intereseze cât de puțin cine e, dar îi plăcea să fie admirată, așa că se uită la el cu zâmbetul acela al ei strălucitor și cu ochii aceia frumoși - iazuri înnourate sub copaci, în pădure - îl privi cu o amabilitate încântătoare.

— Ei și cum te cheamă?

— Walter Fane.

Nu-și dădea seama de ce vine Fane la serate, deoarece nu dansa bine și părea să cunoască foarte puțină lume. Îi trecu o clipă prin minte că se îndrăgostise de ea, dar alungă acest gând dând din umeri - cunoscuse fete care credeau că orice bărbat cu care făceau cunoștință se îndrăgostea de ele și le socotise întotdeauna fără minte, începu totuși să-i dea ceva mai multă atenție lui Fane ca până atunci. Fără îndoială, el nu se purta ca alți tineri care fuseseră îndrăgostiți de ea. Cei mai mulți dintre ei îi mărturiseau asta fără ocolișuri și voiau să o sărute și nu puțini chiar o și făcuseră. Walter Fane însă nu vorbea niciodată despre ea și foarte puțin despre sine. Era mai degrabă un om tăcut; lui Kitty nu-i plăcea pentru că avea o mulțime de lucruri de spus și se bucură când îl vedea că râde la vreo remarcă mai glumeață de-a ei. Când vorbea, Fane nu spunea prostii. Era în chip vădit un timid. După cât se părea trăia în Orient și venise acasă în concediu.

Într-o duminică după-amiază se ivi acasă la ei, în South Kensington. Mai, erau acolo vreo douăsprezece persoane și după ce rămase un timp, fără să se simtă prea la largul lui, plecă. Maică-sa o întreabă ce-i cu el.

— Habar n-am. L-ai invitat tu să vină?

— Da, l-am cunoscut la Baddley. Zicea că te-a văzut la diferite serate. I-am spus că sunt întotdeauna acasă duminică.

— Îl cheamă Fine și are nu știu ce slujbă pe undeva, prin Orient.

— Da, e doctor. E îndrăgostit de tine.

— Pe cuvântul meu că nu știu.

— Socot că ar cam fi vremea, să știi când un tânăr se îndrăgostește de tine.

— Nu m-aș mărita cu el chiar dacă ar fi, zise Kitty indiferentă. Doamna Garstin tăcu. Tăcerea ei era plină de reproșuri. Kitty roși: știa că mamei sale nu-i mai păsa

cu cine avea să se mărite, numai să vină cineva s-o ia de pe capul ei.

X

ÎN SĂPTĂMÂNA URMĂTOARE, KITTY îl întâlnește la trei serale și, fiindcă timiditatea lui se mai atenuase, începu să devină mai comunicativ. Era doctor, bineînțeles, dar nu practica; se ocupa cu bacteriologia (Kitty avea o foarte vagă idee ce înseamnă asta) și avea o slujbă la Hong Kong. Urma să se întoarcă acolo în toamnă. Vorbea foarte mult despre China. Kitty își făcuse un obicei din a părea că o interesează tot ce i se spunea, dar viața la Hong Kong părea să fie foarte agreabilă: cluburi, partide de tenis, de polo și de golf.

— Se dansează mult pe acolo?

— O, da, cred că da.

Se întreba dacă-i spunea toate aceste lucruri cu un scop anume. Părea să-i placă să se afle în societatea ei, dar niciodată prin vreo strângere de mână, o privire sau un cuvânt nu-i dăduse nici cel mai neînsemnat indiciu că ar privi-o altfel decât ca pe o fată pe care ai cunoscut-o și cu care ai dansat. În duminica următoare veni din nou la ei acasă. Se întâmpla ca și tatăl ei să fie acasă, ploua și nu putuse să-și facă partida de golf, așa că amândoi avură o lungă discuție. Kitty îl întreabă după aceea pe tatăl ei despre ce vorbiseră.

— După cât se pare e stabilit la Hong Kong. Președintele tribunalului de acolo e un vechi prieten de-al meu de barou. Face impresia să fie un tânăr neobișnuit de inteligent.

Kitty știa că de obicei tatăl ei era plictisit de moarte de tinerii cu care, de dragul ei și acum al surorii sale, era silit de ani de zile să stea de vorbă.

— Nu se întâmplă prea des, tată, să-ți placă vreunul din tinerii care vin la mine.

Privirea lui blândă și obosită se opri asupra ei.

— Ai de gând cumva să te măriți cu el?

— Bineînțeles că nu.

— E îndrăgostit de tine?

- Nu arată deloc.
- Îți place?
- Nu cred că îmi place prea mult. Mă cam sâcăie.

Nu era deloc tipul ei. Era scund, dar nu îndesat, ci mai degrabă subțirel; avea tenul oacheș, cu obrazul bărbierit și cu trăsături regulate. Ochii îi erau aproape negri, nu mari, nu foarte mobili, privirile i se opreau asupra lucrurilor cu o stăruință neobișnuită; ochi curioși, dar nu nemaipomenit de plăcuți. Având un nas delicat, sprâncene subțiri și o gură bine desemnată ar fi trebuit să fie un bărbat drăguț. Dar, lucru surprinzător, nu era. Când Kitty începu totuși să se gândească la el, fu mirată să-și dea seama că deși Fane avea trăsături atât de armonioase, dacă le luai una câte una, era departe de a fi un bărbat frumos. Fața îi era rece. Expresia îi era ușor sarcastică și acum, că-l cunoștea mai bine, Kitty își dădu seama că nu prea se simțea în largul ei când era cu Walter. Nu era deloc un om vesel.

Către sfârșitul sezonului, deși se văzuseră de multe ori, Walter rămăsese la fel de distant și de nepătruns. Când era cu ea nu părea a fi chiar timid, ci mai degrabă stânjenit; conversația lui rămânea în chip ciudat impersonală. Kitty ajunse la concluzia că nu o iubea deloc. Îi plăcea și îi venea mai ușor să stea de vorbă cu ea, dar când avea să se întoarcă în China, în noiembrie, probabil că nu se va mai gândi deloc la ea. Nu era exclus să fi fost, în tot acest timp, logodit cu vreo infirmieră dintr-un spital din Hong Kong, cu fiica vreunui preot, greoaie, urâtă, cu platfus și sânguincioasă; o asemenea soție i s-ar fi potrivit întrutotul.

Tocmai atunci se anunță logodna lui Doris cu Geoffrey Denison. Doris, la optsprezece ani, făcea o partidă foarte bună, în vreme ce ea avea douăzeci și cinci și era tot singură. Și dacă n-o să se mărite deloc?

În sezonul acela singurul om care-i ceruse mâna era un băiat de douăzeci de ani care mai studia încă la

Oxford – nu putea să se mărite cu un băiat mai mic decât ea cu cinci ani. Stricase totul. Anul trecut refuzase un cavaler al ordinului Bath, văduv și cu trei copii. Aproape c-ar fi vrut să nu-l fi refuzat. Maică-sa avea să se poarte acum îngrozitor, iar Doris, Doris care fusese întotdeauna sacrificată deoarece ea, Kitty, trebuia să facă o partidă strălucită, n-avea să ezite să se bucure de necazurile ei. Kitty își pierduse orice speranță.

XI

ÎNTR-O DUPĂ-AMIAZĂ ÎNSĂ, PE CÂND se îndrepta spre casă venind de la „Harrold's” îl întâlnește din întâmplare pe Walter Fane în Brompton Road. Walter se opri și-i vorbi. Apoi, degajat, o întreabă dacă n-ar vrea să facă o plimbare cu el prin Park. Kitty nu ținea în mod deosebit să se ducă acasă, la vremea aceea casa nu era un loc prea plăcut. Se plimbară, discutând așa cum discutau ei întotdeauna, despre lucruri întâmplătoare și el o întreabă unde pleacă să-și petreacă vara.

— O, întotdeauna ne îngropăm undeva, la țară, tata e istovit după muncă depusă în cursul sesiunii, așa că ne ducem în cel mai liniștit colțișor pe care-l putem găsi.

Kitty nu era sinceră fiindcă știa prea bine că tatăl ei n-avea de lucru într-atât încât să fie prea obosit și chiar dacă ar fi vrut, opinia lui n-ar fi fost luată în seamă la alegerea locului unde să-și petreacă vacanța. Dar un colțișor liniștit însemna și un loc ieftin.

— Nu ți se pare că scaunele ne invită să ne așezăm? spuse Walter deodată.

Urmărindu-i privirea, Kitty zări două scaune verzi așezate pe o pajiște sub un copac.

— Bine, să stăm, spuse ea.

După ce se așezară, Fane păru să devină ciudat de neatent. Era o ființă stranie. Kitty flecărea, totuși, îndeajuns de veselă și se întreba de ce o invitase să se plimbe cu el în Park. Poate că avea să-i mărturisească pasiunea pentru infirmiera cu platfus din Hong Kong. Deodată, Fane se întoarse spre ea, întrerupând-o în mijlocul unei fraze, așa că nu putu să nu-și dea seama că n-o ascultase. Era alb la față ca varul.

Kitty se uită repede la el și observă că-n ochi i se așternuse o neliniște dureroasă. Glasul îi era încordat, scăzut și nu prea sigur. Dar înainte de a se întreba ce-o fi însemnând această agitație, Fane vorbi din nou.

— Aș vrea să te întreb dacă vrei să te măriți cu mine...

— Nici nu știu ce să-ți spun, zise ea atât de surprinsă încât îl privi de-a dreptul uluită.

— Nu știai că sunt îndrăgostit nebunește de dumneata?

— N-ai arătat-o niciodată.

— Sunt foarte stângaci și neîndemânatec. Mi-e întotdeauna mai greu să spun lucrurile pe care le vreau decât cele pe care nu le vreau.

Inima fetei începu să bată ceva mai repede. I se mai ceruse mâna destul de des, dar într-un mod glumeț sau sentimental și ea răspunsese la fel. Nimeni n-o ceruse de soție vreodată într-un asemenea chip, atât de neașteptat și totuși ciudat de impresionant.

— E foarte drăguț din partea dumitale că... zise ea nehotărâtă.

— M-am îndrăgostit de dumneata de când te-am văzut întâia oară. Am vrut să-ți cer mâna și maiînainte, dar nu m-am putut hotărî s-o fac...

— N-aș spune că formularea asta e prea fericită, râse ea.

Era bucuroasă că putea să râdă puțin, deoarece în ziua aceea frumoasă și însorită, atmosfera păruse a fi încărcată de rele prevestiri. Fane se întunecă la față, încruntându-se.

— O, dumneata știi ce-am vrut să spun. Nu voiam să pierd orice speranță. Dar acum dumneata pleci și eu trebuie să mă întorc la toamnă în China.

— Nu m-am gândit niciodată la dumneata, spuse Kitty fără vlagă.

Walter nu mai scoase nici un cuvânt. Privea mohorât în jos, spre iarba de pe pajiște. Era o ființă foarte ciudată. Acum însă după ce i-o mărturisise, Kitty simți, nici ea nu știa de ce, că dragostea lui era ceva deosebit de ceea ce își închipuise până atunci. Era puțin cam speriată, dar în același timp și încântată. Impasibilitatea lui era oarecum impresionantă.

— Trebuie să mă lași să mă mai gândesc...

Walter stătea nemișcat și nu scotea nici un cuvânt. Voia cumva să o țină acolo până avea să se hotărască? Ar fi fost absurd. Trebuia să se sfătuiască și cu mama ei. Ar fi trebuit să se fi ridicat în picioare când îi vorbise, așteptase gândindu-se că el îi va răspunde și acum nu știa de ce, îi venea greu să facă vreo mișcare. Nu se uita la el, dar știa cum arată; niciodată nu-și imaginase c-ar fi putut să se mărite cu un bărbat care era doar cu puțin mai înalt ca ea. Când stătea lângă el vedeai ce trăsături regulate și ce față rece are. Era ciudat când îți dădeai seama totuși de pasiunea mistuitoare care-i cuprinsese inima.

— Nu te cunosc, nu te cunosc deloc, spuse Kitty cu glas tremurat.

Fane o privi și fata simți cum o chemau ochii lui. O priveau cu o gingășie pe care n-o observase niciodată până atunci, dar aveau totodată o expresie imploratoare, ca aceea a unui câine bătut, ceea ce o cam scotea din sărute.

— Cred că mă vei prețui mai mult când mă vei cunoaște...

— Sigur că ești un timid, nu-i așa?

Era, fără îndoială, cea mai ciudată cerere în căsătorie care i se făcuse vreodată. Și totuși i se păru că-și spuneau cele din urmă lucruri la care te puteai aștepta într-o asemenea împrejurare. Nu era îndrăgostită de el și totuși nu știa de ce ezitase să-l refuze pe loc.

— Sunt îngrozitor de stupid, îi spuse Walter, vreau să-ți spun că te iubesc mai mult decât orice pe lume, dar îmi vine teribil de greu să ți-o mărturisesc.

Și asta era ciudat, fiindcă în mod inexplicabil, mărturisirea aceasta o mișcă. Walter nu era deci un om rece, numai felul în care se purta era nefericit și în acest moment îi plăcu mai mult decât îi plăcuse vreodată. Doris urma să se mărite în luna noiembrie. Atunci el avea

să fie în drum spre China și dacă-l va lua de bărbat, vor fi amândoi departe. Nu era prea plăcut să fii domnișoară de onoare la nunta lui Doris. Ar fi fost bucuroasă să scape de treaba asta. Și apoi, Doris măritată și ea încă nu! Toată lumea știa cât de tână era Doris și asta o va face ca ea să pară și mai bătrână și să fie dată deoparte. N-avea să fie o căsătorie strălucită pentru ea, totuși era o căsătorie și faptul că va trăi în China va face ca lucrurile să fie mai ușoare. Îi era teamă de limba ascutită a mamei sale. Da, toate fetele care ieșiseră în lume o dată cu ea erau de mult măritate și multe din ele aveau și copii, era sătulă să se tot ducă să le vadă cum se laudă cu copiii lor. Walter Fane îi oferea o nouă viață. Se întoarse spre el cu un zâmbet al cărui efect îl cunoștea prea bine.

— Dacă aș fi atât de nesăbuită încât să spun că m-aș mărita cu dumneata, când ai vrea să ne căsătorim?

Fane se înecă de bucurie și obrajii lui albi se îmbujorară.

— Acum. Imediat. Imediat ce va fi posibil. Vom pleca în Italia în călătorie de nuntă. În august și septembrie...

Asta avea să o scutească să-și petreacă vara cu tatăl și mama ei într-o casă parohială de la țară, închiriată cu cinci guinee pe săptămână. Într-o secundă îi trecu pe dinaintea ochilor anunțul din *Morning Post* în care se spunea că din pricină că mirele trebuia să se întoarcă în Orient, nunta urma să aibă loc imediat. O cunoștea pe maică-sa îndeajuns de bine, putea să se bizuie pe ea c-o să dea toată importanța acestui măritiş; cel puțin pentru un moment Doris va trece pe planul al doilea și când nunta ei mult mai strălucită, avea să aibă loc, ea va fi departe.

Kitty îi întinse mâna.

— Cred că îmi placi foarte mult. Trebuie să mă lași să mă obișnuiesc cu dumneata.

— Prin urmare, da? o întrerupse el.

— Cred că da...

XII

ATUNCI ÎL CUNOȘTEA FOARTE PUȚIN, acum, deși erau căsătoriți de aproape doi ani, abia dacă îl cunoștea ceva mai bine. La început fusese mișcată de bunătatea lui și măgulită, deși surprinsă, de pasiunea pe care i-o arăta. Era extrem de atent, avea foarte multă grijă să se simtă bine; nu-și exprima niciodată nici cea mai mică dorință fără ca Walter să nu se grăbească să i-o îndeplinească. Îi făcea mereu cadouri. Dacă se întâmpla să fie suferindă nimeni n-ar fi putut fi mai atent și mai afectuos ca el. Considera ca o favoare posibilitatea să facă pentru ea ceva ce i-ar fi cerut un real efort. Și întotdeauna era peste măsură de politicos. Când intra ea în cameră, se ridica în picioare, îi dădea mâna să o ajute să coboare din mașină, se grăbea să-i deschidă ușa când ieșea din cameră, nu intra niciodată în dormitorul sau budoarul ei fără să bată la ușă. Nu se purta cu ea așa cum văzuse Kitty că se poartă cei mai mulți bărbați cu nevestele lor, ci ca și cum amândoi ar fi fost oaspeți la un conac. Era plăcut și totuși puțin cam comic. S-ar fi simțit mai bine dacă s-ar fi purtat ceva mai dezinvolt. Nici relațiile conjugale nu o apropiară mai mult de Walter. Atunci era pasionat, sălbatic, neobișnuit de emotiv și de sentimental.

Se tulbură când își dădu seama cât de sensibil era de fapt Walter. Stăpânirea lui de sine se datora fie timidității, fie unui antrenament îndelungat; i se părea oarecum rușinos că atunci când se afla în brațele lui, după ce-și potolise dorințele, el care se sfia atât de mult să spună prostii, care se temea să nu fie ridicol, să-i vorbească asemenea unui copil. Odată îl jignise profund râzând și spunându-i că debitează cele mai caraghioase dulcegării. Simți că brațele i se desprind din îmbrățișare și după ce tăcu câteva clipe, o lăsă și fără să spună nici un cuvânt se duse în camera lui. Kitty nu voia să-i jignească sentimentele așa că o zi sau două, după aceea,

îi spuse:

— Prostuțule, să știi că nu mă supără ineptiile pe care mi le spui.

Walter râse rușinat. Kitty descoperi toarte curând că soțul ei e urmărit de o nefericită neputință de a se uita pe sine. Era stânjenit de propria lui persoană. Când, la vreo petrecere, toată lumea se pornea să cânte, Walter nu se putea hotărî că cânte laolaltă cu ceilalți. Stătea așa, zâmbind, ca să arate că-i face plăcere și că-l amuză, dar zâmbetul lui era forțat, mai degrabă o grimasă sarcastică și nu se putea să nu te gândești că-i consideră pe toți oamenii aceia care petreceau, o adunătură de caraghioși. Nu putea să se decidă să ia parte la jocurile de societate pe care Kitty, totdeauna bine dispusă, le găsea atât de amuzante. În timpul călătoriei lor spre China, Walter refuzase categoric să se costumeze când toată lumea se costumase pentru un bal. Arătându-i foarte limpede că totul i se pare o mare plictiseală îi strică ei orice plăcere.

Kitty era plină de viață; îi plăcea să pălăvrăgească cât era ziua de lungă și râdea cu ușurință. Tăcerea lui o tulbura. O exaspera obiceiul lui de a nu răspunde în nici un fel la observațiile întâmplătoare pe care le făcea. E adevărat că aceste observații nu cereau neapărat un răspuns, dar dacă i l-ar fi dat ar fi fost totuși altceva. Dacă ploua și ea spunea: „Plouă cu găleata”, i-ar fi plăcut ca el să-i fi răspuns: „Da, da, nu-i așa?” El însă tăcea. Uneori i-ar fi plăcut să-l zgâlțâie.

— Am spus că plouă cu găleata, repeta ea.

— Te-am auzit, răspundea el cu zâmbetul lui afectuos.

Asta arăta că nu voia să fie dezagreabil. Dacă nu vorbea o făcea pentru că nu avea nimic de spus. Dar dacă nimeni n-ar vorbi decât atunci când ar avea ceva de spus, se gândea Kitty, zâmbind, rasa umană ar pierde foarte curând obișnuința de a vorbi.

XIII

ADEVĂRUL ERA CĂ WALTER NU ERA deloc atrăgător. Din acest motiv nu era simpatizat de nimeni; nu trecu deci multă vreme după sosirea lor la Hong Kong și Kitty își dădu seama de asta. Nu află prea multe lucruri despre munca lui Walter. Îi era de ajuns să știe și o știa prea bine, că un bacteriolog al guvernământului nu înseamnă cine știe ce. Walter părea să n-aibă nici cea mai mică dorință să discute cu ea această parte a vieții sale. Deoarece, la început voia să știe totul, îl întrebasese ce face. Evitase să-i răspundă, glumind.

— E ceva foarte plicticos și tehnic, îi spusese el cu alt prilej. Și e teribil de prost plătit.

Era foarte puțin comunicativ. Tot ce știa Kitty despre trecutul lui, unde se născuse, în ce loc și ce anume învățase și câte ceva despre viața pe care o dusesese înainte de a o întâlni, aflase întrebându-l în mod direct. Era ciudat, singurul lucru care părea să-l necăjească era să-l întrebi ceva și când, cu curiozitatea ei înnăscută, îl asalta cu un șir de întrebări, răspunsurile lui deveneau din ce în ce mai tăioase. Avu înțelepciunea să-și dea seama că nu voia să-i răspundă nu din pricină că ar fi avut ceva de ascuns, ci pur și simplu dintr-o înclinație naturală. Îl plictisea să vorbească despre el însuși. Asta îl făcea să fie timid și dezagreabil. Nu știa cum să fie deschis. Îi plăcea să citească, dar citea cărți care lui Kitty i se păreau foarte plictisitoare. Când nu citea tratate științifice, se apuca de cărți despre China sau de lucrări de istorie. Nu se odihnea niciodată. Kitty era de părere că nici nu putea. Îi plăceau sporturile, juca tenis și bridge.

Se întreba oare de ce se îndrăgostise de ea. Nu-și putea imagina pe cineva mai puțin potrivit ca ea pentru acest bărbat rezervat, rece și stăpânit. Și totuși era foarte sigură că o iubea nebunește. Ar fi făcut orice ca să-i placă. Era ca un bulgăre de ceară în mâinile ei. Când

se gândea la acele trăsături pe care Walter i le arătase, singurele pe care i le știa, îl cam disprețuia. Se întreba dacă nu cumva felul lui de a fi, sarcastic, arătând o îngăduință disprețuitoare față de atâția oameni și lucruri pe care ea le admira, nu era decât o aparență care ascundea o profundă slăbiciune. Presupunea că e inteligent, toți păreau să creadă că e, dar în afara unor rare împrejurări când se întâmpla să fie cu doi sau trei oameni care-i plăceau și era bine dispus, Kitty nu-l găsea niciodată amuzant. N-o plictisea, o lăsa indiferentă.

XIV

DEȘI KITTY O ÎNTÂLNISE PE DOAMNA Townsend pe la diferite ceaiuri, trecură totuși câteva săptămâni de la sosirea ei în Hong Kong până îl văzu pe Charlie Townsend. Îi fu prezentat abia când se duse împreună cu Walter la masă la ei. Kitty fu rezervată. Charlie Townsend era subsecretar colonial și nu avea deloc intenția să-l lase să o trateze cu condescendența pe care o observase la doamna Townsend în ciuda bunelor ei maniere. Fuseseră primiți într-o cameră spațioasă, mobilată ca oricare alt salon din Hong Kong, într-un stil gospodăresc și confortabil. Venise multă lume. Ei fuseseră ultimii sosiți și când intrară, servitorii ofereau invitațiilor cocktailuri și mășline. Doamna Townsend îi salută în felul ei degajat și uitându-se pe listă îi spuse lui Walter pe cine trebuia să conducă la masă.

Kitty văzu un bărbat înalt și foarte frumos îndreptându-se spre ei.

— Soțul meu, zise gazda.

— Am cinstea să stau lângă dumneavoastră, zise el.

Kitty se simți imediat mai bine și sentimentul acela de ostilitate dispăru din inima ei. Deși Townsend zâmbea zări în ochii lui o rapidă licărire de surpriză. Kitty înțelese perfect ce însemna asta și-i veni să râdă.

— Nu voi fi în stare să mănânc nimic, spuse el și cum o știu eu pe Dorothy, masa e grozav de bună.

— Și de ce nu?

— Trebuia să mi se spună. Cineva ar fi trebuit să mă înștiințeze...

— Despre ce?

— Nimeni nu mi-a spus nimic. De unde să știu eu că voi avea să cunosc o femeie zăpăcitor de frumoasă?

— Și ce ar trebui să spun eu?

— Nimic. Lăsați discuția pe seama mea. Căci voi repeta acest lucru mereu și mereu...

Kitty, calmă, se întreba ce anume i-o fi spus nevastă-

sa despre ea. Trebuie s-o fi întrebat unele lucruri. Și Townsend, privind-o cu ochi veseli își aminti deodată. „Cum arată?” o întrebase pe soția sa când aceasta îi spusese că o cunoscuse pe soția doctorului Fane.

— E foarte frumușică. Întocmai ca o actriță.

— A jucat pe undeva?

— O, nu, nu cred. Tatăl ei e doctor sau avocat sau așa ceva. De altfel, o să-i întreb la masă. Nu-i nici o grabă, nu?

La masă, Townsend, așezat alături de Kitty, îi spusese acesteia că-l cunoștea pe Walter Fane de când sosise în Hong Kong.

— Jucăm împreună bridge. Fane e cel mai bun jucător de bridge de la Club.

În drum spre casă Kitty îi povesti lui Walter ce-i spusese Townsend.

— Asta nu înseamnă prea mare lucru, știi doar...

— Dar el cum joacă?

— Nu prost. Când are cărți bune joacă foarte bine, dar când are cărți proaste e la pământ.

— Joacă tot atât de bine ca tine?

— Eu nu-mi fac iluzii cu privire la felul în care joc. M-aș categorisi ca un foarte bun jucător de mâna a doua. Townsend crede că e un jucător de mâna întâia. Dar nu e.

— Îți place.

— Nici nu-mi place, nici nu-mi displace. Cred că își face treaba îndeajuns de bine și toată lumea spune despre el că e un bun sportiv. Omul acesta nu mă interesează în mod deosebit.

Nu era pentru prima dată când reținerea lui Walter o exaspera. Se întreba de ce era nevoie să fie atât de prudent, cineva sau îți place sau nu-ți place. Ei îi plăcuse foarte mult Charlie Townsend. Și nu se așteptase să-i placă. Era, probabil, omul cel mai popular din oraș. Se spunea de altfel că secretarul colonial avea să se retragă

în curând și toți sperau că o să-i urmeze Townsend. Jucau tenis, polo și golf. Avea poney de curse. Era întotdeauna gata să facă bine oricui. Nu accepta niciodată ca birocrăția să-l împiedice să ducă la bun sfârșit o treabă. Nu-și dădea niciodată importanță. Kitty, nici ea nu știu de ce, se simți un pic supărată auzind cât de bine se vorbea despre el; își spunea în sinea ei că omul acesta trebuie să fie foarte încrezut.

Se distrase bine în seara aceea. Vorbiseră despre teatrele din Londra, despre Ascot și despre Cowes, despre toate acele lucruri pe care le cunoștea, așa încât ar fi putut să-l întâlnească în vreuna din acele case frumoase din Lennox Gardens; apoi, dupămasă, bărbații trecură în salon, Townsend traversă încăperea și se așază din nou lângă ea. Deși nu-i spuse nimic deosebit de amuzant o făcuse să râdă, probabil prin felul în care vorbea. În glasul lui profund și totodată vesel exista o nuanță mângâietoare, în ochii lui blânzi, albaștri, strălucitori, citeai o expresie fermecătoare care te făcea să te simți foarte bine alături de el. Fără îndoială avea mult farmec personal. Asta îl făcea să fie atât de agreabil.

Era înalt „de peste un metru optzeci” gândi ea și avea o siluetă frumoasă. Era, evident, într-o formă foarte bună și n-avea nici un dram de grăsime de prisos. Era bine îmbrăcat, cel mai bine îmbrăcat bărbat din încăperea și-și purta hainele cu eleganță. Îi plăcea ca un bărbat să fie foarte îngrijit. Ochii ei se îndreptară spre Walter; ar trebui să încerce și el să fie mai îngrijit. Se uită la butonii de la manșeta și de la vesta lui Townsend, văzuse alții asemănători la „Cartier’s”. Sigur, familia Townsend avea resurse serioase. Obrajii lui Charlie erau tare bronzăți, dar soarele nu-i ascundea culoarea sănătoasă a feței. Îi plăcea mustăcioara bine tăiată și răsucită care nu-i acoperea buzele roșii și pline. Avea părul negru, tuns scurt și pieptănat foarte lins. Ochii însă – care-i sclipeau

sub sprâncenele groase și stufoase – erau lucrul cel mai frumos la el; erau atât de albaștri și aveau o expresie de o blândețe atât de veselă, încât te făceau să fi convins că e un om bun. Un bărbat cu ochi ca ai lui n-ar fi putut face rău nimănui.

Kitty nu putea să nu-și dea seama cât de mult o plăcuse; chiar dacă nu i-ar fi făcut complimente, l-ar fi trădat ochii plini de admirație. Dezinvoltura lui era încântătoare. Nu se simțea deloc stânjenit. Kitty era în largul ei și-i admira ușurința cu care în acea flecăreală glumeată ce constituia esența conversației lor, strecură din când în când câte un cuvânt drăguț și măgulitor la adresa ei. La plecare, când se despărțiseră, Townsend îi strânse mâna ușor într-un mod care nu-i lăsa nici o îndoială.

— Sper să vă revăd în curând, spuse el pe un ton indiferent, dar privirea sa dădu acestor cuvinte un sens care nu-i putu scăpa.

— Hong Kong e un orașel foarte mic, nu-i așa? Răspunse Kitty.

XV

CINE AR FI CREZUT ATUNCI CĂ DUPĂ trei luni avea să fie în asemenea relații? Între timp îi mărturisise că fusese nebun după ea chiar din acea primă seară. Era cea mai frumoasă ființă pe care o văzuse vreodată. Își aducea aminte până și de rochia pe care o purtase; era rochia ei de nuntă și-i spunea că arăta ca o lăcrămioară. Kitty știu că se îndrăgostise de ea înainte ca el să-i mărturisească acest lucru și puțin cam înspăimântată îl ținu la distanță. Townsend era un bărbat impetuos și-i venea foarte greu să-l respingă. Îi era teamă să-l lase să o sărute, deoarece gândul că o va îmbrățișa făcea ca inima să-i bată atât de tare... Nu mai fusese niciodată îndrăgostită. Era minunat. Și acum, că știa ce înseamnă dragostea, simți o neașteptată atracție față de dragostea pe care i-o purta Walter. Îl necăjea, în glumă și își dădu seama că lui îi place asta. Îi fusese probabil, puțin cam teamă de el, dar acum avea mai multă încredere. Îl tachina și-o amuza să-i vadă zâmbetul cu care, la început, îi întâmpina zeflemeaua. În curând, își spunea ea, va deveni mai maleabil. Acum că avea o oarecare idee despre ceea ce înseamnă o pasiune o amuza să se joace cu afecțiunea lui, ca un harpist care-și trece degetele peste corzile harpei.

Râdea când vedea cum îl zăpăcește și cum îl încurcă.

Când Charlie deveni iubitul ei, situația dintre ea și Walter i se păru delicios de absurdă. Când se uita la el, atât de grav și de stăpânit, abia se putea opri să nu izbucnească în râs. Era prea fericită ca să se poarte urât cu el. Dacă n-ar fi fost el, la urma urmei, nu l-ar fi cunoscut pe Charlie. Ezitase un timp înainte de pasul final, nu fiindcă n-ar fi vrut să cedeze pasiunii lui Charlie, dorința ei era egală cu a lui, ci din pricină că atât creșterea, cât și conveniențele vieții pe care o dusesese o intimidau. Fu uimită după aceea (și actul final se datorase unei întâmplări, nici unul din ei nu-și dăduse

seama că împrejurarea le este favorabilă până în ultimul moment) descoperind că nu e deloc deosebită de ființa care fusese mai înainte. Se așteptase să se producă în sinea ei o anume, nu prea știa cum și ce, schimbare fantastică, în așa fel încât avea să se simtă o altă ființă, dar când se uită în oglindă, fu uimită văzând aceeași femeie pe care o văzuse cu o zi înainte.

— Ești supărată pe mine? o întreabă el.

— Te ador, șopti ea.

— Nu crezi c-ai fost tare proastă că ai irosit atât de multă vreme?

— O adevărată caraghioasă, zise ea.

XVI

FERICIREA, UNEORI APROAPE GREU DE suportat, îi dădu o nouă frumusețe. Cu puțin înainte de a se căsători, începând a pierde din întâia ei prospețime, arăta obosită și trasă la față. Gurile rele spuneau că începea să se ofilească. Dar e o imensă deosebire dintre o fată de douăzeci și cinci de ani și o femeie măritată de aceeași vârstă. Era asemeni unui boboc de trandafir care prinde a se îngălbeni pe marginea petalelor și apoi, deodată, se transformă într-un trandafir în plină floare. Ochii ei scânteietori căpătară o expresie mai plină de interes, tenul ei (de care fusese întotdeauna peste măsură de mândră și de care avea cea mai mare grijă) era strălucitor; nu puteai să-l compari cu o piersică sau cu o floare, dimpotrivă piersica sau floarea trebuiau comparate cu pielea ei. Arăta din nou ca de optsprezece ani. Era în culmea strălucirii frumuseții sale. Era cu neputință să nu observi asta și prietenele sale o întrebau, în mici apartouri amicale, dacă nu cumva e însărcinată. Indiferenții care spusese că era doar o femeie drăguță, cu nas mare, recunoșteau că o judecaseră greșit. Kitty era ceea ce Charlie spusese despre ea când o văzuse pentru prima dată, o femeie de o frumusețe zăpăcitoare.

Reușiră să ascundă cu pricepere relațiile dintre ei. Avea un spate lat, îi spusese el, („Să nu mi te lauzi cu silueta ta”, îl întrerupsese ea glumind) și în ceea ce-l privea nu era nici o primejdie, dar de dragul ei nu trebuiau să riște nimic. Nu se puteau întâlni prea des, nici pe jumătate atât de des pe cât ar fi vrut el, dar trebuiau să se gândească și la ce i s-ar putea întâmpla ei. Uneori se vedeau la magazinul de antichități, câteodată dupămasă la ea, când nu era nimeni prin jur; de multe ori i se întâmpla să-l întâlnească ici și colo în societate. O amuza atunci să-l vadă cât de oficial îi vorbea, jovial, pentru că așa era el întotdeauna, vorbea în același fel cu toată lumea. Cine-și putea imagina când îl auzea

tachinând-o cu umorul acela fermecător al lui că nu de mult o ținuse în brațele sale pătimase?

Îl idolatriza. Era splendid când juca polo, în cizmele lui elegante ori în pantaloni albi. În costumul de tenis arăta ca un tinerel. Firește că era mândru de silueta lui – era silueta cea mai suplă din câte văzuse vreodată. Făcea eforturi ca să și-o mențină. Nu mânca niciodată pâine sau cartofi sau unt. Și făcea multă gimnastică, îi plăcea de asemenea cât de stăruitor își îngrijea mâinile; își făcea manichiura o dată pe săptămâna. Era un sportiv excelent și cu un an în urmă câștigase campionatul local de tenis. Era, fără îndoială, cel mai bun dansator cu care dansase vreodată; era un vis să dansezi cu el. Nimeni n-ar fi crezut că are patruzeci de ani. Kitty îi spuse că nu crede.

— Mi se pare că mă înșeli și că de fapt ai douăzeci și cinci de ani.

Charlie pufni în râs. Era grozav de încântat.

— Draga mea, am un băiat de cincisprezece ani. Sunt un domn între două vârste. În doi, trei ani o să fiu un tip burtos și bătrân.

— Tu o să fii adorabil și când o să ai o sută de ani.

Îi plăceau sprâncenele lui negre și stufoase. Se întreba dacă nu cumva ele făceau ca ochii lui albaștri să aibă expresia aceea tulburătoare.

Era plin de talente. Știa să cânte la pian destul de bine, muzică sincopată, firește; uneori cânta cântece comice cu un glas profund și cu o bună dispoziție evidentă. Kitty nu credea că există ceva pe care el să nu-l poată face. Era foarte priceput și în treburile lui și îi împărtășea întru totul plăcerea când îi spunea că guvernatorul îl lăudase în mod deosebit pentru modul în care soluționase cine știe ce problemă dificilă.

— Deși sunt eu acela care o spune, râdea el, și-n ochi avea privirea aceea plină de farmecul dragostei pe care i-o purta, nu există aici un altul care ar fi putut să facă

treaba asta mai bine ca mine.

O, cum ar fi vrut să fi fost soția lui și nu a lui Walter!

XVII

NU ERA DELOC SIGUR CĂ WALTER știa care e adevărul, iar dacă nu știa era mai bine să rămână așa; dacă știa, ei bine, până la urmă era mai bine pentru toți. La început, fusese, dacă nu mulțumită, cel puțin resemnată să-l vadă pe Charlie numai pe ascuns. Timpul însă făcuse că pasiunea ei să devină mai puternică și de câțeva vreme începuse să fie tot mai sâcâită de obstacolele care o împiedicau să fie mereu împreună cu Charlie. Îi spusese de atâtea ori că-și blestema slujba care-l silea să fie atât de discret și legăturile care-l țineau în frâu și legăturile care o încătușau pe ea. „Ce minunat ar fi fost, zicea el uneori, dacă amândoi eram liberi!” Kitty îl înțelegea, nimeni nu dorea un scandal și sigur că trebuia să te gândești îndelung înainte de a-ți schimba cursul vieții; dar dacă s-ar pomeni amândoi liberi, ah, ce simplu ar fi atunci totul!

După câte se părea nimeni n-ar fi suferit prea mult. Kitty știa exact care erau relațiile lui Charlie cu soția lui, nevastă-sa era o femeie rece și nu se mai iubeau de ani de zile. Obişnuința, conveniențele și, desigur, copiii îi obligau să stea împreună. Lui Charlie îi era mai ușor decât ei; Walter o iubea, dar la urma urmei, era absorbit de munca lui și mai apoi un bărbat are cu ce-și umple vremea; la început va fi supărat, dar cu timpul îi va trece. Nu exista nici un motiv ca să nu se însoare cu altcineva. Charlie îi spusese că nu putea înțelege cum s-a întâmplat că a ajuns să-și irosească viața alături de unul ca Fane.

Se întrebă, aproape zâmbind, de ce cu puțin înainte fusese atât de îngrozită la gândul că Walter îi prinsese. Sigur că era înspăimântător să vezi mânerul ușii mișcându-se atât de încet. Dar, la urma urmei, știau care avea să fie cel mai rău lucru pe care-l putea face Walter și erau pregătiți pentru această eventualitate. Charlie va avea același profund sentiment de ușurare ca și ea că lucrul pe care-l doriseră amândoi mai mult decât orice pe

lume va fi în acest fel realizat fără voia lor.

Walter era un gentleman, îi recunoștea această calitate și i-o aprecia; va face așadar lucrul care trebuie: îi va îngădui ei să ceară divorțul. Făcuseră o greșală și bine că descoperiseră acest lucru înainte de a fi fost prea târziu. Kitty se hotărâse ce să-i spună și cum să se poarte cu el. Va fi blândă, zâmbitoare și hotărâtă. Nu era necesar să se certe. Mai târziu avea să fie întotdeauna bucuroasă să-l vadă. Ea spera în chip cinstit că cei doi ani petrecuți împreună vor rămâne pentru el o amintire de neprețuit.

„Presupun că lui Dorothy Townsend nu-i va păsa prea mult dacă va trebui să divorțeze de Charlie, se gândea ea. Acum când băiatul cel mic se va întoarce în Anglia, îi va fi mult mai plăcut să plece și ea în Anglia. Nu mai are absolut nimic de făcut aici în Hong Kong. Va putea să-și petreacă toate vacanțele cu băieții ei. Și apoi tatăl și mama ei sunt în Anglia.”

Totul era foarte simplu și toate lucrurile puteau fi aranjate fără scandal și fără resentimente. Și după aceea se va putea mărita cu Charlie. Kitty oftă din adâncul inimii. Vor fi foarte fericiți. Merita să accepți să treci printr-o serie de neazuri ca să ajungi aici. În chip neclar, o imagine alungându-i-o pe cealaltă, Kitty întrevăzu viața pe care aveau să o ducă împreună, cum se vor distra, casa în care vor trăi, funcțiile la care avea să se ridice el, cum îl va ajuta ea. El va fi mândru de ea și ea, ea îl va adora.

Un sentiment de teamă se strecură în toate aceste visări cu ochii deschiși. Era ceva ciudat – ca și cum niște instrumente de suflat și de coarde ar fi cântat melodii domoale, plăcute și deodată ar fi început să bată toate tobele într-un ritm cu totul lipsit de veselie. Mai devreme sau mai târziu Walter tot o să vină acasă; inima ei începuse să bată mai repede la gândul acestei întâlniri. Era ceva neobișnuit în faptul că plecase în acea după-amiază fără

să-i spună un cuvânt. Nu-i era teamă de el; la urma urmei ce-i putea face? Își tot repeta ea, totuși nu-și putea potoli neliniștea. Își memora încă o dată ce avea să-i spună. Ce rost să-i mai facă o scenă? Îi părea foarte rău. Dumnezeu îi e martor că nu voia să-l facă să sufere, dar n-avea încotro dacă nu-l iubea. N-avea sens să se prefacă și era mai bine să-i spună adevărul. Spera să nu fie nefericit, dar făcuse o greșeală și singurul lucru inteligent era să o recunoască. Întotdeauna se va gândi la el cu prietenie.

Dar chiar în clipa când își spunea toate acestea o subită dezlănțuire de spaimă îi năpădi palmele acoperindu-i-le cu o sudoare rece. Și din cauză că i se făcuse frică se înfurie pe el. La urma urmei dacă voia să facă o scenă, n-avea decât; avea să capete mai mult decât își dorise. O să-i spună că niciodată n-a ținut la el nici măcar cât negru sub unghie și că de când s-a măritat cu el n-a trecut o singură zi în care să nu regrete acest lucru. Era atât de plicticos! O, cum o plictisea, o plictisea, o plictisea! Și se considera mai presus de ceilalți, să-ți vie să mori de răs nu alta; nu avea simțul umorului; nu putea să sufere aerul lui disprețuitor, răceala și stăpânirea lui. E ușor să fii stăpânit când nu te interesează nimeni și nimic în afară de tine. Îi era silă de el. Nu putea suporta să o sărute. Ce calități avea ca să fie atât de îngâmfat? Dansa foarte prost, la petrecere stătea ca o momâie, nu știa să cânte din gură sau la vreun instrument, nu știa să joace polo, la tenis nu era mai bun ca alții. Bridge? Pe cine interesa bridge-ul?

Kitty se înfură din ce în ce mai tare. Să îndrăznească numai să-i reproșeze ceva! El era vinovat de tot ce se întâmplase. Era mulțumită că în sfârșit avea să cunoască și el adevărul. Îl ura și nu voia să-l mai vadă niciodată. Da, era mulțumită că totul se terminase. De ce nu voia să o lase în pace? o sâcâise până se măritase cu el, iar acum era sătulă de mutra lui până peste cap.

— Sătulă, repetă ea cu glas tare tremurând de furie, sătulă, sătulă!

Auzi mașina apropiindu-se de poarta grădinii. După care Walter începu să urce scările.

XVIII

WALTER INTRĂ ÎN CAMERĂ. LUI KITTY inima începu să-i bată nebunește; mâinile îi tremurau; din fericire ședea pe canapea. Ținea în mână o carte deschisă ca și cum ar. fi citit. Bărbatul rămase o clipă în prag și privirile li se întâlneau. Lui Kitty i se făcu inima cât un purice; un fior îi străbătu deodată trupul și se cutremură. O încercă o senzație ciudată ca și cum moartea ar fi trecut cu coasa pe lângă ea. Fața lui era de o paloare de ceară; îl mai văzuse o dată așa, când erau amândoi în Park și o ceruse în căsătorie. Ochii lui negri, imobili și impenetrabili păreau nefiresc de mari. Știa totul.

— Te-ai întors mai devreme, spuse Kitty.

Îi tremurau buzele și abia putea să articuleze cuvintele pe care le rostea. Era înspăimântată. Îi era teamă că o să leșine.

— Cred că e cam la ora obișnuită...

Glasul lui i se păru lui Kitty ciudat. Încercase să dea vorbelor o aparență degajată, dar sunară forțat. Se întrebă dacă Walter băgase de seamă că tremură din fiecare mădular. Cu mare efort se strădui să nu țipe. Walter privi în jos.

— Mă duc să mă schimb.

După care ieși din cameră. Kitty era distrusă. Timp de două, trei minute nu fu în stare să se miște, dar, în cele din urmă, ridicându-se de pe canapea cu greutate, ca și cum ar fi fost bolnavă, izbuti să se țină pe picioare. Nu-și dădea seama dacă va fi în stare să meargă. Se îndreptă spre verandă, sprijinindu-se de scaune și mese, apoi de perete, până ajunse în camera ei. Își puse o rochie de după-amiază și când intră din nou în budoarul ei (se folosea de salon numai când avea musafiri) el stătea la o masă și se uita la fotografiile din *Sketch*.

— Coborâm? Cina e gata.

— Te-am făcut să aștepti?

Era groaznic, dar nu-și putea stăpâni tremuratul buzelor.

Când avea să înceapă a vorbi?

Se așezară la masă și o clipă tăcură amândoi. Apoi el spuse ceva și din pricină că era un lucru atât de banal, avea un aer rău prevestitor.

— Vasul „Empress” n-a sosit astăzi, zise el. Mă întreb dacă nu a fost întârziat de furtună...

— Trebuia să vină astăzi?

— Da.

Kitty se uită la el în clipa aceea și văzu că privea țință în farfurie. Spuse din nou ceva, tot atât de banal, despre un turneu de tenis care urma să se desfășoare și vorbi îndelung. De obicei, glasul lui era plăcut, având un registru variat, acum însă vorbea pe același ton. Era ciudat de nefiresc. Kitty avea impresia că Walter vorbește de undeva de foarte departe. Și în tot acest timp privirile lui erau îndreptate fie spre farfurie, fie spre masă, fie spre vreun tablou de pe perete. Nu voia să-i întâlnească ochii. Kitty își dădu seama că nu era în stare să o privească.

— Mergem sus? o întrebă Walter după ce terminară masa.

— Dacă vrei...

Kitty se ridică și Walter îi deschise ușa. Când trecu pe lângă el, îi văzu ochii plecați în pământ. De îndată ce intrară în salon, Walter luă din nou revista ilustrată.

— E un *Sketch* nou? Nu cred că l-am văzut...

— Nu știu. N-am băgat de seamă.

Stătea acolo de vreo două săptămâni și știa că se uitase la revistă din scoarță în scoarță. Walter luă revista și se așeză. Ea se întinse pe canapea și-și luă cartea pe care o citea. De obicei, seara, când erau singuri, jucau cărți sau făceau pasiente. Walter ședea rezemat de spătarul unui fotoliu, într-o poziție comodă și atenția lui părea absorbită de ilustrațiile la care se uita. Nu întorcea

însă pagina. Kitty încercă să citească, dar nu vedea ce scrie în carte. Literele îi jucau pe dinaintea ochilor. O cuprinse o puternică durere de cap.

Când avea să-i vorbească?

Rămaseră așa, fără să scoată nici un cuvânt, vreme de un ceas. Kitty renunță să se mai prefacă și lăsând cartea să-i cadă în poală, își pironi privirile în gol. Îi era teamă să facă gestul cel mai neînsemnat sau cel mai mic zgomot. Walter stătea foarte liniștit în aceeași poziție comodă și privea ținută cu ochii aceia ai lui deschiși larg la ilustrații. Liniștea lui era ciudat de amenințătoare. Lui Kitty îi făcea impresia unei fiare sălbatice gata să sară.

Când Walter se ridică deodată, Kitty tresări. Își strânse pumnii și își dădu seama că devine palidă. Acum!

— Am ceva de lucru, spuse Walter, cu glasul acela al lui, calm, alb, evitându-i privirea. Dacă n-ai nimic împotriva, mă voi duce în biroul meu. Cred că atunci când voi termina vei fi culcată.

— Sunt cam obosită în seara asta.

— Atunci, noapte bună.

— Noapte bună.

Walter ieși din încăpere.

XIX

A DOUA ZI DIMINEAȚĂ, ÎL SUNĂ CÂT putu mai devreme pe Townsend la birou.

— Da, ce s-a întâmplat?

— Vreau să te văd...

— Draga mea, sunt teribil de ocupat. Eu sunt un om care muncește.

— E foarte important. Pot veni la birou?

— O, nu, dacă aș fi în locul tău, n-aș veni.

— Bine, atunci vino tu aici.

— Îmi este imposibil să plec acum. Ce-ai zice să lăsăm pe după-amiază? Și apoi nu crezi că ar fi mai bine să nu vin la tine acasă?

— Trebuie să te văd imediat.

Urmă o pauză și lui Kitty îi fu teamă că s-a întrerupt legătura.

— Mai ești la telefon? întrebă ea îngrijorată.

— Da, mă gândeam. S-a întâmplat ceva?

— Nu-ți pot spune la telefon.

Din nou se făcu tăcere și apoi Townsend vorbi iar.

— Bine, uite ce e, aș putea să te văd pentru zece minute la unu, dacă asta te aranjează. Ar fi bine să te duci la prăvălia lui Ku-Chou și viu și eu de îndată ce pot.

— La prăvălia de antichități? întrebă ea descurajată.

— Păi nu ne putem întâlni în holul hotelului Hong Kong chiar în voie, spuse el.

Kitty desluși o urmă de enervare în glasul lui Charlie.

— Foarte bine. Mă voi duce la Ku-Chou.

XX

SE DĂDU JOS DIN RICȘĂ PE VICTORIA Road și urcă pe aleea povârnită până la prăvălie. Zăbovi o clipă în fața vitrinei ca și cum ar fi fost atrasă de mărunțișurile și bibelourile expuse. Un băiat însă, care stătea acolo pândind eventualii clienți, recunoscând-o imediat, zâmbi larg a complicitate. Zise ceva cuiva din interiorul prăvăliei și negustorul, un om scund, gras, îmbrăcat într-un halat negru, ieși afară și o salută. Kitty intră în prăvălie cu pași grăbiți.

— Domnul Townsend nu a venit încă. Urcați la etaj, da?

Kitty se îndreptă, prin spatele prăvăliei, către scările șubrede și întunecoase și urcă, urmată de negustorul cel gras care descuie ușa dormitorului. În cameră aerul era înăbușitor și mirosea a acru. Se așeză jos pe un cufăr din lemn de santal.

În clipa următoare auzi pași grei pe scările care scârțâiau. Townsend intră și închise ușa după el. Pe față avea o expresie supărată, dar când o văzu, posomoreala dispăru și-i zâmbi în felul lui cuceritor. O îmbrățișă repede și o sărută.

— Ei, care-i necazul?

— Numai când te văd și mă simt mai bine, zâmbi ea.

Charlie se așeză pe pat și-și aprinse o țigară.

— Arăți cam prăpădită în dimineața asta.

— Nu mă mir, spuse Kitty. Nu cred c-am închis ochii toată noaptea.

Charlie se uită lung la ea. Mai zâmbea încă, dar zâmbetul lui era rigid și forțat. Kitty avu impresia că-n ochii lui stăruie o umbră de neliniște.

— Știe, spuse ea.

Înainte de a răspunde, Charlie ezită o clipă.

— N-a zis nimic.

— Cum! Charlie se încruntă la ea. Atunci ce te face să crezi că știe?

— Totul. Privirea lui... Felul în care a vorbit la cină...

— S-a purtat urât?

— Nu, dimpotrivă. A fost de o politețe extrem de corectă. Pentru prima dată de când suntem căsătoriți nu m-a sărutat când mi-a spus noapte bună.

Kitty își plecă ochii în jos. Nu era sigură că Charlie a înțeles. De obicei Walter o lua în brațe, își lipea buzele de ale ei și o strângea la piept, iar trupul lui vibra afectuos și pasionat, în timp ce o săruta.

— De ce crezi că n-a spus nimic?

— Nu știu...

Urmă o clipă de tăcere. Kitty ședea nemișcată pe cufărul din lemn de santal și-l privea pe Townsend cu o atenție îngrijorată. Acesta se posomorâse iar și între sprâncene i se ivise o brazdă. Colțurile gurii i se lăsară în jos. Dar deodată își ridică privirea și în ochi îi apărură o licărire amuzată.

— Mă întreb dacă o să spună ceva?

Kitty nu-i răspunse nimic. Nu înțelegea ce voia să spună Charlie.

— La urma urmei, Walter n-ar fi primul bărbat care ar închide ochii într-un caz de acest fel. Ce-ar avea de câștigat dac-ar face scandal? Dacă ar fi vrut să facă tămbălău ar fi stăruiat să intre în camera ta. Ochii îi licăreau și buzele i se despicară într-un surâs larg. Am fi arătat ca o pereche de caraghioși nenorociți...

— Aș fi vrut să-i fi văzut fața aseară.

— Cred și eu că era supărat. E desigur un șoc pentru el. E o situație afurisită de umilitoare pentru orice bărbat. Apari întotdeauna ca un caraghios în ochii altora. Walter nu mi se pare a fi un tip care să țină să-și spele rufele murdare în public.

— Nu cred că ar dori să o facă, răspunse ea pe gânduri. E foarte sensibil, mi-am dat seama...

— În ce ne privește, totul e spre bine. Știi, e o foarte bună idee să te pui în situația altuia și să te întrebi cum

ai reacționa în locul lui. Există un singur mijloc ca să-ți salvezi obrazul când ești într-o asemenea situație și anume să te faci că nu știi nimic. Pariez pe ce vrei că asta e tocmai ceea ce o să facă el.

Cu cât vorbea mai mult, cu atât Townsend devenea mai expansiv. Ochii lui albaștri scânteiau și din nou devenise același om vesel și jovial. Iradia o încredere încurajatoare.

— Dumnezeu știe că nu doresc să spun nimic neplăcut despre el, dar dacă e să ajungem la bani mărunți, un bacteriolog nu-i cine știe cine. Sunt șanse ca eu să devin secretar colonial când Simmons va pleca și e în interesul lui Walter să se pună bine cu mine. Trebuie să se gândească și la pâine, ca de altfel noi toți: crezi că Oficiul Colonial va face ceva pentru un tip care provoacă un scandal? Crede-mă, are totul de câștigat dacă-și ține gura și totul de pierdut dacă face tărăboi...

Kitty se frământa încurcată. Știa cât de rezervat e Walter și putea crede că teama de o scenă neplăcută și spaima de a atrage atenția opiniei publice ar fi putut să-l influențeze, dar nu putea crede că ar fi fost determinat de gândul vreunui avantaj material. Poate că nici ea nu-l cunoștea prea bine, dar Charlie nu-l cunoștea deloc.

— Ți s-a întâmplat cumva să-ți treacă prin minte că mă iubește nebunește?

Townsend nu răspunse, dar îi zâmbi ștrengărește. Kitty cunoștea și-i plăcea zâmbetul acesta fermecător al lui.

— Ei, ce este? Știi că ai vrea să spui ceva îngrozitor.

— Știi, femeile au adeseori impresia că bărbații sunt mult mai nebunește îndrăgostiți de ele decât sunt cu adevărat.

Pentru prima dată în după-amiaza aceea, Kitty izbucni în râs. Încrederea lui era molipsitoare.

— Ce spui e monstruos!

— Ți-am spus asta pentru că în ultima vreme nu ți-ai

făcut prea multe probleme cu bărbatul tău. Poate că nu-i chiar atât de îndrăgostit de tine pe cât a fost.

— În orice caz nu-mi voi închipui niciodată că tu mă iubești nebunește, replică ea.

— Aici greșești.

O, cât de bine se simțea când îl auzea vorbind așa! O știa și credința în pasiunea lui îi încălzea inima. Vorbind, Charlie se sculă și veni să se așeze lângă ea pe cufărul de santal. O luă de mijloc.

— Nu-ți mai frământa căpșorul tău prostuț, zise el. Îți spun eu că n-ai de ce să te temi. Sunt foarte sigur că se va preface că n-are habar de nimic. Știi, lucrurile de acest fel sunt greu de dovedit. Spui că te iubește; poate că nu dorește să te piardă cu totul. Jur că așa accepta orice dacă ai fi soția mea decât să te pierd.

Kitty se aplecă spre el. În brațele lui se simți fără putere. Dragostea pe care o simțea pentru Charlie era aproape o tortură. Ultimele lui cuvinte o izbiseră: poate că Walter o iubește atât de pătimăș încât era pregătit să accepte orice umilire dacă avea vreodată să-l lase să o iubească. Kitty putea înțelege acest lucru deoarece ea așa îl iubea pe Charlie. Un fior de mândrie o străbătu și în același timp o vagă senzație de dispreț pentru un bărbat care poate iubi cu atât de multă umilință.

Drăgăstoasă, îl luă pe Charlie de gât.

— Ești pur și simplu minunat. Tremuram ca o frunză când am venit aici și tu ai făcut ca totul să fie din nou bine.

Charlie o sărută.

— Draga mea...

— Ești o mare mângâiere pentru mine.

— Sunt convins că n-ai de ce te teme. Știi că sunt alături de tine... N-o să te părăsesc...

Kitty își alungă temerile, dar o clipă regretă că planurile ei de viitor se spulberaseră. Acum, când orice primejdie trecuse, aproape că dorea că Walter să fi

insistat să divorțeze.

— Știam că mă pot bizui pe tine, zise ea.

— Așa aş vrea să sper.

— N-ar trebui să te duci să mănânci?

— O, ducă-se dracului și prânzul ăsta...

Charlie o strânse și mai tare, acum o ținea în brațe lipită de el. Buzele lui le căutară pe ale ei.

— O, Charlie, trebuie să mă lași să plec...

— Nici gând...

Kitty râse ușor în semn de dragoste fericită și de biruință; privirile lui erau grele de dorință. O luă în brațe și ținând-o strâns ghemuită la piept, încuie ușa.

XXI

TOATĂ DUPĂ-AMIAZA ACEEA SE GÂNDI la ce-i spusese Charlie despre Walter. Seara urmau să se ducă la masă în oraș și când el se întoarse de la Club, Kitty tocmai se îmbrăca. Walter bătu în ușa budoarului ei.

— Intră.

Walter nu deschise ușa.

— Mă duc să mă îmbrac. Cât mai durează?

— Zece minute.

Walter nu mai spusese nimic și se duse în camera lui. Glasul lui avea tonul acela chinuit pe care-l observase și în seara trecută. Kitty se simți foarte sigură de ea. Fu gata înaintea lui și când Walter coborî, ea se și instalase în mașină.

— Mi-e teamă că te-am făcut să aștepți, spusese el.

— N-o să mor din cauza asta, răspunse ea și zâmbi în timp ce vorbeau.

Coborând dealul, Kitty făcu o remarcă, două, dar el îi răspunse tăios. Femeia dădu din umeri; începea să-și cam piardă răbdarea; dacă Walter voia să facă mutre, n-avea decât, puțin îi păsa. Își continuară drumul în tăcere până la destinație. Fusesse invitată multă lume. Erau prea mulți oameni și prea multe feluri de mâncare. În timp ce vorbea veselă cu vecinii ei, Kitty îl observă pe Walter. Era palid ca un mort și avea un aer înțepat.

— Bărbatul dumitale arată cam extenuat. Credeam că suportă bine căldura. A lucrat mult și din greu?

— Întotdeauna lucrează din greu...

— Cred că aveți intenția să plecați curând în vacanță.

— O, da, cred că ne vom duce în Japonia, ca și în anul trecut, zise Kitty. Doctorul mi-a spus să scap neapărat de căldura asta, dacă nu vreau să mă facă praf.

Walter n-o mai privi ca de obicei zâmbitor, așa cum făcea când erau invitați la vreo masă în oraș. Nu se uita deloc la ea. Băgă de seamă că atunci când se urcase în mașină, Walter evitase să o privească și procedă la fel și

atunci când, cu obișnuita lui politețe, îi dăduse mâna ca să coboare. Acuma, vorbind cu femeile din stânga și din dreapta lui, nu zâmbea deloc, ci le privea cu ochi fițiși și fără să clipească. Într-adevăr ochii lui păreau enormi și, pe fața aceea palidă, negri ca de cărbune. Obrazul lui avea o expresie rigidă și severă.

— Trebuie să fie un partener foarte plăcut, se gândi Kitty cu ironie.

Ideea că doamnele acelea nefericite încearcă să se dedea obișnuitelor bârfeli cu masca aceea întunecată, o amuza copios.

Bineînțeles că știa; nu avea nici cea mai mică îndoială în privința asta și era furios pe ea. De ce nu i-a spus nimic? Oare, într-adevăr, din cauză că, deși furios și lovit, o iubea atât de mult încât îi era teamă să nu-l părăsească? Gândul acesta o făcu să-l disprețuiască ușor, dar fără răutate; la urma urmei era bărbatul ei și avea grijă de hrană și de locuința ei; atâta vreme cât nu se va amesteca în treburile ei și o va lăsa să facă tot ce voia avea să fie foarte drăguță cu el. Pe de altă parte tăcerea lui se datora poate pur și simplu unei timidități morbide. Charlie avea dreptate când îi spunea că nimeni nu ar detesta mai mult că Walter să facă scandal. Nu ținea niciodată să vorbească dacă putea să evite acest lucru. Îi povestise odată că fusese citat ca martor într-un proces, unde trebuia să depună mărturie ca expert și timp de o săptămână înainte de proces abia mai izbutise să doarmă. Era stăpânit de o timiditate maladivă.

Și mai era ceva: bărbații sunt în general orgolioși și atâta timp cât nimeni nu știa ce se întâmplase s-ar putea că Walter să treacă cu vederea totul. Se întreba chiar dacă nu cumva Charlie avusese dreptate când îi sugerase că Walter știa de cine depindea existența lui. Charlie era cea mai cunoscută figură în oraș și în curând avea să fie secretar colonial. Putea să-i fie foarte util lui Walter; pe de altă parte ar fi putut să-i devină foarte dezagreabil

dacă Walter l-ar fi supărat. Inima ei tresălta de bucurie când se gândea la puterea și hotărârea iubitului ei; se simțea fără apărare în brațele lui bărbătești. Bărbații erau ciudați; nu i-ar fi trecut prin minte niciodată că Walter era capabil de atâta josnicie și totuși nu poți să știi niciodată; probabil că seriozitatea lui era doar o mască menită să ascundă o fire meschină și vicleană. Cu cât se gândea mai mult la acest lucru, cu atât i se părea că Townsend avea dreptate. Își îndreptă privirea încă o dată spre bărbatul ei. De data aceasta fără nici o indulgență.

Printr-o întâmplare, tocmai în clipa aceea femeile din dreapta și din stânga lui vorbeau cu vecinii lor așa că el nu discuta cu nimeni. Privea ținută drept înaintea lui, departe de tot ce era în jur și ochii îi erau plini de o tristețe de moarte. Kitty fu zguduită.

XXII

A DOUA ZI DUPĂ MASĂ PE CÂND STĂTEA lungită pe divan, dormitând, fu trezită de o bătaie în ușă.

— Cine-i? strigă ea iritată. Nu era obișnuită să fie deranjată la ora aceea.

— Eu.

Kitty recunoscuse glasul bărbatului ei și se ridică grăbită în capul oaselor.

— Intră.

— Te-am trezit? întrebă el intrând.

— Da, m-ai trezit, răspunse ea pe tonul firesc pe care-l adoptase față de el în ultimele două zile.

— Vrei să vii în camera de alături? Aș vrea să stăm puțin de vorbă.

Inima i se zbătu deodată cu putere în piept.

— Să-mi pun un halat...

Walter ieși. Kitty își puse papucii și se înveli într-un kimono. Se uită în oglindă, era foarte palidă și-și dădu cu puțin ruj pe obraz. Se opri o clipă în ușă, făcându-și curaj pentru discuția care o aștepta și după aceea, cu o expresie de siguranță pe față, trecu în camera de alături.

— Cum ai reușit să pleci de la laborator la ora asta? întrebă ea. Nu te vād prea des în orele de după-amiază.

— Nu vrei să stai jos?

Nu se uita la ea. Vorbea pe un ton grav. Era bucuroasă să facă ce-i ceruse; îi cam tremurau genunchii și nemaiputând să continue discuția pe tonul acela glumeț, tăcu. Walter se așeză și el pe un scaun și-și aprinse o țigară. Privirile lui rățăceau fără răgaz, de colo până colo prin cameră, îi venea greu, după cât se părea, să înceapă.

Deodată o privi drept în ochi și fiindcă evitase atât de mult timp să se uite la ea, uitarea lui directă o înspăimântă într-un asemenea hal încât își înăbuși cu greu un țipăt.

— Ai auzit vreodată de Mei-tan-fu? întrebă el. S-a

scris mult în ziare în ultima vreme despre localitatea asta...

Kitty se uită uimită la el. Șovăia.

— Localitatea aceea unde bântuie holera? Domnul Arbuthnot vorbea despre asta aseară...

— E o epidemie... Cred că cea mai gravă din câte au fost de ani de zile. Era acolo un medic misionar. A murit de holeră acum trei zile. În momentul de față nu se mai află în acel loc decât o mănăstire franceză și un funcționar de vamă. Toți ceilalți au plecat...

Privirile lui erau ațintite asupra ei și Kitty nu-și putu lăsa ochii în jos. Încercă să-i ghicească intențiile, dar era nervoasă și nu putea desluși decât o pândă ciudată în atitudinea lui. Cum putea să se uite atât de fix? Nici nu clipea măcar.

— Călugărițele franceze fac și ele ce pot. Au transformat orfelinatul într-un spital. Dar oamenii mor ca muștele. M-am oferit să mă duc și să mă ocup de stăvilirea epidemiei...

— Tu?

Kitty tresări violent. Primul gând care-i trecu prin minte fu că, în cazul că Walter pleca, va fi liberă să se vadă cu Charlie cât poftea. Totuși ideea o tulbură. Simți că roșește. De ce o privea astfel? Se uită stânjenită în altă parte.

— E necesar să faci asta? Îngăimă ea.

— Nu-i nici un doctor străin acolo.

— Dar tu nu ești doctor, ești bacteriolog.

— Sunt doctor în medicină și înainte de a mă specializa am lucrat mult în medicină generală la un spital. Faptul că sunt în primul rând bacteriolog e cu atât mai bine. Va fi o șansă excelentă ca să fac cercetări...

Vorbea pe un ton aproape ușuratic și când îl privi fu surprinsă să vadă în ochii lui o licărire batjocoritoare. Nu înțelegea ce se întâmpla.

— Dar n-o să fie teribil de primejdios?

— Teribil...

Walter zâmbi. Un fel de rânjet batjocoritor. Kitty își sprijini fruntea în palmă. Sinucidere. Nimic altceva. Groaznic! Nu crezuse că avea să facă una ca asta. Nu se putea să-l lase să o facă. Nu era vina ei că nu-l iubea. Nu putea suporta ideea că Walter avea să se sinucidă de dragul ei. Lacrimi i se prelinseră încet pe obraji.

— De ce plângi?

Glasul lui era rece.

— Nu ești obligat să te duci, nu-i așa?

— Nu, mă duc pentru că vreau eu.

— Te rog, nu te duce, Walter. Ar fi prea îngrozitor dacă s-ar întâmpla ceva. Și dacă ai muri?

Deși rămase impasibil, umbra unui zâmbet îi trecu din nou prin ochi. Nu răspunse nimic.

— Unde-i localitatea asta? Întrebă ea după o pauză.

— Mei-tan-fu? E așezată pe un afluent al Fluviului de Apus. O să mergem de-a lungul Fluviului de Apus și după aceea cu lectica...

— Cum adică „o să mergem”? Cine o să meargă?

— Tu și cu mine.

Kitty se uită repede la el. I se păru că nu a auzit bine. Dar acum zâmbetul lui trecuse de la ochi la buze. Ochii lui negri o priveau țintă.

— Te aștepți deci să vin și eu?

— M-am gândit că ți-ar plăcea să vii...

Kitty începu să respire agitată. Se înfioră toată.

— Dar o femeie n-are ce să caute acolo. Misionarul și-a trimis soția și copiii mici încă de acum câteva săptămâni și comisarul și soția lui au venit și ei. Am întâlnit-o pe nevastă-sa la un ceai. Mi-am adus chiar acum aminte că mi-a spus că a plecat de undeva din cauza holerei...

— Sunt cinci călugărițe franțuzoaice în Mei-tan-fu.

O cuprinse panica.

— Nu știu ce vrei. Ar fi o nebunie să mă duc. Știi cât

de plăpândă sunt, doctorul Hayward spunea că trebuie să plec din Hong Kong din pricina căldurii. N-aș putea suporta căldura de acolo. Și holeră, frica de ea mă va scoate din minți... înseamnă să caut primejdia cu lumânarea. N-are nici un rost să mă duc acolo. Aș muri...

Walter nu-i răspunse. Kitty se uita la el disperată și abia își putea stăpâni plânsul. Fața lui era de o paloare sumbră care deodată o înfricoșa. Zări pe chipul bărbatului ei o expresie de ură.

Oare voia cumva s-o omoare? Își răspunse singură acestui gând atroce.

— E absurd. Dacă crezi că trebuie să te duci, te privește. Dar nu-mi poți cere să te urmez. Nu pot suferi boala. Și încă o epidemie de holeră! Nu pretind că sunt foarte curajoasă și nu ezit să ți-o spun că nu am tăria necesară pentru aceasta. Voi rămâne aici până la data la care voi pleca în Japonia.

— Am crezut că vei dori să mă însoțești în momentul în care mă pregătesc să pornesc într-o expediție atât de primejdioasă...

Acum își bătea joc de ea pe față. Kitty era din ce în ce mai încurcată. Nu-și dădea bine seama dacă vorbea serios sau pur și simplu încerca să o înspăimânte.

— Nu cred că ar putea fi cineva îndreptățit să-mi reproșeze că refuz să mă duc într-un loc primejdios, unde n-am ce să caut sau unde n-aș fi de nici un folos.

— Ai putea fi de cel mai mare folos, ai putea să-mi dai curaj și să-mi alini necazurile.

Kitty se făcu și mai palidă.

— Nu înțeleg despre ce vorbești...

— N-aș fi crezut că pentru asta ar fi nevoie de altceva decât de o inteligență mijlocie.

— Nu mă duc, Walter. E monstruos să-mi ceri așa ceva.

— Atunci nici eu n-o să mă duc. Și voi intenta imediat cererea de divorț.

XXIII

KITTY ÎL PRIVI CU OCHI INEXPRESIVI. Ce auzise fusese atât de neașteptat, încât în primul moment abia își dădu seama despre ce e vorba.

— Ce naiba vrei să spui cu asta?

Chiar și în urechile ei întrebarea sună fals; observă privirea disprețuitoare care se ivise în ochii severi ai lui Walter.

— Mi-e teamă că m-ai crezut un prost mai mare decât sunt.

Nu prea știa ce să-i răspundă. Era nehotărâtă dacă să-și afirme indignată inocența sau să izbucnească în reproșuri furioase. Walter păru să-i ghicească gândurile.

— Am toate probele necesare.

Kitty începu să plângă. Lacrimile îi curgeau pe obraji deși nu simțea nici un fel de tristețe și nici nu și le ștergea; plângând, putea să-și mai revină. Dar mintea îi era pustie. Walter o privea indiferent și calmul lui o înspăimânta. După un timp el își manifestă nerăbdarea.

— Nu faci prea mare lucru cu plânsul, știi bine...

Glasul lui atât de rece și de aspru răscoli în ea o oarecare indignare. Își recâștigă prezența de spirit.

— Puțin îmi pasă, presupun că n-ai nici o obiecție, ca să cer eu divorțul. Pentru un bărbat asta n-are nici o importanță.

— Îmi dai voie să te întreb de ce ar trebui să suport eu fie și cea mai mică neplăcere din pricina ta?

— Pentru tine e același lucru. Nu-i prea mult dacă-ți cer să te porți ca un gentleman.

— Am o mult prea mare grijă de binele tău.

Kitty se ridică și-și șterse ochii.

— Ce vrei să spui? îl întrebă ea.

— Townsend se va căsători cu tine numai dacă e parte împlicată și cazul e atât de compromițător încât soția lui va fi silită să divorțeze de el.

— Nu știi ce vorbești, strigă ea.

— O, ce proastă ești!

Glasul lui era atât de disprețuitor, încât Kitty se înroși de furie. Și probabil furia ei era cu atât mai mare cu cât niciodată până atunci nu-l auzise spunându-i decât vorbe dulci, măgulitoare, încântătoare. Fusese obișnuită să-l știe supus oricăror capricii ale ei.

— Dacă vrei să știi adevărul, iată-l. E mai mult decât nerăbdător să mă ia de nevastă. Dorothy Townsend ecu totul de acord să divorțeze și ne vom căsători de îndată ce vom fi liberi.

— Ți-a spus chiar toate cuvintele astea sau asta-i impresia pe care o ai după cum se poartă?

În ochii lui Walter licărea o batjocură amară. Kitty se simți oarecum nesigură. Nu era convinsă că Charlie îi spusese vreodată acest lucru.

— Mi-a spus-o de nenumărate ori.

— Minți și știi bine că minți.

— Mă iubește din tot sufletul. Mă iubește tot atât de pasionat pe cât îl iubesc eu. Ai descoperit acest lucru. Foarte bine, n-am să neg nimic. De ce-aș face-o? Ne iubim de un an și sunt mândră de asta. El înseamnă totul pentru mine în lumea asta și mă bucur că ai aflat-o în cele din urmă. Ne e groaznic de silă să ne ascundem, ne e silă de concesi și de toate celelalte. A fost o greșeală că m-am măritat cu tine, n-ar fi trebuit s-o fac niciodată, am fost o proastă. N-am ținut niciodată la tine. N-am avut niciodată nimic comun. Nu-mi plac oamenii care-ți plac și mă plictisesc lucrurile care pe tine te interesează. Sunt mulțumită că totul s-a sfârșit.

Se uita țintă la ea, fără să facă nici o mișcare și fără că vreun mușchi de pe față să-i tresară. O ascultă atent și nici o schimbare a expresiei sale nu arăta că spusele ei l-ar afecta.

— Știi de ce m-am măritat cu tine?

— Fiindcă voiai să te măriți înaintea sorei tale Doris.

Acesta era adevărul, totuși o impresionează într-un fel

ciudat când își dădu seama că el îl știa. Și, curios, chiar în acea clipă de teamă și furie, i se făcu milă de el. Walter zâmbi ușor.

— Nu-mi făcusem nici o iluzie despre tine, spuse el. Știam că ești proastă și frivolă și fără minte. Știam că țelurile și idealurile tale erau vulgare și comune. Dar te iubeam. Știam că ești o ființă de mâna a doua. Dar te iubeam. E caraghios când mă gândesc cât de tare mă sileam să mă amuz cu lucrurile care te amuzau și cât de grijuliu eram să-ți ascund că nu sunt un ignorant și un tip vulgar și un bârfitor și un prost. Știam cât de înspăimântată erai de inteligență și am făcut tot ca să mă crezi un prost tot atât de mare ca și restul bărbaților pe care îi cunoșteai. Știam că te-ai măritat ai mine din conveniență. Te iubeam atât de mult, încât nici nu-mi păsa. Cei mai mulți oameni, atât cât pot să-mi dau eu seama, când iubesc pe cineva și nu sunt iubiți simt că sunt nedreptățiți. Devin furioși și înăcriți. Eu nu eram așa. Nu m-am așteptat niciodată să mă iubești, nu vedeam nici un motiv să o faci, niciodată nu m-am considerat o ființă care poate să fie iubită. Eram mulțumit să mi se îngăduie să te iubesc și eram fermecat când uneori mă gândeam că ți-am plăcut sau când observam în ochii tăi o licărire de afecțiune binevoitoare. Am încercat să nu te plictisesc cu dragostea mea; știam că nu-mi pot îngădui să fac așa ceva și pândeam întotdeauna primul semn care să-mi arate că afecțiunea mea te plictisește. Ceea ce cei mai mulți dintre bărbați consideră un drept, eu eram pregătit să-l socotesc drept o favoare.

Kitty, obișnuită dintotdeauna cu complimentele, nu auzise niciodată asemenea lucruri. O furie oarbă, care-i alungă teama, o cuprinse, o sufocă parcă și simți că vinele i se umflă și i se zbat la tâmpile. Vanitatea rănită poate face pe o femeie mai răzbunătoare decât o leoaică ai cărei pui au fost răpiți. Bărbia lui Kitty și așa puțin

cam prea pătrată, se contură proeminentă și urâtă ca a unei maimuțe și ochii ei străluciră de răutate. Dar își stăpâni furia.

— Dacă un bărbat nu e în stare să facă o femeie să-l iubească e vina lui, nu a ei.

— Evident...

Tonul lui batjocoritor îi mări enervarea. Își dădu seama că l-ar răni mai tare numai dacă își va păstra calmul.

— Nu am cine știe ce studii și nu sunt foarte inteligentă. Sunt exact o femeie tânără obișnuită. Îmi plac lucrurile care le plac oamenilor în mijlocul cărora am trăit toată viața. Îmi place să dansez, să joc tenis, să mă duc la teatru și-mi plac bărbații care practică sportul. E adevărat că m-ai plictisit întotdeauna, tu și lucrurile care-ți plac. Pentru mine ele nu au nici o valoare și nu le doresc. M-ai târât de-a lungul acelor galerii interminabile din Veneția - când mi-ar fi plăcut mai mult să joc golf la Sandwich.

— Știu...

— Îmi pare rău că n-am fost tot ceea ce te-ai așteptat să fiu. Din nefericire te-am considerat întotdeauna respingător din punct de vedere fizic. Nu mă poți învinui pentru asta.

— Nu...

Kitty ar fi putut face față situației mult mai ușor dacă Walter ar fi fost cuprins de furie sau ar fi făcut scandal. Ar fi putut răspunde la violență cu violență. Stăpânirea lui de sine era de-a dreptul nefirească și-l ura acum așa cum nu-l urase niciodată.

— Nu cred nici măcar că ești un bărbat ca oricare altul. De ce n-ai pătruns cu forța în cameră când știai că sunt acolo cu Charlie? Ai fi putut cel puțin să încerci să-l bați. Ți-era teamă?

Dar în momentul în care spusese asta și roși, fiindcă i se făcu rușine. Walter nu răspunse și în ochii lui, Kitty

citi un dispreț glacial. Umbra unui zâmbet trecu pe buzele lui.

— S-ar putea ca, asemeni unui personaj istoric, să fiu prea mândru ca să lupt...

Kitty, incapabilă să se gândească la un răspuns, dădu din umeri.

Timp de o secundă Walter o. fixă cu privirea lui nemișcată.

— Cred că ți-am spus tot ce-am avut de spus: dacă refuzi să vii la Mei-tan-fu voi intenta acțiunea de divorț.

— De ce nu vrei să fii de acord să mă lași să divorțez eu?

În cele din urmă n-o mai fixă. Se sprijini mai bine în scaun și-și aprinse o țigară. O fumă până la capăt fără să spună un cuvânt. Apoi, zvârlind mukul în zămbi ușor. O privi din nou.

— Dacă doamna Townsend mă va asigura că divorțează de soțul ei și dacă Townsend îmi făgăduiește în scris că se căsătorește cu tine într-o săptămână sau două, hotărârile fiind definitive, voi face și asta...

Era ceva în felul cum vorbea care o tulbura. Dar demnitatea ei o obligă să-i accepte ofertă cu semetie.

— E foarte generos din partea ta, Walter.

Spre marca ei mirare, el izbucni deodată într-un hohot de râs. Kitty se înroși furioasă.

— De ce râzi? Nu văd ce e de râs.

— Iartă-mă. Aș zice că am un simț al umorului cam ciudat.

Kitty se uită la el încruntându-se. Ar fi vrut să-i spună ceva tăios, care să-l rănească, dar nu-i veni în minte nici o replică. Walter se uită la ceas.

— Ar trebui să te grăbești dacă vrei să-l mai prinzi pe Townsend la birou. Dacă te hotărăști să vii cu mine la Mei-tan-fu ar trebui s-o pornim poimăine.

— Vrei să-i vorbesc chiar astăzi?

— Se zice că fierul trebuie bătut cât este cald...

Inima începu să-i bată mai repede. Nu se simțea tulburată, simțea altceva, nu știa nici ea ce. Ar fi vrut să aibă mai mult timp, ar fi vrut să-l poată pregăti pe Charlie. Dar avea cea mai deplină încredere în el, o iubea tot atât de mult pe cât îl iubea și ea și ar fi fost o perfidie să-i treacă cumva prin minte gândul că el n-ar fi acceptat cu bucurie necesitatea care îi era impusă. Se întoarse cu fața gravă către Walter.

— Nu cred că știi ce înseamnă dragostea. Nici nu-ți poți imagina cu câtă disperare ne iubim, Charlie și cu mine. E într-adevăr singurul lucru care contează și orice sacrificiu pe care ni-l cere dragostea ni se va părea tot atât de ușor ca și cum n-ar fi nimic...

Walter se înclină, dar nu spuse un cuvânt și o urmări cu privirea cum iese din cameră cu pași măsurați.

XXIV

KITTY ÎI TRIMISE LUI CHARLIE UN bilet în care scrisese: „*Te rog primește-mă. E urgent*”. Un *boy* o rugă să aștepte și reveni spunându-i că domnul Townsend o va primi peste cinci minute. Era peste măsură de nervoasă. Când, în cele din urmă, fu introdusă în biroul lui, Charlie o întâmpină și-i dădu mâna, dar în clipa în care *boy*-ul închise ușa și-i lăsă singuri renunță la atitudinea ceremonios afabilă.

— Știi, draga mea, zău că n-ar trebui să vii aici în orele de lucru. Am îngrozitor de multă treabă și nu trebuie să dăm lumii posibilitatea de a bârfi...

Kitty îl privi lung cu ochii ei frumoși și încercă să zâmbească, dar buzele îi erau țepene și nu putu zâmbi deloc.

— N-aș fi venit dacă n-ar fi fost necesar.

El zâmbi și o luă de braț.

— Ei, acuma că ești aici, vino și stai jos.

Încăperea era prelungă, îngustă și goală. Plafonul era înalt. Pereții, zugrăviți în două nuanțe cafenii. Mobilierul camerei consta dintr-un birou mare, un scaun turnant pentru Townsend și un fotoliu de piele pentru vizitatori. Pe Kitty o intimidă faptul că trebuie să se așeze în acest fotoliu. Charlie se așeză la birou. Nu-l văzuse niciodată purtând ochelari, nici nu știa că poartă. Când băgă de seamă că ochii ei se opriseră asupra ochelarilor, Charlie și-i scoase.

— Îi folosesc numai la citit, spuse el.

Lacrimile îi izbucniră fără să vrea și începu să plângă fără să-și dea seama de ce plânge. N-o făcea intenționat, nu voia să-l înșele, dar dorința instinctivă de a-i stârni compasiunea era mai puternică decât ea. Charlie o privi cu ochi goi.

— Ce s-a întâmplat, draga mea, nu plânge...

Kitty își scoase batistă și încercă să-și stăpânească hohotele de plâns. Charlie sună și când *boy*-ul veni se

duse la ușă.

— Dacă întreabă cineva de mine spune că sunt plecat.

— Am înțeles, *sir*.

Boy-ul închise ușa. Charlie se așeză pe brațul fotoliului și o cuprinse de umeri.

— Și acum, Kitty dragă, spune-mi ce e...

— Walter vrea să divorțeze.

Simți că apăsarea brațului lui pe umerii ei încetează. Trupul lui încremeni. Se făcu tăcere, apoi Townsend se ridică de pe fotoliu și se așeză din nou în scaunul lui.

— Ce vrei să spui? întrebă el.

Ea îl privi repede, glasul lui era răgușit, și-i văzu obraji care deveniseră stacojii.

— Am avut o discuție cu el. Vin direct de acasă. Spune că are toate dovezile de care are nevoie.

— Nu te-ai dat pe mâna lui? N-ai recunoscut nimic?

Lui Kitty i se strânse inima.

— Nu, spuse ea.

— Ești sigură, sigură de tot? întrebă el, privind-o tăios.

— Foarte sigură, minți ea din nou.

Charlie se sprijini de spătarul scaunului și privi țintă și neatent harta care era atârnată pe peretele din fața lui. Ea îl observă neliniștită. Era oarecum nedumerită de modul în care Charlie primise știrea. S-ar fi așteptat să o îmbrățișeze, să-i spună că e mulțumit deoarece acum vor putea fi împreună pentru totdeauna, dar, sigur, bărbații erau ciudați. Kitty plângea încetisor, nu ca să-i trezească simpatia, dar pentru că i se părea firesc s-o facă.

— Ne-am băgat într-o încurcătură afurisită, spuse el în cele din urmă. Dar n-are rost să ne pierdem capul. Plânsul n-o să ne ajute cu nimic, să știi...

Kitty observă nuanța de iritare din glasul lui și-și șterse ochii.

— Nu-i vina mea, Charlie. N-am putut face altfel.

— Firește că n-ai putut. Pur și simplu am avut un

ghinion blestemat. Și eu sunt la fel de vinovat ca și tine. Lucrul pe care trebuie să-l facem acum e să vedem cum putem ieși din încurcătura asta. Nu cred că vrei să divorțezi, după cum nici eu nu vreau.

Kitty abia se stăpâni să nu se sufoce de mirare. Îl privi cu mare atenție. Nu se gândea deloc la ea.

— Mă întreb ce dovezi are. Nu știu cum ar putea de fapt dovedi că eram amândoi în camera aceea. În general am fost cât se poate de precauți. Sunt sigur că bătrânelul din dugheana cu antichități nu ne-a trădat. Chiar dacă ne-a văzut intrând în prăvălie nu văd de ce nu am fi putut umbla amândoi după antichități...

Își vorbea mai mult lui decât ei.

— E ușor să aduci învinuiri cuiva, dar e afurisit de greu să le dovedești, orice avocat poate să-ți confirme asta. Poziția noastră e să negăm totul și dacă amenință să intenteze acțiune de divorț o să-i spunem că-l ia dracu și că o să ne batem...

— Nu pot să apar în fața tribunalului, Charlie.

— De ce naiba nu poți? Mi-e teamă că trebuie totuși să apari. Dumnezeu mi-e martor că nu vreau scandal, dar n-o să putem sta cu brațele încrucișate.

— De ce trebuie să ne apărăm?

— Ce întrebare! La urma urmei chestiunea asta nu te privește numai pe tine, mă privește și pe mine. Dar de fapt nu cred că trebuie să-ți fie teamă. O să fim noi în stare să-l reducem la tăcere, într-un fel sau altul, pe bărbatul tău. Singurul lucru care mă preocupă e care-i calea cea mai bună pe care s-o apucăm...

După cât se părea, îi trecuse deodată prin minte o idee, deoarece se întoarse spre ea, zâmbindu-i seducător și glasul lui, care cu o clipă mai înainte era repezit și rece, deveni mieros.

— Mi-e teamă că ai fost groaznic de mâhnită, biată femeiușcă... Păcat, mare păcat; întinse brațul peste birou, și-i luă mâna. Am intrat într-o încurcătură, dar o

să ieșim noi din ea. Nu-i... Se opri și Kitty bănuî că ar fi vrut să spună că nu era prima din care ieșise. Lucrul cel mai important e să ne păstrăm calmul. Știi că n-o să te las singură...

— Nu mi-e teamă. Puțin îmi pasă de ce-o să facă...

Mai zâmbea, dar zâmbetul lui era probabil cam forțat.

— Dacă se va întâmpla - ce e mai rău, o să vorbesc cu guvernatorul. O să mă înjure ca dracu, dar e un om de treabă și bărbat de lume. O să aranjeze el lucrurile într-un fel. N-o să-i vină nici lui la îndemâna să iasă scandal.

— Ce-ar putea face? întrebă Kitty.

— Ar putea exercita o anume presiune asupra lui Walter. Dacă nu va putea să-l decidă stimulându-i ambițiile, îl va determina făcând apel la simțul lui de datorie.

Kitty era demoralizată. Își dădea seama că nu putea să-l facă pe Charlie să înțeleagă cât de disperată e situația. Ușurința lui o sâcâi. Îi părea rău că venise să-l vadă la birou. Locul o intimidă. Ar fi fost mai ușor să-i spună ce vrea, dacă ar fi fost în brațele lui și l-ar fi luat de gât.

— Nu-l cunoști pe Walter, spuse ea.

— Știu că orice om are prețul lui.

Îl iubea pe Charlie din toată inima, dar răspunsul lui o dezamăgi, căci un om deștept ca el n-ar fi trebuit să spună o asemenea prostie.

— Nu cred că-ți dai seama cât de furios e Walter. Nu i-ai văzut fața și nici cum arată.

O clipă el nu-i spuse nimic și o privi zâmbind ușor. Kitty știa la ce se gândește. Walter era bacteriolog și avea o slujbă mărunță.

Era greu de crezut că ar fi avut insolența de a deveni o pacoste pentru înaltele cercuri oficiale.

— N-are rost să te înșeli singur, Charlie, spuse ea cu seriozitate. Dacă Walter s-a hotărât să întenteze acțiune de divorț, orice-ai spune tu sau altcineva nu poate avea

nici cea mai mică influență asupra lui.

Obrazul lui Charlie se întunecă și se înăspri iar.

— E ideea lui să mă declare vinovat?

— La început a fost. Până la urmă am reușit să-l fac să consimtă să mă lase să divorțez eu de el.

— Ei, asta nu-i chiar atât de îngrozitor. Din nou deveni mai destins și în ochi îi apăru o lumină de ușurare. Asta mi se pare o soluție foarte bună. Și la urma urmei e lucrul cel mai puțin însemnat pe care-l poate face un bărbat, e singurul lucru la locul lui...

— Dar pune o condiție...

O privi cercetător și păru să se gândească o clipă.

— Firește, nu sunt un om foarte bogat, dar voi face tot ce-mi stă în putință...

Kitty tăcu. Charlie spunea lucruri pe care nu s-ar fi așteptat niciodată să i le spună. Și din cauza asta îi venea greu să vorbească. Se așteptase să-i spună totul dintr-o izbucnire, în brațele lui iubitoare, cu obrazul dogorind, cuibărită la pieptul lui.

— E de acord să divorțez eu de el dacă soția ta îi dă asigurarea că va divorța și ea de tine.

— Și altceva ce mai vrea?

Kitty abia mai putea vorbi.

— Și... îmi vine teribil de greu să-ți spun, Charlie... sună groaznic... dacă promiți să te căsătorești cu mine la o săptămână după ce hotărârea devine definitivă.

XXV

CÂTEVA CLIPE CHARLIE NU SPUSE NICI un cuvânt. Apoi îi luă din nou mâna și i-o strânse ușurel.

— Știi, draga mea, orice s-ar întâmpla, pe Dorothy nu trebuie s-o amestecăm în toate lucrurile astea. Kitty se uită la el cu ochii goi.

— Nu înțeleg... Cum adică?

— Știi, nu ne putem gândi numai la noi... Îți dai seama, dacă totul ar fi cum trebuie, nu ar exista un alt lucru pe care să-l doresc mai mult decât să mă căsătoresc cu tine. Dar e absolut exclus. O știu pe Dorothy: nimic n-o va face să divorțeze de mine.

Lui Kitty începu să-i fie groaznic de frică. Începu din nou să plângă. Charlie se ridică, veni lângă ea și o cuprinse pe după mijloc.

— Nu te supăra, draga mea. Trebuie să ne păstrăm calmul.

— Credeam că mă iubești...

— Sigur că te iubesc, spuse el afectuos. Să n-ai nici o îndoială.

— Dacă ea nu vrea să divorțeze, Walter va declara că tu ești vinovatul...

Trecu multă vreme până răspunse Charlie. Glasul lui era uscat.

— Asta mi-ar ruina cariera, dar ție, mi-e teamă, că nu-ți va folosi prea mult. Dacă vom ajunge până acolo îi voi spune totul lui Dorothy, ea va fi înspăimântător de rănită și de nenorocită, dar mă va ierta.

Deodată îi veni o idee.

— Nu știi chiar dacă n-ar fi mai bine să-i spun totul în orice caz. Dacă s-ar duce la bărbatul tău sunt sigur că l-ar putea convinge să-și țină gura.

— Asta înseamnă că nu vrei să divorțeze de tine?

— Păi, trebuie să mă gândesc și la băieții mei, nu? Și apoi, nu vreau să fie nefericită. Ne-am înțeles întotdeauna foarte bine. A fost o soție teribil de bună cu

mine, știi și tu...

— De ce mi-ai spus că nu înseamnă nimic pentru tine?

— Nu ți-am spus asta niciodată. Ți-am spus că nu o iubesc. Nu ne-am mai apropiat unul de altul de ani de zile, decât așa, întâmplător, de Crăciun de pildă, sau înainte de a pleca în Anglia sau după ce se întorcea. Nu-i o femeie căreia îi place acest lucru. Dar întotdeauna am fost foarte buni prieteni. Nu mă deranjează să-ți spun că depind de ea mai mult decât poate crede cineva.

— Atunci nu socoți că ar fi fost mai bine să mă fi lăsat în pace?

I se părea bizar că, în ciuda spaimei care o sugruma, mai putea vorbi atât de calm.

— Erai cea mai drăguță femeiușcă pe care o văzusem de nu mai știu când. Și pur și simplu m-am îndrăgostit nebunește de tine. Nu mă poți acuza din pricina asta...

— Și apoi mi-ai spus că n-ai să mă părăsești niciodată...

— Dar pentru numele lui Dumnezeu, nu te voi părăsi. Am intrat într-o încurcătură groaznică și voi face tot ce este omeneste posibil ca să te scot din ea.

— În afară de singurul lucru firesc și necesar...

Charlie se ridică și se întoarce la scaunul lui.

— Draga mea, trebuie să fii rezonabilă. E mult mai bine să privim realitatea în față. N-aș dori să-ți jignesc sentimentele, dar totuși trebuie să-ți spun adevărul. Sunt foarte preocupat de cariera mea. Nu văd de ce nu aș fi în curând guvernator și e o treabă afurisit de plăcută să fii guvernator colonial. Dacă nu înăbușim povestea asta, n-am nici cea mai mică șansă. S-ar putea să nu fiu silit să-mi dau demisia, dar va exista întotdeauna o pată neagră în statele mele de serviciu. Dacă voi fi obligat să plec din slujbă va trebui să intru în afaceri, undeva în China, unde am cunoscuți, în orice caz, singura mea șansă e ca Dorothy să rămână alături de mine.

— Atunci de ce mi-ai mai spus că nu dorești nimic

altceva pe lume decât să fiu a ta?

Colțurile gurii i se traseră în jos a supărare.

— O, draga mea, nu e drept să iei în serios tot ce-ți spune un bărbat care e îndrăgostit.

— Nu credeai ce spuneai?

— În acel moment, da.

— Și ce se va întâmpla cu mine dacă Walter divorțează?

— Dacă nu avem pe ce să ne bizuim în apărarea noastră, n-o să luptăm. Nu se va face tărăboi, oamenii au vederi destul de largi în zilele noastre.

Pentru prima dată Kitty se gândi la maică-sa. Se înfioră. Se uită din nou la Townsend. În durerea ei se amesteca acum și o undă de supărare.

— Sunt convinsă că nu-ți va fi deloc greu să suporti orice necaz va trebui să îndur, spuse ea.

— N-o să ajungem prea departe dacă ne vom spune unul altuia lucruri neplăcute.

Kitty țipă disperată. Era îngrozitor să-l iubească atât de sincer și totuși să fie atât de furioasă pe el. Nu era posibil ca el să nu-și fi dat seama cât de mult însemna pentru ea.

— O, Charlie, tu nu știi cât de mult te iubesc?

— Dar, draga mea și eu te iubesc. Numai că nu trăim pe o insulă pustie și trebuie să ne descurcăm cum putem mai bine în împrejurările în care suntem siliți să trăim. Zău că ar trebui să fii rezonabilă.

— Cum pot să fiu rezonabilă? Pentru mine dragostea noastră era totul și tu erai toată viața mea. Nu e deloc plăcut să constat că pentru tine totul n-a fost decât o aventură.

— Știi și tu că n-a fost o aventură. Dar obligându-mă să o determin pe soția mea, căreia îi sunt foarte atașat, să divorțeze și să-mi ruinez cariera căsătorindu-mă cu tine, îmi ceri totuși foarte mult.

— Nu mai mult decât sunt gata să fac eu pentru tine.

— Împrejurările sunt oarecum mai deosebite.

— Singura deosebire e că nu mă iubești.

— Poți iubi foarte mult o femeie fără să dorești să-ți petreci restul vieții cu ea.

Îl privi repede și o cuprinse disperarea. Lacrimi grele i se rostogoleau de-a lungul obrazilor.

— O, cât de crud ești! Cum poți să fii atât de fără inimă?

Începu să plângă în hohote. Charlie se uită neliniștit spre ușa.

— Draga mea, încearcă să te stăpânești.

— Tu nu știi cât de mult te iubesc, hohoti ea. Nu pot trăi fără tine. Nu ți-e milă de mine?

Nici nu mai era în stare să vorbească. Plângea nestăpânit.

— Nu vreau să fiu nemilos și Domnul știe, nu vreau să-ți jignesc sentimentele, dar trebuie să-ți spun adevărul...

— Întreaga mea viață e distrusă. De ce nu m-ai lăsat în pace? Ce rău ți-am făcut eu?

— Firește, dacă asta îți este de vreun folos, poți arunca asupra mea întreaga vină.

Pe Kitty o cuprinse furia.

— Va să zică m-am aruncat în brațele tale. Va să zică nu te-am lăsat în pace până n-ai cedat rugăminților mele...

— Nu vreau să spun asta. Dar fără îndoială că nu m-aș fi legat de tine dacă nu m-ai fi lăsat să înțeleg îndeajuns de limpede că ești gata să te legi și tu de mine.

— O, ce rușine!

Știa bine că spusele lui erau adevărate. Fața lui era mohorâtă și supărată și își frângea încurcat mâinile. Când și când se uita exasperat la ea.

— Oare bărbatul tău nu te-ar putea ierta?

— Nu i-am cerut asta.

Fără să vrea Charlie își strânse pumnii. Kitty îl văzu

înăbușindu-și exclamația de supărare care-i veni pe buze.

— De ce nu te duci la el să-i ceri să te ierte? Dacă te iubește atât de mult pe cât spui, trebuie neapărat să te ierte.

— Cât de puțin îl cunoști!

XXVI

KITTY ÎȘI ȘTERSE LACRIMILE ȘI încercă să-și vină în fire.

— Charlie, dacă mă părăsești, o să mor.

Acum era silită să recurgă la compasiunea lui. Ar fi trebuit să-i spună asta de la început. Dacă ar fi știut ce îngrozitoare alternativă îi fusese oferită, generozitatea lui, simțul lui de dreptate, bărbăția lui ar fi fost atât de puternic stârnite, încât nu s-ar mai fi gândit la nimic altceva decât la primejdia care o amenința. O, cât de pătimăș dorea să-i simtă scumpele, proteguitoarele lui brațe luând-o de mijloc!

— Walter vrea să merg la Mei-tan-fu.

— O, dar asta-i localitatea unde bântuie holera. E una din cele mai grele epidemii din câte au fost în ultimii cincizeci de ani. Nu-i un loc unde să se ducă o femeie. Nu se poate să pleci acolo.

— Dacă mă abandonezi trebuie să mă duc.

— Ce vrei să spui? Nu înțeleg...

— Walter îl înlocuiește pe doctorul misionar de acolo care a murit. Și ține mortîș să-l însoțesc.

— Când?

— Acum. Imediat.

Townsend își împinse scaunul înapoi și o privi cu ochi uimiți.

— S-ar putea să fiu foarte prost, dar nu-s în stare să înțeleg nimic din tot ce-mi spui. Dacă vrea să te duci cu el, atunci ce e cu divorțul?

— M-a pus să aleg. Sau merg la Mei-tan-fu sau va intenta acțiune de divorț.

— A, așa? Expresia glasului i se schimbă foarte puțin. Cred că e cât se poate de cumsecade din partea lui.

— Cumsecade?

— Firește, e grozav de frumos din partea lui să se ducă acolo. Adevărat, nu-i un lucru care mi-ar place să-l fac. Dar fără îndoială, o să capete o decorație când o să

se întorcă...

— Dar eu, Charlie? țipă ea cu teamă în glas.

— Păi, dacă vrea să mergi cu el, în împrejurările de față, nu văd cum ai putea să-l refuzi.

— Asta înseamnă pentru mine moarte. Categorie, o moarte sigură.

— O, dă-o încolo, asta-i exagerare. Nu cred că te-ai lua dacă ar crede așa ceva. Riscul nu-i mai mare pentru tine decât pentru el. De fapt nu-i nici un risc dacă ești atent. Am fost aici când a izbucnit o epidemie de holeră și nu mi s-a întâmplat nimic. Lucrul cel mai important e să nu mănânci nimic nefiert, fructe crude sau salate sau lucruri din astea și să ai grijă ca apa de băut să fie fiartă. Pe măsură ce vorbea devenea tot mai sigur de el și vorba lui era tot mai grăbită, se mai luminase chiar la față și era mai vioi. La urma urmei, asta-i treaba lui, nu-i așa? Îl interesează microbii. Dacă stai să te gândești mai bine e chiar un noroc pentru el.

— Dar eu, Charlie? repetă ea, acum nu cu teamă în glas, ci consternată.

— Uite ce e, cel mai bun mijloc de a înțelege pe cineva e să te pui în pielea lui. Din punctul lui de vedere, ai fost o femeiușcă năbădăioasă și dorește să te facă inofensivă. Întotdeauna m-am gândit că nu vrea să divorțeze, nu mi se pare că e un tip de felul ăsta și ți-a făcut ceea ce el consideră că e o ofertă generoasă și dacă o refuzi îl înfurii. Nu vreau să te acuz, dar într-adevăr, de dragul meu, cred că ar trebui să-i acorzi puțină atenție.

— Dar nu vezi că o să mă omoare? Nu-ți dai seama că mă ia acolo pentru că știe c-o să mă omoare?

— Ei, draga mea, nu vorbi așa. Suntem într-o situație afurisit de grea și nu-i vremea să fim melodramatici.

— Te-ai decis să nu mă înțelegi. O, ce durere îmi străpunge inima, ce spaimă! - Era gata să strige de durere. Nu mă poți trimite la o moarte sigură. Dacă nu mă iubești și nu ți-e milă de mine, trebuie totuși să ai

sentimente mai omenеști...

— Cred că ești cam nedreaptă cu mine vorbindu-mi astfel. Pe cât pot eu să-mi dau seama bărbatul tău se poartă foarte generos. El vrea să te ierte dacă tu ai să-l lași s-o facă. Vrea să te scoată de aici și i s-a ivit această ocazie ca să te ducă într-un loc, unde pentru câteva luni o să-ți fie imposibil să faci vreun rău. Nu pretind că Meitan-fu e o localitate climaterică, dar n-are rost să te montezi din pricina asta. De fapt ăsta ar fi cel mai rău lucru pe care l-ai putea face. Cred că mulți oameni mor pur și simplu de frică într-o epidemie, tot atât de mulți câți mor din cauza bolii.

— Dar mi-e frică. Când Walter a vorbit de asta, eram aproape să leșin.

— În primul moment cred și eu că a fost un șoc, dar când vei începe să privești lucrurile cu calm o să-ți revii. O să fie o experiență cum nu poate să aibă orișicine.

— Credeam, credeam...

Se clătina încoace și încolo chinuită. Charlie nu spunea nimic și pe obraz îi apărură din nou expresia aceea de supărare pe care până acum ea nu i-o cunoscuse deloc. Kitty nu mai plângea. Era calmă, cu ochii uscați și deși vorbea încet avea totuși un glas ferm.

— Deci vrei să plec acolo?

— N-ai încotro, nu-i așa?

— Așa e...

— Ca să fiu cinstit trebuie să-ți spun că dacă bărbatul tău ar intenta acțiunea de divorț și ar câștiga, n-aș putea să mă căsătoresc cu tine.

Lui Charlie trebuie să-i fi părut un veac până ce Kitty îi răspunse. Femeia se ridică încet în picioare.

— Nu cred că soțul meu s-a gândit vreodată să intenteze acțiune de divorț.

— Atunci pentru numele lui Dumnezeu, de ce m-ai scos din minți cu sperietura asta? o întrebă el.

Ea îl privi rece.

— Știa că o să mă lași în plata Domnului.

Kitty tăcu. Vag, ca atunci când înveți o limbă străină și citești un text din care, la început, nu înțelegi nimic și deodată un cuvânt sau o propoziție îți oferă un fir călăuzitor; vag, tot așa cum într-o clipită îți fulgeră prin minte o bănuială confuză, Kitty avu o presimțire a ceea ce se petrecea în mintea lui Walter. Era ca și cum ai fi zărit un peisaj întunecat și amenințător în scăpărarea unui fulger și în clipa următoare ar fi dispărut în întunericul nopții. Ce văzu o înfioră.

— Walter m-a amenințat așa cum m-a amenințat, fiindcă a știut că o să te prăbușești, Charlie. E ciudat că te-a judecat atât de bine. Numai el putea să mă facă să încerc o asemenea crudă deziluzie.

Charlie se uita la sugativa din fața lui. Se încruntase ușor și se întunecase la față. Dar nu zise nimic.

— A știut că ești vanitos, laș și egoist. A vrut să văd toate acestea cu proprii mei ochi. A știut că ai să fugi ca un iepure la apropierea primejdiei. A știut cât de grosolan mă înșelam crezând că mă iubești, fiindcă și-a dat seama că erai incapabil să iubești pe altcineva în afară de tine însuși. A știut că mă vei sacrifica fără nici o durere ca să-ți salvezi pielea.

— Dacă ai vreo satisfacție spunându-mi lucruri foarte neplăcute, presupun că n-am nici un drept să mă plâng. Femeile sunt întotdeauna nedrepte și în general reușesc să arunce vina asupra bărbaților. Totuși și cealaltă parte are ceva de spus.

Kitty nu luă în seamă întreruperea lui.

— Acum știu tot ce știa el. Știu că ești rău și fără inimă, știu că ești egoist, egoist mai mult decât se poate spune prin cuvinte și știu că n-ai curaj nici măcar cât un iepure, știu că ești un mincinos și un impostor, știu că ești cu totul de disprețuit. Și ceea ce e tragic – și brusc obrazul i se crispă de durere – ceea ce e tragic e că în ciuda acestor lucruri te iubesc din adâncul inimii mele.

— Kitty...

Femeia hohoti amar. Îi pronunțase numele pe tonul acela mângâietor și profund care-i era atât de firesc și care însemna de fapt atât de puțin pentru el.

— Caraghiosule, spuse Kitty.

Se dădu repede înapoi, înroșindu-se, ofensat; n-o putea înțelege. Ea îi aruncă o privire în care licărea o sclipire amuzată.

— Încep să nu-ți mai plac, nu-i așa? Ei bine, fie cum vrei, nu mai are nici o importanță pentru mine.

Începu să-și pună mânușile.

— Ce ai de gând să faci? Întrebă el.

— O, nu-ți fie teamă, n-o să ți se întâmple nimic rău. O să fii în deplină siguranță.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu vorbi așa, Kitty, zise el și-n glasul lui profund răsună o undă de neliniște. Trebuie să știi că tot ce te privește, mă privește și pe mine. Voi fi groaznic de neliniștit să știu ce se va întâmpla. Ce-i vei spune soțului tău?

— Îi voi spune că sunt gata să plec cu el la Mei-tan-fu.

— Poate că dacă vei fi de acord nu va mai insista să mergi.

N-ar fi putut spune de ce când afirmase asta, se uită la el într-un chip foarte ciudat.

— Sper că nu ți-e cu adevărat frică? o întrebă el.

— Nu, spuse ea. Mi-ai dat curaj. Să mă duc într-un loc unde e epidemie de holeră e o experiență unică și dacă voi muri... ei bine, voi muri și gata.

— Am încercat să fiu pe cât am putut de bun cu tine.

Ea îl privi din nou. Lacrimi îi țâșniră din ochi și inima îi era plină de durere. Îi venea să i se arunce la piept și să-și strivească buzele de ale lui. Dar ce rost avea să facă astfel?

— Dacă vrei să știi, zise ea, încercând să vorbească cu glasul ferm, plec cu moartea în inimă și mi-e o teamă cumplită. Nu știu ce e în mintea aceea întunecată și

răsucită a lui Walter, dar mă înfior de spaimă. Mă gândesc că moartea va fi, poate, o eliberare.

Își dădu seama că nu se va mai putea stăpâni nici măcar pentru o clipă. Se îndreptă grăbită către ușă și ieși înainte ca el să se poată scula de pe scaun. Townsend oftă îndelung, ușurat. Simțea că trebuie să bea neapărat un brandy.

XXVII

CÂND AJUNSE ACASĂ ÎL GĂSI PE Walter. Ar fi vrut să se ducă direct în camera ei, dar el era jos, în hol, spunând unuia dintre *boy* ce are de făcut. Era atât de nenorocită, încât acceptă bucuroasă umilirea la care trebuia să se expună. Se opri în fața lui.

— Vin cu tine în localitatea aceea, spuse ea.

— Ah, bine...

— Când vrei să fiu gata?

— Mâine seară.

Nu-și dădu seama cum de o cuprinse îndrăzneala aceea provocatoare. Indiferența lui Walter o împunse ca un vârful de suliță. Așa că spuse un lucru care o miră și pe ea însăși.

— Presupun că n-am nevoie să iau decât câteva rochii de vară și un giulgiu, nu-i așa?

Îl privi cu atenție și-și dădu seama că ușurința ei îl înfuriase.

— I-am și spus servitoarei tale de ce anume ai să ai nevoie. Kitty dădu din cap a încuviințare și urcă în camera ei. Era foarte palidă.

XXVIII

SE APROPIAU ÎN SFÂRȘIT DE destinație. Fuseseră purtați în lectice, zile întregi, de-a lungul unei poteci înguste care străbătea niște orezării fără sfârșit. O porneau în zori și călătoreau până când căldura zilei îi silea să se adăpostească într-un han de la marginea drumului și după aceea își continuau drumul până ajungeau în orașul unde aranjaseră să-și petreacă noaptea. Lectica lui Kitty era în fruntea convoiului și Walter o urma, apoi într-un șir răzleț veneau *coolies* care duceau lenjeria de pat, proviziile și echipamentul. Kitty trecea prin ținuturile acelea fără să vadă nimic. În decursul lungilor ore în care tăcerea era întreruptă doar de vorbă întâmplătoare a vreunuia dintre purtătorii de lectică sau de vreo frântură de cântec aspru, ea revedea într-una în minte chinuitoarele detalii ale scenei petrecute în biroul lui Charlie. Amintindu-și ceea ce-i spusese el și ceea ce-i spusese ea, era îngrozită dându-și seama ce întorsătură seacă și practică luase conversația lor. Ea nu spusese ce-ar fi vrut și nu vorbise pe tonul pe care avusese intenția să-l folosească. Dacă ar fi fost în stare să-l facă să-și dea seama de dragostea ei nemărginită, de pasiunea inimii și de neputința sa, el n-ar fi putut fi atât de neomenos încât s-o lase în voia soartei. Fusesse luată pe neașteptate. Nu-i venea să-și creadă urechilor când îi spusese atât de limpede că nu-i păsa de ea. Acesta era și motivul pentru care nici nu plânsese foarte mult, căci fusese teribil de uluită. De atunci însă plânsese, plânsese fiind profund nefericită.

Noaptea, la han, împărțind cu soțul ei cea mai bună cameră de oaspeți și conștientă că Walter, întins pe patul lui de campanie, e treaz, își îngropa fața în pernă ca să-și înăbușe orice geamăt. În timpul zilei însă, la adăpostul perdelelor lecticei, își îngăduia să-și dea drumul. Durerea ei era atât de mare, încât ar fi fost în stare să tipe în gura mare; nu-și imaginase că se poate suferi atât

de mult și se întreba disperată ce făcuse ca să merite atâta suferință. Nu putea înțelege de ce Charlie nu o iubea, era greșeala ei, presupunea ea, dar făcuse tot ce putuse ca să-l facă să o îndrăgească. Se înțeleseseră întotdeauna atât de bine, râdeau tot timpul cât erau împreună, nu erau numai iubiți, ci și buni prieteni. Nu putea înțelege, era zdrobită. Își spunea că-l urăște și că-l disprețuiește, dar în același timp nu-și putea închipui cum avea să trăiască dacă n-avea să-l mai vadă niciodată. Dacă Walter o lua cu el la Mei-tan-fu ca s-o pedepsească se făcea singur de răs, căci ce-i păsa acum ce se va mai întâmpla cu ea? Nu mai avea de ce să trăiască. Și totuși era cumplit de greu să termini cu viața la douăzeci și șapte de ani.

XXIX

PE VASUL CU CARE MERSESERĂ ÎN susul Fluviului de Apus, Walter citise mereu, dar în timpul meselor se străduia să înjghebe o conversație oarecare. Îi vorbea, ca și cum ar fi fost un străin cu care se întâmplase să călătorească împreună, despre lucruri indiferente, din politețe, își imagina Kitty, sau fiindcă în acest fel putea să facă și mai vizibilă prăpastia care-i despărțea.

Într-o sclipire de înțelegere îi spusese lui Charlie că Walter o trimisese la el amenințând-o cu divorțul dacă nu îl va însoți în orașul lovit de boală numai ca să-și poată da seama singură cât de indiferent, de laș și de egoist este. Era adevărat. Era o stratagemă care se potrivea foarte bine cu umorul lui sardonice. Știa precis ce avea să se întâmple și-i dăduse servitoarei dispozițiile necesare înainte ca ea să se fi întors. Zărise în privirea lui un dispreț care i se adresau atât ei cât și amantului ei. Probabil, se gândise că dacă ar fi fost el în locul lui Townsend nimic pe lume nu l-ar fi putut opri de la orice fel de sacrificiu merit să-i satisfacă până și cel mai neînsemnat capriciu. Știa că și asta era adevărat. Dar atunci cum putuse să o pună să facă un lucru atât de primejdios și care o înspăimânta atât de tare? La început crezuse că se joacă doar cu ea și până în clipa în care plecaseră, tot nădăjduse că avea să pufnească în râsul acela ușor al lui spunându-i că nu era nevoie să vină și ea. Nu avea nici cea mai vagă idee ce se petrecea în mintea lui. Nu se putea să-i dorească moartea. O iubise doar cu atâta disperare... Acum știa ce-i dragostea și își amintea o mie de semne ale adorației lui pentru ea. Pentru Walter ea era omul care aduce ploaie sau vreme bună, cum spun francezii. Nu se putea să n-o mai iubească. Oare încetezi să mai iubești pe cineva pentru că ai fost tratat cu cruzime? Ea nu-l făcuse să sufere așa cum o făcuse Charlie pe ea să sufere și totuși, dacă acesta ar fi făcut un semn, în ciuda a tot ceea ce se

întâmplase, ar fi lăsat totul baltă, tot ce-ar fi putut să-i mai ofere lumea și ar fi zburat în brațele lui. Cu toate că o sacrificase și nu-i păsa ce se va întâmpla cu ea, cu toate că era rău și crud, ea tot îl mai iubea. Focul dragostei ei nu putea fi stins nici cu tone de apă.

La început crezuse că trebuie doar să aștepte cu răbdare și mai devreme sau mai târziu Walter avea să o ierte. Fusesse prea sigură de puterea pe care o avea asupra lui ca să creadă că o pierduse pentru totdeauna. Dar acum nu mai era chiar atât de sigură. Seara la han când stătea în scaunul negru de lemn cu spătarul drept și citea la lumina unei lămpi de vânt putea să-l observe în voie. Ea, întinsă pe salteaua de paie pe care urma să i se aștearnă patul, stătea mai în umbră. Trăsăturile acelea precise, regulate, făceau ca expresia feței lui să pară foarte severă. Nici nu-ți venea să crezi că mai era cu puțină ca, uneori, acele trăsături să se mai destindă într-un zâmbet atrăgător. Putea să citească la fel de calm de parcă ar fi fost la mii de mile depărtare; îl vedea întorcând paginile și-i zărea ochii mișcându-se regulat, urmărind rând după rând. Nu se gândea la ea. Când însă se servea masa și se aducea de mâncare, Walter punea cartea deoparte și-i aruncă o privire (neștiind că lumina făcea ca expresia feței lui să fie foarte clară), era surprinsă să vadă în ochii lui acea lucire de dezgust. Da, o surprindea. Era posibil ca dragostea să-l fi părăsit cu totul? Era posibil oare ca el să-i dorească moartea? I se părea absurd. Asta ar fi fost actul unui nebun. Fiorul care o străbătu când îi trecu prin minte un asemenea gând că poate Walter nu era cu totul sănătos la minte, fu cumplit.

XXX

DEODATĂ PURTĂTORII CARE O duceau în lectică, de multă vreme tăcuți, începură să vorbească și unul din ei, întorcându-se spre ea, încercă să-i atragă atenția prin cuvinte pe care nu le înțelegea și prin gesturi. Kitty se uită în direcția pe care i-o arătă purtătorul de lectică și, pe culmea unui deal, zări un portic arcuit. Știa că trebuie să fie vorba de un monument ridicat în cinstea vreunui fericit învățat sau a vreunei văduve virtuoză, căci trecuse pe lângă multe asemenea edificii de când debarcaseră de pe vas, dar acesta, profilat la lumina soarelui care apunea, era mai fantastic și mai frumos decât oricare din cele pe care le văzuse. Totuși, nu știa de ce o neliniștea, i se părea că are o semnificație pe care o simțea în mod intuitiv, dar pe care nu și-o putea traduce prin cuvinte. Deslușea vag în acest monument parcă un fel de amenințare, parcă un fel de zeflema. Trecu pe lângă un crâng de bambuși și trunchiurile lor se aplecară deasupra potecii ca și cum ar fi vrut să o oprească din drum; deși nu adia nici un pic de vânt în seara de vară, frunzele copacilor se înfiorau ușor. Avea impresia că printre arbori se ascunde cineva care o pândește cum trece. Ajunseră la poalele dealului unde se terminau orezăriile. Purtătorii de lectică începură urcușul în pas săltat. Dealul era acoperit cu mici movile verzi, apropiate, chiar foarte apropiate unele de altele, în așa fel încât pământul era ondulat ca nisipul mării când se retrage fluxul. Știa ce înseamnă asta, trecuse prin asemenea locuri de fiecare dată când se apropiaseră de vreun oraș mai populat și când ieșeau din el. Era un cimitir. Acum știu de ce purtătorii de lectică îi atraseră atenția asupra porticului care se înălța pe culmea dealului; ajunseseră la capătul călătoriei lor.

Trecură pe sub portic și purtătorii se opriră să schimbe mânerul lecticii de pe un umăr pe altul. Unul din ei își șterse sudoarea de pe față cu o cârpă murdară.

Poteca șerpuia coborând. De fiecare parte a potecii erau case mânjite de noroi. Deodată purtătorii de lectică începură să vorbească agitați și cu o săritură care o zgâlțâi zdravăn se traseră cât putură mai aproape de un zid. În clipa următoare, își dădu seama ce-i înspăimântase, căci cum stăteau acolo așa, vorbind unul cu celălalt, trecură patru țărani, grăbiți și tăcuți, purtând un sicriu nou, nevopsit și lemnul lui lucea alb în întunericul care se lăsa. Sicriul trecu, dar purtătorii nu se mișcau, de parcă n-ar fi putut să-și mai adune puterile ca să meargă mai departe. Kitty simți că i se zbate inima de spaimă. Din urmă se auzi un strigăt și o porniră din nou. Nimeni nu mai vorbea.

Mai merșeră câteva minute și apoi cotiră scurt trecând printr-o poartă larg deschisă. Lectica fu pusă jos. Ajunseseră.

XXXI

KITTY INTRĂ ÎN CAMERA DE PRIMIRE a *bungalow*-ului. Se așează pe un scaun în timp ce *coolies* intrau unul câte unul în cameră aducând bagajele. În curte, Walter arăta unde să fie puse lucrurile. Era foarte obosită. O voce necunoscută o făcu să tresară.

— Pot intra?

Kitty roși și se făcu palidă. Era istovită și o enerva să aibă de-a face cu un străin. Un bărbat ieși din zona de întuneric, camera lungă și joasă era luminată de o lampă cu abajur, și-i întinse mâna.

— Mă numesc Waddington. Sunt reprezentantul guvernământului.

— A, vama. Știu. Am auzit că sunteți aici.

În lumina aceea scăzută nu vedea decât că era un om scund, subțire, nu mai înalt ca ea, chel și cu o față mică și spelbă.

— Locuiesc chiar la poalele dealului, dar cum ați venit pe un alt drum nu mi-ați putut vedea casa. M-am gândit că veți fi prea obosiți ca să veniți să cinați cu mine, așa că v-am comandat masa aici și m-am invitat singur.

— Sunt încântată că ați făcut acest lucru.

— Veți vedea că bucătarul nu-i rău. Am reținut *boy-u* lui Watson ca să vă servească.

— Watson era misionarul care a fost aici?

— Da, un om foarte drăguț. Vă voi arăta mormântul lui mâine, dacă vreți.

— Cât de amabil sunteți, zise Kitty zâmbind.

În clipa aceea Walter intră în cameră. Waddington făcuse cunoștință cu el mai înainte de a veni să o vadă pe Kitty, așa că îi zise:

— Tocmai îi spuneam doamnei dumitale că vom cina împreună. De când a murit Watson n-am prea mai avut cu cine să vorbesc, în afară de călugărițe, dar nu reușesc niciodată să mă descurc prea bine cu franceza. Și, pe lângă asta, nu le poți vorbi decât despre un număr

limitat de lucruri.

— I-am spus *boy*-ului să aducă ceva de băut, zise Walter.

Servitorul aduse whisky și apă și Kitty băgă de seamă că Waddington își toarnă din plin. Felul în care vorbea și chicotitul lui frecvent o făcură pe Kitty să-și spună că atunci când intrase în cameră nu era chiar treaz.

— Noroc, zise el. Apoi întorcându-se spre Walter adăugă: Aici o să ai de lucru exact cum ai vrut. Mor ca muștele. Magistratul orașului și-a pierdut capul și colonelul Yu, ofițerul care comandă trupele de aci, se zbate ca un drac ca să împiedice jafurile. Dacă nu se întâmplă ceva vom fi uciși în curând cu toții în paturile noastre. Am încercat să le fac pe călugărițe să plece, dar n-au vrut. Toți vor să fie martiri, dracu să-i ia...

Vorbea vioi și în glasul lui era un fel de undă de râs, așa că nu puteai să-l asculți fără să nu zâmbești.

— Dar dumneata de ce n-ai plecat?

— Păi, am pierdut jumătate din personalul pe care l-am avut și cealaltă jumătate e gata să se întindă și să moară dintr-o clipă în alta. Cineva trebuie să rămână și să facă lucrurile să meargă înainte, nu-i așa?

— Ai fost inoculat?

— Da. Watson m-a inoculat. Și el s-a inoculat și nu i-a fost de mare folos, bietul pisălog. Se întoarce spre Kitty și fața lui mică și veselă era încrețită toată de râs. Nu cred că riscu-i prea mare dacă iei precauțiile necesare. Aveți grijă să fierbeți apa și laptele și să nu mâncați fructe sau legume nefierte. Ați adus cumva plăci de gramofon?

— Nu, nu cred, spuse Kitty.

— Îmi pare rău că n-ați adus. Speram să aduceți. Nu mai am o placă nouă de multă vreme și-s sătul de cele vechi pe care le am.

Boy-ul intră în cameră și-i întrebă dacă vor să ia masa.

— Nu vă schimbați în seara asta, nu-i așa? întrebă Waddington. *Boy*-ul meu a murit săptămâna trecută și cel pe care-l am acum e un nepriceput, așa că nu m-am mai schimbat pentru seară.

— Mă duc să-mi scot pălăria, spuse Kitty.

Camera ei era alături. Era aproape goală. *Amah* îngenunchease pe podea și, cu lampa lângă ea, despacheta lucrurile lui Kitty.

XXXII

SUFRAGERIA ERA MICĂ ȘI CEA MAI mare parte a ei era ocupată de o masă imensă. Pe pereți erau atârnate gravuri înfățișând scene din *Biblie* și texte decorate cu miniaturi.

— Misionarii au întotdeauna mesele foarte mari, le explică Waddington. Ei primesc o indemnizație anuală pentru fiecare copil pe care-l au, așa că atunci când se însoară își cumpără mese la care să fie loc pentru toți oaspeții mititei.

O lampă mare cu parafină atârna în plafon și Kitty putu să vadă mai bine ce fel de om era Waddington. Din cauza cheliei se înșelase și crezuse că nu mai e tânăr, dar acum își dete seama că trebuie să aibă sub patruzeci de ani. Fața lui mică, sub o frunte înaltă și bombată, era netedă și avea o culoare proaspătă. Era urât ca o maimuță, dar o urâtenie nu lipsită de un anume farmec. Trăsăturile lui, nasul, gura, nu erau mai mari decât acelea ale unui copil și avea doi ochi mici, de un albastru intens și strălucitor. Sprâncenele îi erau blonde și rare. Avea aerul unui amuzant băiat bătrân. Își turna mereu vin în pahar și pe măsură ce cina înainta el era tot mai departe de a fi treaz. Dar dacă era beat, asta nu supăra, beția lui fiind asemănătoare cu aceea a unui satir care ar fi furat o ploscă de la un păstor adormit.

Le vorbi despre Hong Kong. Avea mulți prieteni acolo și voia să știe ce mai era cu ei. Fusesse cu un an înainte la cursele de cai din oraș și le vorbi despre poney și despre proprietarii lor.

— Și fiindcă veni vorba, ce mai face Townsend? întrebă el. O să devină secretar colonial?

Kitty simți că roșește, dar Walter nu se uită la ea.

— Nu m-aș mira, zise el.

— E din tipii care răzbat.

— Îl cunoști? întrebă Walter.

— Da, îl cunosc îndeajuns de bine. Am călătorit odată

împreună venind de acasă înapoi.

Dinspre celălalt mal al fluviului se auziră bătăile gongurilor și pocniturile artificierilor. Acolo, la o atît de mică distanță de ei, marele oraș zăcea cufundat în spaimă și moartea, neașteptată și nemiloasă, se grăbea pe străzile lui întortocheate. Dar Waddington începu să vorbească de Londra. Vorbi despre teatre. Știa tot ce se juca în perioada aceea și le spuse ce piese văzuse când fusese ultima dată acasă în concediu, rîse când își aduse aminte de umorul cutărui artist comic de mîna a doua și oftă cînd comentă frumusețea cutărei vedete de comedie muzicală, îi făcu plăcere să se laude că un văr al său se însurase cu una din cele mai renumite actrițe. Luase masa cu ea și îi dăduse fotografia ei. Avea să le-o arate cînd vor veni să ia masa cu el, la vamă.

Walter se uita la oaspetele lor cu o privire rece și ironică și în chip evident nu era deloc amuzat, făcea un efort ca să arate un interes politicos față de subiectele despre care Kitty știa prea bine că n-are habar. Un zâmbet abia schițat stăruia pe buzele lui. Kitty însă, fără să știe de ce, era copleșită de spaimă. În casa acelui misionar mort, în fața orașului lovit de boală, părea a fi nemăsurat de departe de întreaga lume. Trei făpturi solitare, străini unii de ceilalți.

Terminară masa și Kitty se ridică.

— Nu vă supărați dacă vă spun noapte bună? Mă duc la culcare.

— O să mă duc și eu, cred că și doctorul vrea să se ducă la culcare, zise Waddington. Trebuie să plecăm devreme mâine de dimineață.

Îi dădu mîna lui Kitty. Se ținea bine pe picioare, dar ochii îi luceau mai tare ca de obicei.

— Voi veni să te iau, îi spuse lui Walter. Și te voi duce la magistrat și la colonelul Yu și apoi o să mergem la mănăstire. Să știi că ai o treabă care ți se potrivește, ți-o spun eu.

XXXIII

SOMNUL LUI KITTY FU CHINUIT DE visuri stranii. Se făcea că merge în lectică și simțea mișcarea legănată a pasului, inegal și larg, al oamenilor care o purtau. Intră în orașe, vaste și întunecate, în care mulțimea se aduna în jurul ei și o privea cu ochi curioși. Străzile erau înguste și întortocheate și, în prăvăliile deschise, pline de mărfuri ciudate, orice mișcare înceta, când trecea ea pe acolo și cei care cumpărau ca și cei care vindeau se opreau. Apoi ajunse în fața porticului memorial, și conturul lui fantastic păru să palpitate deodată de o viață monstruoasă, marginile lui capricioase parcă erau niște brațe care se mișcau asemeni unui zeu hindus și pe când trecu pe sub portic, auzi ecoul unul hohot de râs batjocoritor. În clipa aceea Charlie Townsend se apropie de ea și o luă în brațe și o coborî din lectică și-i spuse că totul a fost o greșeală și că niciodată n-a înțeles să se poarte cu ea așa cum se purtase, fiindcă o iubea și nu putea trăi fără ea. Îi simți sărutările pe buze și plânse de bucurie, întrebându-l de ce fusese atât de crud cu ea, dar deși îl întreba știa bine că n-avea nici o importanță. Și atunci se auzi un strigăt răgușit și neașteptat și fură despărțiți și printre ei trecură, grăbindu-se tăcuți, niște *coolies* îmbrăcați în zdrențe albastre care duceau un sicriu.

Se trezi tresărind.

Bungalow-ul se înălța la jumătatea urcușului unui deal abrupt și de la fereastra ei zări râul îngust de sub deal și, în față, orașul. Se crăpa de ziuă și dinspre fluviu se ridica o ceață alburie învăluind joncile care stăteau ancorate aproape unele de celelalte, ca niște boabe într-o păstaie. Erau câteva sute, învăluite în tăcere, misterioase în lumina aceea spectrală și aveai senzația că oamenii din ele se aflau sub puterea unei vrăji, căci nu păreau să doarmă, dar ceva straniu și îngrozitor îi făcea să fie atât de nemișcați și de muți.

Dimineața se înstăpâni și soarele străbătu ceața, albicios ca duhul zăpezii pe o planetă care se stinge. Deși pe fluviu se luminase și se deosebeau vag siluetele joncilor îngrămădite la mal și pădurea deasă a catargelor, în fața ochilor ei se ridica un zid strălucitor pe care privirea nu-l putea străpunge. Deodată însă din norul acela alb răsări un bastion înalt, întunecat și masiv. Nu părea a fi devenit vizibil din cauza soarelui atotdescoperitor, ci dimpotrivă, parcă s-ar fi înălțat din nimic la atingerea unei baghete magice. Se ridica, asemeni unei fortărețe, deasupra fluviului. Dar vrăjitorul care construia lucra foarte repede și iată un zid colorat – înălțându-se acum deasupra bastionului; în cealaltă clipă, străpungând ceața, nelămurit și uriaș, luminat ici și colo de o rază de soare, se ivi un mănunchi de acoperișuri galbene și verzi. Păreau uriașe dar nu se deosebea nici un contur; dacă era cumva vreo ordine în acel vălmășag nu era deloc evidentă, totul era lipsit de formă și ciudat, dar de o inimaginabilă bogăție de culori și linii. Nu era o fortăreață, nici un templu, ci palatul vrăjit al unui împărat al zeilor unde nici un muritor nu putea pătrunde. Era prea aerian, prea fantastic și nesubstanțial ca să fie opera unor mâini omenești; era plăsmuirea unui vis.

Lacrimile se scurgeau pe obrajii lui Kitty și privea, cu mâinile strânse la piept și cu gura întredeschisă deoarece i se tăia respirația. Nici când nu se simțise cu inima atât de ușoară, i se părea că trupul îi era o cochilie care zăcea la picioarele ei, că ea însăși nu e decât spirit pur. În fața ei era Frumusețea.

XXXIV

ÎNTRUCÂT WALTER PLECA DIMINEAȚA devreme, se întorcea la prânz numai pentru o jumătate de ceas și nu se mai înapoia decât când cina era gata, Kitty stătea mai tot timpul singură. Câteva zile nu se mișcă din *bungalow*. Era foarte cald și cea mai mare parte a timpului stătea lungită într-un șezlong lângă fereastra deschisă încercând să citească. Lumina puternică a amiezii răpise palatului vrăjit misterul lui și acum nu mai era decât un templu lângă zidul orașului vopsit în culori țipătoare și sărăcăcios, dar întrucât îl văzuse o dată într-o asemenea stare extatică, nu i se mai păru chiar atât de banal; adesea în zori sau în amurg, apoi din nou seara, regăsea din nou câte ceva din acea frumusețe. Ceea ce i se păruse a fi un bastion puternic era doar zidul orașului și ochii ei se odihneau mereu pe acest zid, masiv și întunecat. Dincolo de crenelurile lui zăcea orașul în gheara înspăimântătoare a molimei.

În chip vag își dădea seama că acolo se petreceau lucruri îngrozitoare, nu le afla de la Walter care, când îl întreba ceva (căci altfel îi vorbea foarte rar) îi răspundea cu o nepăsare amuzată care o făcea să se înfioare, ci de la Waddington sau de la *amah*. Oamenii mureau, cam o sută pe zi și rareori se mai însănătoșea vreun bolnav atins de holeră; zeii fuseseră scoși din templele părăsite și așezați pe străzi; li se aduceau ofrande și sacrificii, dar flagelul tot nu se potolise. Oamenii mureau atât de repede încât abia mai puteau să-i îngroape. În unele case familii întregi fuseseră secerate și nu rămăsese nimeni ca să îndeplinească ritualurile funerare. Ofițerul care comanda trupele din oraș era un om priceput și dacă populația nu se răsculase și nu incendia casele, aceasta se datora fermității sale. El îi silea pe soldați să-i îngroape, pe cei pe care nu avea cine să-i îngroape și împușcase cu mâna lui un ofițer care nu voise să intre într-o casă lovită de molimă. Uneori pe Kitty o apuca o

asemenea spaimă, încât se descuraja cu totul și tremura din tot trupul. Puteai spune foarte bine că riscul era neînsemnat dacă luai măsuri rezonabile de precauție, panica totuși o înnebunea. Îi treceau prin minte tot felul de planuri nebunești de scăpare. Să fugă, da, să fugă, ar fi fost gata să plece așa cum era, fără altceva decât ce avea pe ea, undeva unde să fie în siguranță. Se gândea să-i implore mila lui Waddington, spunându-i totul și să-l roage s-o ajute să se întoarcă la Hong Kong. Dacă s-ar arunca în genunchi în fața soțului ei și ar recunoaște că e teribil de înspăimântată? Chiar dacă o ura trebuia totuși să aibă atâta omenie încât să-i fie milă de ea.

Era exclus. Dacă ar pleca, unde s-ar duce? Nu la mama ei, maică-sa ar fi făcut-o să vadă foarte limpede că, odată ce-a măritat-o, socotea că a scăpat de ea și oricum nu voia să se ducă la maică-sa. Ea voia să se ducă la Charlie, dar el n-o voia. Știa ce-ar spune dacă ar apare deodată în fața lui. Îi vedea obrazul întunecat și asprimea șireată ascunsă în ochii lui fermecători. I-ar fi greu lui Charlie să găsească vorbe care să sune frumos. Își încleșta pumnii. Ar fi dat orice ca să-l umilească așa cum o umilise el. Câteodată o apuca o asemenea turbare încât ar fi vrut să-l lase pe Walter să intenteze acțiune de divorț, distrugându-se pe sine, numai ca să-l distrugă și pe el. Iar unele lucruri pe care i le spusese Charlie, o făcea să se roșească de rușine numai amintindu-și-le.

XXXV

PRIMA DATĂ CÂND RĂMĂSESE singură cu Waddington aduse vorba despre Charlie. Waddington vorbise despre el în seara sosirii lor. Kitty pretinse că el nu era altceva decât o cunoștință a soțului ei.

— Nu mi-a plăcut niciodată prea mult, spuse Waddington. L-am considerat întotdeauna că fiind un om plicticos.

— Trebuie să fie foarte greu să-ți placă cineva, răspunse Kitty, pe tonul acela vesel și ironic pe care-l putea adopta atât de ușor. Cred că e unul dintre cei mai populari bărbați din Hong Kong.

— Știu. Asta-i marfa lui. Și-a făcut o adevărată meserie din popularitate. Are talentul de a face pe oricine-l întâlnește să i se pară că e singura ființă de pe lumea asta pe care dorea să o vadă. E gata întotdeauna să-ți facă un serviciu care să nu-l coste nimic și chiar dacă nu-ți face ce ai nevoie, reușește să te convingă că s-a întâmplat așa pentru că omenește a fost imposibil să se întâmple altfel.

— Asta e, fără îndoială, o trăsătură atrăgătoare.

— Farmec și numai farmec, dar asta devine până la urmă puțin cam obositor, cel puțin așa cred eu. E o plăcere să ai de-a face cu un om care nu e chiar atât de fermecător, dar e ceva mai sincer. L-am cunoscut pe Charlie Townsend destul de multă vreme și o dată sau de două ori l-am surprins fără mască; niciodată n-am fost cineva, un funcționar inferior de vamă și știu că în sinea lui nu-i păsa absolut de nimeni pe lumea asta decât de el însuși.

Kitty, tolănită în fotoliu, îl privea cu ochi zâmbitori, își suceea și-și răsucea verigheta pe deget.

— Sigur că o să ajungă departe. Cunoaște toate tertipurile, înainte de a muri sunt foarte sigur că va trebui să-i spun excelențavoastră și să mă ridic când va intra în cameră.

— Foarte mulți sunt de părere că merită să ajungă departe. Toată lumea îl consideră ca fiind un om foarte priceput.

— Priceput! Aș, de unde. E un mare șmecher. Îți dă impresia că-și face treaba rapid și bine clin cauza strălucitoarei lui inteligențe. Nici vorbă de așa ceva. Trudește ca orice funcționar mărunț.

— Cum a căpătat totuși reputația de a fi atât de priceput?

— Sunt mulți proști pe lumea asta și când un om cu oarecare funcție mai înaltă nu face fițe și-i bate pe spate și le spune că va face orice pentru ei, e foarte probabil să-l socotească deștept. Și apoi mai e și soția lui. E o femeie capabilă, să știi... Are un cap bun și sănătos și sfatul ei e întotdeauna prețios. Atâta vreme cât Charlie Townsend poate să se bizuie pe ea, poate fi sigur că n-o să facă nici o prostie și ăsta e primul lucru de care are nevoie cineva ca să ajungă departe fiind în serviciul statului. Ei n-au nevoie de oameni deștepți; oamenii deștepți au idei, ideile provoacă încurcături; ei au nevoie de oameni care au farmec și tact și pe care te poți bizui să nu facă nici o gafă. O, sunt sigur că Townsend o să ajungă în vârful piramidei, da, da...

— Mă întreb de ce nu-ți place?

— Nu-mi displace.

— Îți place mai mult nevasta lui? Întrebă Kitty.

— Sunt un bărbat de modă veche și-mi place o femeie binecrescută.

— Aș vrea să fie tot atât de bine îmbrăcată pe cât e de binecrescută.

— Nu se îmbracă bine? N-am observat niciodată.

— Am auzit spunându-se întotdeauna că sunt un cuplu foarte unit, zise Kitty, privindu-l cu atenție printre gene.

— Ține foarte mult la ea și asta-i spre lauda lui. Cred că e cea mai acceptabilă trăsătură a caracterului său.

— Cam rece apreciere.

— Are mici flirturi, dar nu-i nimic serios. E prea viclean ca să le împingă atât de departe încât să-i cauzeze vreo neplăcere nevesti-si. Și apoi nu e un tip pasionat, e doar un vanitos. Îi place să fie admirat. Acum e gras și are patruzeci de ani, dar când a venit pentru prima dată aici era foarte frumos. Am auzit-o ades pe soția lui tachinându-l pe chestia cuceririlor lui.

— Nu-i ia prea în serios flirturile?

— O, nu, știe că nu merg prea departe. Spune că ar vrea să se poată împrieteni cu sărmanele ființe care cad pradă farmecelor lui Charlie, dar întotdeauna ele sunt atât de vulgare! Zicea că într-adevăr nu e prea măgulitor pentru ea că femeile care se îndrăgostesc de bărbatul ei sunt în general numai femei de mâna a doua.

XXXVI

CÂND WADDINGTON PLECĂ, KITTY reflectă la ceea ce îi spusese el cu atâta dezinvoltură. Nu-i fusese prea plăcut să asculte și trebuise să facă oarecum un efort ca să nu arate cât de mult o lovea. Era dureros când se gândea că tot ce-i spusese Waddington era adevărat. Știa că e așa, Charlie era și prost și vanitos, setos de lingușiri și-și amintea mulțumirea de sine cu care-i povestise niște istorioare ca să-i dovedească deșteptăciunea. Era mândru de viclenia lui josnică. Ce netrebnică trebuie să fie dacă-și dăruise inima cu atâta pasiune unui astfel de om pentru că... pentru că avea ochi frumoși și arăta bine! Dorea să-l disprețuiască, deoarece atâta vreme cât îl ura știa că era foarte aproape de a-l iubi. Țelul în care o tratase ar fi trebuit să-i deschidă ochii. Walter îl disprețuise întotdeauna. O, de-ar fi putut să și-l fi alungat din minte! Oare soția lui l-o fi tachinat pe seama zăpăcelii ei evidente pentru el? Dorothy ar fi vrut să se împrietenească cu ea, dar o socotea de mâna a doua... Kitty zâmbi ușor: cât de indignată ar fi mama ei dacă ar ști că fiica ei era considerată femeie de mâna a doua!

Dar noaptea îl visă din nou. Simți cum o strângea cu putere în brațe, simți patima fierbinte a sărutărilor lui pe buze. Ce importanță avea că era gras, că avea patruzeci de ani? Râse cu duioasă afecțiune amintindu-și că lui îi păsa totuși atât de mult de asta; îl iubea cu atât mai mult pentru vanitatea lui copilărească și putea să-i pară rău de el și să-l mângâie. Când se sculă, lacrimile îi curgeau șiroaie pe obraz.

Nu știi de ce i se păru grozav de tragic că plânsese în somn.

XXXVII

ÎL VEDEA PE WADDINGTON ÎN fiecare zi, deoarece când își termina ziua de lucru, venea sus pe deal la *bungalow*-ul familiei Fane și după o săptămână ajunseră într-un stadiu de intimitate la care în altfel de împrejurare n-ar fi putut să ajungă nici într-un an. Odată, când Kitty îi spuse că nu știe ce s-ar fi făcut fără el, Waddington îi răspunsese râzând:

— Vezi, dumneata și cu mine suntem singurii oameni care pășesc foarte liniștit și pașnic pe un teren solid. Călugărițele merg prin ceruri și bărbatul dumitale... prin întuneric.

Deși izbucnise într-un râs nepăsător, Kitty se întreba ce-o fi vrut să spună. Simțea că ochii lui mici și veseli o scrutau cu o amabilă și tulburătoare atenție. Descoperise că era un om perspicace și bănuia că relațiile dintre ea și Walter îi ațâțaseră curiozitatea cinică. Își găsisese o distracție în a-l uimi. Îi plăcea și știa că era bine intenționat față de ea. Nu era nici spiritual, nici scânteietor, dar avea un fel sec și ascuțit de a vorbi care era amuzant și obrazul lui vesel de băiețaș, deasupra căruia se vedea craniul acela chel, fața încrețită de râs, făcea că observațiile lui să fie câteodată extrem de hazlii. Trăise mulți ani în localități de frontieră, adesea lipsit de societatea vreunui compatriot și personalitatea lui se dezvoltase într-o libertate fără de margini. Era plin de mâinii și ciudățenii. Sinceritatea lui era înviorătoare. Privea viața cu ironie și modul în care ridiculiza colonia de la Hong Kong era incisiv. Râdea însă și de oficialitățile din Mei-tan-fu și de holeră care decima populația orașului. Nu putea relata o întâmplare tragică sau eroică fără să n-o facă să pară ușor absurdă. Povestea multe istorii despre aventurile sale întâmplare în cei douăzeci de ani de când era în China și din ele se putea trage concluzia că lumea era un loc foarte grotesc și bizar.

Deși nega că ar fi un cercetător al vieții din acele

locuri (se jura că sinologii erau tot atât de trăsnii ca și curcile bete), vorbea chinezește cu ușurință. Citea puțin și ce știa aflate din discuții. Dar de multe ori îi povestea lui Kitty întâmplări din romanele chinezești și din istoria Chinei și deși le relatează pe tonul acela de flectăreală veselă care îi era atât de firesc, nu exista nici o intenție de batjocură în ce spunea, ci dimpotrivă se vădea chiar o anume nuanță de afecțiune. Aveai la ce să te gândești; Kitty nu auzise niciodată vorbindu-se despre chinezi decât ca despre un popor extrem de vechi și cu obiceiuri ciudate. Acum parcă un colț al unei cortine fusese dat pentru o clipă la o parte și dincolo de această pânză zărise licărul unei lumi pline de o culoare și un tâlc pe care nici nu le visase.

Sedea acolo, vorbind, râzând și bând.

— Nu crezi că bei prea mult? îl întrebă cu îndrăzneală Kitty.

— Asta-i marea mea plăcere în viață, răspundea el. Și în afară de asta băutura alungă holera.

Când pleca era de obicei beat, dar se ținea bine. Devenea vesel, dar nu era dezagreabil.

Într-o seară, Walter venind acasă, mai devreme ca de obicei, îl pofti să rămână la cină. Se întâmplă un incident ciudat. Sorbiseră supă și mâncaseră peștele, după care o dată cu puiul fript, *boy-ul* îi dădu lui Kitty o salată verde proaspătă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, doar n-ai s-o mănânci, strigă Waddington când o văzu pe Kitty că ia din salată.

— Ba da, mâncam salată în fiecare seară.

— Soției mele îi place, zise Walter.

I se dădu platoul lui Waddington, dar el clătină din cap.

— Mulțumesc foarte mult, dar eu nu am intenția să mă sinucid tocmai acum.

Walter zâmbi întunecat și se servi cu salată.

Waddington nu mai spusese nimic, de fapt deveni ciudat de tăcut și imediat după cină plecă.

Era adevărat că mâncau salată în fiecare seară. La două zile după ce sosiseră, bucătarul, în nepăsarea lui, le servise salată și Kitty, fără să se gândească mâncase din ea. Walter se aplecă repede spre ea.

— N-ar trebui să mănânci. *Boy*-ul e total nebun dacă ne servește salată.

— De ce n-ar trebui? întrebă Kitty.

Și calmă, începu să mănânce din salată. Nici ea nu știa ce intenție de bravadă îi venise așa, deodată. Se uită țintă la Walter cu o privire batjocoritoare. I se părea că a devenit cam palid, dar când i se oferi salată luă și el. Bucătarul, văzând că n-au refuzat-o, le servea salată în fiecare zi și în fiecare zi, înfruntând moartea, ei o mâncau. Era absurd să înfrunți asemenea riscuri. Kitty, terorizată de ideea bolii, mânca salată cu sentimentul că se răzbună astfel cu răutate nu numai pe Walter, ci că își bate joc de propriile ei temeri disperate.

XXXVIII

A DOUA ZI DUPĂ-AMIAZĂ Waddington veni la *bungalow* și după câțva timp o întrebă pe Kitty dacă n-ar vrea să meargă să se plimbe. Nu ieșise din casă de când sosise, așa că fu bucuroasă să meargă.

— Nu sunt prea multe locuri unde să te plimbi, zise Waddington. O să mergem spre culmea dealului.

— A, da, acolo unde este porticul. L-am zărit de multe ori de pe terasă.

Unul dintre *boy* le deschise poarta grea și o porniră pe o potecă înecată în praf. Abia făcură câțiva pași și Kitty apucându-l de braț pe Waddington scoase un țipăt de spaimă.

— Privește!

— Ce s-a întâmplat?

Jos, lângă peretele care înconjura curtea locuinței, un bărbat zăcea pe spate, cu picioarele desfăcute și cu brațele întinse deasupra capului. Era îmbrăcat în hainele albastre, zdrențuite și peticite ale cerșetorilor și-n cap avea un smoc de păr.

— Parc-ar fi mort, bolborosi Kitty.

— E mort. Să mergem, mai bine te-ai uita în altă parte. Am să le spun să-l ia de aici când ne vom întoarce.

Kitty tremura însă atât de tare încât nu era în stare să facă un pas.

— N-am văzut niciodată un om mort.

— Ar trebui să te grăbești să te obișnuiești cu asta, fiindcă ai să vezi o mulțime înainte de a pleca din locurile astea vesele.

O luă de braț și merseă așa câțva timp fără să scoată nici un cuvânt.

— A murit de holeră? întrebă ea în cele din urmă.

— Cred că da.

Urcară pe deal până la portic. Era bogat împodobit cu tot felul de chipuri dăltuite în lemn. Fantastic și ironic, porticul stătea în locurile acelea asemeni unei pietre de

hotar. Se așezară pe soclul porticului, cu fața spre podișul larg. Dealul era presărat peste tot cu movilele verzi ale mormintelor risipite fără nici o rânduială, în așa fel încât aveai impresia că sub pământ morții trebuie să se înghesuie unul în altul. Aleea șerpuia printre lanurile verzi de orez. Un băiețaș călare pe grumazul unui bivol se îndrepta agale spre casă și trei țărani cu pălării mari de paie trecură clătinându-se într-o parte și-n alta sub poverile pe care le duceau în spate. După căldura zilei era plăcut să stai acolo în adierea ușoară a serii și orizontul larg al locurilor pogora asupra sufletului chinuit o melancolie liniștitoare. Lui Kitty însă nu-i putea pieri din minte imaginea cerșetorului mort.

— Cum poți vorbi și râde și bea whisky când oamenii mor în jurul dumitale? îl întrebă ea deodată pe Waddington.

Fără să-i răspundă, Waddington se întoarse, o privi și apoi îi atinse brațul.

— Locul acesta nu-i pentru o femeie, zise el pe un ton grav. De ce nu pleci?

Kitty îl privi pieziș, pe sub genele ei lungi și umbra unui surâs îi trecu pe buze.

— În împrejurările de față m-am gândit că locul unei soții e alături de bărbatul ei.

— Când mi-au telegrafiat că vii cu Fane, am fost uluit, după aceea m-am gândit că ai fost poate infirmieră și chestii din astea erau necesare. Mă așteptam să fii una din acele femele cu fața mohorâtă care-ți fac viața amară când ești în spital. Când am intrat în *bungalow* și te-am văzut șezând și odihnindu-te, am rămas paf. Arătai foarte plăpândă, palidă și obosită.

— Cred că nu te așteptai să arăt cum nu se poate mai bine după nouă zile de drum.

— Și acum arăți slăbită, palidă și obosită și dacă-mi dai voie să o spun, disperat de nefericită.

Kitty se înroși fără să vrea, dar fu totuși în stare să

izbucnească într-un hohot de râs care păru destul de vesel.

— Îmi pare rău că nu-ți place cum arăt. Singurul motiv pentru care par nefericită e că de când am avut doisprezece ani am știut că am un nas puțin cam prea mare. Dar o durere secretă când e cultivată cu pricepere e cea mai bună poză, nici n-ai idee câți tineri drăguți au dorit să mă consoleze.

Ochii albaștri, scânteietori ai lui Waddington se opriră asupra ei și Kitty își dădu seama că nu crede nici un cuvânt din ce-i spusese. Nu-i păsa prea mult din moment ce se făcea că o crede.

— Știam că nu sunteți căsătoriți de prea multă vreme și am ajuns la concluzia că dumneata și bărbatul dumitale sunteți îndrăgostiți nebunește unul de celălalt. N-am putut crede că el a vrut să vii aici, dar că probabil dumneata ai refuzat categoric să rămâi acasă.

— O explicație foarte rezonabilă, spuse ea pe un ton glumeț.

— Da, dar nu e cea adevărată.

Aștepta să continue, temându-se de ce avea să urmeze, pentru că știa bine cât de perspicace era și își dădea seama că nu șovăia niciodată să-și spună părerea, dar nu era în stare să reziste dorinței de a-l auzi vorbind despre ea.

— N-am crezut nici o secundă că dumneata îți iubești bărbatul. Cred că nu-ți place și n-aș fi surprins dacă l-ai urî. În orice caz însă sunt cu totul sigur că ți-e teamă de el.

O clipă, Kitty se uită în depărtare. Nu voia să-i arate lui Waddington că o afecta vreun lucru din ce-i spusese.

— Am o oarecare bănuială că nu-ți place prea mult bărbatul meu, zise ea cu o ironie calmă.

— Îl respect. E om de caracter și e inteligent și asta, pot să ți-o spun, e o combinație foarte neobișnuită. Nu cred că știi ce face aici, fiindcă nu cred că e foarte

vorbăreț când e cu dumneata. Dacă există un om care ar putea să pună capăt acestei îngrozitoare epidemii, apoi el este acela. Îngrijește pe cei bolnavi, ia măsuri să se curețe orașul, încearcă să purifice apa de băut. Nu-i pasă unde se duce și ce face. Își riscă viața de douăzeci de ori pe zi. L-a băgat în buzunar pe colonelul Yu și l-a făcut să-i pună soldații săi la dispoziție. I-a insuflat chiar puțin curaj și magistratului și bătrânul încearcă într-adevăr să facă ceva. Maicile de la mănăstire îl socotesc un erou.

— Dumneata nu?

— La urma urmei asta nu e treaba lui, nu? E bacteriolog. Nu l-a chemat nimeni să vină aici. Nu-mi face impresia că e împins de milă față de toți acești muribunzi. Watson era deosebit. El iubea rasa umană. Deși era misionar, pentru el n-avea nici o importanță dacă erau creștini, budiști sau confucianiști, toți erau ființe omenești. Bărbatul dumitale n-a venit aici pentru că i-ar păsa cumva dacă o mie de oameni vor muri de holeră, nu se află aici nici de dragul științei. Atunci de ce a venit?

— Întreabă-l pe el.

— Mă interesează să vă văd împreună. Mă întreb uneori cum vă purtați când sunteți singuri. Când sunt și eu jucați amândoi teatru și jucați al dracului de prost, zău așa. Nici unul din voi n-ar căpăta nici treizeci de șilingi pe săptămâna într-o trupă ambulantă, dacă asta-i tot ce știți să faceți.

— Nu știu ce vrei să spui, zâmbi Kitty, încercând să păstreze un aer de frivolitate care știa că nu poate să-l înșele.

— Ești o femeie foarte frumoasă. E ciudat că bărbatul dumitale nu se uită niciodată la dumneata. Când îți vorbește parcă n-ar fi glasul lui, ci al altcuiva.

— Crezi că nu mă iubește? întrebă Kitty încet, cu glasul răgușit, părăsindu-și deodată aerul ei ușuratic.

— Nu știu. Nu știu dacă nu-i inspire o asemenea

repulsie încât când e lângă dumneata i se face pielea ca de găină ori dacă e mistuit de o dragoste pe care, dintr-un motiv oarecare, nu-și îngăduie să ți-o arate. M-am întrebat dacă n-ați venit aici amândoi ca să vă sinucideți.

Kitty observase privirea speriată și mai apoi căutătura aceea scrutătoare pe care le-o aruncase Waddington, când se întâmplase povestea cu salata.

— Cred că dai prea multă importanță câtorva fire de salată, spuse ea cu oarecare seriozitate. Se ridică. Nu mergem acasă? Sunt sigură că ai vrea să bei un whisky.

— Nu ești o eroină în nici un caz. Ți-e teamă de moarte. Ești sigură că nu vrei să pleci de aici?

— Și ce ai dumneata cu treaba asta?

— Te voi ajuta.

— Și dumneata ai căzut victimă durerii mele ascunse? Uită-te la profilul meu și spune-mi dacă nasul nu mi-e puțin cam prea lung...

Waddington o privi meditativ, cu lucirea aceea ironică și malițioasă în ochii lui scânteietori, amestecată de această dată, cu o umbră, ca aceea a unui copac de pe malul unui râu care se oglindește în apă, o expresie de neobișnuită duioșie. Zărind-o, lui Kitty îi veniră deodată lacrimile în ochi.

— Trebuie să rămâi?

— Da.

Trecură pe sub porticul fastuos și coborâră dealul. Când ajunseră în fața casei zăriră trupul cerșetorului mort. Waddington o luă de braț, dar Kitty se desprinse. Rămase locului.

— Nu e groaznic?

— Ce? Moartea?

— Da. Face că tot restul să pară cumplit de neînsemnat. Nu mai arată a om. Când te uiți la el abia poți crede că a fost vreodată viu. Îți vine greu să-ți închipui că nu cu foarte mulți ani în urmă a fost și el un băiețaș care fugea în josul dealului și se juca cu zmeul.

Nu-și putu stăpâni hohotul de plâns care o înăbușea.

XXXIX

CÂTEVA ZILE MAI TÂRZIU, Waddington, stând de vorbă cu Kitty, cu un pahar mare de whisky în mână, începu să-i povestească despre mânăstire.

— Maica stareță e o femeie remarcabilă, zise el. Surorile îmi spun că se trage dintr-una din cele mai mari familii din Franța, dar nu spun care; maica stareță nu vrea, zic ele, să se vorbească despre ea.

— De ce n-o întrebi dacă te interesează atâta, zâmbi Kitty.

— Dacă ai cunoaște-o ți-ai da seama că e imposibil să-i pui vreo întrebare indiscretă.

— Trebuie într-adevăr să fie remarcabilă dacă poate să-ți inspire tocmai dumitale teamă...

— Sunt purtătorul unui mesaj de-al ei. M-a rugat să-ți spun că, deși s-ar putea să nu dorești să te aventurezi chiar în focarul epidemiei, i-ar face o mare plăcere să-ți arate mânăstirea.

— E foarte drăguț din partea ei. N-aș fi crezut că are habar de existența mea.

— I-am vorbit de dumneata; mă duc pe acolo de vreo două-trei ori pe săptămână să văd dacă nu pot să le ajut cu ceva și aș îndrăzni să spun că și bărbatul dumitale le-a spus ceva de dumneata. Trebuie să fii pregătită să descoperi că au o admirație nemărginită pentru el.

— Ești catolic?

Privirea lui malițioasă sclipi și obrazul lui mic și caraghios se încreți de râs.

— De ce te hlizești la mine? întrebă Kitty.

— Ar putea veni ceva bun din Galileea? Nu, nu sunt catolic. Mă consider credincios al religiei anglicane, ceea ce, presupun, e un mod inocent de a spune că nu crezi foarte tare în ceva... Când maica stareță a venit aici, acum zece ani, a adus cu ea zece călugărițe din care au rămas în viață doar trei. După cum vezi, Mei-tan-fu, chiar în cele mai bune perioade, nu e o localitate climaterică.

Maicile trăiesc chiar în mijlocul orașului, în cartierul cel mai sărac, lucrează din greu și n-au niciodată vacanță.

— Și acum sunt numai trei și maica stareță?

— O, nu, altele le-au luat locul. Acum sunt șase. Când a murit una, la începutul epidemiei de holeră, au venit alte două de la Canton.

Kitty tremură ușor.

— Ți-e rece?

— Nu, a trecut doamna cu coasa...

— Când pleacă din Franța, călugărițele pleacă pentru totdeauna. Nu sunt că misionarii protestanți, care au din când în când câte un an de concediu. Întotdeauna m-am gândit că asta trebuie să fie cel mai greu lucru pentru ele. Noi englezii nu suntem foarte strâns legați de pământul pe care ne-am născut, putem să ne simțim ca acasă în orice parte a lumii, dar francezii sunt legați de țara lor aproape în mod fizic. Nu se simt prea în largul lor când sunt plecați din țară. Întotdeauna mi s-a părut foarte emoționant că femeile acestea fac tocmai acest sacrificiu.

Kitty îl privi cu răceală. Nu putea înțelege deloc emoția cu care vorbea omulețul acela și se întreba dacă nu era cumva o poză. Băuse destul de mult whisky și probabil că nu era chiar treaz.

— Vino să vezi singură, spuse el zâmbind ironic și ghicindu-i imediat gândurile. Nu-i chiar atât de riscant pe cât ar fi dacă ai mânca o roșie.

— Dacă dumitale nu ți-e teamă, atunci nu văd de ce ar trebui să-mi fie mie.

— Cred că te va amuza. E ca un colțișor din Franța.

XL

TRAVERSARĂ FLUVIUL CU UN sampan. La debarcader o lectică o aștepta pe Kitty care fu purtată pe deal până la stăvilă. De acolo *coolies* veneau și luau apă din fluviu și se agitau încolo și înapoi cu gălețile lor mari, purtate pe umeri și agățate de cobilițe, stropind drumul și împrăștiindu-l cu apă de parcă ar fi plouat cu găleata. Purtătorii lecticii lui Kitty îi îndemnară pe *coolies* cu strigăte scurte și ascuțite să le facă loc să treacă.

— Firește, toată viața economică e paralizată, zise Waddington mergând alături de lectică. În condiții normale trebuie să te lupți să-ți faci drum printre *coolies* care duc și aduc tot felul de poveri de la și către joncile de pe fluviu.

Strada era îngustă și întortocheată și Kitty nu-și dădu deloc seama încotro se îndrepta. Multe din prăvălii erau închise. În timpul călătoriei sale se obișnuise cu murdăria străzilor, dar aici gunoaiele se adunaseră de săptămâni, lături și resturi de tot felul și mirosul era atât de cumplit, încât trebui să-și țină batista la nas. Trecând prin orașele acelea ciudate fusese stânjenită de privirile stăruitoare cu care o urmăreau oamenii, dar acum nu-i aruncau decât o privire indiferentă. Trecătorii, mai curând rari și nu ca de obicei îmbulzindu-se, păreau preocupați de treburile lor. Erau speriați și fără vlagă. Din când în când, trecând pe lângă vreo casă auzea bătaia gongurilor și vaietul ascuțit al unor instrumente necunoscute, îndărătul acelor uși murise cineva.

— Am ajuns, spuse în cele din urmă Waddington.

Lectica fu așezată jos în fața unei intrări, deasupra căreia se înălța o cruce. Când coborî din lectică, privirile lui Kitty se opriră pe zidul prelung și alb. Waddington sună.

— Nu trebuie să te aștepți la ceva mareț, știi, sunt teribil de sărace.

Ușa fu deschisă de către o fetiță chinezoaică și după ce Waddington îi spuse câteva cuvinte, ea îi conduse într-o cămăruță, aflată de o parte a coridorului. Înăuntru era o masă mare acoperită cu o mușama în carouri. În jurul pereților erau așezate scaune țepene și într-un colț al camerei o statuie de ghips a Sfintei Fecioare. În clipa următoare intră în cameră o călugăriță scundă și dolofană, cu o față comună, cu obraji roșii și ochi veseli. Waddington, care i-o prezentă pe Kitty, îi spusese sora St. Joseph.

— *C' est la dame du docteur?*² întrebă ea, zâmbind încântată, apoi adăugă că maica stareță va veni imediat.

Sora St. Joseph nu vorbea engleza și franceza lui Kitty era nesigură, dar Waddington, vorbind fluent, volubil și incorect, trântea tot felul de remarci glumețe, care o făceau pe simpatica maică să se cutremure de râs. Hohotele ei vesele și spontane o uimiră foarte tare pe Kitty care-și închipuia că maicile erau întotdeauna grave și această veselie dulce și copilărească o mișcă.

² E soția doctorului ? (în fr. în original).

XLI

UȘA ȘE DESCHISE, ÎN ÎNCHIPUIREA lui Kitty nu într-un mod firesc, ci ca și cum s-ar fi întors singură în balamale și maica stareță intră în cameră. Rămase o clipă în prag și un zâmbet grav se schiță pe buzele ei când o văzu pe sora care râdea și când se uită la obrazul încrețit ca de clown al lui Waddington. Apoi făcu câțiva pași și-i întinse mâna lui Kitty.

— Doamna Fane? Vorbea engleza cu un accent străin, foarte apăsător, dar cu o pronunțare corectă și schiță o vagă înclinare. E o mare plăcere pentru mine să cunosc pe soția bunului și bravului nostru doctor.

Kitty își dădu seama că stareța o privea cu atenție măsurând-o îndelung și fără stânjenire. Făcea asta atât de deschis, încât nu părea nepoliticoasă, simțea că era vorba de o femeie a cărei treabă era să-și formeze o opinie despre ceilalți oameni și căreia nu-i trecuse niciodată prin minte să folosească vreun subterfugiu pentru a ajunge aici. Cu demnă amabilitate le făcu semn oaspeților să ia loc și se așează și ea. Sora St. Joseph, tăcută, dar zâmbitoare, stătea alături de stareță.

— Știu că vouă englezilor, vă place ceaiul, spuse maica stareță; să mă scuzați însă dacă va fi servit cum se servește pe aici. Știu că domnul Waddington preferă whiskyul, mi-e teamă însă că nu-i pot oferi whisky.

Zâmbi și în privirea gravă a stareței trecu o licărire de ironie.

— *O, ma mère*, vorbiți de parcă aș fi un bețiv învederat.

— Aș vrea să pot spune că nu beți deloc, domnule Waddington.

— În orice caz pot spune că nu beau niciodată decât peste măsură.

Maica stareță râse și traduse, în franceză, surorii St. Joseph ușuratică replică. Se uită lung și prietenos la Waddington.

— Trebuie să fim îngăduitori cu domnul Waddington fiindcă de două sau trei ori, când n-am avut nici un ban și nu știam cu ce să ne hrănim orfanii, el ne-a venit în ajutor.

Fata care le deschisese ușa intră cu o tavă pe care se aflau câteva cești chinezești, un ceainic și o farfurioară cu prăjituri franțuzești numite madlene.

— Vă rog să gustați din madlene, spuse stareța, fiindcă sora St. Joseph le-a făcut azi-dimineață, special pentru dumneavoastră.

Vorbiră despre lucruri banale. Maica stareță o întrebă pe Kitty de cât timp venise în China și dacă drumul până la Hong Kong o obosise foarte mult. O întrebă dacă fusese în Franța și dacă la Hong Kong climatul nu i se părea prea greu de suportat. Conversația prietenoasă, dar oarecare, avea o deosebită savoare din cauza împrejurărilor în care se desfășura. Camera era foarte liniștită și cu greu îți venea a crede că te afli în mijlocul unui oraș foarte populat. Acolo domnea, pacea. Și totuși, de jur-împrejur epidemia bântuia cu furie și oamenii, înspăimântați și neliniștiți, erau ținuți în frâu de voința de fier a unui soldat care era mai curând un brigand. În mânăstire infirmeria era plină de soldați bolnavi și muribunzi și un sfert din orfanii îngrijiți de călugărițe muriseră.

Kitty, impresionată nici ea nu prea știa de ce, se uita cu atenție la femeia cu aerul grav care-i puneă aceste întrebări plicticoase. Era îmbrăcată în alb și singura pată de culoare pe veșmântul ei era inima roșie care-i ardea ca o flacără pe piept. Era o femeie între două vârste, trebuia să fi avut patruzeci sau cincizeci de ani, era greu de precizat, deoarece i se zăreau puține cute pe obrazul neted și palid, și-ți făcea impresia că era departe totuși de a fi tânără mai cu seamă, după felul demn în care se purta, după siguranța și după gingășia mâinilor frumoase și totuși puternice. Avea un obraz prelung, o gură mare

cu dinți egali și mari: nasul, deși nu prea mic, era delicat și sensibil, însă ochii, de sub sprâncenele subțiri și negre, dădeau feței sale un aer intens și tragic. Avea ochi foarte mari și negri și deși nu erau tocmai reci, prin fermitatea lor calmă, erau ciudat de dominatori. Primul gând care-ți trecea prin minte când o priveai pe maica stareță era că trebuie să fi fost frumoasă în tinerețe și apoi îți dădeai seama că frumusețea acestei femei, datorită caracterului, sporise cu anii. Glasul ei era profund, coborât și stăpânit și indiferent dacă vorbea franceza sau engleza, vorbea rar. Dar lucrul cel mai izbitor la ea era aerul de autoritate atenuată de milostenia creștină; simțai la ea obișnuința de a comanda. Să fie ascultată i se părea firesc, dar primea ascultarea cu umilință. Kitty bănuia totuși că în ciuda comportării ei austere avea o îngăduință omenească față de slăbiciunea umană. Și era imposibil să-i vezi zâmbetul grav cu care-l asculta pe Waddington, spunând netulburat tot felul de prostii și să nu fii sigur că avea un pronunțat simț al ridicolului.

Dar era altceva la ea, o anume însușire de care Kitty își dădea într-un fel seama, dar pe care nu izbutise s-o definească. Ceva care, în ciuda cordialității maicii starețe și a desăvârșitelor ei maniere, o făcea pe Kitty să se simtă ca o școlăriță stângace și o ținea la distanță.

XLII

— *MONSIEUR NE MANGE RIEN*³spuse sora St. Joseph.

— Gustul domnului Waddington este ruinat de bucătăria manciuriană, remarcă maica stareță.

Zâmbetul dispăru de pe fața sorei St. Joseph și expresia obrazului ei deveni ușor afectată. Waddington, cu o lucire poznașă în ochi, luă încă o prăjitură. Kitty nu-și dădea seama ce se întâmpla.

— Ca să vă dovedesc cât de nedreaptă sunteți, *ma mère*, îmi voi strica pofta pentru excelenta cină care mă așteaptă.

— Dacă doamna Fane ar dori să viziteze mănăstirea, mi-ar face plăcere să i-o arăt. Zâmbind dezaprobator, maica stareță se întoarse spre Kitty. Îmi pare rău că o vizitați când totul este în neorânduială. Avem atât de mult de lucru și atât de puține surori ca să puteam face tot ce trebuie... Colonelul Yu a stăruit să punem infirmeria noastră la dispoziția soldaților bolnavi și a trebuit să transformăm *le refectoire*⁴ în infirmerie pentru orfanii noștri.

Se opri în prag ca să-i facă lui Kitty loc să treacă și împreună o porniră de-a lungul coridoarelor albe și răcoroase, urmate de sora St. Joseph și de Waddington. Intrară întâi într-o încăpere mare și goală în care mai multe fete chinezoaice lucrau la niște broderii foarte complicate. Când vizitatorii intrară în cameră fetele se ridicară în picioare și maica stareță îi arătă lui Kitty diferite modele de broderie.

— Continuăm să facem treaba asta, în ciuda epidemiei fiindcă le abate gândurile de la pericolul îmbolnăvirii.

Intrară apoi într-o altă cameră în care fete mai tinere coseau, țiveau, sau însăilau și apoi într-o cameră unde

³ Domnul nu mănâncă nimic (în franc. în original).

⁴ Sala de mese (în franc. în original).

erau numai copii mici supravegheați de o novice chinezoaică. Se jucau zgomotos și când maica stareță intră, se îngrămădiră în jurul ei; câte doi-trei țânci, cu ochii și părul negru, o apucară de mână și se ascuseră în poalele rochiei sale. Un zâmbet de încântare îi lumină fața gravă și ea îi mângâie dojenindu-i cu vorbe blânde pe care Kitty, deși nu știa chineza, își dădea seama că sunau asemeni unor alintări. Se înfioră o clipă, deoarece în micile lor uniforme, slabi, cu pielea lividă, cu nasul turtit, i se păreau tare ciudați. Maica stareță stătea printre ei asemeni Milosteniei însăși. Când voi să plece, copiii nu o lăsară și se agățară de fusta ei așa că, zâmbind muștrător, trebui să întrebuițeze cu blândețe forța ca să se elibereze. Copiilor în orice caz nu li se păru deloc înfricoșătoare această mare doamnă.

— Știți, desigur, spuse ea, în timp ce treceau pe un alt coridor, că acești copii sunt orfani doar în sensul că părinții au vrut să scape de ei. Le dăm ceva bani pentru fiecare copil pe care ni-l aduc, altfel nici nu s-ar osteni să vină aici și pur și simplu i-ar arunca. Se întoarse către soră. Astăzi a venit vreunul? întrebă ea.

— Patru.

— Acuma, cu epidemia de holeră, sunt mai doritori ca oricând să nu fie împovărați de fete care nu le sunt de nici un folos.

Îi arată lui Kitty dormitoarele și apoi trecură pe lângă o ușă pe care era scris cuvântul *infirmerie*. Kitty auzi gemete și strigăte puternice și tot felul de sunete scoase de niște oameni care se chinuiau.

— Nu vă voi arăta infirmeria, spuse maica stareță, cu glasul liniștit. Nu e un lucru pe care să vrei să-l vezi. – Un gând îi trecu prin minte. – Mă întreb dacă doctorul Fane e aici.

O privi întrebător pe soră și ea, cu un zâmbet vesel pe față, deschise ușa și se strecură înăuntru. Când ușa se deschise și astfel putu să audă și mai bine tumultul

groaznic dinăuntru, Kitty se dădu înapoi. Sora St. Joseph se întoarse.

— Nu e, a fost și nu revine decât mai târziu.

— Ce se aude cu bolnavul de la numărul șase?

— *Pauvre garçon*, a murit.⁵

Maica stareță își făcu cruce și buzele i se mișcară într-o rugăciune scurtă și tăcută.

Trecură printr-o curte și privirea lui Kitty căzu asupra a două forme prelungi care zăceau una lângă alta, pe jos, acoperite cu o pânză de bumbac albastră. Maica stareță se întoarse către Waddington.

— Avem atât de puține paturi, încât trebuie să punem câte doi bolnavi într-un pat și în clipa în care moare unul, trebuie să-l scoatem imediat afară ca să facem loc altuia. Îi zâmbi însă lui Kitty. – Acum o să vă arătăm capela. Suntem foarte mândri de ea. Unul dintre prietenii noștri din Franța ne-a trimis de puțină vreme o statuie a Sfintei Fecioare în mărime naturală.

⁵Bietul băiat (în franc. în original).

XLIII

CAPELA NU ERA ALTCEVA DECÂT O încăpere joasă și prelungă cu pereții văruiți în alb și cu mai multe șiruri de bănci de brad. Într-un capăt al încăperii se ridica altarul în fața căruia era statuia făcută din ghips, zugrăvită în culori țiptoare. Statuia arăta foarte nouă, lucioasă și bătătoare la ochi. În spatele ei era o pictură în ulei înfățișând Răstignirea și pe cele două Marii la picioarele Crucii în atitudini de exagerată îndurerare. Desenul era foarte prost făcut și petele întunecate de culoare erau așternute pe pânza de un ochi care habar n-avea de ceea ce înseamnă frumusețea culorii. Pe pereți erau pictate de aceeași mână neinspirată scene ale Calvarului. Capela era urâtă și decorația de prost-gust.

Călugărițele intrând în capelă îngenuncheară ca să se roage și apoi ridicându-se, maica stareță începu să-i vorbească lui Kitty.

— Tot ce se poate sparge când ajunge aici, e spart, dar statuia care ne-a fost dăruită de către binefăcătorul nostru a venit de la Paris fără nici cea mai mică zgârietură. Fără îndoială că e vorba de un miracol...

O lucire malițioasă sclipi în ochii lui Waddington, dar omul își ținu gura.

— Altarul și scenele Calvarului au fost pictate de una dintre surorile noastre, sora St. Anselme. Maica stareță își făcu cruce. Era o adevărată artistă. Din nefericire a căzut victimă epidemiei. Nu sunteți de părere că sunt foarte frumoase?

Kitty bâigui că da. În fața altarului erau așezate buchete de flori de hârtie și sfeșnicele erau dezolant de împodobite.

— Avem cinstea de a păstra aici Sfânta împărtășanie.

— Da? spuse Kitty neînțelegând despre ce e vorba.

— În tot timpul acestor teribile greutăți ne-a fost de un mare ajutor.

Ieșiră din capelă și se întoarseră în încăperea unde

fuseseră la început.

— Înainte de a pleca nu ați dori să vedeți pruncii aduși azi-dimineață?

— Da, foarte mult.

Maica stareță îi conduse într-o cămăruță aflată de cealaltă parte a coridorului. Pe o masă, sub un cearșaf, se zvârcolea ceva într-un mod ciudat. Sora trase cearșaful și descoperi patru prunci micuți și goi. Erau foarte roșii și dădeau neobosit și caraghios din mâini și din picioare; fețele lor cât pumnul erau agitate de strâmbături stranii și totuși era ceva neobișnuit de mișcător în înfățișarea lor. Maica stareță se uita la ei cu un zâmbet amuzat pe buze.

— Par foarte vioi. Uneori îi aduc doar ca să moară aici. Desigur, noi îi botezăm de îndată ce vin.

— Soțului doamnei o să-i placă, spuse sora St. Joseph. Cred că se poate juca ore întregi cu pruncii aceștia. Când încep să plângă, el îi ia și-i ține în brațe și ei încep să râdă de bucurie.

După aceea Kitty și Waddington se pomeniră la ușă. Kitty mulțumi cu seriozitate maicii starețe pentru osteneala pe care și-o dăduse cu ei. Călugărița se înclină cu un aer de superioritate demnă și amabilă în același timp.

— Mi-a făcut o mare plăcere. Nu știți cât de binevoitor a fost soțul dumneavoastră față de noi și cât de mult ne-a ajutat. Sunt bucuroasă că ați venit și dumneavoastră cu el. Când se întoarce acasă trebuie să fie o mare mângâiere să vă vadă aici cu dragostea și cu... și cu obrazul dumneavoastră dulce. Trebuie să aveți grijă de el și să nu-l lăsați să lucreze prea mult. Trebuie să-l îngrijiți de dragul nostru, al tuturor.

Kitty roși. Nu știa ce să spună. Maica stareță o ținea de mână și în acest timp Kitty simțea ochii aceia reci și gânditori care o priveau cu detașare și totuși cu ceva care părea a fi o profundă înțelegere.

Sora St. Joseph închise ușa după ei și Kitty urcă în lectică. Se întoarseră pe aceleași străzi înguste și întortocheate. Waddington făcu o remarcă întâmplătoare; Kitty nu răspunse. Waddington se uită spre ea, dar perdelele lecticii erau trase și n-o putu vedea, își continuă drumul în tăcere. Dar când ajunseră la fluviu și ea coborî din lectică, spre surprinderea lui din ochii femeii lacrimile curgeau șiroaie.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el, cu obrazul încrețit de o expresie de îngrijorare.

— Nimic. Kitty încercă să zâmbească. Prostii...

XLIV

SINGURĂ DIN NOU ÎN SALONUL mizer al misionarului mort, întinsă în șezlongul din fața ferestrei, privind cu ochi distrați templul de peste fluviu (acum, la căderea serii din nou aerian și atrăgător), Kitty încerca să pună ordine în sentimentele care o frământau. N-ar fi crezut niciodată că vizita această la mânăstire ar putea-o mișca până într-atâta. Se dusesse acolo din curiozitate. N-avea ce să facă și după ce privise atât de multe zile orașul de peste ape înconjurat de ziduri, n-ar fi refuzat să vadă, fie și în treacăt, străzile lui pline de mister. Dar o dată în interiorul mânăstirii i se păruse a fi pătruns într-o altă lume care în chip ciudat nu era localizată nici în spațiu și nici în timp. Acele camere goale și coridoare albe, austere și simple păreau a fi însuflețite de ceva îndepărtat și tainic. Capela aceea mică, atât de urâtă și de vulgară, care prin însăși lipsa ei de rafinament îi inspira milă, avea ceva pe care nu-l găseai în măreția unei catedrale, cu toate vitraliile și picturile ei: era foarte umilă și evlavie cu care fusese împodobită, afecțiunea cu care era înconjurată, îi dăruiseră o delicată frumusețe spirituală. Felul metodic în care treburile mânăstirii fuseseră îndeplinite în timpul epidemiei dovedeau un calm în fața primejdiei și un simț practic, aproape ironic, atât era de prozaic, care se arătau a fi profund impresionante. În auzul lui Kitty mai vibrau încă sunetele înspăimântătoare pe care le auzise când, pentru o clipă, sora St. Joseph deschisese ușa infirmierei.

Modul în care vorbiseră despre Walter era neobișnuit. Mai întâi sora și apoi maica stareță, iar tonul cu care-l lăudaseră suna foarte afectuos. Și, lucru ciudat, fusese încercată de un ușor fior de mândrie când văzuse că-l prețuiesc atât de mult. Și Waddington îi vorbise de unele din lucrurile pe care le făcea Walter; dar călugărițele nu lăudau numai priceperea sa (în Hong Kong știa că era socotit ca un om inteligent), vorbeau în același timp de

grijă și de delicatetea sa. Desigur că putea fi foarte atent. Cel mai mult se vădea acest lucru când erai bolnav. Era prea inteligent ca să te exaspereze și mângâierile lui erau plăcute, calme și liniștitoare. Prin cine știe ce fel de magie părea a fi în stare să-ți potolească suferința prin simpla sa prezență. Știa că n-avea să mai vadă în ochii lui acea privire de afecțiune cu care odată era atât de obișnuită încât o găsea exasperantă. Știa acum cât de uriașă era capacitatea lui de a iubi; într-un mod oarecum ciudat, el și-o revărsa asupra acelor bolnavi nenorociți care n-aveau pe nimeni altcineva la care să se uite. Nu era geloasă, dar simțea parcă un gol în suflet; era ca și cum un sprijin cu care se obișnuise atât de mult încât nici să nu-i mai simtă prezența îi fusese deodată retras, așa că acum se clătina într-o parte și-ntr-alta ca un obiect lipsit de reazem.

Nu simțea decât dispreț față de ea însăși pentru că în trecut îl disprețuise pe Walter. El trebuie să fi știut cum îl privea și-i acceptase aprecierea fără nici un resentiment. Era o proastă și el o știa, dar fiindcă o iubea asta nu avea pentru el nici o importanță. Acum nu-l mai ura, nu era supărată, ci se gândea la el cu teamă și nedumerire. Nu putea să nu recunoască însușirile lui deosebite, uneori se gândea chiar că posedă o ciudată și neatrăgătoare măreție; era curios așadar că nu-l putea iubi în timp ce iubea încă un om a cărui nimicnicie îi era atât de clară. După multă gândire, în tot cursul acestor zile lungi ajunsese să-și dea seama bine câte parale făcea Charlie Townsend; era un tip comun și însușirile lui erau de duzină. O, numai de-ar fi putut să-și smulgă din inimă iubirea care mai stăruia în sufletul ei! Încerca să nu se gândească la el.

Și Waddington avea o părere foarte bună despre Walter. Numai ea singură fusese oarbă și nu-i văzuse meritele. De ce? Din cauză că el o iubea și ea nu-l iubea. Ce anume în sufletul omenesc te face să disprețuiești un

om fiindcă te iubește? Dar Waddington îi mărturisise că nu-i plăcea Walter. Bărbații nu-l simpatizau. Era limpede că cele două călugărițe aveau pentru el un sentiment care se aseamănă foarte mult cu afecțiunea. Cu femeile era altfel, în ciuda timidității simțea la el o fermecătoare duioșie.

XLV

DAR, ÎN CEA MAI MARE MĂSURĂ, O mișcaseră călugărițele. Mai întâi sora St. Joseph, cu fața ei veselă și obrajii rumeni ca mărul; ea era una din grupul acela restrâns care venise în China în urmă cu zece ani împreună cu maica stareță și care-și văzuse tovarășele murind una după alta din cauza bolii, a lipsurilor și a dorului de casă și totuși rămăsese veselă și fericită. Ce anume o făcea să aibă această fire naivă și fermecătoare? Apoi maica stareță... în gând Kitty se văzu stând iar în preajma ei și din nou o copleși umilința și rușinea. Deși era atât de simplă și nepretențioasă avea o demnitate naivă care inspira respect și nu-ți puteai închipui că cineva ar fi în stare să o trateze într-un mod ireverențios. Sora St. Joseph arătase prin felul în care stătea, prin gesturile cele mai mărunte și prin tonul răspunsurilor ei, profunda supușenie față de stareță; iar Waddington, frivolul și necuviinciosul, se vedea după cum vorbea că nu se simțea chiar în largul lui. Kitty se gândea că nu fusese necesar să i se spună că maica stareță se trage dintr-una din marile familii franceze; în comportarea ei era vizibilă distincția unei vechi stirpe și avea aerul acela de autoritate, al celui care nu crede că nu poate fi ascultat. Avea condescendența unei mari doamne și umilința unei sfinte. Fața ei cu trăsături viguroase, frumoasă și frământată avea o expresie de austeritate pasionată și în același timp arăta o solitudine și o duioșie care-i făceau pe copilandrii aceia să o înconjoare, zgomotoși și fără frică, încredințați de adâncă ei dragoste. Când se uitase la cei patru nou-născuți, pe fața ei plutise un zâmbet dulce și totuși interiorizat, aidoma unei raze de soare luminând un băragan sălbatec și pustiu. Ce spusese sora St. Joseph despre Walter cu atâta nonșalanță o mișcase pe Kitty într-un chip ciudat. Știa că el voia cu disperare să aibă un copil, dar nu bănuise niciodată, din cauza felului său

reticent de a fi, că era în stare să arate unui copil, fără să fie stânjenit deloc, o duioșie jucăușă și fermecătoare. Cei mai mulți dintre bărbați se purtau prostește și stângaci când aveau de-a face cu un prunc. Ce ciudat era acest lucru!

Dar în toată această experiență emoționantă existase o umbră (norul de argint cu marginile negre), stăruitoare și clară, care o derutase. Simțise în sobra veselie a sorei St. Joseph și cu mult mai mult în frumoasa curtoazie a maicii starețe, o rezervă care o apăsa. Fuseseră prietenoase și chiar cordiale, dar era ceva. Nu știa nici ea ce, care le făcea să fie reținute, în așa fel încât își dăduse seama că nu era altceva decât o străină oarecare. Între ea și ele era o barieră. Vorbeau o altă limbă, nu numai în vorbe, ci și a inimii. Și când ușa se închisese în urma ei, Kitty își dăduse seama că și-o scosese cu totul din gândurile lor până într-atâta încât reluându-și fără întârziere treburile neglijate, pentru ele ar fi putut să nu fi existat niciodată. Se simțea exclusă nu numai din acea săracă mânăstire, ci dintr-o grădină misterioasă, grădină a spiritului după care tânjea cu toată ființa ei. Se simți dintr-o dată singură așa cum nu se mai simțise niciodată. Din acest motiv plânsese.

Și acum, dându-și obosită capul pe spate, oftă: „Oh, sunt atât de inutilă”.

XLVI

ÎN SEARA ACEEA WALTER SEÎntoarsela *bungalow* ceva mai devreme ca de obicei. Kitty era lungită pe șezlong lângă fereastra deschisă. Începuse să se întunece.

— Nu vrei o lampă? întrebă el.

— O să o aducă când o să fie gata cina.

Îi vorbea întotdeauna pe un ton indiferent despre lucruri neînsemnate, ca și cum ar fi fost niște cunoștințe oarecare și nimic din felul în care se purta nu lăsa să se vadă că ar nutri vreo intenție față de ea. Niciodată nu i se uita în ochi și nu zâmbea niciodată. Era politicos într-un mod foarte conștiincios.

— Walter, ce crezi că ar trebui să facem dacă scăpăm teferi din această epidemie? îl întrebă ea.

Walter așteptă o clipă înainte de a răspunde. Kitty nu-i putea vedea fața.

— Nu m-am gândit.

Altădată Kitty spunea fără să-i pese tot ce-i trecea prin minte; nu i-ar fi trecut prin cap că trebuie să se gândească înainte de a vorbi, dar acum îi era teamă de el, simțea că-i tremură buzele și inima îi bate în chip dureros.

— Azi după-amiază am fost la mânăstire.

— Am auzit.

Se sili să vorbească deși abia putea rosti cuvintele.

— Chiar ai vrut să mor când m-ai adus aici?

— În locul tău m-aș lăsa păgubașă, Kitty. Nu cred că o să iasă nimic bun din discuția asta despre lucruri pe care ar fi mai bine să le uităm.

— Dar tu nu le uiți și nici eu. De când am venit am stat și m-am gândit foarte mult. Nu vrei să ascuți ce vreau să spun?

— Ba da.

— M-am purtat foarte rău cu tine. Ți-am fost necredincioasă.

Walter rămase nemișcat. Imobilitatea lui era ciudat de înspăimântătoare.

— Nu știu dacă ai să înțelegi ce vreau să-ți spun. Când totul s-a terminat, lucrul acesta nu înseamnă foarte mult pentru o femeie. Cred că femeile n-au înțeles prea bine niciodată atitudinea pe care o au bărbații față de treaba asta. Vorbea precipitat cu un glas pe care cu greu și l-ar fi recunoscut. — Știai cine e Charlie și știai ce avea să facă. Ei, da, ai avut dreptate. E un om de nimic. Cred că nu m-ar fi atras dacă nu eram tot atât de nimic ca și el. Nu te rog să mă ierți. Nu te rog să mă iubești așa cum mă iubeai. Dar nu am putea fi prieteni? Când oamenii mor cu miile în jurul nostru și călugărițele acelea, la mânăstire...

— Ce au ele de-a face cu treaba asta? o întrerupse Walter.

— N-aș putea să-ți explic prea bine. Când m-am dus azi acolo, m-am simțit cuprinsă de un sentiment ciudat. Totul părea să aibă o atât de mare importanță... Totul era atât de grozav și abnegația lor e extraordinară; nu mă pot opri să nu mă gândesc că e absurd și fără rost, dacă înțelegi ce vreau să spun, să fii abătut din cauză că o femeie fără minte te-a înșelat. Sunt cu mult prea neînsemnată pentru tine ca să-mi acorzi cel mai mic gând.

Walter nu-i răspunse, dar nici nu se clinti de la locul lui; părea să aștepte să continue.

— Domnul Waddington și călugărițele mi-au spus lucruri admirabile despre tine. Sunt foarte mândră de tine, Walter.

— Nu erai în trecut; de obicei mă disprețuiai. Nu mă mai disprețuiești?

— Nu știi că mi-e teamă de tine?

Walter tăcu din nou.

— Nu te înțeleg, zise el în cele din urmă. Nu știu ce vrei...

— Nimic pentru mine. Vreau doar să fii mai puțin nefericit.

Simți că Walter se îmbătoșează și glasul lui fu foarte rece când îi răspunse.

— Greșești dacă crezi că sunt nefericit. Am prea mult de lucru ca să mă pot gândi la tine prea des.

— Mă întreb dacă femeile acelea de la mănăstire mi-ar da voie să mă duc să lucrez. Duc o foarte mare lipsă de oameni și dacă aș putea fi de vreun ajutor, le-aș fi recunoscătoare.

— Nu-i o muncă nici ușoară și nici plăcută. Nu cred să te amuze multă vreme.

— Chiar mă disprețuiești cu totul, Walter?

— Nu. Ezitase și glasul lui sună ciudat. Mă disprețuiesc pe mine însumi.

XLVII

ERA DUPĂ CINĂ. CA DE OBICEI Walter stătea și citea la lumina lămpii. Citea în fiecare seară până când Kitty se ducea la culcare și apoi trecea în laboratorul pe care și-l amenajase într-una din camerele goale ale *bungalow*-ului. Acolo lucra până noaptea târziu. Dormea puțin. Era ocupat cu niște experiențe de care Kitty nu știa nimic. Nu-i spunea deloc la ce lucrează, dar și în trecut fusese rezervat în legătură cu aceasta, nefiind prea expansiv din fire. Kitty se gândea mereu la ce-i spusese mai înainte – convorbirea nu dusesese la nimic. Îl cunoștea atât de puțin, încât nu știa sigur dacă-i spusese adevărul sau nu. Era posibil ca, în timp ce el exista pentru ea într-un mod atât de apăsător, ea să fi încetat cu totul să existe pentru el? Conversația ei care altădată îl distra pentru că o iubea, acum că n-o mai iubea putea pur și simplu să-l plictisească? Se simțea umilită.

Se uită la el. Lumina lămpii îi accentua profilul ca într-un medalion. Cu trăsăturile regulate și fin modelate Walter arăta foarte distins, dar era mai mult decât sever, era sumbru: imobilitatea aceea a lui, numai ochii i se mișcau citind pagină după pagină, eravag îngrozitoare. Cine ar fi crezut că fața aceasta dură ar putea căpăta, datorită pasiunii, o asemenea expresie de afecțiune? Ea o știa și aceasta trezea în ea un fior de dezgust. Era ciudat că deși era drăguț și cinstit, un om de încredere și talentat, îi fusese cu neputință să-l iubească. Era bucuroasă că nu mai avea să suporte niciodată mângâierile lui.

El nu-i răspunsese când îl întrebase dacă silind-o să vină acolo voise chiar să o ducă la moarte. Misterul pe care-l ascundea această călătorie o fascina și o îngrozea. Era de necrezut că ar fi putut totuși avea o intenție atât de diabolică. Probabil îi spusese asta numai ca s-o înspăimânte și să se răzbune pe Charlie (asta s-ar fi

potrivit cu umorul lui sardonice) și apoi din încăpățănare sau de teama de a nu părea caraghios stăruise să meargă până la capăt.

„Da, a mărturisit că se disprețuiește, dar ce-a vrut să spună cu aceasta?” Kitty se uită din nou la fața lui calmă și rece. Ar fi putut să nici nu fie în cameră, atât de insensibil era la prezența ei.

— De ce te disprețuiești? întrebă ea abia dându-și seama că vorbește. ca și cum ar fi continuat fără nici o întrerupere conversația de mai înainte.

Walter puse jos cartea și se uită la ea gânditor. Părea să-și adune gândurile de undeva de departe.

— Fiindcă te-am iubit.

Kitty se înroși și se uită într-altă parte. Nu putea să-i suporte privirea rece, fermă și scrutătoare. Kitty înțelese ce voia să spună. Trecu un timp înainte de a-i răspunde.

— Cred că mă nedreptățești, spuse ea. Nu e drept să-mi faci reproșuri fiindcă am fost proastă și frivolă și vulgară. Am fost crescută așa. Toate fetele pe care le cunosc sunt așa... E ca și cum ai reproșa unui afon că se plictisește la un concert simfonic. E drept să mă învinovățești pentru că mi-ai presupus calități pe care nu le am? N-am încercat niciodată să te înșel prefăcându-mă că eram ce nu eram. Eram doar o fată veselă și drăguță. Nu cauți un colier de perle sau un mantou de zibelină într-o dugheană de bălci; cauți doar o trompetă de tinichea și un balon.

— Nu te învinovățesc pe tine.

Glasul lui era obosit. Kitty începuse să devină cam nerăbdătoare. De ce nu putea să-și dea seama, ceea ce-i apăruse dintr-o dată atât de clar, că pe lângă teroarea morții sub a cărei umbră se aflau și pe lângă respectul pentru frumusețea pe care o întrezărise în dimineața acelei zile, propriile lor treburi erau neînsemnate? Ce importanță avea cu adevărat dacă o femeie proastă devenise adulteră și de ce soțul ei, față în față cu

sublimul, trebuia să se gândească măcar o clipă la așa ceva? Era ciudat că Walter, cu toată inteligența lui avea într-o atâta de redusă măsură simțul proporțiilor. Faptul că îmbrăcase o păpușă cu rochii somptuoase și o așezase într-un sanctuar ca să o adore și după aceea descoperise că păpușa era umplută cu tărâțe nu și-l putuse ierta nici lui, nici ei. Sufletul lui era sfâșiat. Trăise din iluzii și când adevărul le spulberase i se păruse că realitatea însăși a fost spulberată. Era adevărat, n-avea să o ierte pentru că nu se putea ierta pe sine însuși.

I se păru că-l aude oftând ușor și se uită repede spre el. Un gând o fulgeră deodată și-i tăie respirația. Abia se putu stăpâni să nu țipe.

Cum se numea asta - inimă zdrobită - oare din cauza asta suferea el?

XLVIII

ÎN TOT CURSUL ZILEI URMĂTOARE, Kitty se gândi la mânăstire; a doua zi de dimineată, devreme, după ce plecă Walter, o luă pe *amah* cu ea ca să-i procure o lectică și traversă fluviul. Abia se făcuse ziuă și oamenii care se înghesuiau pe bac, unii în haine țărănești de bumbac albastru, alții în robele negre ale oamenilor cu stare, aveau o stranie înfățișare de morți, purtați peste apă spre lumea umbrelor. Când păseau pe mal, rămâneau o clipă la debarcader nesiguri ca și cum n-ar fi știut prea bine unde să se ducă, apoi, ezitând, o porneau câte doi, câte trei în sus, pe povârniș.

La ora aceea străzile erau foarte pustii așa că mai mult ca oricând orașul părea un lăcaș al morții. Trecătorii aveau un aer preocupat încât ai fi putut aproape să-i crezi niște fantome. Cerul fără nori și soarele revărsau o dulceață celestă asupra locurilor; era greu să-ți imaginezi, în dimineța aceea veselă, proaspătă și zâmbitoare, că orașul zăcea horcăind, ca un om a cărui viață era sugrumată de mâinile unui dement, în ghearele întunecate ale molimei. Era de necrezut ca natura (seninul cerului era limpede ca sufletul unui prunc) să fie atât de indiferentă când oamenii se zbăteau în agonie și mergeau spre moarte copleșiți de spaimă. Când lecticele fură puse jos, la ușa mânăstirii, un cerșetor se ridică și-i ceru lui Kitty să-i dea ceva de pomană. Era îmbrăcat în niște zdrențe decolorate care păreau adunate de pe o grămadă de gunoi și printre rupturi i se vedea pielea aspră, brobonată și tăbăcită ca de țap; picioarele goale erau subțiratic și omul cu claia de păr cărunț și aspru, cu obrații scofâlciți și cu ochii rătăciți, arăta ca un nebun. Kitty își întoarse capul îngrozită și plină de repulsie, iar purtătorii de lectică îi spuseră cerșetorului, pe un ton aspru, să plece; el însă stăruia și ca să scape, Kitty, înfiorându-se, îi dădu câțiva bani.

Ușa se deschise și *amah* spuse că doamna Fane voia să o vadă pe maica stareță. Fu condusă din nou în camera aceea severă în care se părea că geamurile niciodată n-au fost deschise și așteptă acolo atât de mult încât era să creadă că maica stareță nu fusese anunțată. În cele din urmă o văzu intrând în cameră.

— Vă rog să mă iertați că v-am făcut să așteptați, spuse ea. Nu vă așteptam și eram ocupată.

— Iertați-mă că vă deranjez. Mi-e teamă că am venit într-un moment nepotrivit.

Maica stareță îi zâmbi, zâmbetul era reținut, dar atrăgător și o rugă să ia loc. Kitty observă că ochii călugăriței erau umflați. Plânse. Kitty era uimită deoarece avusese impresia că maica stareță era o femeie pe care necazurile pământești nu puteau să o miște prea mult.

— Mi-e teamă că s-a întâmplat ceva, îngăimă ea. N-ar fi mai bine să plec? Pot veni altădată...

— Nu, nu. Spuneți-mi ce pot face pentru dumneavoastră. S-a întâmplat însă... că una dintre surorile noastre a murit noaptea trecută. Glasul ei se frânse deodată și ochii i se umplură de lacrimi. Păcătuiesc jelind-o, fiindcă știu că sufletul ei simplu și bun s-a dus de-a dreptul în ceruri; dar e greu să-ți stăpânești slăbiciunile. Tare mi-e teamă că nu sunt întotdeauna rezonabilă.

— Îmi pare rău, îmi pare tare rău... spuse Kitty.

Simpatia ei promptă o făcu pe maica stareță să suspine.

— Era una dintre surorile cu care am venit împreună din Franța în urmă cu zece ani. Acum n-am mai rămas decât trei... Îmi aduc aminte, stăteam într-un mic grup la capătul vasului (proră cum i spune) și când am ieșit din port, la Marsilia și am văzut statuia de aur a sfintei Marie de la Grace, am rostit împreună o rugăciune. De când m-am călugărit dorința mea cea mai fierbinte a fost

să mi se dea voie să vin în China, dar când am văzut că pământul se îndepărtează nu m-am putut stăpâni să nu plâng. Eram stareță și nu era un exemplu foarte bun acela pe care-l dădeam surorilor mele. Și atunci sora St. Francis Xavier - așa o chema pe sora care a murit noaptea trecută - m-a luat de mână și mi-a spus să nu plâng deoarece oriunde am fi, zicea ea, e și Franța cu noi.

Fața aceea frumoasă și severă era frământată de durerea pe care firea omenească o stârnea în ea și de strădania de a opri lacrimile pe care rațiunea și credința ei le respingeau. Kitty se uită într-altă parte. Simțea că nu se cuvine să privească această luptă.

— I-am scris tatălui ei. Sora, ca și mine, era singură la părinți. O familie de pescari din Bretania; le va fi foarte greu. O, când va lua sfârșit această groaznică epidemie? Două din fetele noastre s-au îmbolnăvit azi-dimineață și numai o minune le poate salva. Pierderea sorei St. Francis e foarte grea. Sunt atât de multe de făcut și suntem acum mai puține ca oricând ca să le putem face. Mai sunt surori de ale noastre în alte lăcașuri din țară care ar voi să vină aici. Întreg Ordinul nostru ar da, cred, orice pe lume ca să poată veni aici, dar asta înseamnă o moarte aproape sigură și atâta vreme cât putem s-o scoatem la capăt cu surorile pe care le avem, nu doresc ca și altele să fie sacrificate.

— Asta mă încurajează, *ma mère*, spuse Kitty. Am crezut că am venit într-un moment foarte nefericit. Spuneți ieri că aveți de lucru mai mult decât sunt în stare surorile să muncească și mă întrebam dacă mi-ați îngădui să vin să le ajut. N-are importanță ce voi face, totule să fiu de folos. V-aș mulțumi dacă m-ați pune fie chiar și să spăl podele.

Maica stareță zâmbi amuzată și Kitty fu uimită de acest temperament mobil care putea trece atât de ușor de la o dispoziție la alta.

— Nu-i nevoie să spălați podelele. Se opri și se uită duios la Kitty. — Draga mea copilă, nu crezi că ai făcut destul venind aici cu soțul dumitale? Multe soții n-ar fi avut curajul să facă asta și în ceea ce privește restul, cum ai putea fi mai util ocupată decât asigurându-i liniștea și odihna atunci când se întoarce acasă, după o zi de muncă? Crede-mă, are nevoie de toată dragostea dumitale și de întreaga dumitale atenție.

Lui Kitty îi veni greu să se uite în ochii aceia care o priveau scrutând-o cu detașare și cu o bunăvoință ironică.

— N-am nimic de făcut de dimineată până seara, zise Kitty. Am sentimentul că e atât de mult de făcut, încât nu pot suporta gândul să stau degeaba. Nu vreau să supăr pe nimeni și știu bine că n-am drept nici la bunăvoința dumneavoastră și nici să vă răpesc timpul, dar vorbesc cu toată seriozitatea și mi-ați face un mare bine dacă m-ați lăsa să vă ajut într-un fel.

— Nu pari prea rezistentă. Când ne-ai făcut plăcerea de a veni să ne vezi alaltăieri mi s-a părut că erai foarte palidă. Sora St. Joseph a crezut că ești, poate, însărcinată.

— Nu, nu, strigă Kitty înroșindu-se până la rădăcina părului.

Maica stareță râse ușor, argintiu.

— N-ai de ce să-ți fie rușine, draga mea copilă, nu e nimic nefiresc în această presupunere. De cât timp ești căsătorită?

— Sunt foarte palidă fiindcă așa sunt de felul meu, dar sunt foarte rezistentă și vă promit că nu mi-e teamă de muncă.

Maica stareță redevenise iar total stăpână pe sine. În mod inconștient își reluă atitudinea obișnuită de autoritate și o privi pe Kitty scrutător, măsurând-o. Kitty se simți peste măsură de intimidată.

— Știi să vorbești chinezește?

— Îmi pare rău, dar nu știu, răspunse Kitty.

— Ah, ce păcat. Aș fi putut să-ți dau în grijă fetele mai mari. Acum e foarte greu și mi-e teamă că o să... cum se spune, că o să ne scape din mână, încheie ca pe un ton nesigur.

— N-aș putea ajuta surorile la îngrijirea bolnavilor? Nu mi-e frică deloc de holeră. Aș putea îngriji fetele sau pe soldați.

Maica stareță, fără să zâmbescă deloc, cu o expresie meditativă pe față, clătină din cap:

— Dumneata nu știi ce e holera. E groaznic numai să te uiți la bolnavi. Lucrul la infirmerie e făcut de soldați și avem nevoie de o soră numai ca să supravegheze ce fac ei. Iar cât privește fetele... nu, nu, sunt sigură că soțul dumitale n-o să vrea; e un spectacol îngrozitor, înspăimântător.

— O să mă obișnuiesc cu timpul.

— Nu, este exclus. E treaba și privilegiul nostru de a face asemenea lucruri, dar nimic nu te obligă pe dumneata să faci așa ceva.

— Mă faceți să mă simt cu totul inutilă și neputincioasă. Mi se pare de necrezut să nu existe ceva ce aș putea face.

— Ai vorbit cu soțul dumitale despre dorința aceasta?

— Da.

Maica stareță se uită la ea ca și cum ar fi scormonit în tainele sufletului ei, dar când văzu privirea neliniștită și rugătoare a lui Kitty zâmbi.

— Sigur că ești protestantă, spuse ea.

— Da.

— Nu-i nimic. Doctorul Watson, misionarul care a murit era și el protestant și n-a avut nici o importanță. A fost foarte drăguț cu noi. Îi suntem profund îndatorate și recunoscătoare.

Acum pe fața lui Kitty trecu umbra unui zâmbet, dar nu spuse nimic. Maica stareță păru să se gândească la

ceva. Se ridică în picioare.

— E foarte frumos din partea dumitale. Cred că voi putea găsi ceva de lucru pentru dumneata. E adevărat că acum dacă sora St. Francis ne-a fost luată ne este imposibil să facem față muncii. Când vei fi gata să începi?

— Acum.

— *Á la bonne heure*⁶. Mă bucur să te aud vorbind așa.

— Vă promit că voi face tot ce-mi stă în putință. Vă sunt foarte recunoscătoare pentru posibilitatea pe care mi-o dați.

Maica stareță deschise ușa camerei de primire, dar când să iasă șovăi. Se uită încă o dată la Kitty îndelung, scrutător și pătrunzător. Apoi îi atinse ușor brațul.

— Să știi, copila mea, că pacea nu ți-o poți găsi în muncă sau în plăceri, în lume sau într-o mănăstire, ci numai în propriul tău suflet.

Kitty tresări ușor, dar maica stareță ieși repede din cameră.

XLIX

MUNCA SE DOVEDI PENTRU KITTY A fi un mijloc de înviorare spirituală. Se ducea la mănăstire în fiecare dimineață, puțin după răsăritul soarelui și nu se întorcea la *bungalow* până ce soarele, în amurg, nu scălda într-o lumină aurie fluviul și joncile îngrămădite pe apă. Maica stareță îi dăduse în grijă copiii mai mici. Mama lui Kitty venise la Londra cu un simț practic gospodăresc format în Liverpool-ul ei de baștină și Kitty, în ciuda aparenței ei de frivolitate, avusese întotdeauna unele talente la care se referea cu ironie. Știa să gătească destul de bine și știa să coasă foarte frumos. Când își dezvălui acest talent fu pusă să aibă grijă de lucrul de mână al fetelor mai tinere. Știa puțin franceza și în fiecare zi ea învăța

⁶Perfect (în franc. în original).

câteva cuvinte chinezești, așa că nu-i venea greu să se descurce. Alteori trebuia să aibă grijă de copiii mici să nu facă vreo poznă; trebuia să-i îmbrace și să-i dezbrace și să-i pună să se odihnească atunci când era necesar. Erau foarte mulți prunci și de ei aveau grijă câteva *amah*, dar fusese rugată să le supravegheze. Nimic din ce făcea nu era deosebit de important și ar fi vrut să facă o treabă care să fie mai grea; maica stareță nu dădea însă nici o atenție rugămintilor ei și Kitty o respectă îndeajuns de mult ca să nu stăruie.

În primele zile trebui să facă un oarecare efort ca să-și învingă vaga silă pe care o simțea când se uita la fetele acelea, îmbrăcate în uniformele lor urâte, cu părul lor negru și țeapăn, cu fețele lor rotunde și galbene și cu ochii lor ficși și negri ca porumba. Dar își aduse aminte de privirea duioasă care o transfigurase atât de mult pe maica stareță în ziua în care venise pentru prima dată la mănăstire și o văzuse înconjurată de micuții aceia, așa că nu-și îngăduia să se lase dominată de porniri nelalocul lor. Și acuma, luând în brațe una sau alta dintre făpturile acelea micuțe care plângeau din cauză că au căzut sau că le ieșeau dinții și descoperind că o vorbă mângâietoare, chiar într-o limbă pe care copilul nu o putea înțelege, îmbrățișarea mâinilor și moliciunea obrazului ei lipit de fața aceea plăpândă care plângea, puteau ajuta și consola, începu să nu mai aibă deloc acel sentiment de înstrăinare. Copiii mici, fără să se teamă, veneau la ea cu necazurile lor copilărești și îi făcea o deosebită plăcere să deslușească în asta încrederea pe care i-o arătau. Același lucru se petrecea și cu fetele mai mari, cu acelea pe care le învăța să coasă; zâmbetul lor luminos și inteligent și plăcerea pe care le-o putea face cu un cuvânt de laudă, o mișcau. Simțea că le place și măgulită și mândră ținea și ea la ele.

Dar exista un copil cu care nu se putea obișnui. O

fetiță de șase ani, o idioată cu un cap mare de hidrocefal care se clătina greoi pe un trup mic și îndesat, care avea ochii mari și goi și o gură din care-i curgeau bale; spunea cu glasul răgușit câteva cuvinte bolborosite; era o făptură respingătoare și oribilă și din cine știe ce motiv avea un atașament stupid pentru Kitty, așa că o urmărea când trecea dintr-un colț într-altul al camerei aceleia mari. Se agăța de fusta ei și-și frecă obrazul de genunchii ei, căutând să-i mângâie mâinile. Kitty se cutremura dezgustată. Știa că fata tânjește să fie mângâiată, dar nu se putea hotărî nici măcar să o atingă.

Odată, vorbind despre asta cu sora St. Joseph, îi spuse că era păcat că fetița trăia. Sora St. Joseph zâmbi și întinse mâna spre ființa aceea diformă care veni și-și frecă fruntea proeminentă de mâna sorei.

— Sărman copilaș, zise călugărița. A fost adusă aici, pur și simplu pe moarte. Prin grija Providenței eram la ușă tocmai când a venit. M-am gândit că nu-i nici un moment de pierdut, așa că am botezat-o imediat. Nici nu știți cât ne-am chinuit ca s-o ținem în viață. De trei sau patru ori am crezut că moare.

Kitty tăcu. Sora St. Joseph, volubilă precum îi era felul, începu să flecărească spunând vrute și nevrute. Și a doua zi când fetița veni la ea și-i atinse mâna, Kitty se strădui să-i mângâie craniul mare șichel. Se sili să zâmbească. Deodată însă copila, cu o perversitate maladivă, o părăsi, părând a fi pierdut orice interes pentru ea și în ziua aceea ca și în zilele următoare nu-i mai dădu nici o atenție. Kitty nu știa ce făcuse ca să o îndepărteze și încercă să atragă fetița prin zâmbete și gesturi, dar copila se uita în altă parte și se făcea că nu o vede.

L

DEOARECE CĂLUGĂRIȚELE ERAU ocupate de dimineață până seara cu o sută de treburi, Kitty nu le vedea decât la slujbă, în capela aceea pustie și umilă. În prima zi, maica stareță zărind-o așezată în spatele fetelor care stăteau în bănci potrivit vârstei lor, se opri și-i vorbi.

— Nu trebuie să crezi că e nevoie să vii la capelă când venim și noi, îi spuse ea. Ești protestantă și ai convingerile dumitale.

— Dar îmi place să vin, maică. Mi-am dat seama că mă odihnește.

Maica stareță o privi pentru o clipă și înclină ușor capul.

— Desigur, fă cum dorești. Voiam doar să știi că nu ești supusă nici unor obligații.

Cu sora St. Joseph deveni însă foarte curând dacă nu intimă, totuși prietenă. Administrația întregii mănăstiri era în seama ei și asigurarea bunăstării acestei mari familii o ținea în picioare toată ziua. Sora spunea că singurul timp pe care-l avea pentru odihnă era cel închinat rugăciunii. Dar îi plăcea, spre seară, când Kitty era cu fetele la lucru, să vină și, spunând că era grozav de obosită și nu avea nici o clipă de pierdut, să stea câteva minute l-a taifas. Când maica stareță nu era de față, sora era o ființă vorbăreată și veselă, căreia îi plăcea o glumă și căreia nu-i displăcea puțină bârfeală. Lui Kitty nu-i era deloc teamă de ea și felul ei nu o împiedica pe sora St. Joseph să se poarte ca o femeie simplă și de treaba și să pălăvrăgească bucuroasă. Cu ea Kitty nu se jena deloc să se vadă cât de prost vorbește franceza și râdeau amândouă de greșelile lui Kitty. Sora o învăța în fiecare zi câteva cuvinte chinezești folositoare. Era fiica unui fermier și în sufletul ei rămăsese o țărăncă.

— Când eram mică pășteam vitele, îi spunea ea, ca

Ioana d'Arc. Numai că eu n-am avut viziuni. Din fericire, fiindcă dacă aş fi avut, cred că tatăl meu m-ar fi bătut cu biciul. Mă bătea des cu biciul, bietul de el, căci eram o fată tare rea. Mi-e ruşine câteodată când mă gândesc ce şotii făceam atunci.

Kitty râdea când se gândea că această călugăriţă grasă, între două vârste, a putut fi vreodată un copil rău. Şi totuşi ceva copilăresc mai stăruia în purtarea ei, aşa încât îţi încânta inima; o mireasmă de câmpie toamna părea să o înconjoare, ca atunci când merii sunt încărcăţi de roade şi recolta e la adăpost în hambar. Sora nu avea sfinţenia tragică şi austeră a maicii stareţe, fiind caracterizată mai degrabă printr-o veselie simplă şi fericită.

— Nu doreşti niciodată să te întorci din nou acasă, *ma soeur*? o întreba Kitty.

— O, nu. Mi-ar fi prea greu să mă întorc. Mi-e drag să fiu aici şi nu sunt niciodată atât de fericită ca atunci când sunt cu orfanii aceştia. Sunt atât de buni şi atât de recunoscători... Dar chiar călugăriţă nu poţi uita totuşi că ai o mamă, că ai supt laptele de la sânul ei. E bătrână mamă mea şi mi-e greu să mă gândesc că n-o s-o mai văd niciodată; dar noră-sa i-e dragă şi fratele meu se poartă frumos cu ea. Fiul lui trebuie să fie mare acum şi cred că-s bucuroşi să aibă încă o pereche de braţe puternice la fermă; când am plecat din Franţa era un copil, dar promitea să aibă un pumn cu care să poată doborî un bou.

Era aproape imposibil, în camera aceea liniştită, ascultând-o pe sora St. Joseph, să-ţi închipui că dincolo de cele patru ziduri holera făcea ravagii. Sora avea un calm care se transmitea şi lui Kitty. Avea o curiozitate naivă cu privire la lumea din afară şi la oamenii care o populau. Îi punea lui Kitty tot felul de întrebări despre Londra şi Anglia, o ţară unde, credea ea, ceaţa era atât de deasă, încât nu-ţi puteai vedea nici mâna în miezul

W. Somerset Maugham

zilei și voia să știe dacă Kitty se ducea la baluri și dacă locuia într-o casă mare și câți frați și câte surori avea. Vorbea ades despre Walter. Maica stareță spunea că e un om minunat și se ruga în fiecare zi pentru el: Cât de fericită era Kitty că avea un soț atât de bun, de brav și de priceput...

LI

DAR, MAI DEVREME SAU MAI TÂRZIU, sora St. Joseph aducea vorba despre maica stareță. Kitty fusese conștientă de la început că personalitatea acestei femei domina mănăstirea. Maica stareță era privită de toți cei care stăteau acolo, cu dragoste și ca admirație, dar fără îndoială și cu respect și cu puțină teamă. În ciuda blândeții ei, Kitty se simțea ca o școlăriță în fața sa. Niciodată nu se simțea în largul ei când era cu maica stareță; o încerca un sentiment atât de ciudat, încât o stânjenea: venerație. Sora St. Joseph, dintr-o dorință sinceră de a o impresiona, îi spusese lui Kitty cât de mare era familia din care făcea parte maica stareță; printre strămoșii ei se numărau figuri de importanță istorică și era *un peu cousine*⁷ cu jumătate din regii Europei: Alfonso al Spaniei vânase pe domeniile tatălui ei și aveau *des chateaux*⁸ prin toată Franța. Trebuie să fi fost greu să renunți la atât de multă bogăție. Kitty asculta zâmbind, dar nu era impresionată deloc.

— *Du reste*⁹ n-ai decât să te uiți la ea, spunea sora, ca să-ți dai seama că *comme familie, c'est le dessus du panier*¹⁰.

— Are mâinile cele mai frumoase pe care le-am văzut vreodată, spuse Kitty.

— O, dacă-ai ști cum și le-a folosit... Nu i-e deloc teamă să muncească, *notre botine mère*¹¹.

Când sosiseră în oraș nu exista nimic. Ele clădiseră mănăstirea. Maica stareță făcuse planurile și supraveghease munca de construcție. Din momentul în care sosiseră o și porniră să salveze sărmanele fetițe nedorite de turnul-pruncilor și de mâinile crude ale

⁷Verișoară de departe (în franc. în orig.).

⁸Castele (în franc. în orig.).

⁹De altfel (în franc. în orig.).

¹⁰În privința familiei, e fruntea (în franc. în orig.).

¹¹Bună noastră maică (în franc. în orig.).

moaşelor. La început nu aveau pături în care să doarmă şi geamuri care să le ferească de răcoarea nopţii (şi nu exista nimic care să fie mai nesănătos, zicea sora) şi adeseori nu mai aveau bani, nu numai ca să plătească zidarii, ci pur şi simplu ca să-şi cumpere de mâncare; trăiau ca țăranii, dar ce spunea ea? Țăranii din Franța, oamenii care lucrau la tatăl ei, ar fi aruncat la porci mâncarea pe care o mâncau ele. Şi atunci maica stareță le aduna în jurul ei şi îngenuncheau şi se rugau. A doua zi sosea prin poştă o mie de franci sau câte un străin, un englez (un protestant, mă rog) sau un chinez băteau la uşă chiar când ele se rugau în genunchi şi le aduceau un dar oarecare. Odată fuseseră în asemenea strâmtoare încât făcuseră toate un legământ faţă de Sfânta Fecioară că vor spune o *neuvaine*¹² în cinstea ei dacă avea să le ajute şi ai să crezi? domnul acesta nostim, Waddington, veni să ne vadă a doua zi şi spunându-ne că arătăm ca şi cum am avea nevoie de o mâncare bună ne dăruie o sută de dolari.

Ce omuleţ amuzant e, cu capul lui chel, cu ochişorii lui şireţi (*ses petits yeux malins*) şi cu glumele lui. *Mon Dieu*, cum stâlceşte limba franceză şi totuşi nu poţi să nu râzi de el. Şi întotdeauna e bine dispus. În tot timpul acestei oribile epidemii el s-a purtat ca şi cum ar fi fost în vacanţă. Are un suflet cu adevărat de francez şi un umor care te face cu greu să crezi că e englez. Cu excepţia accentului. Dar sora St. Joseph credea că el vorbea stâlcit înadins ca să te facă să râzi. Desigur, moralmente cam lasă de dorit, totuşi asta e treaba lui (aici un oftat, o înălţare din umeri şi o clătinare a capului) şi apoi e burlac şi e tânăr.

— Dar ce-a făcut domnul Waddington, *ma soeur*? întrebă Kitty zâmbind.

— Cum se poate să nu ştiţi? Fac un păcat că vă spun. Nu-i treaba mea să mă amestec în asemenea lucruri.

¹² Novenă (în franc. în orig.). Rugăciune catolică.

Domnul Waddington trăiește cu o chinezoaică, adică nu cu o chinezoaică, ci cu o manciuriană. După cât se pare, o prințesă, care-l iubește lanebunie. N-ați auzit, când ați venit pentru prima dată la mănăstire și când el n-a mâncat madlenele pe care le făcusem anume, că *notre bonne mère* spunea că stomacul lui e ruinat de bucătăria manciuriană? Asta voia ea să spună și trebuia să fi văzut ce mutră a făcut el. E o poveste oricum de ajuns de ciudată. După cât se pare, el era la Hankow în timpul revoluției când îi masacrau pe manciurieni și omulețul ăsta de treabă a salvat viața uneia din marile lor familii. Sunt înrudiți cu familia imperială. Fata s-a îndrăgostit nebunește de el și... ei bine, restul vi-l puteți imagina. Și apoi când a plecat din Hankow fata a fugit și l-a urmărit și acum îl urmează pretutindeni și el a trebuit să se resemneze și să o accepte, sărmanul om și aș zice că ține foarte mult la ea; aceste femei manciuriene sunt foarte atrăgătoare. Dar ce-mi mai trece prin minte? Am o mie de lucruri de făcut și eu stau aici. Mi-e rușine de mine însămi.

LII

KITTY AVEA SENTIMENTUL CIUDAT că se maturizează. Faptul că era ocupată în mod permanent îi înviora gândurile și posibilitatea de a cunoaște frânturi din viața altora și alt fel de concepții decât ale ei îi stimulau imaginația. Începu să-și revină; se simțea mai bine și mai puternică. I se păruse că nu poate face altceva decât să plângă, dar spre mirarea și nu mai puțin încurcătura ei, se surprinsese râzând de un lucru sau de altul, începu să i se pară cu totul firesc să trăiască în mijlocul unei teribile epidemii. Știa că oamenii mor în jurul ei, dar încetă să se mai gândească atât de mult la asta. Maica stareță îi interzisese să intre în infirmerie și ușile închise îi ațâțau curiozitatea. Ar fi vrut să-și arunce ochii să vadă ce se întâmplă înăuntru, dar nu putea să o facă fără să fie văzută și nu știa cum ar fi pedepsit-o maica stareță. Ar fi fost groaznic să o dea afară. Se devotase îngrijirii copiilor și le-ar fi lipsit dacă ar fi plecat; de fapt nici nu știa ce ar fi făcut fără ea.

Și într-o zi îi trecu prin minte că nici nu se mai gândise la Charlie Townsend și nici nu-l mai visase de o săptămână. Inima îi bătu deodată cu putere: era vindecată. Se putea gândi acum la el cu indiferență. Nu-l mai iubea. O, ce ușurare și ce sentiment de eliberare! Era ciudat când își amintea cât de pasionat îl dorea; i se părea că o să moară când nu-l vedea; credea că viața de aici înainte nu are să-i ofere nimic altceva decât nefericire. Și acum iată că și râdea. O ființă de nimic. Cum se prostise singură! Judecându-l calm se întreba ce oare văzuse la el? Din fericire Waddington nu știa nimic, n-ar fi putut suporta niciodată privirile lui malițioase și aluziile lui ironice. Era liberă în cele din urmă, liberă! Abia se putea stăpâni să nu râdă singură.

Copiii se jucau zburdalnici și se obișnuise să-i vegheze cu un zâmbet înțelegător, potolindu-i când făceau prea mult zgomot și având grijă ca nici unul să nu

se lovească, neastâmpărați cum erau. Acuma însă simțindu-se la fel de tânără ca și ei, intră în joc. Fetițele o primiră cu mare bucurie. Se fugăreau prin cameră, țipând cât le ținea gura, cu glasul lor ascutit, într-o veselie nesăbuită și aproape sălbatică. Erau atât de înfierbântate, încât săreau în sus de bucurie. Zgomotul pe care-l făceau era teribil.

Deodată ușa se deschise și maica stareță se ivi în prag. Kitty, rușinată, se desprinsese din brațele a vreo douăsprezece fete care țipând amarnic o prinseseră.

— Așa-i ții pe copiii aceștia cuminți și liniștiți? o întreabă maica stareță, cu zâmbetul pe buze.

— Ne jucam și s-au înfierbântat. E greșeala mea, eu i-am încurajat.

Maica stareță făcu câțiva pași și ca de obicei copiii se strânseseră în jurul ei. Luându-i de umerii lor înguști, maica îi trase în joacă de urechi. Se uită la Kitty, lung și mângâietor. Kitty era îmbujorată și respira agitat. Ochii ei înrouați străluceau și părul ei frumos, răvășit de joacă și veselia aceea, era într-o fermecătoare dezordine.

— *Que vous êtes belle, ma chère enfante*¹³, spuse maica stareță. Alini inima când ești privită. Nu-i de mirare că te adoră copiii...

Kitty se înroși foarte tare și fără să știe de ce, lacrimi i se iviră în ochi. Își acoperi obrazul cu mâinile.

— O, maică, m-ați făcut să mă rușinez de mine însămi.

— Hai, nu fi proastă. Frumusețea este și ea un dar al Domnului, unul din cele mai rare și mai prețioase și ar trebui să fim recunoscători dacă suntem atât de fericiți că l-am căpătat, iar dacă nu, pentru că alții îl au spre plăcerea noastră.

Zâmbi din nou și, ca și cum Kitty ar fi fost și ea un copil, o mângâie pe bărbia catifelată.

¹³ Cât ești de frumoasă, copila mea (în franc. în orig.).

LIII

DE CÂND LUCRA LA MÂNĂSTIRE. Kitty nu-l mai vedea atât de des pe Waddington. De vreo două sau trei ori venise la malul fluviului ca să o întâmpine și apoi urcaseră dealul împreună. Intră să bea un whisky, dar rareori rămânea la masă. Într-o duminică îi propuse să ia mâncarea cu ei și apoi să meargă cu lectica la o mănăstire budistă. Mănăstirea se afla la vreo zece mile și avea faima unui loc de pelerinaj. Maica stareță care stăruia ca să aibă o zi de odihnă, n-o lăsa pe Kitty să lucreze duminica și Walter, ca de obicei, era ocupat.

O porniră devreme ca să ajungă înainte de a se ridica arșița zilei și trecură cu lecticile de-a lungul unei poteci înguste care străbătea ogoarele de orez. Din când în când treceau pe lângă case arătoase de țară, cuibărite într-o atmosferă de tihnă și liniște în poiene de bambus. Pe Kitty o încântau clipele acestea de odihnă; după ce stătuse în atmosfera aceea închisă din oraș era plăcut să privească acele câmpii întinse. Ajunseră la mănăstire, un șir de clădiri joase, împrăstiate pe malul fluviului, în umbra agreabilă a copacilor; fură călăuziți prin curțile interioare, de o pustietate solemnă, de către călugări zâmbitori și li se arătară temple în care se aflau zei cu fețe schimonosite. În sanctuar era statuia lui Buddha, cu o expresie de îndepărtare și de tristețe pe fața gânditoare, abstrasă și vag zâmbitoare. Peste tot plutea o atmosferă deprimantă; măreția de altădată era în ruină; zeii erau acoperiți de praf și credința care-i crease agoniza. Călugării păreau a fi rămas în virtutea obișnuinței, așteptând parcă să li se spună să plece; și în zâmbetul starețului, cu politețea sa deosebită, stăruia ironia resemnării. Într-o bună zi călugării aveau să părăsească păduricea umbroasă și plăcută, iar clădirile, abandonate și năruindu-se, aveau să fie biciuite de furtuni năprasnice și asediate de natura înconjurătoare. Plante agățătoare se vor răsuci în jurul chipurilor moarte

și copacii vor crește în curțile interioare. Și apoi zeii vor pleca și spiritele rele ale întunericului vor rămâne să sălășluiască acolo, în locul lor.

LIV

SE AȘEZARĂ PE TREPTELE UNEI MICI clădiri (patru coloane lăcuite și un acoperiș înalt de olane, sub care se afla un clopot uriaș de bronz) și se uitară la fluviul care curgea leneș și cu meandre către orașul lovit de molimă. Se zăreau zidurile crenelate deasupra cărora arșița plutea ca un lințoliu. Fluviul, deși curgea atât de alene, îți dădea totuși senzația de mișcare și îți comunica un sentiment trist al trecerii tuturor lucrurilor. Totul trece și ce urmă a acestei treceri rămâne? Kitty se gândea că toți, întreaga omenire, nu erau decât asemeni unei picături de apă în fluviul acela și toate se îndreptau, picătură lingă picătură și totuși atât de departe una de alta, un fluviu fără nume, către mare. Când toate lucrurile durau atât de puțin timp și nimic nu avea o prea mare însemnătate, era păcat că oamenii, acordând o importanță cu totul absurdă unor lucruri neînsemnate, să fie ei înșiși și să-i facă și pe alții nefericiți.

— Știi unde-i Harrington Gardens? îl întrebă Kitty pe Waddington, cu o lumină de zâmbet licărindu-i în ochii ei frumoși.

— Nu. De ce?

— Așa; numai că-i tare departe de aici. Acolo locuiesc ai mei.

— Te gândești să pleci acasă?

— Nu.

— Cred că veți pleca de aici în vreo două luni. Epidemia pare să scadă în intensitate și vremea rece ar trebui să o facă să dispară.

— Mă gândesc că aproape o să-mi pară rău să plec...

O clipă se gândi la viitor. Nu știa ce planuri are Walter. Nu-i spunea nimic. Era rece, politicos, tăcut și impenetrabil. Două picături de apă în acel fluviu care curgea tăcut spre necunoscut; două picături care în sine erau atât de pline de o viață a lor, dar care pentru cel care le privea erau totuna cu vălmășagul apelor.

— Ai grijă să nu te lași convertită de către călugărițe, îi spuse Waddington schițând un zâmbet malițios.

— Sunt prea ocupate. Și nici nu sunt preocupate de asta. Sunt minunate și atât de bune... Și totuși - nu știu cum să-ți explic - e un zid între ele și mine. Nu știu despre ce e vorba. E ca și cum ar fi în posesia unui secret care ar explica de ce viețile lor sunt deosebite de a mea și pe care nu aș fi demnă să-l împărtășesc. Nu e vorba de credință; e ceva mai profund și mult... mult mai semnificativ: ele trăiesc într-o lume diferită de a noastră și vom fi întotdeauna străini față de ele. În fiecare zi, când poarta mănăstirii se închide în spatele meu, am sentimentul că am încetat să trăiesc pentru ele.

— Am impresia că e oarecum o lovitură dată vanității dumitale, observă el ironic.

— Vanitatea mea...

Kitty dădu din umeri. Apoi, zâmbind clin nou, se întoarse alene spre el.

— De ce nu mi-ai spus niciodată că trăiești cu o prințesă manciuriană?

— Ce ți-au mai spus bătrânele acelea bârfitoare? Sunt convins că pentru o călugăriță e un păcat să discute despre problemele particulare ale funcționarilor de la vamă.

— De ce ai fi atât de sensibil?

Waddington privi în jos, într-o parte, ceea ce îl făcu să aibă un aer de viclenie. Dădu ușor din umeri.

— Nu-i un lucru despre care să faci caz în public. Nu știu cu cât ar putea spori asta șansele mele de a înainta în slujbă.

— Ții foarte mult la ea?

El o privi și pe fața lui mică și urâtă se ivi o privire de școlar poznaș.

— A renunțat pentru mine la tot, cămin, familie, siguranță și la propria ei demnitate. Sunt foarte mulți ani de când a zvârlit totul ca să fie cu mine. Am trimis-o

acasă de vreo două, trei ori, dar s-a întors întotdeauna înapoi; am fugit eu însumi de ea, dar m-a urmat întotdeauna oriunde. Și acum am renunțat la treaba asta, gândindu-mă că fac o prostie. Cred că trebuie să mă deprind cu ea pentru tot restul vieții mele.

— Trebuie să te iubească într-adevăr la nebunie.

— E o senzație mai curând ciudată, știi, spuse el, încruntându-se. Nu am nici cea mai mică îndoială că dacă aș părăsi-o, definitiv, s-ar sinucide. Nu pentru că ar avea vreun resentiment față de mine, ci dimpotrivă, în chipul cel mai firesc, fiindcă nu ar voi să mai trăiască fără mine. Asta-ți dă un sentiment ciudat. Nu se poate să nu însemne ceva pentru tine.

— Dar ce e important e să iubești, nu să fii iubit. Nici nu ești recunoscător celui care te iubește, dacă nu-l iubești te plictisește doar...

— Nu am experiența mai multor iubiri, spuse el. A mea e numai la singular.

— E adevărat că e o prințesă de neam imperial?

— Nu, asta e o exagerare romantică a călugărițelor. Face parte dintr-una din marile familii manciuriene, dar, desigur au fost ruinați de către revoluție. E totuși o mare doamnă.

Spuse asta cu mândrie în glas, așa că un zâmbet licări în ochii lui Kitty.

— Atunci vei rămâne aici pentru tot restul vieții dumitale?

— În China? Da. Ce aș face în altă parte? Când voi ieși la pensie, îmi voi cumpăra o casuță chinezească la Pekin și-mi voi petrece restul zilelor mele acolo.

— Aveți copii?

— Nu.

Kitty se uită la el curioasă. Era ciudat faptul că omulețul acesta chel, cu obrazul lui de maimuță trezise în femeia aceea străină o asemenea pasiune pustiitoare. N-ar fi putut spune de ce. Dar felul în care vorbea despre

ea, în ciuda tonului nepăsător și al vorbelor lui ușurate, îi sugera cât de puternică era devoțiunea unică și intensă a femeii. O tulbura într-un fel.

— Până la Harrington Gardens pare a fi o cale lungă, zâmbi ea.

— De ce spui asta?

— Nu înțeleg nimic. Viața este atât de stranie... Mă simt ca un om care a trăit toată viața pe lângă o baltă și deodată i se arată marea. Îmi cam taie răsuflarea și totuși mă umple de încântare. Nu vreau să mor, vreau să trăiesc. Încep să simt că am un nou curaj. Mă simt asemeni acelor bătrâni marinari care pornesc la drum spre mări neștiute și cred că sufletul meu tânjește după necunoscut.

Waddington se uită la ea gânditor. Privirea ei absentă se opri pe suprafața lucioasă a valurilor. Două picături de apă care pluteau în tăcere spre veșnica și întunecata mare.

— Pot veni să fac cunoștință cu doamna manciuriană? întrebă Kitty ridicând deodată capul.

— Nu poate rosti o vorbă în engleză.

— Ai fost foarte bun cu mine, ai făcut foarte mult pentru mine, poate că aș putea să-i arăt, prin purtarea mea, că am sentimente prietenești față de ea.

Waddington zâmbi subțire și ironic, dar răspunse amabil.

— Am să vin într-o zi să te iau și femeia îți va oferi o ceașcă de ceai de iasomie.

Nu-i spusese că povestea aceasta, a unei iubiri stranie, îi stârnise din primul moment imaginația într-un mod neobișnuit și că prințesa manciuriană era acum pentru ea simbolul unui lucru care, în mod vag, dar stăruitor, o chema. Femeia aceasta îi indica drumul către o vrăjită țară a spiritului.

LV

O ZI SAU DOUĂ DUPĂ ACEASTĂconvorbire, Kitty făcu însă o nebănuită descoperire.

Se dusesse la mânăstire ca de obicei și se apucase de primul lucru pe care-l avea de făcut și anume să vadă dacă fetele se spălaseră și se îmbrăcaseră. Întrucât călugărițele susțineau cu tărie că miasele nopții erau vătămătoare pentru copii aerul în dormitor era închis și greu. După proștețimea dimineții, asta o făcu pe Kitty să nu se simtă prea bine și de aceea se grăbi să deschidă ferestrele. Dar în acea zi se simți deodată groaznic de rău și amețită rămase la geam, încercând să-și revină. Niciodată nu se mai simțise atât de rău. Deodată greața o copleși și vomită. Scoase un geamăt atât de puternic încât copiii se înspăimântară și fata mai mare care o ajuta, alergă spre ea, dar văzând-o pe Kitty albă la față și tremurând, se opri deodată exclamând: „Holeră!” Gândul îi trecu prin minte lui Kitty ca un fulger și o spaimă de moarte o cuprinse; luptă o clipă cu noaptea care părea să alerge chinuitor prin vinele ei, se simți teribil de rău și apoi se făcu întuneric.

Când deschise ochii mai întâi nu-și dădu seama unde e. Părea să zacă pe podea și mișcându-și ușor capul i se păru că are o pernă dedesubt. Nu putea să-și aducă aminte ce i se întâmplase. Maica stareță ingenunchease lângă ea și-i dădea să miroase săruri, iar sora St. Joseph, în picioare, o privea. Și deodată își reveni. Holeră! Zări uimirea zugrăvită pe fața călugărițelor. Sora St. Joseph părea uriașă și o vedea ca prin ceață. Din nou o copleși spaima.

— O, maică, maică, hohoti ea. Voi muri? Nu vreau să mor...

— O, nu, firește că n-ai să mori, spuse maica stareță.

Era foarte calmă și în ochi i se zărea o licărire veselă.

— Dar am holeră. Unde-i Walter? Ați trimis după el?
O, maică, maică...

Izbucni într-un șuvoi de lacrimi. Maica stareță îi dădu mâna și Kitty o apucă de parcă s-ar fi agățat de viața pe care se temea s-o piardă.

— Haide, haide, copilă dragă, nu fi proastă. Nu-i holeră și nimic de felul ăsta...

— Unde-i Walter?

— Soțul dumitale e mult prea ocupat ca să fie deranjat. În cinci minute ai să te simți foarte bine.

Kitty se uită la ea cu privirea fixă, hărțuită. De ce era atât de calmă? Era crud din partea ei.

— Stai complet liniștită un minut, îi spuse maica stareță. N-ai de ce să te alarmezi.

Kitty simți că inima îi bate nebunește. Se obișnuise atât de mult cu gândul holerei că i se păruse imposibil să se poată îmbolnăvi și ea. O, ce proastă fusese! Știa că avea să moară. Era înspăimântată. Fetele aduseră înăuntru un scaun lung de răchită și-l așezară lângă fereastră.

— Hai, o să te ridicăm, zise maica stareță. O să stai mai bine pe șezlong. Crezi că te poți ține pe picioare?

O luă pe Kitty de mijloc și sora St. Joseph o ajută să se ridice în picioare. Kitty căzu istovită pe scaun.

— Am să închid mai degrabă fereastra, zise sora St. Joseph. Aerul de dimineață nu poate să-i facă bine.

— Nu, nu, zise Kitty. Te rog, las-o deschisă.

Cerul albastru îi dădea încredere în ea. Era zdruncinată, dar fără îndoială că începuse să se simtă mai bine. Cele două călugărițe se uitară la ea, tăcute pentru o clipă, apoi sora St. Joseph îi spuse ceva stareței, dar Kitty nu înțelese ce anume îi spuse. Maica stareță se așeză alături de ea și-i luă mâna.

— Uite ce e, draga mea copilă...

Îi puse câteva întrebări. Kitty răspunse fără să-și dea seama ce sens au aceste întrebări. Buzele îi tremurau atât de tare încât abia era în stare să formuleze câte un cuvânt.

— Nu am nici o îndoială, zise sora St. Joseph. Nu sunt omul care să mă înșel în privința asta.

Râse și lui Kitty i se păru că deslușește în acest răs o notă de ațătare și nu de duioșie. Maica stareță, ținând-o de mână, zâmbi cu o dragoste blândă.

— Sora St. Joseph are mai multă experiență decât mine în aceste lucruri, draga mea copilă și ea mi-a spus imediat ce e cu dumneata. Și are, fără îndoială, dreptate.

— Ce vreți să spuneți? întrebă Kitty îngrijorată.

— E foarte limpede. Nu ți-a trecut prin minte niciodată o asemenea posibilitate? Ești însărcinată, draga mea.

Kitty tresări atât de tare, încât se cutremură din cap până în picioare și dădu să se ridice, ca și cum ar fi vrut să sară în sus.

— Stai așa, întinsă, stai așa, întinsă, spuse maica stareță.

Kitty simți că se înroșește violent și-și duse mâinile la piept.

— E imposibil. Nu-i adevărat.

— *Qu' est-ce qu'elle dit*¹⁴? întrebă sora St. Joseph.

Maica stareță traduse. Fața sorei St. Joseph, simplă, cu obraji roșii, strălucea.

— Orice greșeală este exclusă. Vă dau cuvântul meu.

— De când ești măritată, copila mea? o întrebă maica stareță pe Kitty. Uite, cumnata mea, după atâta vreme avea doi copii.

Kitty căzu din nou în șezlong. Era abătută de moarte.

— Mi-e atât de rușine, șopti ea.

— Fiindcă vei avea un copil? Dar ce poate fi mai firesc?

— *Quelle joie pour le docteur*¹⁵ spuse sora St. Joseph.

— Da, gândește-te, ce fericit va fi soțul dumitale. Va fi copleșit de bucurie. Ar trebui să-l vezi când e cu copiii și

¹⁴ Ce spune ? (în franc. în original).

¹⁵ Ce bucurie pentru doctor (în franc. în original).

expresia de pe fața lui când se joacă cu ei, ca să-ți dai seama cât de încântat va fi să aibă și el un copil.

Kitty tăcu câteva minute. Cele două mame se uitau la ea cu un interes afectuos și mama stareță o mângâie pe mână.

— A fost o prostie din partea mea că n-am bănuț asta mai înainte, spuse Kitty. În orice caz mă bucur că nu e holeră. Mă simt cu mult mai bine. O să mă întorc la lucru.

— Nu astăzi, draga mea copilă. Ai avut o emoție puternică, ar fi mult mai bine să te duci acasă și să te odihnești.

— Nu, aș prefera să rămân și să lucrez.

— Stăruie să te duci. Ce-ar spune bunul nostru doctor dacă te-aș lăsa să fii imprudentă? I Vino mâine dacă vrei, sau poimâine, dar azi trebuie să stai liniștită. O să trimit după lectică. N-ai vrea ca una din fetele noastre să te însoțească?

— O, nu, o să mă simt bine singură.

LVI

KITTY STĂTEA ÎNTINSĂ PE PAT, CU jaluzelele trase la ferestre. Era după-amiază și servitorii dormeau. Ce aflate în dimineața aceea (și acum era sigură că era adevărat) o consternase. De când se întorsese acasă tot încerca să se gândească la asta, dar în mintea ei era un gol și nu-și putea aduna gândurile. Deodată auzi pași de om încălțat cu cizme, așa că nu putea fi unul dintre *boys*. Cu răsuflarea întretăiată de spaimă își dădu seama că poate fi bărbatul ei. Era în *sitting-room* și auzi că o cheamă. Nu răspunse. După o clipă de tăcere se auzi o bătaie în ușă.

— Da!

— Pot intra?

Kitty se dădu jos din pat și-și puse un capot.

— Da.

Walter intră. Kitty era bucuroasă că jaluzelele trase îi umbreau fața.

— Sper să nu te fi sculat din somn. Am bătut foarte, foarte ușor.

— Nu dormeam.

Walter se duse la una din ferestre și trase jaluzelele. Un val de lumină scaldă camera.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Kitty. De ce te-ai întors atât de devreme?

— Călugărițele mi-au spus că nu te simți prea bine. M-am gândit că e mai bine să vin să văd ce este.

O cuprinse mânia.

— Ce-ai fi spus dacă ar fi fost holeră?

— Dacă ar fi fost așa, cu siguranță că n-ai fi putut să ajungi acasă în dimineața asta.

Kitty se îndreptă spre măsuța de toaletă și-și trecu pieptenul prin părul tuns scurt. Voia să câștige timp. Apoi așezându-se își aprinse o țigară.

— Nu m-am simțit prea bine azi-dimineață și maica stareță s-a gândit că ar fi mai bine să mă întorc acasă.

Dar acum mă simt din nou bine. Mă voi duce ca de obicei la mânăstire mâine.

— Ce-ai avut?

— Nu ți-au spus?

— Nu. Maica stareță mi-a zis că trebuie să-mi spui tu singură ce e.

Făcu acum ceea ce făcea adesea, o privi drept în față; instinctul său profesional era mai puternic decât cel personal. Atunci Kitty se sili să-i susțină privirea.

— Voi avea un copil, spuse ea.

Kitty era obișnuită cu tăcerea cu care Walter întâmpina de obicei o afirmație care în chip firesc te-ai fi așteptat să iște o exclamație, dar niciodată nu i se păruse a fi mai copleșit. Nu spuse nimic, nu făcu nici un gest, nici o mișcare a feței și nici o schimbare a expresiei ochilor lui negri nu arată că auzise. Kitty simți brusc că-i vine să plângă. Când un bărbat își iubește soția și soția îl iubește și ea, în asemenea clipe sunt atrași unul spre altul de o emoție puternică. Tăcerea era de nesuportat și Kitty o întrerupse.

— Nu știu de ce, nu mi-a trecut de loc prin minte până acum. A fost o prostie din partea mea, dar... toate lucrurile astea...

— De când ești... când crezi că vei naște?

Cuvintele păreau să-i iasă din gură cu greu. Kitty își dădu seama că i-e gâtul uscat ca și al ei. Din păcate și buzele ei tremurau când încercă să vorbească; dacă nu era de piatră trebuia să-i trezească mila.

— Cred că e de vreo două, trei luni.

— Eu sunt tatăl?

Simți că se înăbușă. În glasul lui se bănuia vag un tremur; era îngrozitor, dar recea lui stăpânire de sine făcea că semnul cel mai mărunț al unei emoții să devină zguduitor. Nu știa de ce îi apărură deodată în minte un aparat care-i fusese arătat la Hong Kong și la care un ac oscila puțin și i se spusese atunci că ăsta era semnul

unui cutremur produs la vreo mie de mile depărtare într-un loc unde, poate, o mie de persoane își pierduseră viața. Se uită la el. Era palid ca o arătare și mai văzuse o dată sau de două ori această paloare. Se uita în jos, puțin cam într-o parte.

— Ei?

Kitty își duse mâinile la piept. Știa că dacă ar fi putut spune da, lucrul acesta ar fi însemnat totul pentru Walter. Ar fi crezut-o, desigur că ar crede-o fiindcă voia să o creadă și apoi ar fi iertat-o. Știa cât de profundă era afecțiunea lui și cât era de doritor, în ciuda sficiunii lui, să și-o cheltuiască. Știa că nu era răzbunător, ar fi iertat-o dacă ar fi putut să-i dea un motiv s-o ierte, un motiv care să-l fi mișcat și el ar fi iertat-o pe deplin. Kitty putea fi sigură că el n-avea să-i arunce mereu trecutul în față. Putea fi crud, rece și morbid, dar nu era niciodată rău și meschin. Totul s-ar fi schimbat dacă ar fi spus da.

Și ea avea nevoie imperioasă de afecțiune. Neașteptata știre că e însărcinată o copleșise cu stranii speranțe și dorințe neprevăzute. Se simțea slabă, puțin cam înspăimântată, singură și foarte departe de orice prieten. În dimineața aceea, deși nu ținea prea mult la maică-sa, o încercase o subită dorință de a fi cu ea. Avea nevoie de ajutor și de consolare. Nu-l iubea pe Walter, știa că n-ar fi putut niciodată să-l iubească, dar în clipa aceea tânjea din tot sufletul să o ia în brațe și să-și poată sprijini capul de pieptul lui; ghemuită în brațele lui ar fi plâns fericită; voia să o sărute și voia să-și înlănțuie brațele pe după gâtul lui.

Începu să plângă. Mințise atât de mult și putea minți ușor. Ce-ar mai fi contat încă o minciună când ar fi putut să aducă numai bine? Ominciună, o minciună, ce însemna o minciună? Era atât de ușor să spună da. Văzu cum ochii lui Walter se înrourează și cum își întinde brațele spre ea. Nu putea să spună minciuna asta, nu știa de ce, pur și simplu nu putea. Tot ce îndurase în aceste

săptămâni de chin, Charlie și asprimea lui, holera și toți oamenii aceștia care mureau, călugărițele, până și acest mic bețivan ciudat, Waddington, totul părea a fi schimbat-o până într-atât încât ea însăși nu se mai recunoștea; deși era atât de profund mișcată, un privitor părea să stea în sinea ei și să o privească cu spaimă și mirare. *Trebuia* să spună adevărul. Nu avea rost să mintă, așa i se părea. Gândurile îi rățăceau și o purtau pe căi ciudate: deodată i se ivi înaintea ochilor cerșetorul mort lângă zidul care le împrejmuia locuința. De ce să se fi gândit la ei? Plângea în hohote, lacrimile îi șiroiau pe fața, curgându-i fără oprire din ochii larg deschiși. În cele din urmă răspunse la întrebare. O întrebase dacă el era tatăl copilului.

— Nu știu, nu știu, spuse Kitty.

Walter râse fără zgomot. Kitty se cutremură.

— E o situație puțin cam dificilă, nu-i așa?

Răspunsul era caracteristic pentru felul lui de a reacționa, era exact ce se aștepta să spună, dar o făcu să i se strângă inima. Se întreba dacă el și-a dat seama cât de greu îi fusese ei să-i spună adevărul (în aceeași clipă Kitty recunoscuse că nu-i fusese deloc greu, ci că nu putuse face altfel) și dacă o prețuia pentru asta. Răspunsul ei: „Nu știu, nu știu!” îi ciocănea în cap. Acum era imposibil să și-l ia înapoi. Își scoase batista din poșetă și-și șterse ochii. Amândoi tăceau. Pe măsuta de lângă patul ei era un sifon și Walter îi umplu un pahar. I-l aduse și-i ținu paharul ca să poată bea. Kitty observă ce mână subțire avea, o mână frumoasă, suplă, cu degete prelungi, dar acum numai piele și oase. Tremură puțin, putea să-și controleze expresia feței, dar mâinile îl trădau.

— Nu fi îngrijorat din pricină că plâng, spuse Kitty. De fapt n-am nimic, numai că nu pot să mă stăpânesc și lacrimile îmi curg fără voie.

Bău sifonul și el puse paharul la loc. Se așeză pe un

scaun și-și aprinse o țigară. Walter oftă ușor. Kitty îl mai auzise o dată sau de două ori oftând în felul acesta și întotdeauna i se strângea inima când o făcea. Uitându-se la el – Walter privea ținută cu ochi goi spre fereastră – fu surprinsă că nu observase cât de slab devenise în săptămânile din urmă. Tâmpilele îi erau scobite și oasele feței îi străpungeau obrazul. Hainele atârnavă pe el ca și cum fuseseră croite pentru cineva mai gras. Obrajii lui bronzăți aveau o umbră de paloare verzuie. Arăta ca un om sfârșit. Muncea prea mult, dormea puțin și nu mânca nimic. Cu toată tulburarea și cu toată durerea ei, găsi putere să-l compătimească. Era crud din partea ei că nu putea face nimic pentru el.

Walter își duse mâna la frunte ca și cum l-ar fi durut capul și Kitty avu impresia că și în capul lui cuvintele acelea ciocăneau nebunește: „Nu știu, nu știu!” Era ciudat că acest bărbat morocănos, rece și sfios avea o asemenea afecțiune firească pentru copiii foarte mici; celor mai mulți dintre bărbați nu prea le pasă nici de pruncii lor, dar călugărițele, mișcate și amuzate, vorbiseră și nu o dată, de această afecțiune. Dacă astea îi erau sentimentele față de micuții și nostimii prunci chinezi, ce-ar fi simțit față de copilul lui? Kitty își mușcă buzele ca să nu plângă.

Walter se uită la ceas.

— Îmi pare rău, dar trebuie să mă întorc în oraș. Am o mulțime de lucruri de făcut azi... Te simți mai bine?

— O, sigur. Nu te necăji din pricina mea...

— Cred că ar fi mai bine să nu mă aștepti în noaptea asta. S-ar putea să vin foarte târziu și o să mănânc ceva la colonelul Yu.

— Foarte bine.

Se ridică.

— În locul tău n-aș mai încerca să mai fac ceva astăzi. Nu te obosi. Dorești ceva înainte să plec?

— Nu, mulțumesc. N-o să am nevoie de nimic.

Walter tăcu o clipă, ca și cum ar fi fost nehotărât și apoi, brusc și fără să se uite la ea, își luă pălăria și ieși din cameră. Îl auzi trecând prin curtea casei. Se simți teribil de singură. Acum că nu mai era nevoită să se stăpânească, se lăsă în voia lacrimilor care o podideau.

LVII

NOAPTEA ERA ÎNĂBUȘITOARE ȘI când Walter veni într-un târziu acasă Kitty stătea la fereastră, uitându-se la acoperișurile fantastice ale templelor chinezești, întunecate în lumina stelelor. Ochii îi erau grei de atâta plâns, dar se mai liniștise. În ciuda gândurilor care o hărțuiau se simțea, probabil din cauza epuizării, ciudat de senină.

— Credeam că ai să dormi când voi veni, spuse Walter intrând.

— Nu mi-a fost somn. M-am gândit că îmi va fi mai răcoare așa. Ai mâncat ceva?

— Atât cât am avut nevoie.

Se învârti în sus și în jos prin camera aceea lungă și Kitty își dădu seama că voia să-i spună ceva. Vedea că e încurcat. Fără să-și facă vreo grijă, Kitty îl aștepta să se hotărască. Walter începu deodată să vorbească:

— M-am gândit la ce mi-ai spus azi după-amiază. Cred că ar fi mai bine să pleci de aici. Am vorbit cu colonelul Yu și o să-ți dea o escortă. Poți să o iei și pe *amah* cu tine. O să fii în deplină siguranță.

— Și unde să mă duc?

— Poți să te duci la maică-ta.

— Crezi că-i va face plăcere să mă vadă?

Walter tăcu o clipă, ezitând, ca și cum ar fi vrut să aprecieze situația.

— Atunci te poți duce la Hong Kong.

— Și ce să fac acolo?

— Vei avea nevoie de multă îngrijire și atenție. Nu socotesc că-i drept să-ți cer să rămâi aici.

Kitty nu-și putu stăpâni zâmbetul, nu de amărăciune, ci de veselie, care-i trecu pe față. Îi aruncă o privire și fu cât pe ce să râdă.

— Nu înțeleg de ce ar trebui să fii atât de neliniștit din cauza sănătății mele.

Walter se apropie de fereastră și se uită afară în

noapte. Niciodată nu mai fuseseră atâtea stele pe cerul senin.

— Åsta nu e un loc pentru o femeie în situația ta.

Kitty se uită la el, o siluetă albă în haine ușoare, profilându-se în întuneric; era ceva amenințător în profilul lui fin și totuși, ciudat, în clipa aceea nu-i inspira deloc teamă.

— Când ai insistat să vin aici ai făcut-o cu intenția ca să mor? Întrebă Kitty deodată.

Walter întârzie atât de mult cu răspunsul, încât Kitty crezu că nu voise să audă ce-i spusese.

— La început...

Kitty se cutremură ușor, fiindcă pentru prima dată Walter își recunoștea intenția. Dar nu-i purta pică pentru această intenție. Sentimentul care o încerca o surprinse; era un amestec de admirație și de vag amuzament. Nu știa de ce, dar deodată gândindu-se la Charlie Townsend i se păru că e un sinistru dobitoc.

— Ți-ai asumat un risc teribil, spuse ea. Cu conștiința ta deosebit de sensibilă, mă întreb dacă ți-ai fi iertat vreodată moartea mea.

— Dar iată că n-ai murit. Ba chiar ai înflorit.

— Niciodată în viața mea nu m-am simțit mai bine.

Fu cuprinsă de dorința de a se lăsa în voia îndurării lui. După câte li se întâmplaseră în viață, de când trăiau în mijlocul atâtor situații groaznice și dezolante, i se părea stupid să acorde atâta importanță ridicolului act al împreunării. Când moartea pândeă după colț, secerând viețile așa cum grădinarul dezgroapă cartofii, era o prostie să te mai preocupe ce fapte murdare face cutare sau cutare cu trupul lui. Dacă ar fi putut să-l facă să înțeleagă cât de puțin însemna Charlie pentru ea, încât îi venea greu să-și mai aducă aminte până și cum arăta și cât de deplin îi trecuse dragostea pentru el! Din cauză că nu simțea nimic pentru Townsend, tot ce făcuseră împreună își pierduse orice semnificație. Își recăstigase

stăpânirea asupra inimii sale și ceea ce îi dăruise trupește nu i se părea să mai aibă vreo importanță. Era înclinată să-i spună lui Walter: „Uite ce e, nu crezi că ne-am purtat destul de mult timp ca niște proști? Am făcut-o pe îmbufnații ca niște copii. De ce să nu ne sărutăm și să fim prieteni? Nu-i nici un motiv să nu fim prieteni din cauză că nu ne iubim...”

Walter rămase nemișcat și lumina lămpii făcea ca paloarea feței lui impasibile să pară înspăimântătoare. Nu avea încredere în el; dacă ar fi spus un lucru nepotrivit s-ar fi întors împotriva ei cu o severitate de gheață. Acum cunoștea sensibilitatea lui excesivă pe care și-o apăra printr-o ironie acidă și știa cât de repede putea să-și închidă sufletul când sentimentele îi erau rănite. O clipă se înfurie din cauza prostiei lui. Sigur, ceea ce îi tulbura cel mai mult era vanitatea lui jignită; Kitty își dădea seama în mod vag că această rană era cea mai greu de vindecat. I se părea ciudat că bărbații dădeau o atât de mare importanță fidelității nevestelor lor; când se iubise pentru prima dată cu Charlie se așteptase să se simtă o femeie cu totul diferită, schimbată; dar ei i se păruse că e exact aceeași, doar că încercase un sentiment de mai mare satisfacție și de vitalitate. Ar fi vrut acum să-i poată spune lui Walter că pruncul era al lui; minciuna ar fi însemnat atât de puțin pentru ea, în schimb pentru el ar fi fost o mare mângâiere. Apoi, la urma urmei, s-ar fi putut chiar nici să nu fie o minciună: era ciudat acel ceva din inima ei care o oprea să-și acorde ei însăși o umbră de îndoială. Cât de proști sunt bărbații! Rolul lor în procreație e atât de neînsemnat; femeia poartă copilul luni îndelungi și chinuitoare și-l naște în dureri și totuși bărbatul, din cauza trecătoareii lui legături cu acest proces, are asemenea pretenții ridicule... Ce deosebire poate crea acest lucru în sentimentele lui față de copil? Gândurile lui Kitty se îndreptară apoi către copilul pe care avea să-l nască; se

gândea la el, nu cu emoție, nici cu pasiunea maternității, ci cu o curiozitate leneșă.

— Aș spune că ar trebui să te mai gândești puțin, zise Walter întrerupând o lungă tăcere.

— Să mă gândesc la ce?

Walter se întoarse spre ea ca și cum ar fi fost surprins.

— Să te gândești când ai vrea să pleci.

— Dar eu nu vreau să plec.

— De ce nu?

— Îmi place munca pe care o fac la mănăstire. Am impresia că sunt folositoare. Aș prefera să rămân cât vei sta și tu.

— Cred că ar trebui să-ți spun că în starea în care ești acum ai, probabil, mai multe șanse să te îmbolnăvești.

— Îmi place modul învăluit în care ai rostit acest avertisment, spuse ea zâmbind ironic.

— Sper că nu stai pentru că stau și eu?

Kitty ezită. El nu știa că acum îi provoca, într-un mod neașteptat, un foarte puternic sentiment de milă.

— Nu. Tu nu mă iubești. Adeseori mă gândesc că mai curând te plictisesc.

— N-aș fi zis că ești chiar persoana care s-ar omorî pentru câteva călugărițe înțepate și o liotă de țânci străini...

Pe buzele ei trecu un zâmbet vag.

— Cred că e oarecum nedrept să mă disprețuiești atât de mult fiindcă ai greșit în părerea pe care ți-ai făcut-o despre mine. N-a fost vina mea că ai fost un atât de mare nesocotit...

— Dacă ești hotărâtă să rămâi ești liberă s-o faci.

— Îmi pare rău că nu-ți pot da posibilitatea de a fi mărinimos. I se părea ciudat de greu să fie serioasă cu Walter. De fapt ai toată dreptatea, nu rămân numai de dragul orfanilor: știi, mă găsesc în foarte neobișnuita situație că n-am pe lumea asta un om la care să mă pot

duce. Nu cunosc pe nimeni care să nu mă socotească o pacoste. Nu cunosc pe nimeni căruia să-i pese măcar de doi bani dacă trăiesc sau dacă am murit.

Walter se încruntă. Dar nu fiindcă era supărat.

— Am stricat îngrozitor totul, nu-i așa? întrebă el.

— Tot mai vrei să divorțezi de mine? În ce mă privește nu-mi mai pasă.

— Trebuie să știi că aducându-te aici ți-am iertat păcatul...

— Nu știam. Vezi, nu prea eram la curent cu ceea ce înseamnă infidelitate. Ce vom face când vom pleca de aici? Vom continua să trăim împreună?

— O, nu crezi că putem lăsa viitorul să decidă singur?

În glasul lui se simțea o oboseală de moarte.

LVIII

DOUĂ SAU TREI ZILE MAI TÂRZIU, Waddington o duse pe Kitty, care se întorcea de la mânăstire (nerăbdarea ei o făcuse să-și reia imediat lucrul), să bea promisa ceașcă de ceai cu iubita lui. Kitty cinase de mai multe ori la Waddington. Casa lui era o clădire pătrată, albă, pretențioasă, dinacelea pe care Vama le construise pentru funcționarii ei peste tot, în străinătate și sufrageria în care mâncau, salonul unde stăteau după masă, erau mobilate cu o mobilă simplă și solidă. Camerele aveau aerul că sunt și de hotel și de birou; nu exista nimic în ele care să fie mai intim și era limpede că aceste case nu reprezentau pentru succesivii lor ocupanți decât niște locuri de trecere întâmplătoare. Nu ți-ar fi putut niciodată trece prin minte că la etaj misterul și poate dragostea trăiesc înfășurate în văluri. Urcară niște scări și Waddington deschise o ușă. Kitty intră într-o cameră mare și goală cu pereții văruiți pe care erau atârinate suluri cu diverse inscripții caligrafiate. La o masă pătrată într-un jilt țeapăn, amândouă din lemn negru și bogat sculptate, ședea femeia din Manciuria. Când Kitty intră împreună cu Waddington, femeia se ridică, dar nu le ieși în întâmpinare.

— Iat-o, zise Waddington și adăugă ceva în chineză.

Kitty dădu mâna cu femeia. În halatul ei lung, brodat, arăta zveltă și ceva mai înaltă decât se așteptase Kitty să fie, obișnuită cu oamenii din Sud. Purta o tunică de mătase verde-pal cu mânecile strâmte, care cădeau peste încheietura mâinii și în părul negru, pieptănat în chip complicat, avea o podoabă pe care o purtau femeile manciuriene. Fața îi era acoperită de un strat gros de pudră și obrajii, de la ochi și până la gură erau dați cu un roșu aprins. Sprâncenele subțiate arătau ca două linii negre și buzele îi erau stacojii. În această mască, ochii ei mari, negri, ușor oblici ardeau ca două lacuri de lignit lichid. Părea a fi mai degrabă un idol și nu o femeie.

Mișcările îi erau lente și sigure. Kitty avu impresia că era ușor intimidată, dar foarte curioasă în același timp. Femeia dădu din cap de două sau de trei ori, uitându-se la Kitty, în timp ce Waddington îi vorbea despre ea. Kitty se uită atent la mâinile ei, erau nefirești de lungi, foarte subțiri și de culoarea fildeşului. Unghiile delicate erau lăcuite. Kitty își spuse că niciodată nu văzuse ceva mai fermecător ca aceste mâini lunguroase și elegante. Îți sugerau o rasă dăinuind de nenumărate secole.

Spuse câteva cuvinte, cu un glas ascuțit, asemănător cu ciripitul păsărilor într-o livadă și Waddington, traducând, îi spuse lui Kitty că e bucuroasă că a venit, ce vârstă are și câți copii? Se așezară pe trei scaune simple la masa aceea pătrată și un *boy* aduse cupele cu ceai slab și parfumat cu iasomie. Doamna manciuriană îi întinse lui Kitty o cutie verde cu țigări *Three Castles*. În afară de masă și scaune, camera nu prea avea multă mobilă; mai era un pat larg pe care se vedea o pernă brodată și două scrinuri de lemn de santal.

— Și ce face cât e ziua de lungă? întrebă Kitty.

— Mai pictează și câteodată scrie versuri. Dar cea mai mare parte a timpului stă. Fumează, dar nu prea mult, ceea ce e foarte bine întrucât una din îndatoririle mele e să previn comerțul cu opiu.

— Dumneata fumezi?

— Rareori. Ca să fiu sincer prefer mult mai mult whiskyul.

Un miros ușor acriu plutea prin încăpere, nu era neplăcut, dar era ciudat, exotic.

— Spune-i că-mi pare rău că nu-i pot vorbi direct. Sunt sigură că am avea multe lucruri să ne spunem.

Când Waddington traduse aceste cuvinte manciurienei, femeia îi aruncă lui Kitty o privire fugară în care se zărea o intenție de zâmbet. Te impresiona așa cum stătea, fără nici o stânjeneală, în frumoasele ei veșminte și ochii, pe fața aceea pictată, aveau o privire

cercetătoare, reținută și impenetrabilă. Era ireală asemeni unui tablou și avea un aer de eleganță care o făcea pe Kitty să se simtă stângace. Kitty nu avusese decât un interes fugar pentru această țară, în care o aruncase soarta. Nu intra în sfera preocupărilor ei. Acum dintr-o dată i se părea a desluși în ea ceva îndepărtat și misterios. Aici era Orientul străvechi, obscur și de nepătruns. Credințele și idealurile Apusului păreau grosolane pe lângă idealurile și credința pe care le întrezărea în această delicată făptură. Aici există o viață deosebită, trăită pe un plan deosebit. Kitty simțea în mod ciudat că vederea acestui idol, cu obrajii pictați, cu ochii oblici și cercetători, făcea ca strădaniile și necazurile lumii de fiecare zi, pe care o cunoștea, să pară ușor absurde. Această mască colorată părea să ascundă taina unei profunde, bogate și semnificative experiențe: aceste mâini lungi și delicate, cu degetele lor subțiri dețineau cheia unor enigme nerezolvate încă.

— La ce se gândește toată ziua? Întrebă Kitty.

— La nimic, răspunse Waddington zâmbind.

— E o ființă minunată. Spune-i că n-am văzut niciodată mâini atât de frumoase. Mă întreb ce a găsit la dumneata...

Zâmbind Waddington traduse cuvintele lui Kitty.

— Spune că sunt un om bun.

— Ca și cum vreo femeie ar fi iubit vreodată un bărbat pentru această virtute.

Manciuriana râse o singură dată. Și aceasta atunci când Kitty, ca să spună ceva își arată admirația pentru brățara de jad pe care o purta femeia. Aceasta și-o scoase și Kitty, încercând să și-o pună descoperi că deși avea mâini mici, brățara nu-i trecea peste degete. Atunci manciuriana izbucni într-un râs copilăresc. Spunându-i ceva lui Waddington, chemă o *amah*. Îi dădu un ordin și *amah* aduse imediat o foarte frumoasă pereche de pantofi manciurieni.

— Vrea să-ți dea acești pantofi dacă îți vin, zise Waddington. Ai să constăți că sunt de fapt niște papuci foarte buni.

— Îmi vin perfect, spuse Kitty nu fără o oarecare satisfacție. În aceeași clipă surprinse pe fața lui Waddington o expresie batjocoritoare.

— Sunt prea mari pentru ea? Întrebă Kitty repede.

— Mult prea mari.

Kitty râse și când Waddington traduse și manciuriana și *amah* izbucniră în râs.

Mai târziu, pe când ea și Waddington urcau dealul, Kitty se întoarse spre el și-i zâmbi prietenos.

— Nu mi-ai spus că ții atât de mult la ea.

— Ce te face să crezi asta?

— Am văzut-o în ochii dumitale. Ciudat, trebuie să fie ca și cum ai iubi o fantomă sau un vis. Bărbații sunt de neînțeles, am crezut că ești un om ca oricare altul și acum am sentimentul că nu știu nici cel mai mic lucru despre dumneata.

Când se apropiată de *bungalow*, Waddington o întrebă brusc:

— De ce ai vrut să o vezi?

Kitty ezită o clipă înainte de a răspunde.

— Caut ceva și nu prea știu ce anume. Dar e foarte important să știu ce și dacă aș ști ar fi cu totul altceva. Poate că știu călugărițele; când sunt cu ele, am impresia vagă că sunt în posesia unui secret pe care nu vor să mi-l împărtășească. Nu știu de ce mi-a trecut prin minte că dacă o voi vedea pe această femeie aș putea să-mi dau seama ce caut. Că-mi va spune dacă va putea...

— Ce te face să crezi că ea știe?

Kitty îi aruncă o privire piezișă, dar nu-i răspunse. În loc de asta îl întrebă:

— Dumneata cunoști acest secret?

Waddington zâmbi și dădu din umeri.

— Cum să-ți spun, unii dintre noi își caută calea în

uitare, alții în credință, unii dintre noi în whisky iar alții în dragoste. Dar nici una din aceste căi nu duce nicăieri.

LIX

KITTY REVENILA CONFORTABILA rutină a muncii sale și deși dis-de-dimineată era departe de a se simți bine, avea destul de multă energie ca să nu se lase doborâtă. Era uimită de interesul pe care i-l arătau călugărițele; surori care când le întâlnea pe coridor nu făceau altceva decât să-i spună bună dimineța, intrau acum, sub cele mai vagi pretexte, în încăperea în care lucra și o priveau, pălăvrăgind câteva minute, într-o stare de excitație dulce și copilărească. Sora St. Joseph îi povestea mereu, câteodată chiar într-un chip plictisitor, cum se tot gândea de mai multe zile: „Totuși mă întreb dacă o fi”, sau: „Nu aș fi surprinsă dacă ar fi” și cum, când Kitty leșinase, își spusese: „Nu mai e vorba de nici o îndoială, îți sare în ochi”. Îi povestea lui Kitty lungi istorii despre sarcinile cumnatei sale, care, dacă Kitty n-ar fi avut un foarte pronunțat simț al umorului, ar fi fost destul de alarmante. Sora St. Joseph îmbina într-un mod agreabil în povestirile ei bunul simț al originii sale (un râu șerpua pe pajiștile fermei tatălui ei și plopii care creșteau pe maluri se clătinau la cea mai mică adiere) cu o fermecătoare familiaritate.

Taina nașterii se abătu asupra mănăstirii asemeni unei adieri jucăușe printre florile albe dintr-o livadă. Gândul că Kitty era însărcinată, tulbura și înfierbânta toate femeile acelea sterpe. Le înspăimânta oarecum și în același timp le fascina. Fiind fiice de țărani sau de pescari priveau aspectul fizic al nașterii cu un robust bunsimț, dar în adâncul inimii lor de fete mari sălășluia teama. Erau tulburate de gândul greutăților care o așteptau și totuși erau fericite și ciudat de exaltate.

Kitty fu mișcată și amuzată de interesul pe care-l trezise, dar fu surprinsă peste măsură când văzu că însăși maica stareță, atât de sobră în sfințenia ei, o trata cu o neostoită bunăvoință. Fusesse întotdeauna binevoitoare față de Kitty, dar într-un mod distant; acum

se purta cu ea cu o duioșie în care era ceva matern. Glasul ei avea o nouă și blândă intonație și în ochii ei se zărea o lumină jucăușă neobișnuită ca și cum Kitty ar fi fost un copil care a făcut o amuzantă și năstrușnică ispravă. Era ciudat de mișcător. Sufletul ei era asemeni unei mări calme, cenușii care se unduiește majestuos, inspirând teamă în măreția ei sumbră și deodată o rază de soare o face să pară veselă, prietenoasă și însuflețită. Acum se întâmpla să vină mereu spre seară să stea de vorbă cu Kitty.

— Trebuie să am grijă să nu te obosești, *mon enfant*, spunea ea, altfel doctorul Fane nu mă va ierta niciodată. O, stăpânirea aceasta de sine britanică l Este peste măsură de încântat și când îi vorbești despre asta se face palid.

O luă pe Kitty de mână și o mângâie afectuos.

— Doctorul Fane mi-a spus că voia să pleci, dar că dumneata nu ai vrut din cauză că nu dorești să ne părăsești. Asta-i frumos din partea dumitale, copila mea și aș dori să știi că apreciem ajutorul pe care ni l-ai dat. Dar cred că nu ai vrut să-l lași singur nici pe el și asta e și mai bine, deoarece locul dumitale e lângă el și el are nevoie de dumneata. Ah, nu știu ce am fi făcut fără acest om admirabil.

— Sunt bucuroasă să știu că a putut face ceva pentru dumneavoastră, spuse Kitty.

— Trebuie să-l iubești din toată inima, draga mea. E un sfânt.

Kitty zâmbi și în adâncul inimii ei oftă. Un singur lucru putea să facă acum pentru Walter și nu știa cum. Voia ca el să o ierte, nu de dragul ei, ci de al lui, deoarece avea sentimentul că numai asta i-ar putea reda liniștea. N-avea rost să-i ceară să o ierte și dacă Walter ar fi bănuțit că dorea să facă acest lucru pentru binele lui mai degrabă decât pentru al ei, încăpățânarea lui vanitoasă l-ar fi împins să o refuze cu orice preț (era

curios că vanitatea lui n-o mai supăra acum, i se părea a fi firească și o făcea să-i pară și mai rău de el) și singura șansă era ca o întâmplare neașteptată să-l scoată din atitudinea precaută. Avea impresia că Walter ar saluta o dezlănțuire emotivă care l-ar elibera din coșmarul resentimentelor sale, dar că, în nefericita lui nebunie, i s-ar împotrivi din toate puterile.

Nu e păcat că oamenii, care întârzie un timp atât de scurt într-o lume unde e atâta durere, să se chinuie singuri?

LX

DEȘI MAICA STAREȚĂ NU VORBI CU Kitty decât de vreo trei sau patru ori și o dată sau de două ori numai zece minute, impresia pe care i-o făcu fu foarte puternică. Caracterul ei era asemeni unei țări care, la prima vedere, pare măreață, dar neospitalieră și în care descoperi pe urmă mici sate vesele așezate printre pomi roditori în văile unor munți majestuoși și râuri. Șerpuind plăcut printre pajiști luxuriante. Dar priveliștile acestea plăcute, deși te surprindeau și te linișteau, nu erau suficiente ca să te facă să te simți bine într-o țară cu înălțimi sumbre și spații vaste măturate de vânt. Ar fi fost imposibil să devii intim cu maica stareță; avea aerul acela impersonal pe care Kitty îl observase și la celelalte călugărițe, chiar și la vesela și vorbăreata soră St. Joseph, dar la ea te izbeai și de o barieră care era aproape palpabilă. Senzația pe care ți-o dădea, cu totul ciudată, înghețându-te, dar și inspirându-ți respect, era că pășește pe același pământ ca și tine, se ocupă de treburi pământești și totuși trăiește în chip evident pe un alt tărâm la care nu poți ajunge. Odată îi spusese lui Kitty:

— Nu este suficient ca o maică să se roage mereu lui Dumnezeu, trebuie să fie ea însăși o rugă.

Deși conversația ei era plină de pilde religioase, Kitty își dădu seama că acest lucru este firesc și că maica stareță nu făcea nici un efort să o influențeze pe ea, eretică. I se părea ciudat că maica stareță, cu adâncul ei sentiment de caritate, să se mulțumească să o lase într-o stare pe care ea trebuie să o fi considerat ca fiind o stare de ignoranță plină de păcat.

Într-o seară stăteau amândouă de vorbă. Zilele se scurtau și lumina blândă a serii era plăcută și ușor melancolică. Maica stareță arăta foarte obosită. Fața ei tristă era trasă și palidă, ochii ei frumoși și negri își pierduseră strălucirea. Oboseala, poate, o făcuse să fie

într-una din rarele ei momente de confidențe.

— E o zi memorabilă pentru mine, copila mea, spuse ea, întrerupându-se dintr-o lungă reverie, căci e aniversarea zilei în care, în cele din urmă, m-am hotărât să devin călugăriță. Doi ani m-am tot gândit la asta, dar mă chinuia un fel de teamă, deoarece mă înspăimânta gândul că aş putea fi câştigată din nou de spiritul lumesc. Dar în dimineața aceea când m-am hotărât, am făcut legământ ca înainte de căderea nopții să anunț vestea dragei mele mame.

Maica stareță păru să se piardă în amintiri din trecut.

— În ziua aceea, una dintre prietenele noastre, doamna de Viernot, plecase la carmelite fără să spună ceva rudelor sale. Știa că ele se opuneau hotărârii sale, dar fiind văduvă era de părere că avea dreptul să facă tot ce voia. Una dintre verișoarele mele se dusese să-și la rămas bun de la iubita fugară și nu se întoarse decât pe seară. Era foarte mișcată. Nu-i vorbisem mamei și tremuram la gândul de a-i spune ce intenție aveam și totuși doream să-mi țin legământul pe care-l făcusem. O întrebam pe verișoara mea tot felul de lucruri. Mama, care părea absorbită de tapiteria ei, nu pierdea nici un cuvânt din conversația noastră. În timp ce vorbeam îmi spuneam: „Dacă vreau să vorbesc azi, nu mai am nici un minut de pierdut”.

E ciudat cât de limpede îmi amintesc de această scenă. Ședeam în jurul unei mese, o masă rotundă, acoperită cu o stofă roșie și lucram la lumina unei lămpi cu abajur verde. Cele două verișoare ale mele erau cu noi și lucram toate la tapiteria cu care trebuia să reacoperim scaunele din salon. Închipuie-ți, nu mai fuseseră îmbrăcate de pe timpul lui Ludovic al XIV-lea, când fuseseră cumpărate și erau atât de decolorate și de ponosite, încât mama spunea că sunt o rușine.

Am încercat să formulez o propoziție, dar buzele mele nu se mișcau și apoi, deodată, după câteva minute de

tăcere, mama îmi spuse: „Nu pot deloc să înțeleg comportarea prietenei tale. Nu-mi place plecatul acesta fără un cuvânt pentru cei cărora le este atât de dragă. Gestul e teatral și jignește sensibilitatea. O femeie binecrescută nu va face un lucru care să determine lumea să vorbească despre ea. Sper, dacă vreodată ne vei face marea durere de a ne părăsi, că nu vei fugi ca și cum ai fi săvârșit o crimă.”

Venise clipa să vorbesc, dar eram atât de slabă, încât n-am putut spune decât: „O, fii liniștită, *mamam*, n-aș avea puterea să o fac.”

Maică-mea nu mi-a răspuns și m-am căit fiindcă nu îndrăznisem să mă explic. Țineam la confortul de acasă, la felul meu de trai, la familia și la distracțiile mele. Eram pierdută în aceste gânduri amare când, ceva mai târziu, ca și cum conversația nu fusese întreruptă, mama îmi spuse: „Totuși, Odette, nu cred că vei muri fără a fi făcut ceva care să dăinuiască”.

Eram încă pierdută în gândurile și temerile mele, iar verișoarele mele, neștiind ce se întâmpla cu mine, lucrau liniștite, când deodată maică-mea lăsând lucrul din mână și uitându-se atentă la mine îmi spuse: „O, draga mea copilă, sunt foarte sigură că vei sfârși prin a deveni călugăriță”.

„Vorbești serios, buna mea mamă? am întrebat-o. Îmi dezvălui cele mai tănuite gânduri și dorinți ale inimii mele...”

„*Mais oui*, strigară amândouă verișoarele mele fără să-mi dea răgazul să-mi termin vorba. De doi ani Odette nu s-a mai gândit la nimic altceva. Dar nu-i vei da voie, *ma tante*, nu se poate să-i dai voie...”

„Cu ce drept, dragii mei copii, aș putea s-o refuz dacă aceasta este voia ei?”

Atunci, verișoarele mele, dorind să transforme conversația într-o glumă, m-au întrebat ce aveam de gând să fac cu fleacurile care-mi aparțineau și începură

să se certe, glumind, care să ia un lucru și care altul. Dar aceste prime clipe de veselie durară foarte puțin și izbucnirăm în plâns. Și în momentul acela îl auzirăm pe tată care urca scările...

Maica stareță se întrerupse pentru o clipă și oftă. — Tatei îi veni foarte greu. Eram singura lui fică și bărbaii au o mai adâncă dragoste pentru ficele decât pentru fii lor.

— E o mare nenorocire să ai o inimă, spuse Kitty zâmbind.

— Este un mare noroc să-ți consacri această inimă dragostei față de aproapele tău...

În clipa aceea o fetiță se apropie de maica stareță și sigură de interesul ei, îi arată o jucărie fantastică pe care pusese mâna. Maica stareță luă copilă de umeri cu brațul ei delicat și frumos și fetița se cuibări lângă ea. Kitty fu mișcată văzând ce afectuos zâmbea și totuși în același timp cât de impersonal.

— E minunată această adorație pe care toți orfanii o au pentru dumneavoastră, spuse ea. Cred că aș fi foarte mândră dacă aș putea stârni o devoțiune atât de mare.

Maica stareță zâmbi din nou cu zâmbetul acela distant și totuși frumos.

— Există o singură cale pentru a câștiga inimile altora și anume să-i iubești pe cei de care vrei să fii iubit.

LXI

WALTER NU SE ÎNTOARSE LA CINĂ în seara aceea. Kitty îl așteptă câțva timp, deoarece când era reținut în oraș făcea întotdeauna așa ca să-i trimită vorbă, dar în cele din urmă se așază la masă. Se făcu că mănâncă din numeroasele feluri pe care bucătarul, cu simțul datoriei și în ciuda molimei și a dificultăților de aprovizionare, i le servea invariabil la masă și după aceea, înfundându-se în șezlongul de pânză de lână fereastra deschisă, se lăsă copleșită de frumusețea nopții înstelate. Liniștea o odihnea.

Nu încercă să citească. Gândurile alunecau prin mintea ei asemeni unor nouri albi, oglindiți în suprafața unui lac liniștit. Era prea obosită ca să rămână la vreunul, să-l urmărească și să se cufunde în desfășurarea lui. Se întreba vag dacă a existat ceva care să-i fi rămas în suflet ca rezultat al variatelor impresii pe care i le lăsaseră convorbirile ei cu călugărițele. Era ciudat că, deși felul lor de viață o impresionase atât de adânc, credința care îl determinase n-o afectase deloc. Nu putea să-și închipuie că ar fi posibil să fie vreodată cuprinsă de o asemenea ardoare cucernică. Oftă, poate că totul ar fi mai ușor dacă acea înaltă flacără albă i-ar lumina sufletul. O dată sau de două ori avusese intenția să-i povestească stareței cât era de nefericită și de ce era așa, dar nu îndrăznise. Nu putea suporta gândul că această femeie austeră să-și facă o părere proastă despre ea. Ceea ce făcuse ea i-ar fi părut desigur un păcat grav. Lucrul ciudat era că nu-l considera atâta un fapt de condamnat, cât unul prostesc și urât.

Poate că se datora și unei mărginiri proprii faptul că privea legătura ei cu Townsend ca fiind ceva regretabil și chiar rușinos, dar care trebuia uitat mai degrabă decât condamnat. Era ca și cum ar fi făcut o gafă la o petrecere, n-aveai ce să mai faci, era îngrozitor de jenant, dar ar fi însemnat să fii lipsit de bun-simț ca să-i

acorzi o prea mare importanță. Se cutremura gândindu-se la Charlie și la statura lui masivă, bine clădită, la linia vagă a bărbiei și la felul în care stătea, cu pieptul scos în afară, ca să nu pară cumva că are burtă. Temperamentul lui sanguin se vădea în vinișoarele roșii care aveau în curând să formeze un păienjeniș pe obrajii rumeni, îi plăcuseră sprâncenele lui stufoase: acum vedea în ele ceva animalic și respingător.

Și viitorul? Era curios cât de indiferentă o lăsa, mai ales că nu putea să-l prevadă. Poate că va muri când va naște copilul pe care-l aștepta. Sora ei Doris fusese întotdeauna mai puternică decât ea și când născuse fusese aproape să moară. (Își făcuse datoria și dăduse un moștenitor noii baronii; Kitty zâmbi când se gândi la satisfacția mamei sale.) Dacă viitorul era atât de vag poate că era destinată să nu-l cunoască niciodată. Walter avea probabil să roage pe maică-sa să aibă grijă de copil – dacă pruncul avea să trăiască; și ea îl cunoștea bine și era convinsă că, oricât de nesigur ar fi fost de paternitatea lui, îl va trata cu bunătate. Puteai fi sigur că Walter avea să se poarte admirabil în orice împrejurare. Era păcat că, cu toate marile lui calități, altruismul și cinstea sa, inteligența și sensibilitatea, era atât de neatrăgător. Acum nu-i mai era deloc frică, ci-i părea rău de el și în același timp nu se putea opri să nu-l considere puțin cam absurd. Adâncă lui emotivitate îl făcea vulnerabil și avea sentimentul că poate odată îl va putea influența în așa fel încât să-l facă să o ierte. O urmărea gândul că redându-i astfel liniștea ar face singurul gest posibil de căință pentru chinul pe care i-l cauzase. Era păcat că avea atât de puțin simț al umorului; ea, de pildă, își închipuia cum amândoi, aveau să râdă într-o zi, de felul în care se frământaseră.

Simțindu-se obosită, Kitty luă lampa în camera ei, se dezbracă, se culcă și adormi imediat.

LXII

FU TREZITĂ ÎNSĂ DE O PUTERNICĂ bătaie în ușa. La început, deoarece părea a fi fost în visul din care se trezise, Kitty nu făcu nici o legătură între zgomotul acesta și realitate. Bătăile continuară și atunci își dădu seama că trebuie să fie cineva la poarta din curte. Era întuneric beznă. Avea un ceas cu minutarele fosforescente și văzu că era două și jumătate. Trebuia să fi fost Walter care se întorcea – cât de târziu – și nu izbutise să-l trezească pe *boy*. Bătăile se auzeau mereu, din ce în ce mai tare și în tăcerea nopții răsunau într-adevăr alarmant. Bătăile încetară și auzi trăgându-se zăvorul cel greu. Walter nu mai venise niciodată atât de târziu. Sărmanul, trebuia să fie mort de oboseală. Spera că va fi atât de rezonabil să se ducă imediat la culcare și să nu intre, ca de obicei, în laboratorul lui ca să lucreze.

Se auziră glasuri și câțiva oameni intrară în curte. Asta era ciudat, fiindcă Walter când venea acasă târziu se străduia să nu facă zgomot deloc. Două sau trei persoane urcară grăbite scările de lemn și intrară în încăperea învecinată. Lui Kitty i se făcu teamă. Se întâmplase ceva? Inima ei începu să bată cu putere. Dar înainte de a-și putea exprima într-un fel oarecare voga ei spaimă, cineva traversă încăperea alăturată și ciocăni la ușa ei.

— Doamnă Fane...

Kitty recunoscuse glasul lui Waddington.

— Da. Ce s-a întâmplat?

— Vrei să te scoli? Aș dori să-ți comunic ceva.

Kitty se dădu jos din pat și-și puse un capot. Deschise ușa. Îl văzu pe Waddington, îmbrăcat în niște pantaloni chinezești și cu o jachetă *pongee*, *boy*-ul din casă care ținea în mână o lampă de vânt și ceva mai în urma lor, trei soldați chinezi în uniformă kaki. Văzând fața îngrijorată a lui Waddington tresări, obrazul îi era mototolit ca și cum ar fi sărit chiar în clipa aceea din pat.

— Ce s-a întâmplat? spuse ea cu glasul sugrumat.

— Trebuie să-ți păstrezi calmul. N-avem timp de pierdut. Îmbracă-te imediat și vino cu mine.

Vederea soldaților o făcu să se gândească imediat că izbucnise vreo tulburare și că veniseră să o apere.

— Soțul dumatăle s-a îmbolnăvit. Am vrea să vii imediat...

— Walter! strigă ea.

— Nu te neliniști. Nu știu exact despre ce e vorba. Colonelul Yu a trimis acest ofițer la mine și m-a rugat să te aduc la Yamen imediat.

Kitty îl privi fix câteva clipe, apoi simți ceva rece în piept și se întoarce.

— Voi fi gata în două minute.

— Am venit așa cum am fost, spuse el. Dormeam, mi-am pus doar o jachetă și pantofii în picioare.

Kitty nu auzi ce-i spunea Waddington. Se îmbracă la lumina stelelor, punând pe ea ce-i venea la îndemână; dintr-o dată degetele îi deveniseră atât de stângace încât i se păru un veac până să găsească micile copci cu care-și încheie rochia. Își puse pe umeri șalul cantonez pe care-l purtase în seara aceea.

— Nu mi-am pus pălăria. Nu-i nevoie, nu-i așa?

— Nu.

Boy-ul mergea cu felinarul înaintea lor; coborâra în grabă scările și ieșiră pe poartă.

— Ai grijă să nu cazi, îi spuse Waddington. Mai bine reazămă-te de brațul meu.

Soldații îi urmau de aproape.

— Colonelul Yu a trimis niște lectici. Ne așteaptă pe malul celălalt al fluviului.

Urcară repede dealul. Kitty nu se putea hotărî să rostească întrebarea care tremura pe buzele ei. Era înspăimântată de moarte de răspuns. Ajunseră la mal și acolo cu un fir de lumină la pupă, îi aștepta un sampan.

— Are holeră? spuse ea în clipa aceea.

— Mi-e teamă că da.

Kitty scoase un țipăt scurt și se opri brusc.

— Cred că trebuie să vii cât se poate mai repede. Waddington îi dădu mâna ca să o ajute să se urce în barcă. Trecerea fluviului dură puțin și apa aproape că stătea în loc; rămaseră la pupa în timp ce o femeie cu un copil legat la brâu împingea sampanul cu o singură vâslă.

— S-a îmbolnăvit azi după-amiază, adică ieri după-amiază, spuse Waddington.

— De ce n-am fost chemată imediat?

Deși n-aveau nici un motiv vorbeau în șoaptă. În întuneric Kitty simțea doar cât de adâncă era neliniștea lui Waddington.

— Colonelul Yu a vrut, dar doctorul nu l-a lăsat. Colonelul Yu a fost tot timpul cu el.

— Ar fi trebuit totuși să fi trimis după mine. A făcut o faptă fără inimă.

— Soțul dumitale știa că n-ai văzut niciodată un bolnav de holeră. E un spectacol îngrozitor și respingător.

— Totuși e soțul meu, spuse Kitty cu glasul înăbușit. Waddington tăcu.

— De ce îmi dați voie acuma să-l văd?

Waddington o luă de braț.

— Draga mea, trebuie să fii foarte vitează. Trebuie să fii pregătită pentru tot ce e mai rău.

Kitty scoase un geamăt de durere și se întoarse puțin într-o parte, deoarece îi văzuse pe cei trei soldați chinezi că se uită la ea. Dintr-o dată, într-un mod ciudat le văzu albul ochilor.

— E pe moarte?

— Nu cunosc decât mesajul pe care colonelul Yu l-a trimis prin ofițerul care a venit la mine. După cât pot să-mi dau seama e în stare de comă.

— Nu mai e nici o speranță?

— Îmi pare foarte rău, dar mi-e teamă că dacă nu

ajungem acolo mai repede, nu-l vom mai găsi în viață.

Kitty se cutremură. Lacrimile începură să-i șiroiască pe obraji.

— Știi, a lucrat din răspuțeri și nu are forța să reziste.

Kitty își desprinsese brațul cu un gest de iritare. O exaspera faptul că Waddington vorbea pe tonul acela scăzut, îndurerat.

Ajunseră la celălalt mal și doi bărbați, doi *coolies*, care stăteau pe mal o ajutară să coboare din barcă. Lecticele așteptau. Când să se urce în lectică, Waddington îi spuse lui Kitty:

— Încearcă să-ți stăpânești cât mai bine nervii. Vei avea nevoie de întreaga dumitale stăpânire de sine.

— Spune purtătorilor de lectică să se grăbească.

— Au ordin să meargă cât se poate de repede.

Ofițerul, care se și urcase în lectica sa, trecu pe lângă Kitty și din mers, îi îndemnă pe purtătorii care îi duceau lectica să se grăbească. Purtătorii ridicară lectica cu dibăcie, își potriviră hulubele pe umeri și o porniră în pas grăbit. Waddington o urmă imediat. Urcară pe deal alergând și înaintea fiecărei lectici mergea un om cu un felinar în mână. La poarta orașului stătea un paznic cu o torță în mână. Ofițerul strigă la el în timp ce se apropiau și el le deschise larg poartă ca să-i lase să treacă. Când trecură, paznicul rosti ceva și purtătorii îi răspunseră. În liniștea nopții sunetele acelea guturale ale unei limbi necunoscute sunau misterios și îngrijorător. Urcară cu greu pe pietrele umede și alunecoase ale uliței și unul dintre purtătorii lecticii ofițerului se poticni. Kitty auzi glasul furios al ofițerului, replica rostită pe un ton ascuțit și apoi lectica din frunte o porni iar în grabă. Străzile erau înguste și întortocheate. Aici, în oraș, bezna era adâncă. Orașul era mort. Trecură rapid de-a lungul unei ulițe înguste, dădură colțul și apoi alergând, urcară niște scări; purtătorii de lectică începură să sufle din greu; mergeau în tăcere cu pași mari, grăbiți, unul își scoase o

batistă în zdrențe și mergând, își șterse sudoarea care-i curgea de pe frunte în ochi. Coteau de pe o stradă pe alta de parcă ar fi alergat printr-un labirint. În umbra prăvăliilor cu obloanele trase părea câteodată că zace cineva, dar nu puteai ști dacă era vorba de vreun om care dormea și avea să se trezească în zori sau de un om care dormea ca să nu se mai trezească niciodată. Străzile înguste, pustii și tăcute aveau un aer spectral și când un câine lătră deodată, Kitty, cu nervii torturați, se înfioră de spaimă. Nu știa încotro mergeau. Drumul părea fără sfârșit. Nu puteau să meargă mai repede? Mai repede! Mai repede! Timpul trecea și în orice clipă putea să fie prea târziu.

LXIII

DEODATĂ, TRECÂND PE LÂNGĂ UN zid lung și alb, ajunseră la o poartă flancată de gherete pentru sentinele. Purtătorii puseră lecticele jos. Waddington se grăbi spre Kitty. Ea și sărise din lectică. Ofițerul bătu cu putere în poartă și strigă. O ușă laterală se deschise și pătrunseră într-o curte mare și pătrată. Ghemuți lângă ziduri, sub streșinile acoperișurilor prelungi, soldați înveliți în păături zăceau ghemuiți pe pământ. Se opriră o clipă și ofițerul vorbi cu cineva care părea a fi sergentul de gardă. Apoi se întoarse și-i spuse ceva lui Waddington.

— Mai trăiește, spuse Waddington cu glasul scăzut. Fii atentă cum mergi.

Precedați în continuare de oameni cu felinare, își croiră drum prin curte, apoi urcară câteva trepte, trecură printr-un portic și intrară într-o altă curte largă. Într-o parte a curții se găsea o încăpere prelungă unde se vedeau lumini; luminile dinăuntru care se zăreau prin transparența hârtiei de orez scoteau în relief desenul complicat al zăbrelelor de la ferestre. Purtătorii de felinare îi conduseră de-a lungul curții spre acea încăpere și ofițerul bătu la ușă. Ușa se deschise imediat și ofițerul, uitându-se la Kitty, se dădu la o parte.

— Te rog să intri, spuse Waddington.

Încăperea era prelungă și joasă și lămpile afumate îi dădeau un aer prevestitor de rele. Două sau trei ordonante stăteau prin jur. Pe un culcuș, lângă peretele din fața ușii, zăcea un om ghemuit sub o pătură. Un ofițer stătea nemișcat la picioarele lui.

Kitty se grăbi și se aplecă peste culcuș. Acolo zăcea Walter cu ochii închiși și în lumina aceea întunecată fața lui era cenușie ca a unui mort. Era îngrozitor de nemișcat.

— Walter, Walter, găfâi ea cu glas șoptit și îngrozit.

O ușoară mișcare agită trupul culcat sau fu numai o

părere că se mișcă; mișcarea era atât de ușoară încât părea asemeni unei adieri pe care nu o poți simți, dar care totuși pentru o clipă încrețește suprafața apei liniștite.

— Walter, Walter, vorbește-mi...

Ochii i se deschiseră încet, ca și cum ar fi făcut un efort nemăsurat să ridice pleoapele acelea grele, dar nu o privi, se uită ținută la peretele de lângă el. Vorbi, în glasul lui șoptit și slab era parcă o umbră de zâmbet.

— Frumoasă poveste, spuse el.

Kitty nu îndrăznea să răsuflă. Walter nu mai scoase nici un sunet și nici nu încercă să facă vreun gest, dar ochii lui, ochii aceia negri și reci ai lui (care acum întrevedeau cine știe ce taine) se uitau ținută la zidul alb, vărut. Kitty se ridică. Cu privirea rătăcită se uită la bărbatul care stătea lângă pat.

— Cu siguranță că se poate face ceva. Doar n-o să stați așa, fără să faceți nimic.

Își frângea mâinile. Waddington vorbi cu ofițerul care stătea la căpătâiul patului.

— Mi-e teamă că s-a făcut tot ce se putea face. L-a îngrijit doctorul regimentului. Soțul dumitale l-a învățat ce să facă și a făcut tot ce-ar fi putut face chiar el.

— El e doctorul?

— Nu. El e colonelul Yu. Nu s-a mișcat de la căpătâiul soțului dumitale.

Disperată, Kitty îi aruncă o privire. Era un bărbat înăltuț, dar bine făcut și nu părea că se simte prea grozav în uniformă aceea kaki. Se uita la Walter și Kitty observă că ochii omului erau umezi de lacrimi. O durere pătrunzătoare o cuprinse.

— E îngrozitor să nu poți face nimic...

— Cel puțin nu mai are dureri, zise Waddington.

Kitty se aplecă din nou peste patul unde zăcea bărbatul ei. Ochii aceia îngrozitori și goi priveau ținută înainte. Nu se putea spune dacă vedeau ceva. Nu știa

dacă auzea ce i se spune. Își apropie buzele de urechea lui.

— Walter, nu putem face ceva?

Se gândea că trebuie să fie vreun medicament pe care i l-ar putea da și care i-ar opri îngrozitoarea scurgere a vieții. Acum, că ochii ei se mai obișnuiseră cu obscuritatea, zări cu groază că obrazul lui se scofâlcise. Abia de l-ar fi putut recunoaște. Era de neconceput ca în câteva ore să arate ca un alt om, de fapt abia mai arăta a om, arăta de pe acum ca un mort.

Crezu că face un efort să vorbească. Își apropie și mai mult urechea.

— Nu te agita. Mi-a fost mai greu, dar acum mi-e bine...

Kitty așteptă o clipă, dar Walter nu mai spuse nimic. Nemișcarea lui îi sfâșie inima; era îngrozitor cum zăcea așa nemișcat. Părea să fie de pe acum pregătit pentru nemișcarea morții. Cineva, doctorul sau un infirmier, se apropie și cu un gest îi făcu semn să se dea deoparte; se aplecă asupra muribundului și cu o cârpă murdară îi umezi buzele. Kitty se ridică din nou și se întoarse spre Waddington, disperată.

— Nu mai e nici o speranță? șopti ea.

Waddington clătină din cap.

— Cât mai poate trăi?

— Nu se poate ști. Poate un ceas...

Kitty se uită prin camera aceea goală și privirea ei se opri asupra siluetei masive a colonelului Yu.

— Pot fi lăsată singură cu el pentru scurt timp? întrebă ea. Doar un minut?

— Firește, dacă dorești...

Waddington se apropie de colonel și-i vorbi. Colonelul se înclină scurt și dădu un ordin cu glasul scăzut.

— O să așteptăm pe scări, spuse Waddington ieșind din cameră împreună cu ceilalți. N-ai decât să ne chemi.

Acum când ceea ce fusese de necrezut îi covârșea

conștiința ca un drog care-i alerga prin vine, când își dădu seama că Walter avea să moară, nu mai avea decât un singur gând și acesta era să-i facă sfârșitul mai ușor, eliberându-i sufletul de resentimentul care-l otrăvisese. Dacă Walter ar fi putut muri împăcat eu ea, i se părea lui Kitty că ar muri împăcat și cu el însuși. Nu se gândea acum la ea, ci numai la el.

— Walter, te implor să mă ierți, spuse ea, aplecându-se peste el. De teamă că n-ar putea suporta greutatea ei, Kitty avu grijă să nu-l atingă. Îmi pare atât de deznădăjduit de rău pentru tot ce ți-am făcut... Regret foarte mult ce-am făcut...

Walter tăcea. Părea să n-o fi auzit. Fu obligată să stăruie. Într-un mod ciudat i se păru că sufletul lui era ca o molie care zbura încolo și-ncoace cu aripile acoperite de ură.

— Dragă...

O umbră trecu pe fața lui lividă și scofâlcită. Nu era o mișcare, ci ceva mai puțin decât atât și totuși făcea impresia unei convulsii înspăimântătoare. Niciodată nu-i mai spusese așa. Poate că prin creierul lui care agoniza trecu gândul, confuz și cu greu sesizat, că o auzise – un cuvânt obișnuit în vocabularul ei – folosindu-l doar pentru câini, copii sau mașini. Și atunci ceva oribil se produse. Kitty își încleștă pumnii, încercând cu toată puterea să se controleze, căci văzu două lacrimi alunecând încet pe obrajii lui istoviți.

— O, comoara mea, dragul meu, dacă m-ai iubit vreodată – știu că m-ai iubit și m-am purtat groaznic – te rog să mă ierți. N-am nici o șansă să-ți arăt acuma că mă căiesc. Ai milă de mine. Te implor, iartă-mă.

Kitty se opri. Se uită la el, ținându-și răsuflarea, așteptând încordată un răspuns. Văzu că încearcă să-i spună ceva. Inima îi zvâcni cu putere. I se păru că ar fi o răsplată pentru suferințele pe care le provocase dacă în acest ultim moment i-ar putea lua de pe suflet povara

aceasta de amărăciune. Buzele lui Walter se mișcă. Nu se uită la ea. Ochii lui priveau țintă fără să vadă zidul văruiat în alb. Se aplecă asupra lui ca să poată auzi ce-o să spună. Walter însă vorbește foarte limpede.

— Dar câinele muri...

Kitty rămase nemișcată ca și cum ar fi devenit deodată de piatră. Nu înțelegea și se uita la el nedumerită și îngrozită. N-avea nici un sens. Delira. Nu înțelesese nimic din ce-i spusese.

Era cu neputință să fii atât de nemișcat și totuși să trăiești. Se uită țintă la el. Ochii îi erau deschiși. Nu ar fi putut spune dacă respira. Începu să i se facă frică.

— Walter, șopti ea, Walter.

În cele din urmă se ridică deodată. O spaimă subită o cuprinsese. Se întoarce și se îndreaptă spre ușă.

— Vreți să veniți, vă rog. Nu pare să...

Oamenii intrară în cameră. Doctorul chinez se apropie de pat. În mână avea o lanternă electrică, o aprinse și se uită în ochii lui Walter. Apoi îi închise. Spuse ceva în chineză. Waddington o luă de mijloc pe Kitty.

— Mi-e teamă că a murit.

Kitty oftă clin adânc. Lacrimi i se iviră în ochi. Se simțea mai degrabă zăpăcită decât zdrobită. Chinezii stăteau în jurul patului, neputincioși, ca și cum n-ar fi știut ce să facă. Waddington tăcea. După câteva clipe chinezii începură să vorbească între ei cu glas scăzut.

— Ar fi mai bine să te conduc la *bungalow*, spuse Waddington. O să-l aducă acolo.

Kitty își trecu, obosită, mâna peste frunte. Se duse la culcușul de lângă zid și se aplecă. Îl sărută pe Walter ușor pe buze. Acum nu mai plângea.

— Iertați-mă că vă deranjez atâta.

Când plecă, ofițerii o salutară și ea se înclină cu gravitate. Trecură din nou prin curte și se urcară în lectică. Îl văzu pe Waddington că-și aprinde o țigară. Un

rotocol de fum care se pierde în văzduh, asta e viața unui om.

LXIV

SE CRĂPA DE ZIUĂ ȘI ICI ȘI COLO câte un negustor dădea jos obloanele prăvăliei. Într-un ungher întunecat, o femeie se spăla pe mâini și pe față, la lumina unei lumânări. Într-o ceainărie, un grup de bărbați luau o gustare matinală. Lumina rece, cenușie, a zilei care se ridica se strecura de-a lungul ulițelor înguste asemeni unui hoț. Deasupra fluviului plutea o ceață alburie și catargele joncilor, înghesuite una lângă alta, străpungeau negura ca lăncile unei armate fantomatice. Când traversară fluviul era frig și Kitty se înveli cu șalul ei în culori vesele. Urcară dealul și se treziră deasupra vâului de ceață. Soarele strălucea pe un cer fără nori. Strălucea ca și cum ziua aceea era o zi ca oricare alta și nimic nu se întâmplase ca să o deosebească de celelalte.

— Nu vrei să te culci? o întreabă Waddington când intrară în *bungalow*.

— Nu. Voi sta la fereastră.

Șezuse la fereastră atât de des și atât de mult în timpul săptămânilor trecute și ochii ei se obișnuiseră atât de mult cu templul fantastic, misterios și bătător la ochi de pe marele bastion, încât îi odihnea mintea. Era atât de ireal, chiar și în lumina crudă a amiezii, încât o îndepărta de realitatea vieții.

— O să-i spun *boy*-ului să-ți facă un ceai. Mi-e teamă că va trebui să-l îngropăm în dimineața asta. O să am eu grijă de tot ce va fi nevoie.

— Îți mulțumesc.

LXV

DUPĂ TREI ORE ÎL ÎNMORMÂNTĂRĂ. Lui Kitty i se păru îngrozitor că Walter să fie înmormântat într-un sicriu ca acela, culcuș ciudat în care părea să stea incomod, dar n-avu încotro. Călugărițele aflând de moartea lui Walter, așa cum aflau de tot ce se întâmpla în oraș, trimiseră, printr-un mesager, o cruce din dalii, țepănă și rece, dar făcută parcă de mâinile unui florar. Crucea părea grotescă și nelalocul ei pe sicriul acela grosolan. Când totul fu gata trebuia să-l aștepte pe colonelul Yu, care-i trimisese vorbă lui Waddington că vrea să ia parte la înmormântare. Veni însoțit de un aghiotant. Urcară dealul, sicriul fu purtat de o duzină, de *coolies* către un petec de pământ unde zăcea îngropat misionarul al cărui loc îl luase Walter. Waddington găsisse printre lucrurile misionarului o carte englezească de rugăciuni și, cu glasul coborât, cu o stânjeneală care-i era neobișnuită, citi slujba de îngropăciune. Poate că, recitind versetele acelea solemne și teribile, îi trecea prin minte gândul că dacă avea să cadă și el victimă molimei, n-avea să fie nimeni care să i le citească la căpătâi. Sicriul fu coborât în groapă și groparii începură să arunce pământul înăuntru.

Colonelul Yu, care stătuse pe marginea gropii, cu capul gol, își puse chipiul, o salută grav pe Kitty și, urmat de aghiotantul său, plecă. *Coolii*, curioși să vadă o înmormântare creștină mai zăboviseră și, acum, târând prăjinile după ei se îndepărtau agale. Kitty și Waddington așteptară până ce groapa se umplu și apoi așternură pe movilița care mirosea a pământ reavăn, daliile țepene ale călugărițelor. Nu plânsese, dar când primii bulgări de pământ răsunară lovind sicriul simți că i se strânge inima, cuprinsă de o îngrozitoare durere.

Îl văzu pe Waddington că o așteaptă să plece.

— Ești grăbit? îl întrebă ea. Încă nu vreau să mă întorc la *bungalow*.

W. Somerset Maugham

— N-am nimic de făcut. Sunt cu totul la dispoziția dumitale.

LXVI

O PORNIRĂ DE-A LUNGUL POTECHII până ajunseră pe creasta dealului unde se ridica porticul dedicat memoriei văduvei virtuoză, portic care jucase un rol atât de important în impresiile ei despre acele locuri. Era un simbol, dar a ce anume nu prea știa; nu putea spune de ce i se părea că are un aer de ironie sardonică.

— Nu vrei să stăm puțin jos? N-am mai stat aici de veacuri. Câmpia se întindea vastă în fața ei; în lumina dimineții era liniștită și pașnică. — Am fost pe aici doar acum câteva săptămâni și între timp parc-ar fi trecut o viață întreagă.

Waddington tăcu și un timp Kitty își lăsă gândurile să rătăcească în voie. Oftă.

— Crezi că sufletul e nemuritor? întrebă ea.

Waddington nu păru surprins de această întrebare.

— De unde să știu?

— Mai devreme, când l-au spălat pe Walter, înainte de a-l pune în sicriu m-am uitat la el. Părea foarte tânăr. Prea tânăr ca să moară. Îți mai aduci aminte de cerșetorul acela pe care l-am văzut când am fost prima dată să ne plimbăm? Mi-a fost teamă nu fiindcă era mort, dar pentru că arăta de parcă n-ar fi fost niciodată o ființă umană. Era ca un animal mort. Și acum și Walter semăna atât de mult cu o mașină care s-ar fi sfărâmat... De aceea era atât de înspăimântător. Și dacă e numai o mașină, atunci cât de zadarnică e toată această suferință și durerile inimii și nefericirea...

Waddington nu-i răspunse, dar privirile lui străbătură pământurile care se întindeau la picioarele lor. În dimineața aceea veselă și însorită spațiul acela vast îi umplea inima de bucurie. Micile ogoare de orez, cu formele lor precise, se întindeau cât vedeai cu ochii și pe multe din ele, țăranii îmbrăcați în albastru și bivoliile lor lucrau cu sârg. Era o priveliște pașnică și fericită. Kitty întrerupse tăcerea.

— Nici nu-ți pot spune cât de adânc impresionată am fost de tot ce-am văzut la mănăstire. Călugărițele acelea sunt minunate și mă fac să mă simt groaznic. Renunță la tot, la casa lor, la țară, la dragoste, la copii, la libertate și la toate acele lucruri mai mici la care uneori mă gândesc că e mai greu să renunți, la flori și la pajiștile verzi, la o plimbare într-o zi de toamnă, la cărți și la muzică, la confort, renunță la tot, la tot... Și fac asta ca să se poată dedica unei vieți de sacrificii și sărăcie, de ascultare și de trudă ucigătoare. Pentru toate, lumea asta e cu adevărat un loc al exilului. Viața e o cruce pe care o poartă cu plăcere, dar în inima lor e tot timpul o dorință – ceva mult mai puternic decât dorința, un dor, un dor arzător, pasionat după ceva neasemuit de înalt.

Frământându-și mâinile, Kitty se uita la el chinuită.

— Și?

— Și dacă nu există viață veșnică? Gândește-te ce se întâmplă dacă moartea e cu adevărat sfârșitul tuturor lucrurilor. Au renunțat la tot pentru nimic. Au fost înșelate. Sunt niște naive.

Waddington se gândi un timp.

— Mă întreb... Mă întreb dacă are vreo importanță faptul că ținta lor se dovedește a nu fi decât o iluzie. Viețile lor sunt frumoase prin ele însele. Părerea mea e că singurul lucru care ne dă posibilitatea de a privi lumea asta în care trăim fără a fi dezgustați e frumusețea pe care oamenii o creează din nimic. Tablourile pe care le pictează, muzica pe care o compun, cărțile pe care le scriu și viața pe care o duc. Din toate acestea cea mai bogată în frumusețe este o viață frumoasă. E o operă de artă desăvârșită.

Kitty oftă. Vorbele lui Waddington i se păreau neîndestulătoare. Voia să fie mai lămurită.

— Ai fost vreodată la un concert simfonic? continuă el.

— Da, zâmbi ea. Nu mă pricep deloc la muzică, dar

totuși îmi place.

— Fiecare om din orchestră cânta la micul său instrument și ce crezi că știe el de armoniile complicate care se desfășoară în aerul nepăsător? Pe el îl privește numai mica sa partitură. Dar el știe că simfonia e frumoasă și deși nu are cine să o asculte, ea rămâne frumoasă și el mulțumit să-și joace rolul laolaltă cu ceilalți.

Tăcură amândoi și Kitty întrerupse tăcerea.

— Spune-mi „dar câinele muri” e vreun citat?

Pe buzele lui Waddington se schiță un zâmbet și fu cât pe ce să răspundă. Dar probabil că în clipa aceea sensibilitatea lui era peste măsură de ascuțită. Kitty nu se uită la el, dar ceva în expresia ei îl făcu să-și schimbe intenția.

— Nu știu dacă e sau nu, răspunse el precaut. De ce?

— Așa. Mi-a trecut prin minte... Îmi sună la ureche ca un lucru cunoscut.

Se făcu din nou tăcere.

— Când ai rămas singură cu soțul dumitale, spuse Waddington, am vorbit cu doctorul regimentului. Mă gândeam că ar fi trebuit să avem mai multe amănunte.

— Și?

— Era foarte agitat. N-am putut înțelege deloc ce voia să spună. După câte am putut desluși din ce spunea, bărbatul dumitale s-a infectat în timpul experiențelor pe care le făcea.

— Făcea mereu experiențe. De fapt nu era doctor, era bacteriolog, de aceea a vrut atât de mult să vină aici.

— Dar din ce-mi spunea doctorul n-am putut înțelege dacă s-a infectat dintr-o întâmplare sau dacă a experimentat de fapt ceva asupra lui însuși.

Kitty deveni foarte palidă. Sugestia o făcu să se cutremure. Waddington o luă de mână.

— Iartă-mă că vorbesc din nou despre acest lucru, spuse el blând, dar m-am gândit că asta te-ar putea

consola - știu cât de groaznic de greu e, în aceste împrejurări, să spui ceva care să fie de cel mai mic folos - m-am gândit că ar putea să însemne ceva pentru dumneata că Walter a murit ca un martir al științei și al datoriei.

Kitty înălță din umeri parcă a nerăbdare.

— Walter a murit de inimă rea, spuse ea.

Waddington tăcu. Kitty se întoarse încet și-l privi. Fața ei era albă și înghețată.

— Ce-a vrut să spună cu: „dar câinele muri”? Ce-i asta?

— E ultimul vers din *Elegia* lui Goldsmith.

LXVII

A doua zi dimineața Kitty se duse la mânăstire. Fata care-i deschise ușa păru surprinsă să o vadă și după câteva minute după ce se apucase de lucru, maica stareță intră în încăpere. Se apropie de Kitty și o luă de mână.

— Mă bucur să te văd, draga mea copilă. E un frumos act de curaj că ai venit atât de curând după marea durere care te-a încercat și e un lucru înțelept, căci sunt sigură că puțină treabă o să te împiedice să te totgândești la același lucru.

Kitty își lăsă ochii în jos, înroșindu-se puțin; nu voia că maica stareță să vadă ce e în inima ei.

Nu trebuie să-ți mai spun cât de mult te compătimim noi toți cei de aici.

— Sunteți foarte amabilă, șopti Kitty.

— Ne rugăm cu toții mereu pentru dumneata și pentru sufletul celui pe care l-ai pierdut...

Kitty nu răspunse nimic. Maica stareță îi lăsă mâna și, cu tonul ei rece și autoritar, îi dădu diverse sarcini. Mângâie pe cap doi sau trei copii, le zâmbi cuceritor, dar distant și plecă să-și vadă de treburile ei urgente.

LXVIII

Trecu o săptămână. Kitty cosea. Maica stareță intră în încăpere și se așază lângă ea. Se uită la lucrul lui Kitty cu o privire pătrunzătoare.

— Coși foarte bine, draga mea. E lucru rar azi printre femeile din lumea dumitale.

— Datorez asta mamei mele.

— Sunt sigură că mama dumitale va fi foarte bucuroasă să te vadă din nou.

Kitty se uită la ea. Ținând seama de felul în care se purta maica stareță remarca aceasta nu putea fi considerată drept o politețe întâmplătoare. Maica stareță continuă.

— Am fost de acord să vii aici după moartea bărbatului dumitale drag, deoarece m-am gândit că lucrul te va distra. La vremea aceea am socotit că nu ești în stare să faci lunga călătorie până la Hong Kong singură și n-am vrut să stai în casa aceea și să nu faci altceva decât să-ți amintești mereu de pierderea suferită. Acum însă au trecut opt zile. A venit vremea să pleci...

— Nu vreau să plec, maică. Vreau să rămân aici.

— N-ai de ce să rămâi. Ai venit ca să fii cu soțul dumitale. Soțul dumitale a murit. Ești într-o situație în care, în scurtă vreme, vei avea nevoie de îngrijiri și de o atenție pe care e imposibil să le ai aici. E datoria dumitale, draga mea copilă, să faci ce se poate pentru binele ființei pe care Dumnezeu a încredințat-o grijii dumitale.

O clipă Kitty nu spuse nimic. Se uită în jos.

— Am avut impresia că eram de un oarecare folos aici. Mi-a plăcut să cred că eram de folos. Speram că-mi veți îngădui să-mi continui lucrul până ce epidemia va lua sfârșit.

— Îți suntem cu toții foarte recunoscători pentru ce-ai făcut pentru noi, spuse stareța zâmbind ușor, dar acum că epidemia a dat înapoi, primejdia pentru cei ce vin aici

nu mai e atât de mare și aștept două surori din Canton. Trebuie să fie aici în foarte scurtă vreme și când vor sosi nu cred că voi mai avea nevoie de serviciile dumitale.

Lui Kitty i se strânse inima. Tonul stareței nu admitea nici o replică; o cunoștea destul de bine ca să știe că va fi insensibilă la orice rugăminți. Faptul că trebuise să o convingă pe Kitty făcuse ca în glasul ei să răsunе o nuanță, dacă nu de iritare, cel puțin de fermitate care ar fi putut duce la iritare.

— Domnul Waddington a fost atât de amabil și mi-a cerut părerea.

— Aș fi preferat să-și vadă de treburile lui, o întrerupse Kitty.

— Dacă n-ar fi făcut-o, m-aș fi simțit oricum obligată să i-o spun, zise maica stareță cu blândețe. În momentul de față locul dumitale nu-i aici, ci alături de mama dumitale. Domnul Waddington a aranjat cu colonelul Yu să ți se asigure o escortă puternică, așa că vei fi în perfectă siguranță în timpul călătoriei și a avut grijă să ai purtători de lectică și *coolies*. *Amah* va merge cu dumneata și se vor face demersuri ca să ai tot ce e necesar în orașele prin care vei trece. De fapt, s-a făcut tot ce a fost posibil pentru confortul dumitale.

Kitty strânse din buze. Se gândi că ar fi trebuit cel puțin să o fi consultat într-o chestiune care o privea numai pe ea. Trebui să se stăpânească pentru a nu răspunde tăios.

— Și când trebuie să plec?

Maica stareță rămase foarte liniștită.

— Cu cât te vei întoarce mai repede la Hong Kong și apoi vei pleca în Anglia, cu atât va fi mai bine, draga mea copilă. Ne-am gândit că ai dori să pleci poimâine în zori.

— Atât de curând?

Lui Kitty îi veni să plângă. Dar adevărul era adevăr; ea nu mai avea ce căuta acolo.

— Păreți cu toții foarte grăbiri să scăpați de mine,

spuse ea abătută.

Kitty își dădu seama că stareța devenise mai puțin severă. Văzuse că Kitty era pregătită să cedeze și în chip inconștient vorbi pe un ton mai amabili Kitty avea un simț ascuțit al umorului și ochii ei licăriră când se gândi că până și sfinților le plăcea să fie așa cum voiau ei.

— Să nu crezi că nu apreciez bunătatea inimii dumitale, draga mea copilă și milostenia care te face să nu dorești a-ți părăsi îndatoririle pe care singură ți le-ai impus.

Kitty se uită ținută înaintea ei. Dădu ușor din umeri. Știa că nu-și putea atribui asemenea virtuți înălțătoare. Voia să rămână fiindcă nu avea unde să se ducă. Senzația aceasta, că nimănui nu-i pasă nici cât negru sub unghie dacă trăiește sau nu, i se păru ciudată.

— Nu înțeleg de ce să te împotrivești ideii de a pleca acasă, continuă stareța amabilă. Sunt mulți străini în această țară care ar da nu știu cât să aibă norocul dumitale.

— Dar nu dumneavoastră, maică.

— O, cu noi e altceva, draga mea copilă. Când am venit aici știam că ne-am părăsit căminurile pentru totdeauna.

Din pricina sentimentelor sale jignite, în mintea lui Kitty se iscă dorința, răutăcioasă poate, de a găsi o fisură în această armură a credinței care lefăcea pe călugărițe atât de superior imune la orice sentiment firesc. Voia să vadă dacă mai rămăsese la stareță vreuna din slăbiciunile omenești.

— Aș fi crezut că uneori e foarte greu să nu-i mai vezi niciodată pe cei ce-ți sunt dragi și locurile în care ai crescut...

Maica stareță șovăi o clipă, dar Kitty, care o privea cu atenție, nu putu observa nici o schimbare în seninătatea feței ei austere și frumoase.

— E foarte greu pentru mama mea care e bătrână

acum, deoarece sunt singura ei fiică și ar dori mult să mă vadă încă o dată înainte de a muri. Aș vrea să-i pot face această bucurie. Dar nu se poate și vom aștepta până ne vom întâlni altfel...

— Totuși când te gândești la cei care îți sunt atât de dragi, trebuie să fie greu să nu te întrebi dacă ai avut dreptate să te desparți de ei.

— Mă întrebi dacă am regretat vreodată pasul pe care l-am făcut? Fața stareței deveni deodată radioasă. Niciodată, niciodată. Am schimbat o viață care a fost neînsemnată și fără valoare pentru una de sacrificiu.

Urmă o clipă de tăcere și apoi maica stareță, luând o mină mai veselă, zâmbi.

— Vreau să te rog să iei un mic pachet și să-l pui la poștă pentru mine, când vei ajunge la Marsilia. Ți-l aduc imediat.

— Puteți să mi-l dați mâine.

— Vei fi prea ocupată mâine ca să mai vii aici, draga mea. Ar fi mai bine pentru dumneata să-ți iei rămas bun de la noi în această seară.

Se ridică și, cu o demnitate liniștită pe care rasa ei amplă nu o putea ascunde, plecă din cameră. În clipa următoare intră sora St. Joseph. Venise să-i spună la revedere. Spera să aibă o călătorie plăcută, avea să fie în siguranță deoarece colonelul Yu îi dădea o puternică escortă și surorile călătoreau mereu singure și nu li se întâmpla nimic rău. Și cum avea să fie pe mare? *Mon Dieu*, ce rău i-a fost când s-a dezlănțuit furtuna în Oceanul Indian. Lui *Madame*, mama lui Kitty, avea să-i facă plăcere să-și vadă fiica mai ales că trebuia să aibă grijă de ea; la urma urmei mai avea un suflet în grija ei acum și se vor ruga cu toate pentru ea; se vor ruga mereu pentru ea și pentru micuțul ei drag și pentru sufletul sărmanului, viteazului doctor. Era volubilă, amabilă și afectuoasă. Totuși Kitty era foarte conștientă că pentru sora St. Joseph nu era decât o fantomă fără

trup sau substanță. O cuprinse deodată o nestăpânită dorință să o apuce de umeri pe călugărița aceea solidă și de treabă și să o zgâlțâie, strigându-i: „Află că sunt o ființă omenească, nefericită și singură și am nevoie de îngrijire, simpatie și încurajare. O, nu-ți poți întoarce fața de la Dumnezeuul acela al tău doar pentru o clipă ca să mă compătimești puțin, nu compătimirea aceea creștină, rece, pe care o aveți cu toatele pentru cei ce suferă, ci o compasiune omenească, firească și caldă?” Gândul acesta aduse un zâmbet pe buzele lui Kitty; cât de surprinsă ar fi sora St. Joseph! Ar fi fost într-adevăr convinsă de ceea ce bănuia doar, că toți englezii sunt nebuni.

— Din fericire suport foarte bine marea, spuse Kitty. Niciodată nu mi-a fost rău pe mare.

Maica stareță se întoarce cu un pachetel curat și mic.

— Sunt batiste pe care le-am făcut pentru ziua mamei, spuse ea. Inițialele au fost brodate de către tinerele noastre fete.

Sora St. Joseph spuse că, poate, Kitty ar dori să vadă ce frumos erau lucrate și maica superioară, cu un zâmbet indulgent, dezaprobat, desfăcu pachetul. Batistele erau dintr-un linon foarte fin și deasupra inițialelor – un cifru complicat – era brodată o coroană din frunze de fragi. După ce Kitty admiră cum se cuvine lucrul, batistele fură împachetate la loc și coletul îi fu înmănat din nou. Sora St. Joseph, după un „*Eh bien, Madame, je vous quitte*¹⁶” și după ce-și repetă urările ei politicoase și impersonale, plecă. Kitty își dădu seama că sosise momentul să-și ia rămas bun de la maica stareță. Îi mulțumi pentru bunătatea pe care o arătase față de ea și merseră împreună de-a lungul coridoarelor pustii și văruite în alb.

— Ar fi prea mult, dacă te-aș ruga să trimiți pachetul recomandat de la Marsilia? spuse stareța.

¹⁶ Ei bine, doamnă, vă las (în franc. în original)

— O, nu, desigur că așa voi face.

Kitty se uită la adresă. Numele i se păru foarte nobil, dar locul menționat îi atrase atenția.

— O, dar e unul din *châteaux*-urile pe care le-am vizitat. Călătoream cu mașina prin Franța cu niște prieteni...

— E foarte posibil, spuse maica stareță. Străinilor li se permite să-l viziteze de două ori pe săptămână.

— Cred, că dacă aș fi locuit vreodată într-o asemenea casă frumoasă, n-aș fi avut inima să o părăsesc.

— Desigur, e un monument istoric. Nu e prea intim. Dacă aș regreta ceva n-ar fi acest loc, ci micul castel în care am stat când eram copil. Era în Pirinei. M-am născut aproape de mare. Nu neg că uneori mi-ar plăcea să ascult valurile care lovesc stâncile de pe mal.

Kitty avu impresia că maica stareță, ghicindu-i gândurile și motivul remarcilor sale, își bătea joc pe ascuns de ea. Ajungând la mica și nepretențioasă poartă a mănăstirii, spre surpriza lui Kitty, stareța o luă în brațe și o sărută. Apăsarea buzelor ei palide pe obrajii lui Kitty – o sărută pe un obraz și apoi pe celălalt – fu atât de neașteptată, încât o făcu să se roșească și fu gata să izbucnească în plâns.

— La revedere, Dumnezeu să te binecuvânteze, copila mea dragă. O țin u clipă în brațe. Adu-ți aminte că a-ți face datoria nu înseamnă mare lucru și că nu e cu nimic mai meritoriu decât a te spăla pe mâini când te murdărești; singurul lucru care are importanță e dragostea pentru ceea ce trebuie să faci; când dragostea și datoria sunt una, atunci te bucuri de o fericire care depășește orice înțelegere.

Poarta mănăstirii se închise pentru ultima dată după ea.

LXIX

WADDINGTON URCĂ ÎMPREUNĂ CU Kitty dealul și se opriă o clipă la mormântul lui Walter; la porticul memorial îi spuse la revedere. Uitându-se la portic pentru ultima dată, Kitty simți că ar putea da o replică enigmaticei ironii a prezenței lui cu o ironie proprie egală. Urcă în lectică.

Zilele trecură una după alta. Priveliștile de pe marginea drumului se înșiruiau ca un fundal al gândurilor ei. Se uita la ele ca la un duplicat, ca și cum ar fi fost rotunjite printr-un stereoscop, având o semnificație sporită, deoarece la tot ce zărea acum se adăuga amintirea a ceea ce văzuse doar cu câteva săptămâni înainte de a fi făcut același drum în sens invers. *Coolies* cu poverile lor se răzlețeau în dezordine, câte doi sau câte trei, apoi, la vreo sută de yarzi, unul singur, apoi iar doi sau trei; soldații din escortă se târau și ei cu mersul lor greoi făcând douăzeci și cinci de mile pe zi; *amah* era purtată de doi oameni și Kitty de patru, nu fiindcă era mai grea, ci pentru a i se sublinia rangul. Din când în când întâlneau un șir de *coolies* târându-se unul după altul cu poverile lor grele, sau vreun funcționar chinez într-un sedan, uitându-se cu ochi scrutători la femeia albă; țărani în hainele lor albastre, decolorate, cu pălării uriașe pe cap, în drum spre târg sau câte o femeie bătrână ori tânără, clătinându-se pe picioarele legate. Treceau în sus și în jos pe dealurile cu ogoarele cultivate cu orez, cu fermele cuibărite în poiene de bambus; treceau prin sate prăpădite și prin orașe înconjugate de ziduri asemeni orașelor dintr-o carte veche. Soarele toamnei târzii era plăcut și dacă în zori, când lumină pâlpaitoare învăluia câmpiile curate în farmecul unei povești cu zâne, era frig, mai târziu căldura devenea binefăcătoare. Căldura o făcea pe Kitty să încerce un sentiment de beatitudine pe care nu făcea nici un efort să-l înlăture.

Priveliștile vii, cu culorile lor rafinate, cu neașteptata lor finețe și ciudățenie, erau asemeni unei tapițerii în fața căreia, ca niște forme misterioase și sumbre, jucau fantomele imaginației lui Kitty. Păreau a fi cu totul ireale. Mei-tan-fu cu zidurile lui crenelate era ca o pânză pictată pusă pe scenă într-o piesă veche pentru a reprezenta un oraș. Călugărițele, Waddington și femeia manciuriană care-l iubea, erau niște personaje fantastice dintr-o dramă, iar, oamenii care mergeau pe străzile întortocheate și ceilalți care muriseră, erau figuranții. Desigur și ea și toți ceilalți aveau o anume semnificație, dar care era aceasta? Parcă ar fi dansat un dans complicat și vechi. Și înțelegeai că aceste figuri complicate aveau un sens important de știut și totuși nu-ți puteai da seama care anume.

I se părea de necrezut lui Kitty (o femeie bătrână trecea de-a lungul drumului; îmbrăcată în albastru și albastrul în lumina soarelui părea aidoma unui lapislazuli; fața ei cu o mie de riduri mărunte era ca o mască de fildeș vechi; mergând cu picioarele-i mici se sprijinea într-un toiag mare și negru) că ea și Walter au avut vreun rol în acest ciudat și ireal dans. Și totuși avuseseră roluri importante. Ar fi putut foarte ușor să-și piardă viața, așa cum și-o pierduse el. Poate că nu era decât un vis din care avea să se trezească deodată cu un oftat de ușurare. I se părea că totul s-a întâmplat cu multă vreme în urmă și într-un loc foarte îndepărtat. Era ciudat cât de neclare păreau a fi personajele acestei piese proiectate pe fundalul însovit al vieții adevărate. Lui Kitty totul i se părea o povestire pe care o citise undeva; era puțin cam surprinzător că-i păsa de ea atât de puțin. Descoperi că nu-și mai poate aminti cu precizie fața lui Waddington care-i fusese atât de familiară.

În seara aceea aveau să ajungă în orașul de pe Fluviul de Apus de unde avea să la un vapor și de acolo nu mai era decât o noapte până la Hong Kong.

LXX

La început, fiindcă nu plânsese când murise Walter, îi fusese rușine. I se păruse că e îngrozitor de nesimțită. Căci, până și ochii ofițerului chinez, colonelul Yu, erau înlăcrimați! Moartea soțului ei o zăpăcise. Era greu de conceput că nu avea să mai vină în *bungalow* și că atunci când se scula dimineața nu avea să-l mai audă făcând baie în cada de la Suchow. Fusese viu și acum pur și simplu nu mai exista. Surorile se mirau că era atât de resemnată și admirau curajul cu care își suporta durerea. Dar Waddington era un om abil; cu toată simpatia lui solemnă, Kitty avea sentimentul că era – cum să spună – că se făcea că e serios. Desigur, moartea lui Walter fusese pentru ea o lovitură. Nu voise ca el să moară. Dar totuși ea nu-l iubea, nu-l iubise niciodată; era decent să se arate îndurerată așa cum se cuvenea; ar fi fost urât și chiar vulgar să lase pe cineva să vadă ce e în inima ei; dar trecuse prin prea multe ca să se prefacă față de ea însăși. I se părea că aceste câteva săptămâni din urmă o învățaseră cel puțin măcar acest lucru, că dacă e necesar câteodată să minți pe alții, e întotdeauna josnic să te minți singur. Îi părea rău că Walter murise atât de tragic, dar îi părea rău omeneste așa cum i-ar fi părut dacă ar fi fost vorba de o cunoștință. Recunoștea că Walter era un om dotat cu calități admirabile; se întâmplase să nu-i placă; o plictisise întotdeauna. Nu voia să admită că această moarte era pentru ea o ușurare, putea spune în chip cinstit că dacă l-ar fi putut aduce din nou în viață cu un cuvânt, ar fi rostit cuvântul, dar nu putea să nu aibă sentimentul că moartea lui îi făcuse drumul oarecum mai ușor. N-ar fi fost fericiți niciodată împreună și totuși ar fi fost teribil de greu să se despartă. Era surprinsă dându-și seama ce sentimente are; se gândea că oamenii ar fi considerat-o crudă și fără inimă dacă ar fi știut. Ei bine, nu trebuiau să afle. Se întreba dacă toți semenii ei păstrau în inima lor

asemenea secrete rușinoase pe care se străduiau tot timpul să le ferească de priviri curioase.

Nu se gândea decât foarte puțin la viitor și nu-și făcea nici un fel de planuri. Singurul lucru pe care știa că-l dorește era să stea în Hong Kong cât mai puțin posibil. Se gândea cu groază la sosirea în oraș. I se părea că i-ar fi plăcut să rătăcească mereu, cu lectica ei, prin această țară zâmbitoare și prietenoasă și, spectator pe veci indiferent al fantasmagoriei vieții, să-și petreacă fiecare noapte sub un alt acoperiș. Dar, firește, trebuia să înfrunte viitorul imediat; avea să se ducă la hotel de îndată ce va ajunge la Hong Kong, să aranjeze să scape de casă și să vândă mobila; nu era necesar să-l vadă pe Townsend. Va avea eleganța să se ferească din calea ei. Ar fi vrut, totuși, să-l mai vadă o dată ca să-i spună ce ființă abjectă îl consideră.

Dar ce conta Charlie Townsend?

Ca o melodie înălțătoare răsunând în arpegii exaltante la harpă, în complicata armonie a unei simfonii, un gând stăruia mereu în mintea ei. Acest gând redase orezăriilor frumusețea lor exotică, făcuse ca pe buzele ei palide să apară un început de zâmbet când zărise un flăcău cu obrazul neted trecând în grabă pe lângă ea în drum spre târg, mergând mândru și țănoș și dăduse orașelor prin care trecea farmecul unei vieți tumultuoase. Orașul molimei fusese o închisoare din care scăpase și niciodată nu mai văzuse până atunci cât de fermecător era albastrul cerului și ce bucurie era să privești bambușii care se înclinau cu atâta grație pe deasupra potecilor. Libertate! Acesta era gândul care cântă în inima ei așa că în ciuda faptului că viitorul părea întunecat, el strălucea totuși ca și ceața de pe fluviu când soarele de dimineată își arunca razele asupra ei. Libertate! Nu era numai eliberarea de o legătură care o irita și de o tovărășie care o deprima; nu era numai eliberarea de moartea care o amenința, ci eliberarea de

dragostea care o degradase; și o dată cu eliberarea, curajul și o vitează nepăsare pentru tot ce avea să vină de aici înainte.

LXI

Când vaporul ancoră la Hong Kong, Kitty care stătea pe punte ca să privească mișcarea vie și vesel colorată a vaselor de pe fluviu, se duse în cabina ei să vadă dacă *amah* nu uitase nimic înăuntru. Se privi în oglindă. Era îmbrăcată în negru, călugărițele îi vopsiseră o rochie, dar nu era în ținută de doliu. Îi trecu prin minte gândul că primul lucru pe care trebuia să-l facă era acesta. Veșmintele de doliu nu puteau decât să-i servească în chip eficace ca să-și ascundă neașteptatele ei sentimente. Cineva bătu la ușă. *Amah* deschise.

— Doamna Fane?

Kitty se întoarce și văzu o față pe care în primul moment nu o recunoscuse. Apoi inima începu să-i bată deodată mai repede și se înroși. Era Dorothy Townsend. Kitty se aștepta atât de puțin să o vadă, încât nu știu nici ce să spună, nici ce să facă. Dar doamna Townsend intră în cabină și cu un gest impulsiv o îmbrățișă.

— O, draga mea, draga mea, îmi pare atât de îngrozitor de rău de dumneata...

Kitty se lăsă sărutată. Era puțin cam surprinsă de efuziunea aceasta la o femeie pe care o crezuse întotdeauna rece și distantă.

— Ești foarte drăguță, murmură Kitty.

— Vino pe punte. *Amah* o să aibă grijă de lucrurile dumitale.

O luă de mână și Kitty, lăsându-se condusă, observă că fața ei cumsecade și bătută de vânt avea o expresie de reală îngrijorare.

— Vasul vostru a venit mai devreme. Cât pe ce să nu sosesc la timp, spuse doamna Townsend. Nu mi-aș fi iertat-o dacă nu te-aș fi găsit.

— Doar n-ai venit ca să mă întâmpini! exclamă Kitty.

— Ba tocmai pentru asta am venit.

— Dar cum ai știut că sosesc?

— Domnul Waddington mi-a trimis o telegramă.

Kitty se întoarce. Avea un nod în gât. Era ciudat că o neînsemnată și neașteptată amabilitate putea să o afecteze până într-atâta. Nu voia să plângă, voia ca Dorothy Townsend să plece. Dar Dorothy îi luă mâna și i-o strânse. Pe Kitty o stânjenea faptul că această femeie timidă era atât de expansivă.

— Aș vrea să-mi faci o mare favoare.. Charlie și cu mine vrem să vii să locuiești cu noi cât timp vei sta în Hong Kong.

Kitty își trase mâna din mâna doamnei Townsend.

— E foarte amabil din partea dumitale. Dar mi-e cu neputință.

— Trebuie să vii. Nu poți să stai singură în casa dumitale. Ți-ar fi groaznic. Am pregătit totul. O să ai propriul dumitale salon și poți să mănânci acolo dacă nu vrei să mănânci cu noi. Amândoi vrem să vii...

— Nu mă gândeam să mă duc acasă. Aveam intenția să-mi iau o cameră la „Hong Kong Hotel”. Nu se poate să-ți dau atâtă bătaie de cap.

Sugestia o luase prin surprindere. Era încurcată și jignită. Dacă Charlie ar fi avut cel mai mic simț al decenței nu i-ar fi îngăduit niciodată nevastei sale să facă această invitație. Nu voia să aibă nici o obligație față de nici unul dintre ei.

— O, dar n-aș putea suporta gândul că vei sta la hotel. O să ți se facă lehamite de „Hong Kong Hotel”. Cu toată lumea aia și cu orchestra care cântă tot timpul muzică de jazz... Te rog, spune că vii la noi. Îți promit că atât eu cât și Charlie n-o să te sâcâim.

— Nu știu de ce ar trebui să fiți atât de amabili cu mine. Kitty nu prea mai știa ce scuze să găsească; nu se putea hotărî să rostească un nu deschis și definitiv. — Mi-e teamă că acum nu sunt o prea bună tovarășie pentru niște oameni străini.

— Dar de ce trebuie să ne consideri străini? O, aș vrea atât de mult să nu mă consideri așa, aș dori atât de

mult să-mi dai voie să-ți fiu prietenă! Dorothy o apucă de mână și glasul ei, glasul ei rece, socotit și distins, tremură înecat în lacrimi. — Doresc atât de mult să vii... Știi, aș vrea să mă răscumpăr față de dumneata...

Kitty nu înțelegea. Nu știa de ce soția lui Charlie trebuia să se răscumpere față de ea.

— Îmi pare rău, dar nu mi-ai plăcut prea mult la început. Te-am considerat cam ușuratică. Știi, sunt cam de modă veche și bănuiesc că și cam intolerantă.

Kitty o privi în treacăt. Voia așadar să spună că la început o considerase cam vulgară. Deși nu lăsă să se vadă nimic din ce gândea în sinea ei, Kitty râse. Mult îi mai păsa acum ce părere avea oricine despre ea!

— Și când am auzit că ai plecat împreună cu soțul dumitale în ghearele morții, fără nici o clipă de ezitare, m-am simțit îngrozitor de josnică. Eram atât de umilită... Ai fost atât de minunată, atât de bravă, ai făcut ca noi, toate celelalte, să părem oribil de meschine și de nule. Lacrimi șiroiau acum pe fața ei de femeie cumsecade și bună. — Nu-ți pot spune cât de mult te admir și ce respect am pentru dumneata. Știu că nu pot face nimic ca să-ți alin groaznica pierdere, dar aș vrea să știi cât de adânc și cât de sincer te prețuiesc. Și dacă îmi vei îngădui să fac ceva pentru dumneata, va fi o favoare pentru mine. Nu-mi purta pică pentru că te-am judecat greșit. Ești o ființă minunată, în timp ce eu sunt doar o femeie proastă.

Kitty se uită în jos, pe punte. Era foarte palidă. Ar fi dorit ca Dorothy să nu arate o emoție atât de nestăpânită. Era mișcată, ce e drept, dar nu se putea opri să nu se simtă ușor sâcâită din pricină că această ființă simplă putea crede asemenea minciuni.

— Dacă într-adevăr vrei să vin la voi, desigur că voi fi bucuroasă să vin, oftă ea.

LXXII

FAMILIA TOWNSEND LOCUIA ÎN cartierul Peak, într-o casă cu o perspectivă largă spre mare. De obicei, Charlie nu venea acasă la prânz, dar în ziua sosirii lui Kitty, Dorothy (își spuneau de acum Dorothy și Kitty) o întrebă dacă ar putea să-l vadă: Charlie ar dori să vină să-i spună bun venit. Kitty se gândi că dacă tot trebuie să-l vadă, ar putea să-l vadă de îndată și așteptă, cu întunecat umor, să vadă cât de stânjenit va fi în prezența ei. Își dăduse seama că invitația de a sta la ei se ivise în mintea nevestei sale și în ciuda propriilor lui sentimente, Charlie fusese imediat de acord. Kitty știa cât de mare era dorința lui de a face întotdeauna ce trebuia să facă și a-i oferi o amabilă ospitalitate era, în chip evident, cel mai indicat lucru. Dar el nu putea să nu-și amintească ultima lor întrevedere fără să nu resimtă o adâncă umilire: pe un bărbat atât de orgolios ca Townsend trebuia să-l roadă ca o rană care nu se vindecă. Spera că-l lovise tot atât de dur pe cât o lovise și el. Acum trebuia să o urască. Era bucuroasă gândindu-se că ea nu-l ura, ci doar îl disprețuia. Găsea o satisfacție sardonică în faptul că indiferent de sentimentele lui, trebuia să-i acorde o mare atenție. Când plecase din biroul lui în după-amiaza aceea, trebuie să fi sperat din toată inima că n-o s-o mai vadă în ochi niciodată.

Și acum, stând cu Dorothy, îl aștepta să vină. Era conștientă că-i face o mare plăcere luxul sobru al salonului. Ședea într-un fotoliu, flori frumoase erau risipite ici și colo, pe pereți atârnavau tablouri agreabile; încăperea era umbroasă și răcoroasă, atmosfera era intimă și prietenoasă. Își aduse aminte, cu un ușor fior, de salonul gol și pustiu din *bungalow*-ul misionarului; de scaunele de trestie și de masa de bucătărie cu fața de masă de bumbac, de rafturile pătate, pline cu romanele acelea ieftine și de perdelele roșii care arătau atât de

prăfuite. Oh, totul fusese atât de incomod... își închipuia că Dorothy nu s-a gândit niciodată la asta.

Auziră zgomotul unei mașini care urca panta, apoi Charlie intră în cameră, mergând cu pași mari.

— Am întârziat? Sper că nu v-am făcut să așteptați. A trebuit să mă duc la guvernator și pur și simplu n-am putut să plec de acolo.

Sc duse la Kitty și-i luă amândouă mâinile.

— Sunt foarte, foarte bucuros că ai venit la noi. Știu, Dorothy ți-a spus că dorim să stai cât vrei la noi și că dorim să consideri casa noastră ca fiind a dumatăle. Dar vreau să-ți spun și eu același lucru. Dacă e ceva pe lumea asta ce-aș putea face pentru dumneata, voi fi mai mult decât fericit să-l fac. Ochii lui aveau o expresie de fermecătoare sinceritate; se întrebă dacă își dădea seama de ironia clin ochii ei. — Sunt îngrozitor de stupid când trebuie să spun unele lucruri, dar aș vrea să știi cât de profundă e simpatia mea față de dumneata în pierderea pe care ai încercat-o. Era un băiat grozav de bun și o să ne lipsească, aici mai mult decât aș putea-o spune.

— Lasă, Charlie, îi zise soția. Sunt sigură că Kitty înțelege... Iată că au venit și *cocktail*-urile.

După somptuosul obicei al străinilor din China, doi *boy*, în livrea, intrară în cameră cu gustări și *cocktail*-uri. Kitty refuză.

— Trebuie să iei unul, stăruie Townsend în felul lui vesel și cordial. O să-ți facă bine și sunt sigur că n-ai băut *uncocktail* de când ai plecat din Hong Kong. Dacă nu greșesc prea tare nu puteai să ai gheață la Mei-tan-fu.

— Nu greșești, spuse Kitty.

O clipă i se ivi înaintea ochilor imaginea cerșetorului cu părul vâlvoi, învelit în zdrențele acelea albastre prin care i se zăreau măduarele uscate și care zăcea mort lângă zidul curții *bungalow*-ului lor.

LXXIII

Fură poftiți la masă. Charlie, stând în capul mesei, își asumă cu ușurință sarcina conversației. După cele câteva cuvinte de simpatie, o trată pe Kitty, nu ca și cum abia ar fi trecut printr-o experiență distrugătoare, ci mai degrabă ca și cum ar fi venit de la Shanghai ca să se mai distreze după o operație de apendicită. Avea nevoie să fie bine dispusă și el era pregătit să o dispună. Cel mai bun mijloc ca să o facă să se simtă ca acasă era să o trateze ca făcând parte din familie. Era un om plin de tact. Începu să vorbească despre cursele de cai din toamnă și despre jocurile de polo – pe naiba, va trebui să se lase de jocul de polo dacă n-o să mai slăbească – și despre o discuție pe care o avusese în dimineața aceea cu guvernatorul. Le vorbi despre petrecerea la care fusese pe vasul amiral, despre situația din Canton și despre terenurile de golf de la Lushan. În câteva minute Kitty avu sentimentul că nu lipsise mai mult decât pentru un *week-end*. Era de necrezut că acolo, departe, la șase sute de mile (distanța de la Londra la Edinburgh, nu-i așa?) bărbați, femei și copii, muriseră ca niște muște. Curând se pomeni întrebând despre cutare sau cutare care-și frânsese gâtul la polo și dacă madam cutare plecase acasă sau madam cutare urmă să joace în campionatul de tenis. Charlie făcea glumele lui mărunte și ea zâmbea. Dorothy, cu un vag aer de superioritate (în care era cuprinsă acum și Kitty și care nu mai era ușor ofensiv, ci mai degrabă o legătură între ele), vorbea cu o ironie blândă despre diferite persoane din colonie. Kitty începu să fie mai vioaie.

— Uite că și arată mai bine, spuse Charlie nevastei sale. Înainte de masă era atât depalidă încât mă speriasem; acum a căpătat chiar și puțină culoare în obraji.

Dar în timp ce lua parte la discuție, dacă nu cu multă veselie (fiindcă își dădea seama că nici Dorothy și nici

Charlie cu admirabilul lui simț al buneicuviințe nu ar fi aprobat acest lucru) cel puțin cu bucurie, Kitty își observă gazda. În toate aceste săptămâni în care închipuirea ei se ocupase în chip răzbunător de el, își făcuse în minte o foarte vie imagine a lui Charles. Părul lui des și cârlionțat era puțin prea lung și prea grijuliu pieptănat; ca să ascundă faptul că încărunțea își dădea cu mult ulei pe păr, fața îi era prea roșie, cu un păienjenis de vine violete pe obraz și fălcile îi erau prea masive; când nu-și ținea capul sus ca să și-o ascundă, se vedea că are o bărbie dublă și în sprâncenele lui stufoase, sure, era ceva de maimuțoi ce o dezgusta oarecum. Era greoi în mișcări și, cu toată grija cu care își urma dieta, în ciuda exercițiilor de gimnastică, rămânea gras; oasele îi erau bine învelite și încheieturile aveau rigiditatea unui om între două vârste. Hainele lui elegante erau prea strâmte și puțin cam prea tinerești.

Dar când intră în salon înainte de masă, Kitty avu aproape un șoc (de aceea paloarea ei era probabil atât de accentuată) descoperind că închipuirea îi jucase o farsă neplăcută: Charlie nu arăta deloc cum și-l imaginase. Abia se reținuse să nu-și râdă de ea însăși. Părul lui nu era deloc cărunt, doar câteva fire albe pe la tâmple care arătau foarte atrăgător; și obrazul nu-i era roșu, ci bronzat, capul și-l ținea drept pe umeri; nu era gras și nu era bătrân, de fapt era aproape suplu și silueta lui era excelentă – puteai să-l acuzi că era puțin cam mândru de ea? Și putea fi luat drept un om tânăr. Știa, desigur, cum să-și poarte hainele; era absurd să negi asta, arăta curat și îngrijit. Ce o apucase să și-l închipuie așa și pe dincolo? Era un bărbat foarte frumos. Noroc că ea știa că e un om de nimic. Fără îndoială, recunoscuse întotdeauna că are un glas cuceritor și glasul lui era exact așa cum și-l amintea – din această cauză falsitatea a tot ce spunea era și mai exasperantă. Căldura și vibrația glasului său îi sună în urechi plină de

nesinceritate și se miră cum putuse vreodată să fie câștigată de ce spunea. Avea ochi frumoși și în asta consta și farmecul lui, cu o strălucire catifelată, albastră și chiar atunci când înșira la palavre expresia lor era fermecătoare. Era aproape imposibil să te lase indiferent.

Se aduse, în cele din urmă, cafeaua și Charlie își aprinse țigara de foi. Se uită la ceas și se ridică de la masă.

— Acum tinere doamne, trebuie să vă las cu treburile voastre. Sunt nevoit să mă întorc la birou. Tăcu, apoi privind-o pe Kitty cu ochii lui fermecători și prietenoși, îi spuse: — N-o să te sâcâi o zi, două, până ai să te odihnești, dar după aceea aș vrea să avem o discuție de afaceri.

— Cu mine?

— Trebuie să aranjăm ce facem cu casa dumatăle, știi și apoi mai e și mobila...

— O, dar mă pot duce la un avocat. Nu văd de ce-ar trebui să te sâcâi pe dumneata cu chestiunea aceasta.

— Să n-ai impresia nici măcar pentru o clipă că am să te las să-ți risipești banii pe avocați. Am să am grijă de tot. Știi că ai dreptul la o pensie — voi vorbi cu guvernatorul despre asta și voi vedea dacă, intervenind la locul potrivit, n-o să putem căpăta ceva în plus pentru dumneata. Lasă totul în grija mea. Dar nu te gândeai încă la nimic. Tot ce dorim acum e să te întremezi și să te faci bine, nu-i așa, Dorothy?

— Sigur că da.

Înclină ușor din cap către Kitty și apoi, trecând pe lângă scaunul soției sale îi luă mâna și i-o sărută. Cei mai mulți dintre englezi arată puțin cam ridicoli când sărută mâna unei femei; el o făcu cu o grațioasă dezinvoltură.

LXXIV

ABIA CÂND SE STABILI DE-A BINELEA la familia Townsend, Kitty descoperi că era obosită. Confortul și neobișnuita înlesnire a acestui trai alungă tensiunea în care trăise. Uitase cât de plăcut era să trăiești în voie, cât de îmbietor era să fii înconjurată de lucruri frumoase și cât de agreabil era să fii tratată cu grijă. Se cufundă iar, cu un oftat de ușurare, în viața ușoară și lipsită de griji. Nu era neplăcut să simtă într-un mod discret și cuviincios că e obiectul unui interes binevoitor. Pierderea soțului ei era atât de recentă, încât era imposibil să se organizeze petreceri pentru ea, dar doamne de seamă din colonie (soția excelenței-sale, soțiile amiralului și judecătorului) veniră să ia ceaiul cu ea. Soția excelenței-sale spuse că guvernatorul era foarte nerăbdător să o vadă și dacă ar veni fără zarvă să ia prânzul la reședința sa („Nu e vorba de o petrecere, firește, numai noi și aghiotanții!”) ar fi foarte plăcut. Nu întârzie să-și dea seama că o considerau o mică eroină și avea suficient umor ca să-și joace rolul cu modestie și discreție. Doamnele acestea se purtau cu Kitty ca și cum ar fi fost un obiect de porțelan, pe cât de fragil, pe atât de prețios. Uneori ar fi vrut ca Waddington să fie prezent, cu maliția lui pătrunzătoare ar fi sesizat umorul situației și când ar fi rămas singuri ar fi râs în voie de tot. Dorothy primise o scrisoare din partea lui în care spusese tot felul de lucruri despre munca ei devotată la mănăstire, despre curajul și stăpânirea ei. Desigur că își bătea joc de ei cu subtilitate; măgarul!

LXXV

Kitty nu știe dacă din întâmplare sau intenționat nu se află niciodată singură cu Charlie. Tactul lui era admirabil. Rămânea simpatic, plăcut și amabil. Nimeni n-ar fi putut ghici că fuseseră mai mult decât niște cunoștințe. Dar într-o după-amiază, pe când stătea întinsă pe divan pe veranda din fața camerei ei, Charlie trecu pe acolo și se opri.

— Ce citești? o întreabă el.

— O carte.

Kitty se uită ironic la el. Charlie zâmbi.

— Dorothy a plecat la un *garden-party* la reședința guvernatorului.

— Știu. De ce n-ai plecat și tu?

— Nu m-am simțit în stare să rezist la așa ceva și m-am gândit să mă întorc și să-ți țin tovărășie. Mașina e afară, n-ai vrea să mergem să ne plimbăm în jurul insulei?

— Nu, mulțumesc.

Se așează la capătul divanului pe care ședea ea.

— N-am avut prilejul să stăm de vorbă singuri de când ai venit aici.

Kitty se uită drept în ochii lui cu o insolență rece.

— Crezi că avem ceva să ne spunem?

— O groază de lucruri.

Kitty își îndepărtă picioarele ca să nu-l atingă.

— Tot mai ești supărată pe mine? întreabă el, cu o umbră de zâmbet pe buze și cu ochii topiți.

— Nici vorbă, râse ea.

— Nu cred că ai râde dacă n-ai fi.

— Greșești, te disprețuiesc prea mult ca să fiu supărată pe tine.

Charlie rămase netulburat.

— Cred că ești cam prea rea cu mine. Privind cu calm ce-a fost, nu crezi cinstit că am avut dreptate?

— Din punctul tău de vedere, poate.

— Acum că o cunoști pe Dorothy, trebuie să recunoști că e de ajuns de drăguță.

— Desigur. Îi voi fi întotdeauna recunoscătoare pentru marea ei amabilitate față de mine.

— Nu găsești una ca ea într-o mie de femei. N-aș fi fost liniștit nici un moment dacă aș fi părăsit-o. I-am fi jucat o farsă murdară. Și apoi trebuia să mă gândesc la copiii mei, ar fi fost un obstacol serios pentru ei.

O clipă se uită la el cu o privire meditativă. Se simțea complet stăpână pe situație.

— Te-am observat cu foarte mare grijă în această săptămână cât am fost aici. Am ajuns la concluzia că într-adevăr ții la Dorothy. Nu te-aș fi crezut capabil de așa ceva niciodată.

— Ți-am spus că țin la ea. N-aș face nimic care să-i pricinuiască nici cea mai mică neplăcere. E cea mai bună nevastă din lume.

— Te-ai gândit vreodată că îi datorezi credință?

— Când ochii nu văd, inima nu suferă, zâmbi el.

Kitty dădu din umeri.

— Ești respingător.

— Sunt om. Nu știu de ce trebuie să mă consideri un ticălos atât de mare din pricină că m-am îndrăgostit de tine până peste urechi. Știi că n-am vrut-o anume.

I se cam strânse inima când îl auzi spunând aceste cuvinte.

— Eu m-am purtat cinstit.

— Firește, n-am putut să prevăd că vom intra într-o încurcătură atât de afurisită.

— Și în orice caz ai fost destul de abil să prevezi că dacă va fi cineva care să sufere, să nu fii tu acela.

— Cred că nu-i chiar așa. La urma urmei, acum că totul s-a terminat, trebuie să fii de acord că am acționat spre binele amândurora. Tu îți pierduseși capul și trebuie să fii foarte bucuroasă că nu mi l-am pierdut și eu. Crezi că ar fi fost mai bine dacă aș fi făcut ce voiai să fac?

Eram în frigare, dar ar fi fost mult mai rău să fim în foc. Și iată că n-ai pățit nimic. De ce să nu ne sărutăm și să fim prieteni?

Kitty fu cât pe ce să râdă.

— Doar nu te aștepti să uit că m-ai trimis la o moarte aproape sigură fără nici o urmă de remușcare?

— O, ce prostie! Ți-am spus că nu există nici un risc dacă iei măsuri rezonabile de precauție. Crezi că te-ai fi lăsat o clipă să pleci dacă n-ai fi fost perfect convins de asta?

— Erai convins fiindcă voiai să fii. Ești unul din lașii aceia care se gândesc numai la ce e bun pentru ei.

— Ei bine, ai văzut ce-a fost. Ai venit înapoi și dacă nu te superi că spun un lucru atât de nelalocul lui, te-ai întors mai frumoasă ca niciodată.

— Și Walter?

Charlie nu putu rezista replicii glumețe care-i veni în minte. Zâmbi.

— Nimic nu-ți stă mai bine ca negrul.

Kitty se uită ținută la el o clipă. Lacrimile o podidiră și începu să plângă. Fața ei frumoasă era desfigurată de durere. Kitty nu căuta să-și ascundă durerea și se trânti pe spate cu mâinile de-a lungul trupului.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu plânge așa. N-am vrut să spun nimic rău. A fost doar o glumă. Știi cât de sincer sunt alături de tine în pierderea pe care ai suferit-o...

— O, ține-ți gura și termină cu prostiile astea.

— Aș da orice să-l văd pe Walter în viață.

— El a murit din cauza ta și a mea.

Charlie îi luă mâna, dar ea și-o trase înapoi.

— Pleacă, te rog, hohoti ea. E singurul lucru pe care poți să-l mai faci acuma pentru mine. Te urăsc și te disprețuiesc. Walter era de zece ori mai bun ca tine și eu am fost mult prea proastă ca să-mi dau seama. Pleacă, pleacă...

Văzând că vrea să vorbească din nou, Kitty sări în picioare și intră în camera ei. El o urmă și intrând în încăpere, dintr-o prudență instinctivă, trase obloanele așa că se pomeniră într-o obscuritate aproape totală.

— Nu se poate să plec așa, spuse el luând-o de mijloc. Știi că n-am vrut să te fac să suferi.

— Nu mă atinge. Pentru numele lui Dumnezeu, pleacă. Pleacă de-aici!

Kitty încercă să se desprindă din brațele lui, dar Charlie nu-i dădu drumul. Acuma începuse să plângă isteric.

— Draga mea, nu știi că te-am iubit întotdeauna? spuse Charlie cu glasul lui profund și seducător. Te iubesc mai mult ca oricând!

— Cum poți spune asemenea minciuni! Lasă-mă! Dracu să te ia, lasă-mă!

— Nu fi rea cu mine, Kitty. Știu că m-am purtat ca o brută cu tine, dar iartă-mă...

Kitty tremura și plângea, luptându-se să se desprindă din brațele lui, dar strânsoarea lor era, în chip ciudat, alinătoare. Dorise atât de mult să-i simtă brațele îmbrățișând-o încă o dată, numai o dată, așa că începu să tremure din tot trupul. Se simțea îngrozitor de slabă. Parcă se topea cu totul și durerea pentru Walter se schimbă într-un sentiment de milă pentru ea însăși.

— O, cum ai putut să fii atât de rău cu mine? suspină ea. Nu știi că te-am iubit din toată inima? Nimeni nu te-a iubit vreodată așa cum te-am iubit eu.

— Draga mea...

El începu să o sărute.

— Nu, nu, plângea ea.

El îi căută fața, dar ea și-o întoarse, îi căută buzele, Kitty nu înțelegea ce spune Charlie, cuvinte bolborosite, pătimase, de dragoste. Brațele lui o țineau atât de strâns, încât se simțea ca un copil care s-a rătăcit și acum e în sfârșit în siguranță, acasă. Gemu ușor. Ochii îi erau

închiși și obrajii umeziți de lacrimi. Și atunci Charlie îi găsi buzele și apăsarea lor îi aprinse trupul ca o flacără divină. Ca în extaz, ea arse până la cenușă și radie ca și cum ar fi fost transfigurată. În visele ei cunoscuse această stare de încântare. Ce făcea Charlie cu ea acum? Kitty nu știa. Nu era o femeie, personalitatea ei dispăruse, nu era decât dorință și nimic altceva. O ridică în brațe, era foarte ușoară în brațele lui, o purtă pe brațe și ea se lipi de el, disperată și iubitoare; capul ei se cufundă în pernă și buzele lui se lipiră de ale ei.

LXXVI

ȘEDEA PE MARGINEA PATULUI ȘI ÎȘI ascundea fața în mâini.

— Nu vrei un pic de apă?

Kitty clătină din cap. Charlie se duse la lavoar, umplu paharul pentru periuța de dinți și i-l aduse.

— Hai, bea puțin și o să te simți mai bine.

Îi duse paharul la gură și ea sorbi. Charlie stătea în picioare lângă ea și se uita în jos. În ochii lui licărea o lucire de satisfacție. Apoi îngrozită, îl privi țintă.

— Ei, mai crezi că sunt chiar un tip josnic, așa cum credeai? întrebă el.

Kitty privi în jos.

— Da. Dar știu că nici eu nu sunt mai bună decât tine. O, mi-e atât de rușine...

— Știi, cred că ești foarte nerecunoscătoare...

— Nu vrei să pleci?

— Ca să fiu drept, cred că e timpul. O să mă duc să mă aranjez până vine Dorothy.

Ieși din cameră cu pași sălțați.

Kitty rămase așa, pe marginea patului, încovoiată ca o nevolnică. Capul îi era gol. O trecu un fior. Se strădui să se ridice în picioare și ducându-se la măsuța de toaletă, se prăbuși pe un scaun. Se privi în oglindă. Ochii îi erau umflați de plâns; fața îi era pătată și pe un obraz pe care capul lui se odihnisese rămăsese o urmă roșie. Se privi cu groază. Aceași față. Se așteptase să vadă nu știa ce fel de semne de degradare.

— Porci, se răsti ea la imaginea din oglindă. Scroafă!

Apoi, își lăsă fața pe brațe și plânse amar. Ce rușine, ce rușine! Îl ura și se ura. O, ce respingător! Niciodată nu va mai putea să i se uite în ochi. Era atât de îndreptățit să o facă! Avusese dreptate să nu se însoare cu ea, deoarece era o femeie de nimic; nu era decât o târfă. O, mai rea chiar, fiindcă acele biete femei se dădeau pentru pâine. Și chiar în această casă în care

Dorothy o adăpostise în durerea și deznădejdea ei! Umerii i se scuturau de plâns. Totul se terminase acum. Crezuse că s-a schimbat, crezuse că e puternică, crezuse că s-a întors la Hong Kong ca o femeie pe deplin stăpână pe sine. Noi idei îi străbăteau prin minte ca niște fluturi mici și gălbui în lumina soarelui și sperase să fie cu mult mai bună în viitor; libertatea, ca un spirit al luminii, îi făcuse semn și lumea era ca o câmpie spațioasă pe care putea merge, ușoară și cu capul sus. Se crezuse eliberată de dorințe și de patimi josnice, liberă să trăiască liberă și curată viață a cinstei; se asemănase cu egretele albe care zboară fără grabă peste câmpiile de orez în asfințit și care sunt asemeni gândurilor ce se înalță când mintea este împăcată cu sine; ori ea era o sclavă. Slabă, slabă! Situația era disperată, n-avea rost să mai încerce, era o stricăță!

N-avea să se ducă la cină. Trimise *boy*-ul să-i spună lui Dorothy că o doare capul și preferă să rămână în camera ei. Dorothy veni la ea și văzând-o cu ochii roșii și umflați, îi vorbi în felul ei compătimator despre lucruri neînsemnate. Kitty știa că Dorothy crede că a plâns din cauza pierderii lui Walter și înțelegând-o ca o soție bună și iubitoare ce era, îi respecta durerea firească.

— Știu că e foarte greu, draga mea, spuse ea pierind. Dar trebuie să încerci să ai curaj. Sunt sigură că iubitul tău soț n-ar fi vrut să-l jelești.

LXXVII

A DOUA ZI DIMINEAȚĂ ÎNSĂ, KITTY se sculă devreme și lăsându-i lui Dorothy un bilet că să-i spună că plecase cu niște treburi, luă tramvaiul spre oraș. Își croi drum pe străzile aglomerate de automobile, ricșe și lectici și prin mulțimea pestriță de europeni și chinezi, către birourile companiei „P.&O”. Un vas pleca peste două zile, primul vas care ieșea din port și se hotărâse să plece cu el, cu orice preț. Când funcționarul îi spuse că toate cușetele erau ocupate, ceru să-l vadă pe șeful agenției. Îi spuse cine era și șeful agenției, pe care-l cunoscuse odinioară, ieși și o pofți în biroul său. Cunoștea situația ei și când îi spuse ce dorea, trimise după lista pasagerilor. Se uită încurcat la listă.

— Vă implor să faceți tot ce se poate, îl îndemnă ea.

— Nu cred că există cineva aici care n-ar face orice pentru dumneavoastră, doamnă Fane, spuse el.

Trimise după funcționar și-i puse câteva întrebări. Apoi dădu din cap.

— Voi muta vreo două persoane. Știu că vreți să plecați acasă și cred că trebuie să facem totul pentru dumneavoastră. Vă pot da o mică cabină singură. Bănuiesc că preferați așa ceva...

Kitty îi mulțumi. Plecă de acolo cu inima ușoară. Să fugă; ăsta era singurul ei gând. Fuga! Trimise o telegramă tatălui ei ca să-i anunțe întoarcerea imediată; mai înainte îi telegrafiasse ca să-i vestească moartea lui Walter și apoi se întoarse la Dorothy să-i spună ce hotărâse.

— Ne va părea îngrozitor de rău că ne lași, îi spuse ființa aceea cumsecade, dar fără îndoială, înțeleg că vrei să fii cu mama și cu tatăl tău.

De când se întorsese la Hong Kong, Kitty ezitase, amânând de pe o zi pe alta, să se ducă acasă la ea. Se temea să intre în casă și să dea cu ochii de amintirile cu care îi era populată locuința. Dar acum nu mai avea

încotro. Townsend aranjase ca mobila să fie vândută și găsisese pe cineva doritor să ia casa cu chirie; mai erau însă hainele lui Walter și lucrurile ei, deoarece nu luaseră aproape nimic la Mei-tan-fu; mai erau apoi cărți, fotografii și diverse alte mărunțișuri. Kitty, indiferentă la toate și nerăbdătoare să se despartă cu totul de trecut, își dăduse seama că va jigni susceptibilitățile celor din jur dacă va lăsa ca aceste lucruri să fie duse împreună cu celelalte la vreo licitație. Trebuiau să fie împachetate și luate cu ea. Așa că, după prânz, se pregăti să se ducă acasă. Dorothy, dorind să o ajute, îi propuse să o însoțească, dar Kitty o rugă să-i îngăduie să se ducă singură. Fu de acord ca doi dintre *boy*-ii lui Dorothy să vină să o ajute la făcut bagajele.

Casa fusese lăsată în grija *boy*-ului șef, care-i deschise ușa. Era ciudat să intre în propria ei casă ca și cum ar fi fost o străină. Totul era aranjat și curat, fiecare lucru la locul lui, gata să fie folosit, dar deși ziua era caldă și însorită, în camerele tăcute plutea un aer de răceală și dezolare. Mobila era aranjată exact unde ar fi trebuit să fie și vasele în care ar fi trebuit să se afle flori, erau la locul lor; cartea pe care Kitty o lăsase cu fața în jos, nu-și mai amintea când, era în aceeași poziție. Parcă plecaseră doar de un minut și totuși acest minut era încărcat de veșnicie, așa că nu-ți puteai închipui că în această casă vor mai răsună vreodată vorbe și râsete. Pe pian era deschisă partitura unui foxtrot care părea să aștepte a fi cântat, aveai însă impresia că dacă ai fi lovit clapele nu s-ar fi auzit nici un fel de sunet. Camera lui Walter era tot atât de ordonată ca și atunci când stătea acolo. Pe un scrin erau două fotografii mari ale lui Kitty, una în rochia ei de gală și alta în rochia de nuntă.

Oamenii aduseră cuferele din cămară și rămase să-i supravegheze cum fac bagajele. Lucrau repede și cu grijă. Kitty se gândi că la cele două zile cât îi mai rămăsese de stat nu avea să-i fie greu să termine cu

toate. Nu trebuia să se gândească la nimic, n-avea timp de așa ceva. Deodată auzi pași în spatele ei și, întorcându-se, îl văzu pe Charles Townsend. I se strânse inima.

— Ce dorești? îl întrebă ea.

— Nu vrei să vii în salon? Am ceva să-ți spun...

— Sunt foarte ocupată.

— Te rețin numai cinci minute.

Kitty tăcu și spunându-le oamenilor să continue lucrul, îl precedă pe Charles în camera alăturată. Nu se așază jos ca să-i arate că se așteaptă să n-o rețină prea mult. Știa că e foarte palidă și că inima îi bătea grăbit, dar îl înfrunta cu răceală, cu o privire ostilă.

— Ce vrei?

— Am aflat de la Dorothy că pleci poimâine. Mi-a spus că ai venit aici să-ți faci bagajele și m-a rugat să te sun ca să văd. Dacă n-aș putea face ceva pentru tine.

— Îți sunt recunoscătoare, dar pot să mă descurc foarte bine și singură.

— Așa mi-am închipuit și eu. N-am venit aici pentru așa ceva. Am venit să te întreb dacă plecarea ta subită nu se datorește celor întâmplate ieri.

— Tu și cu Dorothy ați fost foarte buni cu mine. N-aș vrea să credeți că vreau să profit de bunătatea voastră.

— Nu e un răspuns prea direct.

— Ce importanță are pentru tine?

— Are o mare importanță. N-aș vrea să cred că am făcut ceva care să te izgonească.

Stătea în picioare lângă masă. Kitty se uită în jos și privirile îi căzură pe ziarul *Sketch*. Era un număr vechi, de acum câteva luni.

La acest ziar se uitase țintă Walter în seara aceea îngrozitoare când... și acum Walter era... Își ridică privirile.

— Mă simt total degradată. N-ai putea să mă disprețuiești atâta cât mă disprețuiesc eu însămi.

— Dar eu nu te disprețuiesc. Am crezut tot ce ți-am spus ieri. Ce rost are să fugi așa? Nu știu de ce n-am putea fi buni prieteni. Nu pot suporta gândul că te-am jignit...

— De ce nu vrei să mă lași în pace?

— Las-o baltă, nu sunt nici de piatră și nici de lemn. E atât de lipsit de rațiune felul în care privești totul... Credeam că după cele petrecute ieri o să fii mai bună cu mine. La urma urmei suntem oameni...

— Nu mă simt om. Mă simt mai curând un animal. Un porc, un iepure sau un câine. O, nu te învinuiesc, eu am fost tot atât de rea ca și tine. Ți-am cedat fiindcă am vrut. Dar nu aceasta era adevărata mea ființă. Nu eu sunt femeia aceea dezgustătoare, bestială, pătimasă. N-o recunosc. Nu eram eu aceea care stătea întinsă pe pat, gâfâind după tine, când bărbatul meu abia se răcise în groapă și soția ta fusese atât de bună cu mine, atât de nespus de bună. Era doar animalul din mine, întunecat și înfricoșător asemeni unui spirit rău și eu nu mă recunosc, mă urăsc și mă disprețuiesc. Și de atunci ori de câte ori mă gândesc la femeia aceea, gâtlejul mi se strânge și îmi vine să vărs.

Charles Townsend se încruntă și chicoti scurt și jenat.

— Da, sunt destul de lipsit de prejudecăți, dar uneori spui niște lucruri care într-adevăr mă șochează.

— Mi-ar părea rău să fac așa ceva. Mai bine pleacă. Ești un om mărunț și foarte neînsemnat, iar eu sunt o proastă că-ți vorbesc serios.

Bărbatul tăcu o clipă și Kitty văzu din umbra albastră care-i întunecase ochii că se supăraseră pe ea. Va ofta din greu a ușurare când, amabil și plin de tact, își va fi luat în cele din urmă rămas bun de la ea. O amuza să se gândească la politetea cu care, dându-i mâna și urându-i călătorie plăcută, avea să-i mulțumească pentru ospitalitatea pe care i-o arătase. Dar văzu că expresia feței lui se schimbă.

— Dorothy mi-a spus că vei avea un copil, spuse el.

Kitty simți că roșește, dar se stăpâni să facă vreun gest.

— Voi avea.

— Nu sunt din întâmplare tatăl copilului?

— Nu, nu. E copilul lui Walter.

Vorbise cu o anumită emfază pe care nu și-o putuse ascunde, dar chiar în clipa în care spusese acest lucru își dăduse seama că nu era tonul cu care să poți convinge pe cineva.

— Ești sigură? Zâmbea ștrengărește. La urma urmei, ai fost măritată cu Walter vreme de doi ani și nu s-a întâmplat nimic. Datele par să se potrivească. Cred că e mult mai posibil să fie al meu decât al lui Walter.

— M-aș omorî mai degrabă decât să am un copil de la tine.

— Ei, asta-i o prostie. M-aș bucura grozav și aș fi mândru. Aș dori să fie o fată, știi... Cu Dorothy am avut numai băieți. Nesiguranța n-o să dureze mult, știi, cei trei copii ai mei îmi seamănă ca o picătură de apă.

Townsend își recâștigase bună dispoziție și ea știa de ce. Dacă pruncul era al lui, deși putea să nu-l mai vadă nicicând, ea n-avea să poată scăpa niciodată cu totul de el. Puterea lui asupra ei avea să se prelungească și el avea să-i influențeze, în chip obscur, dar sigur, fiecare zi din viață.

— Ești într-adevăr cel mai vanitos și mai stupid dobitoc pe care am avut nenorocul, să-l întâlnesc vreodată, spuse Kitty.

LXXVIII

CÂND VAPORUL INTRĂ ÎN PORTUL Marsiliei, Kitty, uitându-se la coasta sălbatică și frumoasă a mării, luminată de soare, zări deodată statuia de aur care se înălța deasupra bisericii Sainte Marie de la Grace ca un simbol al siguranței navigatorilor pe mare. Își aduse aminte că surorile de la mănăstirea din Mei-tan-fu, plecând pentru totdeauna din țara lor, îngenuncheaseră în timp ce statuia se pierdea în depărtări și nu mai era decât o flacără aurie, pe cerul albastru încercând să-și aline cu rugăciuni durerea despărțirii. Își împreună mâinile într-o rugă adresată nici ea nu știa cărei forțe.

În timpul îndelungatei și liniștitei călătorii, Kitty se gândise mereu la oribilul lucru care i se întâmplase. Nu se putea înțelege pe sine însăși. Era ceva atât de neașteptat... Ce o apucase; ca, disprețuindu-l, disprețuindu-l din tot sufletul pe Charlie, să cedeze cu atâta patimă îmbrățișării sale murdare? Furia o cuprindea și dezgustul de sine o obseda. Simțea că nu va putea să uite niciodată această umilire. Plângea. Dar pe măsură ce distanța de Hong Kong creștea își dădu seama că resentimentele ei își pierdeau ascuțimea. Ce se întâmplase părea să se fi petrecut în altă lume. Era ca o persoană care, lovită brusc de nebulie, când se însănătoșește e întristată și rușinată de lucrurile grotești pe care și le amintește că le-a făcut în timpul cât nu era ea însăși. Dar din cauză că știe că nu era ea însăși simte că poate avea dreptul cel puțin în proprii săi ochi, la indulgență. Kitty se gândea că o inimă generoasă ar putea mai degrabă să o compătimească decât să o condamne. Dar oftă, gândindu-se cât de jalnic fusese distrusă încrederea în ea însăși. I se păruse că înaintea ei se întinde un drum drept și ușor, dar acum vedea că acest drum era întortocheat și că o pândeau o mulțime de capcane. Spațiile vaste și amurgurile frumoase și tragice, de pe Oceanul Indian o odihneau. Atunci părea

că e dusă spre o țară în care putea fi în deplină libertate, stăpână pe propriul ei suflet. Dacă și-ar fi putut recâștiga respectul de sine cu prețul unei încleștări aprige, ei bine, trebuia să găsească curajul necesar s-o înfrunte.

Viitorul era însingurat și dificil. La Port Said primise o scrisoare de la mama ei ca răspuns la telegrama pe care i-o trimisese. Era o misivă lungă, scrisă cu scrisul acela mare și înflorat pe care-l deprinde-au tinerele fetede pe vremea când maică-sa era tânără. Înfloriturile erau atât de îngrijit făcute, încât îți dădeau impresia de nesinceritate. Doamna Garstin își exprima regretul pentru moartea lui Walter și împărtășea, așa cum se cuvenea, durerea fiicei sale. Se temea că nu cumva Kitty să fi fost lăsată fără mijloacele materiale necesare, dar firește că Ministerul Coloniilor avea să-i dea o pensie. Se bucura să afle că revenea în Anglia și sigur că trebuia să vină să stea cu tatăl și mama ei până avea să nască. După aceasta urmau o serie de sfaturi pe care Kitty trebuia să aibă grijă să le urmeze și diverse amănunte asupra nașterii sorei sale, Doris. Băiețașul cântarea atât și atât și bunicul dinspre partea tatălui spusese că nu mai văzuse niciodată un copil mai frumos. Doris era din nou însărcinată și sperau să mai facă un băiat pentru ca succesiunea baroniei să devină absolut sigură.

Kitty considera că sensul scrisorii era de a fixa un termen precis șederii ei în casa părintească. Doamna Garstin nu avea nici o intenție să aibă pe cap o fiică văduvă cu venituri modeste. Era ciudat, când se gândea cum o idolatrizase mama ei, pentru ca acum să o considere pur și simplu o pacoste. Cât de ciudate erau relațiile dintre părinți și copii! Când sunt mici, părinții îi iubesc nebunește, trec prin chinuitoare temeri de fiecare dată când au vreo boală și copiii se agață de părinți iubindu-i și adorându-i; anii trec, copiii cresc și persoane care nu le sunt rude devin mai importante pentru fericirea lor decât tatăl și mama lor. Indiferența înlătură

dragostea oarbă și instinctivă a trecutului. Întâlnirile lor devin un izvor de plictiseli și de iritări. Înnebuniți altădată la gândul unei despărțiri de o lună, acum pot să accepte liniștiți să fie despărțiți timp de ani de zile. Maică-sa nu trebuia să se necăjească: de îndată ce va fi posibil își va face un cămin al ei. Dar trebuia să i se dea un oarecare răgaz; în prezent totul era vag și nu putea să-și facă nici o idee asupra viitorului: poate avea să moară la naștere; aceasta ar fi o soluție pentru a scăpa de multe dificultăți.

Când sosi în port, i se înmânară două scrisori. Fu surprinsă când recunoscuse scrisul tatălui ei - nu-și amintea să-i fi scris vreodată. Scrisoarea nu era prea caldă și începea cu: „*Dragă Kitty*”. Tatăl ei îi spunea că-i scrie în locul mamei care nu se simțise bine și trebuise să intre în spital ca să i se facă o operație. Kitty nu trebuia să se teamă de nimic și era mai bine să-și continue călătoria, pe mare; era mult mai scump să vină cu trenul și mama, fiind la spital, ei nu i-ar fi fost comod să stea acasă, în Harrington Gardens. Cealaltă scrisoare era de la Doris și începea cu: „*Iubita mea Kitty*, nu fiindcă Doris ar fi avut vreo deosebită afecțiune pentru ea, ci pentru că așa se adresa Doris tuturor celor pe care îi cunoștea.

„Iubita mea Kitty,

Cred că tata ți-a scris. Mama a trebuit să facă o operație. Se pare că i-a fost rău în ultimii ani, dar tu știi că ea nu-i poate suferi pe doctori și a luat singură tot felul de medicamente. Nu știi exact ce are, deoarece stăruie să păstreze secretă întreaga poveste și o apucă furia când o întrebi ceva. Arăta pur și simplu îngrozitor și în locul tău aș debarca la Marsilia și m-aș întoarce acasă cât mai repede posibil. Dar să nu se afle că ți-am spus să vii deoarece ea pretinde că n-are nimic grav și nu vrea să vii aici până nu se întoarce acasă, i-a pus pe doctori să-i

promită că va ieși din spital într-o săptămână. Cu multă dragoste,

Doris

P.S. Îmi pare foarte rău de Walter. Trebuie să fi fost îngrozitor, sărmana mea dragă. Mor, pur și simplu să te văd. E oarecum amuzant că suntem amândouă însărcinate. O să putem să ne ținem de mână.”

Pierdută în gânduri, Kitty rămase un timp pe punte. Nu și-o putea închipui pe mama ei bolnavă. Nu-și amintea să o fi văzut altfel decât activă și hotărâtă; era întotdeauna plictisită de bolile altora. Și atunci un *steward* îi aduse o telegramă.

„Sunt foarte mâhnit să te înștiințez că mama ta a murit azi dimineață. Tata.”

LXXIX

KITTY SUNĂ LA POARTĂ, ACASĂ ÎN Harrington Gardens. I se spuse că tatăl ei e în birou și îndreptându-se spre ușă o deschise încetisor; ședea în fața căminului citind ultima ediție a ziarului de seară. Își ridică privirile când Kitty intră în încăpere, puse jos ziarul și sări nervos în picioare.

— O, Kitty, te așteptam să sosești mai târziu.

— M-am gândit să nu-ți mai dau și bătaia asta de cap, să vii la gară ca să mă întâmpini, așa că n-am mai telegrafiat când sosesc.

Îi întinse fața să-l sărute într-un mod pe care și-l amintea atât de bine.

— Tocmai mă uitam prin ziar, spuse el. N-am mai citit ziarul în ultimele două zile.

I se păru că e nevoie să-i dea explicații de ce se ocupă cu lucrurile obișnuite ale vieții.

— Firește, spuse Kitty. Trebuie să fii tare obosit. Mi-e teamă că moartea mamei a fost o mare lovitură pentru dumneata.

Arăta mai bătrân și mai slăbit decât atunci când îl văzuse ultima dată. Un om scund, uscat, cu gesturi rigide.

— Chirurgical mi-a spus că nu exista nici o speranță. Nu mai era aceeași de mai bine de un an, dar refuza să vadă un doctor. Chirurgical mi-a spus că trebuie să fi avut dureri permanente și zicea că era o minune că fusese în stare să le suporte.

— Nu s-a plâns niciodată?

— Spunea că nu se simte foarte bine. Dar nu se plângea niciodată de dureri. Se opri și se uită la Kitty. Nu ești tare obosită după călătoria pe care ai făcut-o?

— Nu prea...

— N-ai vrea să te duci sus să o vezi?

— E aici?

— Da, a fost adusă aici de la spital.

— Da, mă duc acuma.

— Vrei să vin și eu?

Ceva în tonul cu care spusese aceste cuvinte o făcu să se uite repede la el. Fața lui era puțin întoarsă, nu voia ca ea să-i vadă ochii. În ultima vreme Kitty căpătase o deosebită pricepere în a citi gândurile altora. La urma urmei, își folosisese zi de zi întreaga ei sensibilitate ca să ghicească dintr-un cuvânt întâmplător sau dintr-un gest nesupravegheat, gândurile ascunse ale soțului ei. Își dădu seama imediat ce încerca tatăl ei să-i ascundă. Se simțea ușurat, infinit de ușurat, și-i era teamă de el însuși. Vreme de aproape treizeci de ani fusese un bărbat bun și fidel, nu rostise nici un cuvânt de dezaprobare în fața soției sale și acum trebuia să o jelească. Făcuse întotdeauna lucrurile pe care trebuia să le facă. Ar fi fost supărător să se trădeze printr-o clipire a pleoapelor sau prin cel mai mic gest că nu simțea în aceste împrejurări ceea ce ar fi trebuit să simtă un soț care și-a pierdut soția.

— Nu, prefer să mă duc singură, spuse Kitty.

Se duse sus și intră în dormitorul mare, rece și pretențios în care dormise vreme de atâția ani maică-sa. Își amintea atât de bine mobilele acestea masive de mahon și gravurile reproduse după Marcus Stone care împodobeau pereții. Lucrurile de pe masa de toaletă erau aranjate cu precizia aceea rigidă asupra căreia doamna Garstin stăruise întreaga viață. Florile păreau a nu fi la locul lor; doamna Garstin ar fi fost de părere că e o prostie, că e o dovadă de afectare și că e nesănătos să ții flori în dormitor. Parfumul lor nu acoperea mirosul acela acru, de mucegai, ca de rufe proaspăt spălate, pe care Kitty și-l amintea a fi fost dintotdeauna caracteristic camerei mamei sale.

Doamna Garstin zăcea pe pat, cu mâinile încrucișate pe piept, de o cumințenie pe care n-ar fi răbdato în viață. Arăta frumoasă și chiar impunătoare, cu

trăsăturile ei ascuțite și puternice, cu obrajii trași de suferință și tâmplele scobite. Moartea făcuse să-i dispară expresia de meschinărie de pe față și acum arăta ca o ființă cu un caracter puternic. Ar fi putut fi o împărăteasă romană. Dintre morții pe care-i văzuse, lui Kitty i se păru că mama ei era singura care, moartă fiind, arăta de parcă în lutul acela s-ar fi adăpostit odată un suflet. Nu simțea nici o durere, deoarece între ea și mama ei existase prea multă amărăciune că să-i mai rămână în inimă vreo afecțiune profundă; și privind înapoi la fata care fusese își dădu seama că mama ei o făcuse să fie așa. Dar când se uită la femeia aceea aspră, dominatoare și ambițioasă care zăcea acolo, atât de tăcută și de liniștită și cu toate dorințele ei meschine zădărnicate de moarte, se simți cuprinsă de un vag sentiment de milă. Complotase și făcuse tot felul de intrigi în întreaga ei viață și nu dorise nimic care să nu fie nedemn și josnic. Kitty se întreba dacă de pe alt tărâm nu privea uluită ce făcuse pe pământ.

Doris intră în cameră.

— Am știut că ai să vii cu trenul ăsta. Am simțit nevoia să vin și eu să o privesc o clipă. Nu-i ceva îngrozitor? Biata mamă!

Izbucnind în lacrimi, se aruncă în brațele lui Kitty. Kitty o sărută. Știa cât de mult o neglijase mamă-sa pe Doris în favoarea ei și cât de rea fusese cu ea pentru că era neatrăgătoare și plicticoasă. Se întreabă dacă Doris resimțea chiar exagerata durere pe care o arăta. Dar Doris fusese întotdeauna o emotivă. Ar fi vrut să poată plânge - Doris avea să o considere îngrozitor de aspră. Kitty avea sentimentul că trecuse prin prea multe ca să se mai poată preface că simte o durere pe care n-o încerca.

— Nu vrei să vii să-l vezi pe tata? o întreabă ea pe Doris când torentul de lacrimi se mai potolise.

Doris își șterse ochii. Kitty observă că sarcina îi

îngroșase trăsăturile și că cu rochia aceea neagră arăta mare și neglijentă.

— Nu, n-aș vrea să vin. O să plâng din nou. Sărmanul, suportă durerea în chip admirabil.

Kitty își conduse sora care plecă și apoi se întoarse la tatăl ei. Omul stătea în fața căminului și ziarul era împăturit cu grijă. Voia să-i arate că nu-l mai citise.

— Nu m-am îmbrăcat pentru cină, spuse el. N-am socotit că e necesar.

LXXX

CINARĂ. DOMNUL GARSTIN ÎI ÎMPĂRTĂȘILUI Kitty o seamă de amănunte privitoare la boală și moartea soției sale și-i povesti despre amabilitatea prietenilor care-i scriseseră (pe masa lui erau teancuri de scrisori de simpatie și oftă când se gândi la povara care trebuia să și-o ia răspunzându-le) și despre-aranjamentele pe care le făcuse pentru înmormântare. Apoi se întoarseră în biroul domnului Garstin. Era singura cameră din casă care avea cămin. Domnul Garstin își luă, cu un gest mecanic, pipa de pe marmora căminului și începu să o umple, dar se uită cu îndoială la fiică-sa și puse pipa la loc.

— Nu vrei să fumezi? întrebă Kitty.

— Mamei tale nu-i prea plăcea mirosul de pipă după cină și de la război încoace m-am lăsat de țigările de foi.

Răspunsul tatălui ei o cam îndureră pe Kitty. I se părea îngrozitor ca un bărbat de șaizeci de ani să șovăie să fumeze în biroul lui.

— Mie îmi place mirosul de pipă, zâmbi ea.

O vagă expresie de ușurare trecu pe fața lui și luându-și din nou pipa, o aprinse. Ședeau unul în fața celuilalt, deoparte și de alta a căminului. Domnul Garstin își dădu seama că trebuie să-i vorbească lui Kitty despre necazurile ei.

— Presupun că ai primit scrisoarea pe care ți-a scris-o mama ta la Port Said. Știrea morții bietului Walter a fost o grea lovitură pentru noi amândoi. Îl consideram un băiat de treabă.

Kitty nu știu ce să spună.

— Mama ta mi-a spus că ești însărcinată.

— Da, sunt.

— Și când crezi că ai să naști?

— Cam peste patru luni.

— O să fie o mare consolare pentru tine. Trebuie să te duci să-l vezi pe băiatul lui Doris. E un băiețuș frumos.

Vorbeau mai distant decât dacă ar fi fost niște străini care abia s-au cunoscut, fiindcă dacă ar fi fost așa, pe el l-ar fi interesat ce-i cu ea, dar în chip ciudat, trecutul lor comun stătea între ei ca un zid al indiferenței. Kitty știa prea bine că nu făcuse nimic ca să trezească afecțiunea tatălui ei, el nu contase niciodată în casă și nimeni nu-l lua în seamă; era omul care le câștiga pâinea și care era puțin cam disprețuit fiindcă nu putea să asigure familiei sale un trai mai luxos. Considerase însă că de la sine înțeles că o iubea tocmai pentru că era tatăl ei și fu o lovitură să afle că n-avea de fapt nici un sentiment de dragoste pentru ea. Știa că ei, cu toții, fuseseră plictisiți de prezența lui, dar nu-i trecuse niciodată prin minte că și el era plictisit de ei. Era tot atât de amabil și de potolit ca totdeauna, dar trista perspicacitate pe care și-o câștigase suferind îi sugeră lui Kitty că deși el n-ar fi recunoscut poate niciodată, nici măcar față de el însuși, în inima lui n-o plăcea.

Pipa domnului Garstin nu trăgea și omul se ridică să caute ceva ca să-i scormonească jarul. Poate că era un pretext ca să-și ascundă nervozitatea.

— Mama ta a dorit să stai aici până când vei naște și voia să-ți pregătească vechea ta cameră.

— Știu. Îți promit că n-o să-ți fiu o povară.

— O, nu-i vorba de asta. În împrejurările de față era evident că singurul loc unde puteai să stai era casa tatălui tău. Dar de fapt, tocmai mi s-a oferit postul de judecător suprem în Bahamas și l-am acceptat.

— O, tată, sunt atât de bucuroasă! Te felicit din toată inima.

— Oferta a venit prea târziu ca să-i mai pot spune și sărmaneii tale mame. I-ar fi dat o mare satisfacție.

Amară ironie a destinului! După toate strădaniile, intrigile și umilințele ei, doamna Garstin murise fără a ști că ambiția ei, oricât de atenuată de dezamăgirile trecute, era în cele din urmă satisfăcută.

— Plec la începutul lunii viitoare. Sigur că voi încredința casa unui agent și intenția mea a fost să vând mobila. Îmi pare rău că nu voi putea să te las să stai aici, dar dacă dorești ceva mobilă ca să-ți aranjezi un apartament mă voi bucura foarte mult să-ți dau tot ce vrei.

Kitty se uită la focul din cămin. Inima îi bătea repede, era ciudat ca așa, deodată, să fie atât de nervoasă. În cele din urmă se sili să vorbească. Glasul îi tremura puțin.

— N-aș putea veni cu dumneata, tată?

— Tu? O, draga mea, Kitty! Pe fața lui trecu o expresie de dezamăgire. Era atât de pronunțată, încât o sperie. Dar toți prietenii tăi sunt aici și Doris e aici. Cred că ai să fii mult mai fericită dacă ai să închiriezi un apartament la Londra. Nu știu exact ce situație ai, dar aș fi foarte bucuros să-ți plătesc chiria.

— Am bani destui din care să pot trăi.

— Plec într-un loc ciudat. Nu știu nimic despre condițiile în care voi sta acolo.

— Sunt obișnuită cu locuri ciudate. Londra nu mai înseamnă nimic pentru mine. N-aș mai putea respira aerul de aici.

Domnul Garstin închise o clipă ochii și ea crezu că va izbucni în plâns. Pe fața lui apărură o expresie de profundă nefericire. Lui Kitty i se rupea inima. Avusese dreptate; moartea soției sale îi dăduse o senzație de ușurare totală și acum șansa de a o rupe cu totul cu trecutul îi oferea libertatea. Văzuse ivindu-i-se înaintea o viață nouă și, în cele din urmă, după toți acești ani, odihna și mirajul fericirii. Kitty își dădea seama neclar de toată suferința care-i chinase inima timp de treizeci de ani. În cele din urmă domnul Garstin deschise ochii. Nu-și putu stăpâni un oftat.

— Desigur, dacă dorești să vii m-aș bucura foarte mult.

Era jalnic. Lupta fusese scurtă și el cedase în fața sentimentului datoriei. Cu aceste puține cuvinte renunțase la toate speranțele sale. Kitty se ridică de pe scaun și apropiindu-se de el îngenunche și-i luă mâinile.

— Nu, tată, nu vin dacă nu vrei să vin. Te-ai sacrificat îndeajuns. Dacă vrei să pleci singur, du-te. Nu te gândești la mine nici o clipă.

Domnul Garstin își desprinsese o mână și o mângâie pe părul ei frumos.

— Sigur că vreau să vii cu mine, draga mea. La urma urmei sunt tatăl tău și tu ești văduvă și singură. Dacă dorești să vii cu mine ar însemna să fiu foarte rău să nu accept să vii...

— Dar nu despre asta-i vorba. Nu am nici o pretenție la dumneata fiindcă sunt fiica dumitale. Nu-mi datorezi nimic.

— O, draga mea copilă...

— Nimic, repetă ea vehement. Inima mi se strânge când mă gândesc cum ne-am ghiftuit pe seama dumitale toată viața noastră și nu ți-am dat nimic în schimb. Nici măcar puțină dragoste. Mi-e teamă că n-ai avut o viață foarte fericită. Nu vrei să mă lași să încerc să mă răscumpăr puțin față de ce n-am reușit să fac în trecut?

Domnul Garstin se încruntă puțin. Emoția lui Kitty îl stânjenea.

— Nu știu ce vrei să spui. N-am avut niciodată vreun motiv să mă plâng de tine.

— O, tată, am trecut prin atâtea, am fost atât de nefericită... Nu mai sunt Kitty aceea care am fost când am plecat de acasă. Sunt teribil de slabă, dar cred că nu mai sunt ticăloasa josnică și rea care am fost. Nu vrei să-mi dai o șansă? Acum nu mai am pe nimeni pe lume. Nu vrei să mă lași să te fac să mă iubești? O, tată sunt atât de singură și de nefericită; am nevoie de dragostea dumitale.

Își îngropa fața în mâini și plânse de ți se rupea

inima.

— O, draga mea Kitty, mica mea Kitty, murmură el.

Kitty se uită la el și-l luă de gât.

— O, tată, fii bun cu mine. Să fim buni unul cu celălalt.

El o sărută și obrajii lui fură scăldați de lacrimile ei.

— Fără îndoială că vei veni cu mine.

— Vrei să vin? Într-adevăr vrei să vin?

— Da.

— Îți sunt atât de recunoscătoare!

— O, draga mea, nu-mi mai spune lucruri din astea.

Mă fac să mă simt jenat.

El își scoase batista și-i șterse ochii. Zâmbea într-un fel cum nu-l mai văzuse zâmbind niciodată. Kitty îl îmbrățișă din nou.

— O să petrecem atât de bine, dragă tată... Nici nu știi ce bine o să ne fie împreună.

— N-ai uitat că o să ai un copil?

— Mă bucur că fata mea se va naște acolo, aproape de vuietul mării și sub un cer albastru și vast.

— Te-ai și decis ce va fi? șopti el cu zâmbetul lui subțire și uscat.

— Vreau o fată, fiindcă vreau să o cresc în așa fel încât să nu facă greșelile pe care le-am făcut eu. Când mă uit înapoi la fata care am fost, mă urăsc. Dar n-am avut niciodată noroc. O voi crește pe fata mea ca să fie liberă și să poată sta pe propriile ei picioare. N-o voi naște, n-o voi iubi și n-o voi crește numai ca un bărbat oarecare să vrea să se culce cu ea și să-i ofere casă și masă pentru tot restul vieții.

Simți că tatăl ei se încruntă. El nu vorbise niciodată despre asemenea lucruri și îl șoca să audă astfel de cuvinte din gura fiicei lui.

— Lasă-mă să fiu sinceră, măcar o dată, tată. Am fost proastă, rea și vrednică de dispreț. Am fost teribil de pedepsită. Sunt hotărâtă să o feresc, pe fiica mea de

toate acestea. Vreau ca ea să fie sinceră și netemătoare. Vreau să fie o ființă independentă, să muncească, să fie stăpână pe ea însăși, să privească viața ca un om liber și să facă din ea un lucru mai bun decât am făcut eu.

— O, draga mea, vorbești de parcă ai avea cincizeci de ani. Ai toată viața înaintea ta. Nu trebuie să te resemnezi.

Kitty clătină din cap și apoi zâmbi.

— Nu m-am resemnat. Am speranță și curaj.

Trecutul luase sfârșit; morții trebuiau îngropați. Spera din tot sufletul că învățase ce-i aceea compasiune și milă. Nu știa ce-i rezervă viitorul, dar simțea în ea puterea de a accepta orice avea să vină cu inimă ușoară și cu optimism. Și atunci, deodată, din nu știu ce motiv, din adâncurile conștiinței sale își aminti de călătoria pe care o făcuse, ea și sărmanul Walter, către orașul bântuit de molimă în care acesta își găsisese moartea: într-o dimineață o porniseră cu lecticile încă pe când era întuneric și în timp ce se crăpa de ziuă ea bănuia, mai mult decât văzu, o priveliște de o asemenea frumusețe că-ți tăia respirația și pentru scurtă vreme, chinul inimii ei fu alinat. Toate rătăcirile omenеști păreau a fi reduse la zero. Soarele se ridicase, împrăștiind ceața și ea zări șerpuind printre ogoarele de orez până în zări, departe, trecând peste fluviu și printre unduirile câmpiei, drumul pe care trebuia să-l urmeze; poate că greșelile și prostiile, nefericirea pe care o încercase, nu fuseseră cu totul zadarnice dacă avea să poată urma calea pe care abia acum o întrevedea înaintea ei.

---- Sfârșit ----